

Utgiftsområde 16

Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområde 16 – Utbildning och universitetsforskning

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	11
2.1	Utgiftsområdets omfattning.....	11
2.1.1	Totala kostnader för utbildningsväsendet	12
2.2	Utgiftsutveckling.....	13
2.3	Mål för utgiftsområdet.....	17
2.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder övergripande för hela utgiftsområdet	17
2.5	Resultatredovisning övergripande för hela utgiftsområdet.....	17
2.6	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet	27
2.7	Resultatredovisning för lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet	27
2.8	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	39
2.9	Politikens inriktning	40
2.9.1	Stärkt kompetensförsörjning	41
2.9.2	Stärk lärarna.....	41
2.9.3	Internationell verksamhet	42
2.10	Miljöledningsrapporter	42
3	Barn- och ungdomsutbildning.....	43
3.1	Mål för området.....	43
3.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	43
3.3	Resultatredovisning.....	44
3.3.1	Förskolan	44
3.3.2	Annan pedagogisk verksamhet.....	46
3.3.3	Förskoleklassen.....	46
3.3.4	Grundskolan.....	46
3.3.5	Grundsärskolan.....	52
3.3.6	Specialskolan	52
3.3.7	Sameskolan	52
3.3.8	Fritidshemmet.....	53
3.3.9	Andra bedömningsgrunder	53
3.3.10	Gymnasieskolan.....	54
3.3.11	Gymnasiesärskolan.....	60
3.3.12	Kostnader för området Barn- och ungdomsutbildning	61
3.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	61
3.5	Tillkännagivanden.....	62
3.5.1	Trygghet och studiero i skolan	62
3.5.2	Brister i tillämpningen av skollagens bestämmelser om de stödinsatser som behövs för att elever ska nå kunskapskraven	63
3.5.3	Könsuppdelad undervisning.....	64
3.5.4	Breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning.....	64
3.6	Politikens inriktning	64
3.6.1	Utbildning för kunskap och bildning	64
3.6.2	En kunskapsskola med höga ambitioner	65
3.6.3	Stärka tryggheten och arbetsron i skolan.....	66
3.6.4	Förbättrade kompetensutvecklings- och fortbildningsmöjligheter för förskollärare och lärare.....	66
3.6.5	En likvärdig skola med starkt kvalitet i hela landet.....	66

3.7	Budgetförslag.....	69
3.7.1	1:1 Statens skolverk.....	69
3.7.2	1:2 Statens skolinspektion.....	71
3.7.3	1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten.....	73
3.7.4	1:4 Sameskolstyrelsen.....	74
3.7.5	1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet.....	76
3.7.6	1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan.....	78
3.7.7	1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder i förskola.....	79
3.7.8	1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.....	80
3.7.9	1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet.....	81
3.7.10	1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal.....	82
3.7.11	1:11 Skolforskningsinstitutet.....	83
3.7.12	1:12 Praktisknära skolforskning.....	84
3.7.13	1:13 Bidrag till lärarlöner.....	85
3.7.14	1:14 Särskilda insatser inom skolområdet.....	87
3.7.15	1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling.....	88
4	Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola.....	91
4.1	Mål för området.....	91
4.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	91
4.3	Resultatredovisning.....	92
4.3.1	Resultat för kommunal vuxenutbildning.....	92
4.3.2	Resultat för yrkeshögskolan.....	95
4.3.3	Övriga insatser.....	100
4.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen.....	101
4.5	Politikens inriktning.....	103
4.5.1	Det finns ett stort behov av yrkesutbildning för vuxna.....	103
4.5.2	Ett långsiktigt regionalt yrkesvux.....	104
4.5.3	Antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan ska ligga på en fortsatt hög nivå.....	104
4.6	Budgetförslag.....	105
4.6.1	1:16 Bidrag till vissa studier.....	105
4.6.2	1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning.....	105
4.6.3	1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan.....	107
4.6.4	1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning.....	108
5	Universitet och högskolor.....	111
5.1	Mål för området.....	111
5.2	Kort beskrivning av verksamhetsområdet.....	111
5.3	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	111
5.4	Resultatredovisning.....	112
5.5	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen.....	126
5.6	Politikens inriktning.....	127
5.6.1	Ännu högre kvalitet i utbildning och forskning.....	127
5.6.2	Ökad kunskap och säkrad kompetensförsörjning.....	128
5.6.3	Forskningsanslag för hög kvalitet.....	129
5.7	Budgetförslag.....	130
5.7.1	2:1 Universitetskanslersämbetet.....	132
5.7.2	2:2 Universitets- och högskolerådet.....	132
5.7.3	2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	134
5.7.4	2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	135

5.7.5	2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	137
5.7.6	2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	138
5.7.7	2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	139
5.7.8	2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	140
5.7.9	2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	141
5.7.10	2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	142
5.7.11	2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	143
5.7.12	2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	144
5.7.13	2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	144
5.7.14	2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	145
5.7.15	2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	146
5.7.16	2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	147
5.7.17	2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	149
5.7.18	2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	150
5.7.19	2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	152
5.7.20	2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	153
5.7.21	2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	154
5.7.22	2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	155
5.7.23	2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	156
5.7.24	2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	157
5.7.25	2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	158
5.7.26	2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	159
5.7.27	2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	160
5.7.28	2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	161
5.7.29	2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	162
5.7.30	2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	163
5.7.31	2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	164
5.7.32	2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	165

5.7.33	2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	166
5.7.34	2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	167
5.7.35	2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	168
5.7.36	2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	169
5.7.37	2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	170
5.7.38	2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	171
5.7.39	2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	172
5.7.40	2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	173
5.7.41	2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	174
5.7.42	2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	175
5.7.43	2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	176
5.7.44	2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	177
5.7.45	2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	178
5.7.46	2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	179
5.7.47	2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	180
5.7.48	2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	181
5.7.49	2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	182
5.7.50	2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	183
5.7.51	2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	184
5.7.52	2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	185
5.7.53	2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	186
5.7.54	2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	187
5.7.55	2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	188
5.7.56	2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	189
5.7.57	2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	190
5.7.58	2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	191
5.7.59	2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	192
5.7.60	2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	193

5.7.61	2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	194
5.7.62	2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	195
5.7.63	2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet.....	196
5.7.64	2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor.....	199
5.7.65	2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor.....	200
5.7.66	2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning.....	204
5.7.67	2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet.....	207
6	Forskning.....	209
6.1	Mål för området.....	209
6.2	Resultatredovisning.....	209
6.2.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	209
6.2.2	Resultat.....	209
6.3	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen.....	216
6.4	Politikens inriktning.....	218
6.4.1	Sverige ska fortsatt vara en ledande forskningsnation.....	218
6.4.2	Nyfikenhetsbaserad grundforskning och strategiska satsningar ..	219
6.4.3	Rymdforskning och rymdverksamhet.....	219
6.4.4	Forskningsinfrastruktur – en förutsättning för framgångsrik forskning.....	220
6.5	Budgetförslag.....	220
6.5.1	3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	220
6.5.2	3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer.....	223
6.5.3	3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning.....	224
6.5.4	3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	225
6.5.5	3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning.....	226
6.5.6	3:6 Institutet för rymdfysik	227
6.5.7	3:7 Kungl. biblioteket.....	227
6.5.8	3:8 Polarforskningssekretariatet	228
6.5.9	3:9 Sunet.....	229
6.5.10	3:10 Överklagandenämnden för etikprövning.....	230
6.5.11	3:11 Etikprövningsmyndigheten	231
6.5.12	3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	232
6.5.13	3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål.....	233
6.5.14	3:14 Gentekniknämnden	234
7	Anslag för gemensamma ändamål.....	235
7.1	Anslag för gemensamma ändamål	235
7.1.1	4:1 Internationella program	235
7.1.2	4:2 Avgifter till Unesco och ICCROM.....	236
7.1.3	4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet.....	237
7.1.4	4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	238

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 350 000 kronor (avsnitt 5.7.4).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom hållbar energi under Europeiska institutet för innovation och teknik (KIC InnoEnergy SE) på högst 500 000 kronor (avsnitt 5.7.4).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till Centre Européen de Calcul Atomique et Moléculaire (CECAM) på högst 350 000 kronor (avsnitt 5.7.4).
4. Riksdagen godkänner att regeringen under 2023 beslutar om medlemskap i den ideella föreningen Ebrains och bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 350 000 kronor (avsnitt 5.7.14).
5. Riksdagen godkänner att regeringen under 2023 beslutar om medlemskap i konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur, Infrafrontier ERIC, och bemyndigar regeringen att under 2023–2027 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 600 000 kronor (avsnitt 5.7.16).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 900 000 kronor (avsnitt 5.7.16).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 1 200 000 kronor (avsnitt 5.7.18).
8. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 900 000 kronor (avsnitt 5.7.18).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom it-området under Europeiska institutet för innovation och teknik (KIC Digital) på högst 400 000 kronor (avsnitt 5.7.18).
10. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:20 *Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 1 200 000 kronor (avsnitt 5.7.20).

11. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 för anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel (avsnitt 5.7.65).
12. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 1 004 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS) (avsnitt 6.5.1).
13. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor (avsnitt 6.5.1).
14. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt tabell 1.1.
15. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1 Statens skolverk	1 319 762
1:2 Statens skolinspektion	546 884
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	803 307
1:4 Sameskolstyrelsen	59 667
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 906 193
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	259 837
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	4 999 000
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	200 720
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	112 082
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	1 151 526
1:11 Skolforskningsinstitutet	25 714
1:12 Praktisknära skolforskning	36 043
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 875 000
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	203 418
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 658 000
1:16 Bidrag till vissa studier	17 525
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	3 994 422
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	140 761
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 754 236
2:1 Universitetskanslersämbetet	173 509
2:2 Universitets- och högskolerådet	243 502
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 028 199
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 366 674
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 350 343
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 466 462
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 379 997
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 767 794
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 964 583
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 803 777
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 592 610

Anslag	
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 249 048
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 745 359
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 081 958
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	802 164
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 773 802
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 327 305
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 869 222
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	761 365
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	439 523
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	774 514
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	289 358
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 204 546
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	395 801
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	899 925
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	326 772
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	637 737
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	291 374
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 078 634
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	304 322
2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	695 645
2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	286 544
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	286 053
2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	111 348
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	218 801
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	56 410
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	124 960
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	35 379
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	569 707
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	107 553
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	488 276
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 949
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	528 472
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	117 807
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	461 501
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	104 587
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 061
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	100 773
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	353 644
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	67 509
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	425 654
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	94 996
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	182 851
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22 530
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	70 663
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	13 217
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	147 358
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22 667

Anslag	
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	480 644
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	127 207
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39 680
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	39 611
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 848 585
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	1 003 999
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	578 029
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 815 236
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	67 780
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 380 846
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	197 631
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 297 356
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	46 759
3:6 Institutet för rymdfysik	63 310
3:7 Kungl. biblioteket	435 537
3:8 Polarforskningssekretariatet	67 414
3:9 Sunet	49 183
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	5 465
3:11 Etikprövningsmyndigheten	51 758
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	9 330
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	87 995
3:14 Gentekniknämnden	4 850
4:1 Internationella program	81 589
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	32 186
4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	11 096
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	32 643
Summa anslag inom utgiftsområdet	94 991 971

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 851 745	2024–2029
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	36 500	2024
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	2 786 000	2024
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	546 202	2024–2025
1:12 Praktisk skolforskning	72 100	2024–2026
1:13 Bidrag till lärarlöner	2 426 000	2024
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 628 000	2024
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	3 583 422	2024
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 700 000	2024–2030
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	26 127 000	2024–2033
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 537 000	2024–2032
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	4 600 000	2024–2034
4:1 Internationella program	100 000	2024–2026
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	60 993 969	

2 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Efter ett val som inneburit ett regeringsskifte ska budgetpropositionen överlämnas till riksdagen inom tre veckor efter det att en ny regering har tillträtt. Denna budgetproposition omfattar, trots den korta tid som stått till förfogande, många viktiga reformer. Det har dock inte varit möjligt för regeringen att föreslå nya mål för utgiftsområden eller ge den redovisning av resultat som enligt budgetlagen (2011:203) ska ingå i budgetpropositionen ett innehåll som fullt ut återspeglar regeringens politik.

2.1 Utgiftsområdets omfattning

I avsnittet presenteras utgiftsområdets omfattning, det övergripande målet för utgiftsområdet och indikatorer för att följa upp målet. Den därpå följande resultatredovisningen är uppdelad på resultat för hela utgiftsområdet inklusive internationella frågor och resultat för lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet. Avsnittet avslutas med politikens inriktning för utgiftsområdets övergripande frågor. Utgiftsområdet omfattar 104 anslag. Den resultatredovisning som lämnas i budgetpropositionen bygger huvudsakligen på resultat som avser 2021.

Utgiftsområdet omfattar följande områden:

Barn- och ungdomsutbildning

- förskola
- annan pedagogisk verksamhet
- förskoleklass
- grundskola
- grundsärskola
- specialskola
- sameskola
- fritidshem
- gymnasieskola
- gymnasiesärskola

Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola

- kommunal vuxenutbildning
- utbildning inom yrkeshögskolan
- vissa andra utbildningar med enskilda huvudmän

Universitet och högskolor

- högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå vid universitet och högskolor med staten som huvudman
- forskning vid universitet och högskolor med staten som huvudman
- bidrag till högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå vid enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet
- bidrag till forskning vid enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet.

Utgiftsområdet omfattar inte Sveriges lantbruksuniversitet som ingår i utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och delar av utbildning och forskning vid Försvarshögskolan som ingår i utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Forskning

- statlig finansiering av forskning och forskningsmyndigheter samt forskningsetik.

I utgiftsområdet ingår även myndigheter inom ovan nämnda områden. Vidare ingår medlemsavgifter till Unesco, verksamheten vid Kommittén Svenska Unescorådet och finansieringen av internationella kunskapsmätningar och utbildningsstatistik. Den verksamhet som bedrivs inom utgiftsområdet har flera huvudmän. Både kommuner och enskilda kan vara huvudmän för förskolan, fritidshemmet, annan pedagogisk verksamhet, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och yrkeshögskolan medan enbart kommuner kan vara huvudmän för kommunal vuxenutbildning (komvux). Regioner får under vissa förutsättningar vara huvudmän för vissa utbildningar. Staten är huvudman för specialskolan och sameskolan. Staten är också huvudman för universitet och högskolor, men det finns också ett antal enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet.

2.1.1 Totala kostnader för utbildningsväsendet

De totala kostnaderna för utbildningsväsendet uppgick 2021 till närmare 435 miljarder kronor vilket utgör 8,0 procent av bruttonationalprodukten (BNP). Det är en minskning sedan föregående år då kostnaderna för utbildningsväsendet uppgick till 8,4 procent av BNP. Den enskilt största verksamheten inom utbildningsväsendet är grundskolan, inklusive sameskolan, som stod för 31 procent av de totala kostnaderna 2021. Därefter följer förskola samt universitet och högskolor som svarade för 19 respektive 18 procent av kostnaderna samma år.

Tabell 2.1 Totala kostnader för utbildningsväsendet

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Förskola ¹	75,0	78,6	81,2	80,6	83,9
Pedagogisk omsorg ¹	1,5	1,4	1,3	1,2	1,1
Förskoleklass	7,3	7,5	7,9	8,1	8,3
Grundskola ²	114,7	121,8	127,4	128,8	135,8
Grundsärskola	4,9	5,4	5,8	6,1	6,7
Specialskola	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7
Svenska utlandsskolor ⁴	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Fritidshem ¹	18,1	18,9	19,6	19,5	20,3
Öppen verksamhet	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
Gymnasieskola ³	41,8	43,8	44,5	44,6	46,5
Gymnasiesärskola	2,9	2,9	3,0	3,1	3,2
Kommunal vuxenutbildning ⁵	8,9	9,6	10,1	10,2	10,7
Studieförbund	4,0	4,0	3,9	3,5	3,4
Folkhögskolor ⁶	3,5	3,7	3,9	3,7	4,0
Yrkeshögskolan	1,8	2,0	2,3	2,7	3,3
Universitet och högskolor ⁷	70,6	73,6	77,0	78,0	80,3
Studiestöd ⁸	18,8	20,1	22,2	24,5	25,5
Summa	375,1	394,9	411,7	416,1	434,7
Andel av BNP (%)	8,1	8,2	8,2	8,4	8,0

Anm.: Redovisningen omfattar inte polisutbildningen, Försvarsmaktens utbildningar, arbetsmarknads- och personalutbildning eller övrig utbildning hos privata utbildningsanordnare. Uppgifterna redovisas i löpande priser.

¹ Nettokostnad exklusive avgifter.

² Inklusiva sameskola.

³ Inklusiva skolskjuts, reseersättning och inackordering.

⁴ Omräknade kostnader baserat på antalet elever i reguljär utbildning.

⁵ Inkluderar kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

⁶ Resultatredovisning för folkhögskolorna återfinns inom utg.omr. 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, avsnitt 17 Folkbildning.

⁷ Inkluderar forskning och utbildning på forskarnivå.

⁸ Inkluderar studiebidrag och studiemedlens bidragsdel samt kostnaderna för räntesubventioner, avskrivningar och statlig ålderspensionsavgift. Resultatredovisning för studiestöd återfinns under utg.omr. 15 Studiestöd.

Källa: Statistiska centralbyrån.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Milljoner kronor

	Utfall 2021	Budget 2022 ¹	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	30 571	33 969	31 175	33 064	32 805	32 032
1:1 Statens skolverk	1 152	1 368	1 225	1 320	1 271	1 219
1:2 Statens skolinspektion	468	532	521	547	552	561
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	769	784	785	803	815	829
1:4 Sameskolstyrelsen	58	58	58	60	61	62
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 499	4 654	4 286	3 906	4 208	4 273
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	236	260	227	260	260	260
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	3 896	4 303	4 246	4 999	4 960	4 160
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	206	231	216	201	206	191
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	92	112	108	112	112	112
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	476	841	602	1 152	1 079	1 067
1:11 Skolforskningsinstitutet	24	25	26	26	26	26
1:12 Praktisknära skolforskning	19	32	32	36	36	36
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 247	4 875	4 161	4 875	4 875	4 875
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	163	203	201	203	203	163
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 180	6 554	6 440	6 658	6 628	6 743
1:16 Bidrag till vissa studier	8	18	14	18	18	18
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	4 361	5 117	4 048	3 994	3 583	3 522
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	137	144	143	141	138	141
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 580	3 858	3 836	3 754	3 774	3 774
Universitet och högskolor	50 982	51 342	50 890	51 653	53 111	54 016
2:1 Universitetskanslersämbetet	155	172	173	174	176	175
2:2 Universitets- och högskolerådet	218	260	258	244	222	227
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 043	2 039	2 019	2 028	2 083	2 105
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 335	2 368	2 368	2 367	2 433	2 490
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 347	2 356	2 333	2 350	2 422	2 449
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 407	2 433	2 433	2 466	2 535	2 595
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 376	2 387	2 387	2 380	2 443	2 473
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 725	1 744	1 744	1 768	1 817	1 860

	Utfall 2021	Budget 2022 ¹	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 000	1 970	1 951	1 965	2 020	2 040
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 760	1 779	1 779	1 804	1 854	1 898
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 567	1 591	1 539	1 593	1 636	1 657
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 219	1 232	1 232	1 249	1 284	1 314
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 645	1 749	1 654	1 745	1 795	1 820
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 056	1 067	1 067	1 082	1 112	1 136
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	776	804	779	802	826	839
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 731	1 750	1 750	1 774	1 823	1 866
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 393	1 360	1 315	1 327	1 363	1 382
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 834	1 844	1 844	1 869	1 922	1 967
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	758	764	766	761	781	790
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	429	434	434	440	452	462
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	765	769	762	775	794	802
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	282	285	285	289	297	304
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 213	1 203	1 191	1 205	1 238	1 253
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	386	390	390	396	407	416
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	891	897	889	900	927	940
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	319	322	322	327	336	344
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	658	636	630	638	656	664
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	284	287	287	291	300	307
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 042	1 071	1 039	1 079	1 109	1 122
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	277	300	300	304	313	320
2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	694	694	694	696	715	723
2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	151	283	283	287	295	301
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	279	290	288	286	294	299
2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	109	110	110	111	114	117
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	214	217	215	219	225	230
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	55	56	55	56	58	59
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	123	124	123	125	128	129
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	42	35	35	35	36	37
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	578	572	572	570	587	595

	Utfall 2021	Budget 2022 ¹	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	105	106	105	108	111	113
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	486	487	482	488	502	507
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	108	109	108	111	114	117
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	531	526	521	528	543	549
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	115	116	115	118	121	124
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	458	455	451	462	475	481
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	102	103	102	105	108	110
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	461	457	453	456	470	475
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	98	99	98	101	104	106
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	370	357	357	354	364	369
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	66	67	66	68	69	71
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	428	425	420	426	439	444
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	93	94	93	95	98	100
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	180	182	180	183	188	192
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22	22	22	23	23	24
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	70	70	70	71	73	74
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	13	13	13	13	14	14
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	144	146	146	147	151	153
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22	22	22	23	23	24
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	478	479	479	481	494	498
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	124	125	124	127	131	134
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39	40	40	40	41	41
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	24	24	24	40	41	42
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 731	3 837	3 790	3 849	3 962	4 037
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	1 302	966	976	1 004	1 057	1 058
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	470	535	530	578	607	621
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 734	2 770	2 743	2 815	2 894	2 962
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	72	68	67	68	68	68
Forskning	9 658	9 980	9 981	10 117	10 590	10 568
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 206	7 329	7 377	7 381	7 829	7 805
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	418	420	416	420	420	420
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	175	197	195	198	202	206
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 086	1 227	1 199	1 297	1 297	1 297
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	41	46	47	47	48	49
3:6 Institutet för rymdfysik	57	63	62	63	64	65
3:7 Kungl. biblioteket	423	423	426	436	450	461
3:8 Polarforskningssektariatet	57	66	52	67	70	53
3:9 Sunet	49	49	49	49	49	49

	Utfall 2021	Budget 2022 ¹	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	5	5	5	5	6	6
3:11 Etikprövningsmyndigheten	41	51	52	52	53	53
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	6	8	9	9	10	10
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	89	89	88	88	88	88
3:14 Gentekniknämnden	4	5	3	5	5	5
Vissa gemensamma ändamål	139	183	173	158	141	141
4:1 Internationella program	67	82	81	82	82	82
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	30	32	32	32	32	32
4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	11	11	11	11	11	12
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	30	58	50	33	16	15
Totalt för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	91 350	95 473	92 220	94 992	96 647	96 757

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.3 Förändringar av utgiftsramen 2023–2025 för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	95 384	95 384	95 384
Pris- och löneomräkning ²	761	2 305	3 633
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer <i>varav BP23³</i>	-1 154	-1 043	-2 260
Överföring till/från andra utgiftsområden	0	0	0
Övrigt			
Ny utgiftsram	94 992	96 647	96 757

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Tabell 2.4 Utgiftsram 2023 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	2023
Transfereringar ¹	34 956
Verksamhetsutgifter ²	59 732
Investeringar ³	304
Summa utgiftsram	94 992

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2021 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet är att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 2.3, bet. 2011/12:UbU1, rskr. 2011/12:98).

2.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder övergripande för hela utgiftsområdet

För att följa upp målet för utgiftsområdet används följande indikatorer där jämförelser görs med andra länder:

- andel barn i förskola jämfört med OECD-länder
- resultat i de internationella undersökningarna PIRLS, TIMSS och PISA
- likvärdighet i svensk skola utifrån de internationella undersökningarna
- befolkningens uppnådda utbildningsnivå
- vuxnas deltagande i utbildning
- andel unga som varken arbetar eller studerar
- utbildningsinriktning bland kvinnor och män med eftergymnasial utbildning
- sysselsättning efter avslutad utbildning
- antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare.

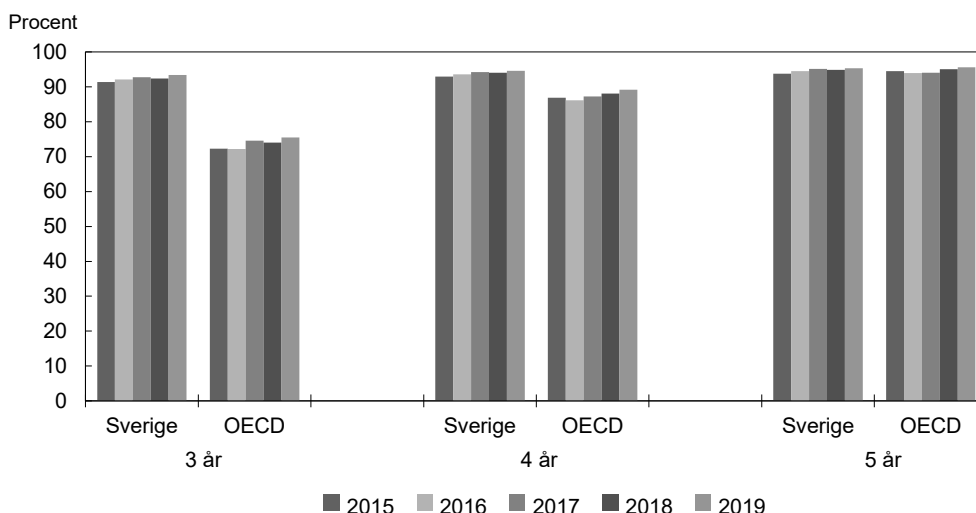
En förutsättning för att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation är en väl fungerande och hållbar kompetensförsörjning. Utvecklingen av kompetensförsörjningen följs upp med följande indikatorer:

- sambandet mellan andelen arbetslösa och andelen lediga jobb
- förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad efter utbildningsnivå
- arbetsgivarens bedömning av kompetensförsörjningen och framtida kompetensförsörjning.

2.5 Resultatredovisning övergripande för hela utgiftsområdet

Indikator: Andel barn i förskola

I Sverige är andelen barn i förskola hög redan från tre års ålder. År 2019 var 93 procent av alla treåringar och 95 procent av alla fyraåringar i Sverige inskrivna i förskolan (se diagram 2.1). Detta är högre än för OECD, där i genomsnitt 76 procent av alla treåringar och 90 procent av alla fyraåringar var inskrivna i förskolan 2019. Det finns däremot ingen större skillnad i andel femåringar i förskola mellan Sverige och OECD-snittet. De senaste fem åren har andelen barn i förskolan ökat något i alla åldrar. Det gäller både i Sverige och i OECD som helhet.

Diagram 2.1 Andel barn i förskola jämfört med OECD-länder

Källa: OECD.

Indikator: Resultat i de internationella undersökningarna

Sverige deltar i flera olika internationella kunskapsmätningar såsom PISA, PIRLS och TIMSS vilka ger en god indikation på hur svenska elevers kunskaper i läsning, matematik och naturvetenskap står sig internationellt. Resultaten från dessa internationella studier, i de fall någon ny studie har presenterats sedan föregående års budgetproposition, redovisas närmare i avsnitt 3. OECD och de deltagande PISA-länderna har beslutat att skjuta fram den PISA-studie som skulle ha genomförts 2021. Vanligtvis genomförs PISA vart tredje år, men enligt den nya planeringen genomförs studien under 2022 och resultaten publiceras i december 2023. Av den anledningen saknas det nya resultat i denna resultatredovisning. För ytterligare information hänvisas till den tidigare resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5).

Indikator: Likvärdighet i svensk skola utifrån de internationella undersökningarna

En likvärdig skola karaktäriseras av att alla elever, oavsett bakgrund eller vilken skola de går i, ges möjlighet och stöd att nå så långt som möjligt i sin egen kunskapsutveckling. Det saknas nya data från de internationella studierna som skulle kunna ligga till grund för en analys av likvärdigheten i svensk skola. Tidigare analyser av studien TIMSS visar att skillnaderna i genomsnittligt resultat är fortsatt stora mellan elever som har en högre grad av hemresurser jämfört med elever med en lägre grad av hemresurser. Dessa skillnader ökar inte signifikant mellan 2015 och 2019, men jämfört med TIMSS 2011 är skillnaderna nu signifikant större i såväl matematik som i de naturorienterade (NO) ämnena för elever i årskurs 8 i grundskolan samt i matematik för elever i årskurs 4 i grundskolan. För ytterligare information hänvisas till den tidigare resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5).

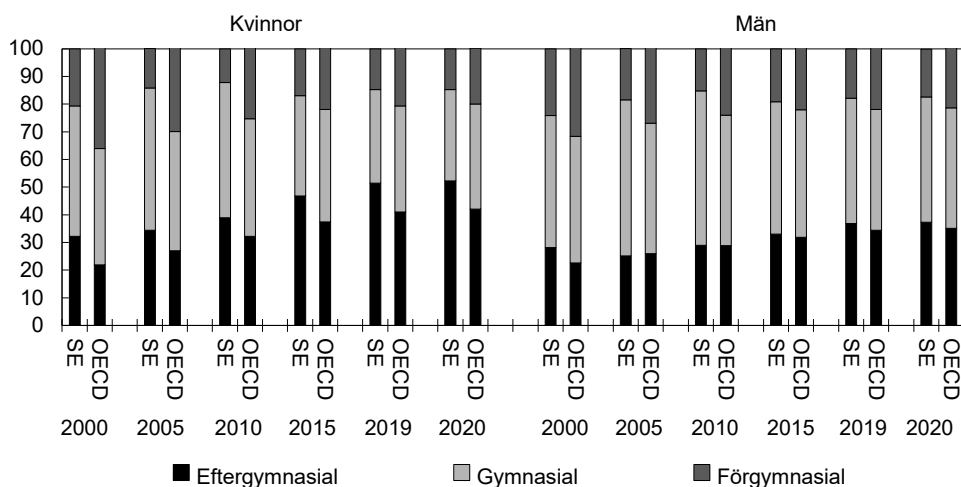
Indikator: Befolkningens uppnådda utbildningsnivå

I såväl Sverige som i OECD-länderna har de utbildningssatsningar som gjorts lett till att andelen högutbildade personer i befolkningen ökat över tid, se diagram 2.2. I Sverige har 52 procent av kvinnorna och 37 procent av männen i åldrarna 25–64 år en eftergymnasial utbildning. Motsvarande andelar i OECD-länderna är 42 respektive

35 procent. Kvinnor i Sverige har en högre utbildningsnivå än kvinnor i OECD i stort. Detsamma gäller för män, men i betydligt mindre utsträckning.

Diagram 2.2 Uppnådd utbildningsnivå bland kvinnor och män 25–64 år i Sverige och genomsnittet för OECD

Procentuell fördelning

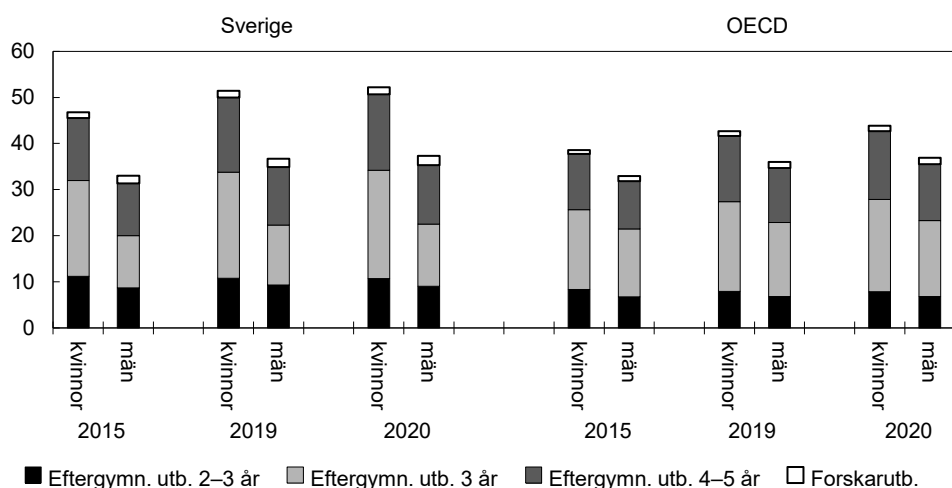
Anm.: Eftergymnasial utbildning avser minst 2 års eftergymnasial utbildning, gymnasial utbildning avser minst 2 års gymnasiala studier och/eller 1 års eftergymnasial utbildning, förgymnasial utbildning avser grundskoleutbildning eller 1-årig gymnasial utbildning.

Källa: OECD.

I diagram 2.3 visas andelarna kvinnor och män med en eftergymnasial utbildning i Sverige och OECD i genomsnitt. Genomgående har en högre andel av kvinnorna en eftergymnasial utbildning jämfört med männen. Skillnaderna i andel mellan kvinnor och män är större i Sverige än genomsnittligt i OECD. Ett av skälen till att fler kvinnor än män går vidare till högre utbildning i Sverige är att de yrken som domineras av kvinnor ofta kräver högskoleutbildning. Dock har en något större andel män än kvinnor en forskarutbildning. Det gäller både i Sverige och i OECD i stort.

Diagram 2.3 Kvinnor och män 25–64 år med eftergymnasial utbildning efter nivå på eftergymnasial utbildning

Procentuell fördelning

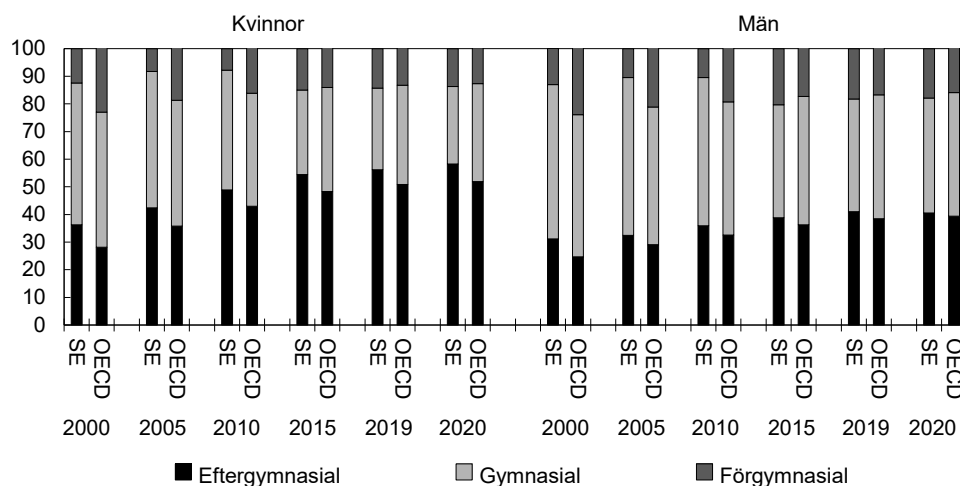
Källa: OECD.

Utbildningsnivån bland unga kvinnor och män i åldrarna 25–34 år är högre än utbildningsnivån i befolkningen i stort, se diagram 2.4. Det gäller både i Sverige och i OECD som helhet. Det är något fler unga i Sverige som har eftergymnasial utbildning än i OECD i stort, men skillnaderna är relativt små. I Sverige har 58 procent av

kvinnorna och 40 procent av männen i dessa åldrar en eftergymnasial utbildning. Motsvarande andel i OECD i stort är 52 respektive 39 procent. I Sverige är andelen med en förgymnasial utbildning som högsta uppnådda utbildning högre 2020 än 2010. Att andelen ökat jämfört med 2010 beror till stor del på att kraven har ökat när det gäller vilka som i statistiken klassificeras som gymnasieutbildade. De senaste åren har andelen med en förgymnasial utbildning som högsta uppnådda utbildning minskat, såväl i Sverige som i OECD i stort.

Diagram 2.4 Uppnådd utbildningsnivå bland unga kvinnor och män 25–34 år i Sverige och genomsnittet för OECD

Procentuell fördelning

Anm.: Eftergymnasial utbildning avser minst 2 års eftergymnasial utbildning, gymnasial utbildning avser minst 2 års gymnasiala studier eller 1 års eftergymnasial utbildning, förgymnasial utbildning avser grundskoleutbildning eller 1-årig gymnasial utbildning.

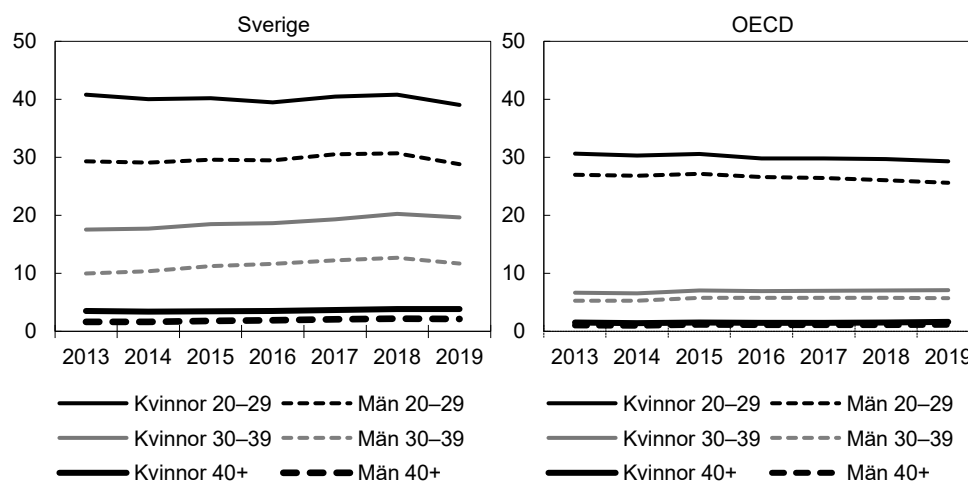
Källa: OECD.

Indikator: Vuxnas deltagande i utbildning

En framstående utbildningsnation bör erbjuda god tillgång till utbildning för att stärka kompetensförsörjningen, underlätta livslångt lärande och ge möjlighet för individer att bredda sin kompetens på arbetsmarknaden. I Sverige är det fler som deltar i utbildning jämfört med genomsnittet i OECD (se diagram 2.5). Det gäller för både kvinnor och män. Kvinnor i alla åldersgrupper deltar i utbildning i större utsträckning än män. Det gäller för både Sverige och OECD, men skillnaderna mellan kvinnor och män är större i Sverige än i OECD.

Diagram 2.5 Andel kvinnor och män i Sverige och OECD som deltar i någon form av utbildning

Procent

Anm.: Avser formell utbildning heltid och deltid på alla nivåer.

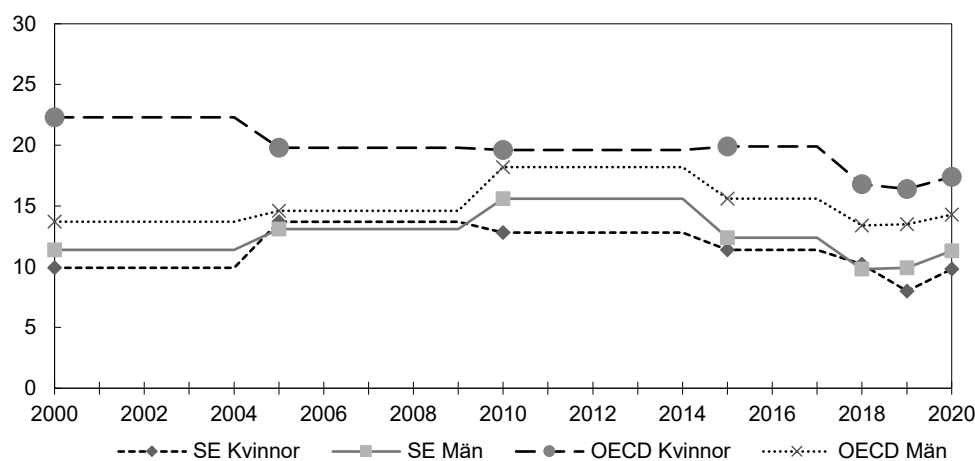
Källa: OECD.

Indikator: Andel unga som varken arbetar eller studerar

I Sverige är andelen 20–24-åringar som varken arbetar eller studerar lägre än genomsnittet i OECD och så har det varit under hela den undersökta perioden (se diagram 2.6). Det finns ingen stor skillnad mellan könen i Sverige. Inom OECD är skillnaderna mellan könen i genomsnitt större. Andelen som varken arbetar eller studerar är särskilt stor bland 20–24-åriga kvinnor i OECD-länderna.

Diagram 2.6 Andel 20–24-åringar som varken arbetar eller studerar

Procent

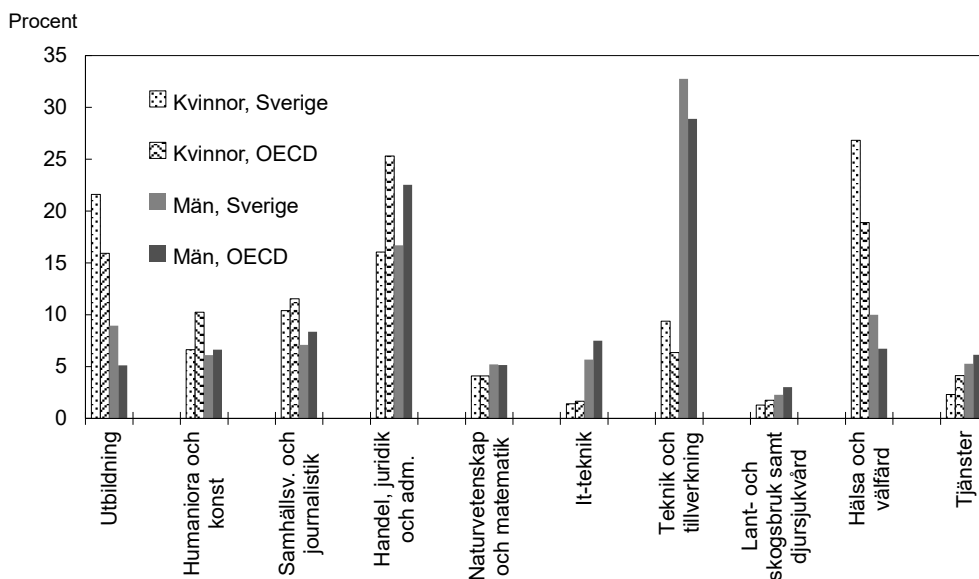
Källa: OECD.

Indikator: Utbildningsinriktning bland kvinnor och män med eftergymnasial utbildning

I Sverige såväl som i OECD som helhet finns det stora skillnader mellan mäns och kvinnors val av utbildningsinriktning (se diagram 2.7). Av alla svenska eftergymnasialt utbildade män i åldrarna 25–64 år har flest valt en utbildning inom teknik och tillverkning (33 procent) följt av handel, juridik och administration (17 procent). Av svenska eftergymnasialt utbildade kvinnor i samma åldersspann har i stället flest valt en utbildning inom hälsa och välfärd (27 procent) och inom inriktningen utbildning

(22 procent). I OECD i genomsnitt är det vanligare än i Sverige med en inriktning mot handel, juridik och administration. I Sverige är det i stället vanligare med en inriktning mot teknik och tillverkning, hälsa och välfärd och utbildning.

Diagram 2.7 Andel eftergymnasialt utbildade 25–64 år i olika utbildningsinriktningar 2019

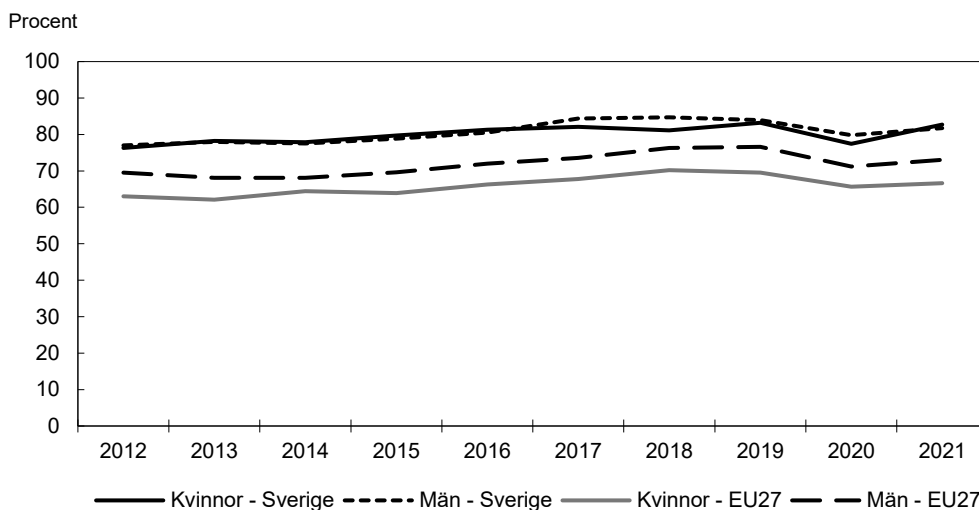

Källa: OECD.

Indikator: Sysselsättning efter avslutad utbildning

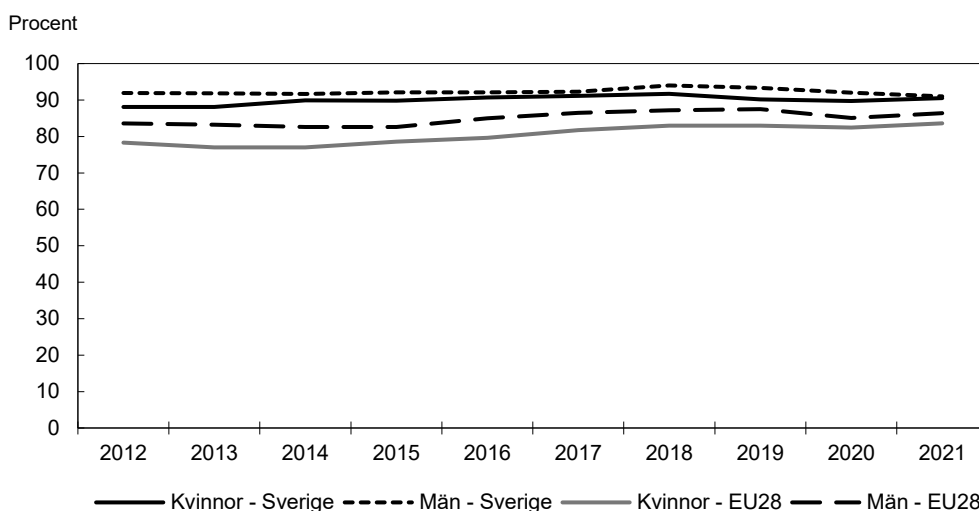
I Sverige är andelen sysselsatta efter avslutad utbildning större än i Europeiska unionen (EU) i snitt. Det gäller både efter avslutad gymnasial utbildning, se diagram 2.8, och efter avslutad eftergymnasial utbildning, se diagram 2.9. I Sverige ökade sysselsättningen under 2021 mer än i EU bland nyligen examinerade gymnasialt utbildade. I Sverige finns det inga skillnader mellan kvinnor och män när det gäller andel sysselsatta bland de som nyligen avslutat sin utbildning. I EU är andelen sysselsatta större bland män än bland kvinnor.

Diagram 2.8 Andel kvinnor och män som är sysselsatta 1–3 år efter avslutad gymnasial utbildning

Anm.: Med gymnasial utbildning avses minst 2 års gymnasiala studier och/eller 1 års eftergymnasial utbildning.

Källa: Eurostat.

Diagram 2.9 Andel kvinnor och män som är sysselsatta 1–3 år efter avslutad eftergymnasial utbildning

Anm.: Med eftergymnasial utbildning avses minst två års eftergymnasial utbildning.

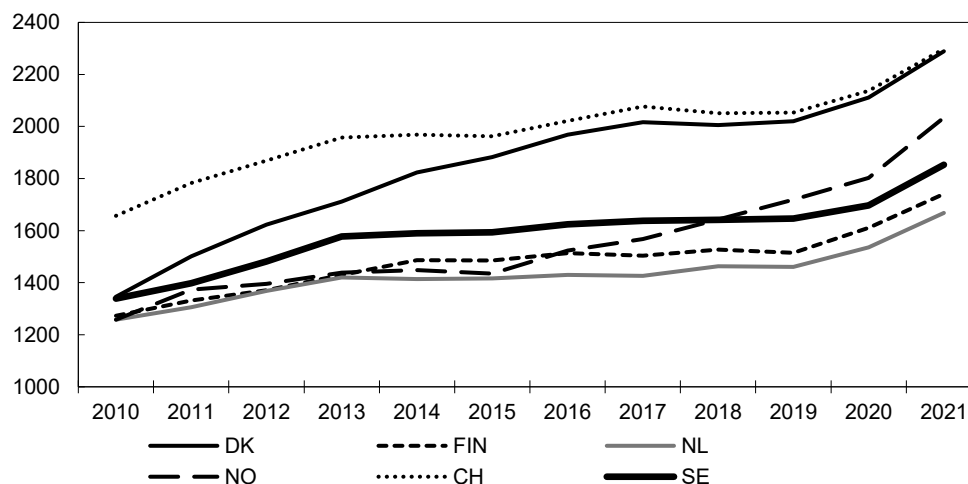
Källa: Eurostat.

Indikator: Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare

Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare visar på vetenskaplig produktivitet i Sverige och i jämförbara länder (se diagram 2.10). Svenska forskare publicerade 1 853 artiklar 2021. Över tid har det skett en ökning av den vetenskapliga produktionen. Ökningen i Sverige är dock lägre än i jämförbara länder som Danmark, Norge och Schweiz. Se vidare avsnitt 7 Forskning.

Diagram 2.10 Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare i Sverige och vissa mindre och medelstora europeiska länder

Antal artiklar per miljon invånare

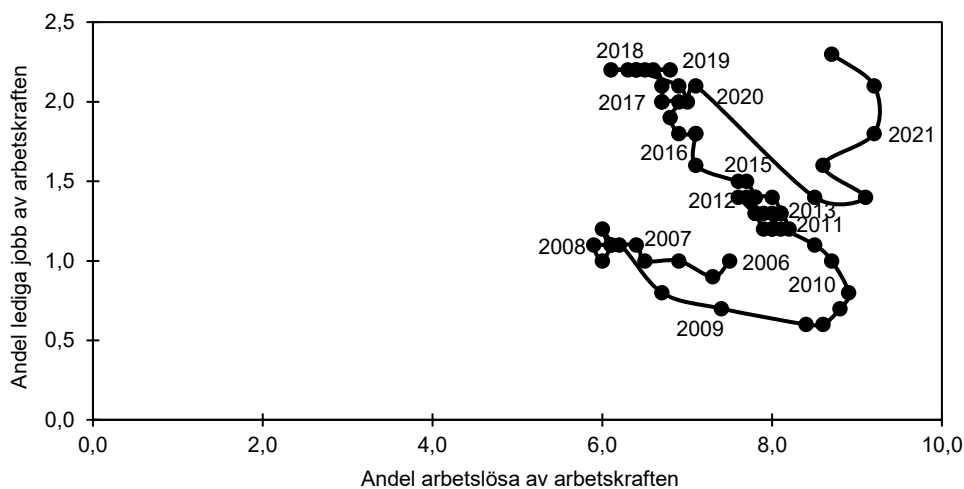
Källa: Web of Science.

Indikator: Sambandet mellan andelen arbetslösa och andelen lediga jobb

Den s.k. Beveridgekurvan visar relationen mellan lediga jobb som andel av arbetskraften (vakansgraden) och arbetslöshet och ger en indikation på utvecklingen av matchningen på arbetsmarknaden, se diagram 2.11. Under 2021 har de lediga jobben ökat samtidigt som arbetslösheten fortsatt varit på relativt höga nivåer. En kombination av hög vakansgrad och hög arbetslöshet tyder på att de arbetslösa inte

helt matchar de krav som ställs på arbetsmarknaden. Detta kan ha flera förklaringar, men en förklaring kan vara att de arbetslösa inte har den utbildning som krävs.

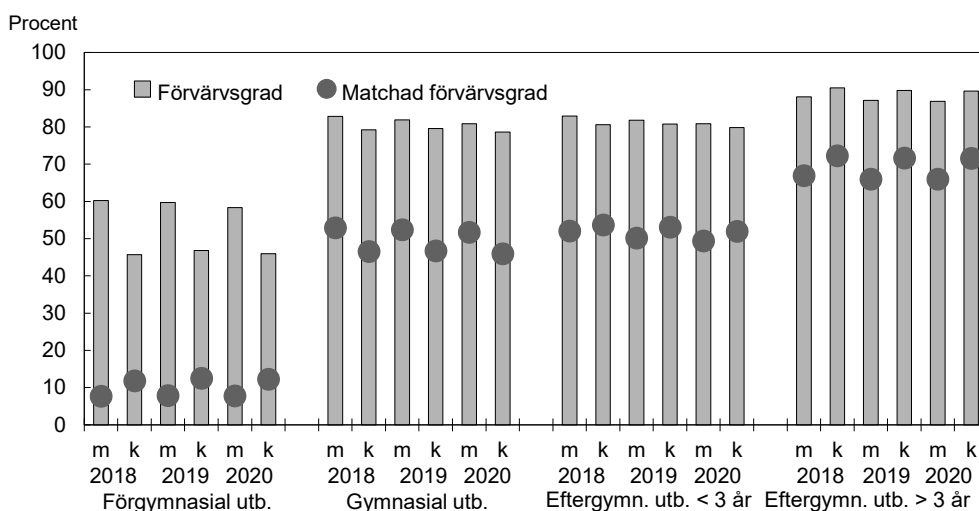
Diagram 2.11 Samband mellan andelen arbetslösa och andelen lediga jobb, kvartalsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

Indikator: Förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad efter utbildningsnivå

Den matchade förvärvsgraden belyser hur pass väl arbetskraftens utbildningar stämmer överens med arbetsmarknadens utbildningskrav eller efterfrågan. En hög matchad förvärvsgrad innebär att en stor andel av alla med en viss utbildning också jobbar inom ett yrke eller en profession som matchar utbildningen. Av diagram 2.12 framgår att både kvinnor och män med minst 3 års eftergymnasial utbildning i högre utsträckning jobbar inom ett yrke eller en profession som matchar deras utbildning än kvinnor och män med en kortare utbildning. Detta förhållande har varit stabilt de senaste åren, dvs. matchningen mellan arbetskraftens utbildningar och arbetsmarknadens utbildningskrav eller efterfrågan har varken förbättrats eller försämrats. Kvinnor med minst 3 års eftergymnasial utbildning har en högre matchad förvärvsgrad än män med en sådan utbildning, men kvinnor med en gymnasial utbildning har en lägre matchad förvärvsgrad än män med en sådan utbildning. Att den matchade förvärvsgraden är högre bland kvinnor med minst 3 års eftergymnasial utbildning än bland män med motsvarande utbildning kan bero på att det är fler kvinnor än män som arbetar i legitimationsyrken. Inrikes födda har generellt en högre matchad förvärvsgrad än utrikes födda. Skillnaderna är större mellan inrikes födda och utrikes födda som har en eftergymnasial utbildning än bland dem som har en gymnasial utbildning.

Diagram 2.12 Andel utbildade som förvärvsarbetar och andel som förvärvsarbetar inom yrke/profession som matchar utbildningen efter utbildningsnivå

Källa: Statistiska centralbyrån.

Indikator: Arbetsgivarens bedömning av kompetensförsörjningen och framtida kompetensförsörjning

Målet för utgiftsområdet förutsätter en välfungerande och hållbar kompetensförsörjning. Detta innebär bl.a. att den arbetsföra befolkningens utbildning och kompetens svarar mot arbetsgivarnas behov på arbetsmarknaden. Den tidigare redovisade Beveridgekurvan indikerar att kompetensen bland de arbetslösa inte helt matchar de lediga jobben. Denna indikator ger en bild av vilka kompetenser det råder brist på.

Statistiska centralbyråns (SCB) undersökning Arbetskraftsbarometern 2021 visar att det fortfarande råder brist på utbildningsgrupper inom vården. Bristen är stor på bl.a. nyutexaminerade specialistsjuksköterskor inom anesthesi-, intensiv- och operationssjukvård samt psykiatri- och distriktssköterskor. Det råder också fortsatt brist på vissa nyutexaminerade med gymnasiala yrkesutbildningar. Det gäller exempelvis områdena kyl-, värmepumps- och ventilationsteknik, utbildning i automation samt fordonsutbildning. Inom området pedagogik råder fortsatt brist på nyutexaminerade med ämneslärarutbildning för årskurserna 7–9 i matematik och NO, yrkeslärarutbildning och grundlärarutbildning med inriktning fritidshem.

Vart tredje år publicerar SCB rapporten *Trender och Prognoser om utbildning och arbetsmarknad* som visar tillgång och efterfrågan på arbetskraft för olika utbildningsgrupper på längre sikt. Resultaten från den senaste rapporten från 2021 redovisas i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5).

Internationell verksamhet

Inom utgiftsområdet bedrivs en omfattande internationell verksamhet. Genom dialog och erfarenhetsutbyte skapas bättre förutsättningar för att möta gemensamma utmaningar. Det internationella samarbetet inom utgiftsområdet sker framför allt inom EU, Bologna-processen, OECD, Nordiska ministerrådet, Unesco och Europarådet.

EU-samarbetet inom utbildningsområdet utgår ifrån ett nytt samarbetsramverk som antogs i februari 2021, Ett europeiskt område för utbildning 2021–2030. Programmet Erasmus+ bidrar till att uppfylla målen i ramverket.

Bolognaprocessen är ett mellanstatligt europeiskt samarbete om högre utbildning. Bolognaprocessen syftar till att öka jämförbarheten mellan olika länders utbildningssystem och därmed öka rörligheten mellan utbildningssystemen och på arbetsmarknaden. Samarbetet syftar också till att stärka kvaliteten på högre utbildning och att utveckla verktyg för att underlätta samarbetet mellan länder. Det löpande arbetet inom Bolognaprocessen hanteras inom Bologna Follow-Up Group (BFUG).

Inom ramen för Nordiska ministerrådet för utbildning och forskning (MR-U) har det nordiska samarbetet tagit flera steg för att styra verksamheten mot ländernas gemensamma vision Vår vision 2030 som slår fast att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030. Vidare fortsätter arbetet för en förbättrad styrning och kvalitet i samarbetet om utbildning, forskning och forskningsinfrastruktur. Det samarbetsprogram som finns framtaget för MR-U:s verksamhet 2019–2023 bidrar till att ytterligare stärka Norden som kunskapsregion. Genom fortsatt svenskt stöd till utbildningsprogrammet Nordplus främjar regeringen bl.a. livslångt lärande och mobilitet inom Norden och Baltikum.

Genom svenskt deltagande i OECD:s internationella storskaliga studier, såsom PISA och PIAAC, kan regeringen följa kunskapsutvecklingen över tid bland svenska femtonåringar och den vuxna befolkningen. Analyser av datamaterialet från internationella storskaliga studier och OECD:s insamling av utbildningsstatistik från medlemsländerna bidrar till en större förståelse av vilken politik som leder till ett framgångsrikt utbildningssystem.

Sveriges engagemang i Unesco tar sin utgångspunkt i strategin för Sveriges samarbete med Unesco 2022–2025 (U2022/01450). För strategiperioden gäller två fokusområden – allas rätt till utbildning och allas rätt till yttrandefrihet. Svenskt engagemang i Unesco ska främst prioritera frågor där Unescos arbete har en strategiskt viktig roll i FN-systemet och där Sverige kan bidra med särskild kunskap och kompetens. Sverige ska bidra till att stärka Unescos roll i främjandet av varje människas rätt till utbildning och lärande genom hela livet, inklusive grundläggande kunskaper som förmågan att läsa, skriva och räkna. Centralt är även att värna och främja utbildning för hållbar utveckling, dess roll för fattigdomsbekämpning, fredliga och inkluderande samhällen och för konfliktlösning och dialog. Unesco är ansvarigt för den globala samordningen av mål 4 i Agenda 2030, God utbildning för alla. Ett fortsatt aktivt svenskt engagemang bidrar till att driva Agenda 2030 framåt på både det nationella och det internationella planet.

Inom ramen för Europarådets verksamhet bidrar Sverige till att säkerställa rätten till utbildning av god kvalitet för alla.

2.6 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet

Utbildningsutskottet har framhållit att det är angeläget att få en samlad redovisning av skolans personalsituation (bet. 2014/15:UbU1). I tidigare års resultatredovisningar har lärar- och förskollärsituationen redovisats per skolform inklusive fritidshemmet. För att få en bättre överblick över utvecklingen av personalsituationen redovisas fr.o.m. denna budgetproposition utvecklingen för skolväsendet utifrån teman. Följande indikatorer används för att mäta lärar- och förskollärsituationen.

Indikatorer för personalens utbildning och behörighet

- andel av personalen/lärare som har pedagogisk högskoleexamen inom skolväsendet
- andel lärare och förskollärare med legitimation och behörighet i skolväsendet.

Indikatorer för lärar- och förskolläraryt utbildning

- söktryck till yrkesexamensprogrammen
- antal nybörjarstudenter på yrkesexamensprogrammen
- antal examinerade från yrkesexamensprogrammen.

Indikatorer för lärar- och förskollärsförsörjning

- framtida examinationsbehov samt beräknad examination av lärare och förskollärare
- andel arbetsgivare som uppger brist på personal inom pedagogik och med lärarutbildning.

2.7 Resultatredovisning för lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet

Personalens utbildning och behörighet

Nedan redovisas personalens utbildning och behörighet i de olika skolformerna som ingår i skolväsendet inklusive fritidshemmet samt behörigheten för ett urval av ämnen i grundskolan och gymnasieskolan. När det gäller komvux så redovisas komvux som särskild utbildning, komvux i svenska för invandrare och övriga komvux var för sig.

Indikator: Andel av personalen/lärare som har pedagogisk högskoleexamen inom skolväsendet

Tabell 2.5 visar andel anställda som har en pedagogisk examen. Andelen varierar i skolväsendet. Den högsta andelen lärare med en pedagogisk examen återfinns inom komvux som särskild utbildning, specialskola och grundsärskola. Lägst andel anställda med en pedagogisk examen finns inom förskola och fritidshem. Andelen lärare med en pedagogisk högskoleexamen är i allmänhet högre bland kvinnor än bland män. Bland lärarna i grundskolan läsåret 2021/22 hade 85,8 procent av kvinnorna och 71,7 procent av männen en pedagogisk högskoleexamen.

Tabell 2.5 Andelen anställda med en pedagogisk högskoleexamen

Procent

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Förskola	54	53	53	45	44	42	42	42	42	43	42
Förskoleklass	83	83	83	83	82	79	77	76	75	77	77
Grundskola	87	86	86	86	85	82	81	81	81	82	82
Grundsärskola	88	81	88	88	88	85	84	83	83	83	84
Specialskola	84	85	81	82	83	83	76	78	81	82	86
Sameskola	75	73	58	51	64	62	73	73	68	76	72
Fritidshem	55	54	53	51	47	42	39	37	37	37	36
Gymnasieskola	77	78	79	79	80	79	78	79	80	80	81
Gymnasiesärskola	81	79	84	84	84	84	83	81	81	81	80
Komvux ¹		83	85	84	84	85	83	81	83	81	80
Komvux i svenska för invandrare	75	76	75	76	73	71	71	72	76	80	81
Komvux som särskild utbildning ²	92	91	90	90	90	88	89	89	90	90	89

¹ Omfattar kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå.² Omfattar kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

Källa: Statens skolverk.

Indikator: Andel lärare och förskollärare med legitimation och behörighet i skolväsendet

I tabell 2.6 visas andelen lärare och förskollärare med legitimation och behörighet. Tabellen visar att det finns stora skillnader i skolväsendet. Andelen lärare och förskollärare med legitimation och behörighet är högst i förskoleklassen, där 86 procent av alla lärare och förskollärare har legitimation och behörighet. Andelen lärare med legitimation och behörighet är lägst i grundsärskolan, där endast 14 procent av alla lärare har legitimation och behörighet.

Tabell 2.6 Andelen lärare och förskollärare med legitimation och behörighet

Procent

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Förskola	41	40	40	40	41	41
Förskoleklass		84	85	84	86	86
Grundskola	71	71	71	70	71	71
Grundsärskola	21	20	18	17	16	14
Specialskola	36	30	33	34	37	39
Gymnasieskola	80	81	81	82	82	84
Gymnasiesärskola	20	21	19	18	19	19
Komvux grundläggande nivå ¹	78	76	74	76	78	78
Komvux gymnasial nivå ¹	80	77	75	75	75	75
Komvux i svenska för invandrare	37	37	41	45	51	53
Komvux som särskild utbildning ²	32	38	39	37	37	35

Anm.: Könsuppdelad statistik publiceras inte.

¹ Uppgifterna för kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå är exklusive lärare hos extern utbildningsanordnare.² Omfattar kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

Källa: Statens skolverk.

I tabell 2.7 sammanfattas andelen legitimerade och behöriga lärare för ett urval av ämnen. Det finns skillnader i andelen legitimerade och behöriga lärare mellan olika ämnen. Bland ämnena i urvalet var andelen lärare med legitimation och behörighet

störst i svenska, medan den var lägst i svenska som andraspråk. En jämförelse mellan 2020 och 2021 visar endast små skillnader mellan åren. Även inom komvux är andelen legitimerade och behöriga lärare lägre i svenska som andraspråk. Andra ämnen inom komvux med en låg andel legitimerade och behöriga lärare var filosofi och geografi. Högst andel legitimerade och behöriga lärare inom komvux hittar man i ämnena biologi och engelska.

Tabell 2.7 Andel legitimerade och behöriga lärare i ett urval av ämnen

Procent

	2019	2020	2021
Grundskolan, årskurs 1–3			
Svenska	87	89	89
Svenska som andraspråk	68	66	63
Engelska	51	52	53
Matematik	85	87	87
Fysik	68	69	70
Historia	62	64	65
Grundskolan, årskurs 4–6			
Svenska	77	79	79
Svenska som andraspråk	37	37	35
Engelska	64	66	66
Matematik	76	78	78
Fysik	66	66	66
Historia	66	66	65
Grundskolan, årskurs 7–9			
Svenska	75	77	77
Svenska som andraspråk	49	51	52
Engelska	72	74	76
Matematik	72	72	72
Fysik	60	58	55
Historia	80	80	79
Gymnasieskolan			
Svenska	90	90	91
Svenska som andraspråk	42	46	47
Engelska	86	88	90
Matematik	79	81	82
Fysik	83	84	85
Historia	91	91	92

Anm.: Könsuppdelad statistik publiceras inte.

Källa: Statens skolverk.

Personaltäthet i skolväsendet

Tabell 2.8 visar personaltätheten inom skolväsendet. De verksamheter som har det högsta antalet anställda per elev är förskola, grundsärskola, specialskola och gymnasiesärskola. I flera stora verksamheter som exempelvis grundskola och gymnasieskola har personaltätheten inte varierat så mycket under den senaste tioårsperioden.

Tabell 2.8 Personaltätet i skolväsendet

Antalet barn/elever per helårsarbetande

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Förskola	5,3	5,3	5,3	5,3	5,2	5,1	5,1	5,1	5,2	5,1	5,1
Förskoleklass	15,4	15,5	16,4	16,5	16,4	16,6	14,7	14,6	14,3	14,5	14,4
Grundskola	12,1	12,1	12,1	12,1	12,2	12,0	12,1	12,1	12,2	12,2	12,2
Grundsärskola	3,9	3,5	3,7	3,9	3,9	3,8	3,9	3,9	4,1	4,2	4,3
Specialskola	2,7	2,9	3,2	3,2	3,3	3,4	3,0	3,3	3,2	3,1	3,2
Sameskola		8,6	6,5	5,6	6,2	5,8	5,3	5,3	5,7	6,0	6,1
Fritidshem	20,4	20,1	21,3	21,8	21,9	21,7	20,9	20,5	20,7	20,4	20,6
Gymnasieskola	12,3	12,1	12,1	11,9	11,9	11,9	11,7	11,9	12,1	12,2	12,3
Gymnasiesärskola	4,3	4,2	4,1	3,9	3,7	3,6	3,7	3,7	3,8	4,0	3,9
Komvux ¹	21,7	17,3	17,5	17,5	16,5	15,5	14,0	13,5	14,7	13,6	11,1
Komvux i svenska för invandrare	26,3	25,4	24,8	26,1	24,1	22,2	22,5	22,2	24,6	23,9	22,6
Komvux som särskild utbildning ²	17,5	17,6	17,6	16,2	15,5	15,0	13,5	14,3	13,7	13,7	14,6

¹ Omfattar kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå.² Omfattar kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

Källa: Statens skolverk.

Annan pedagogisk personal

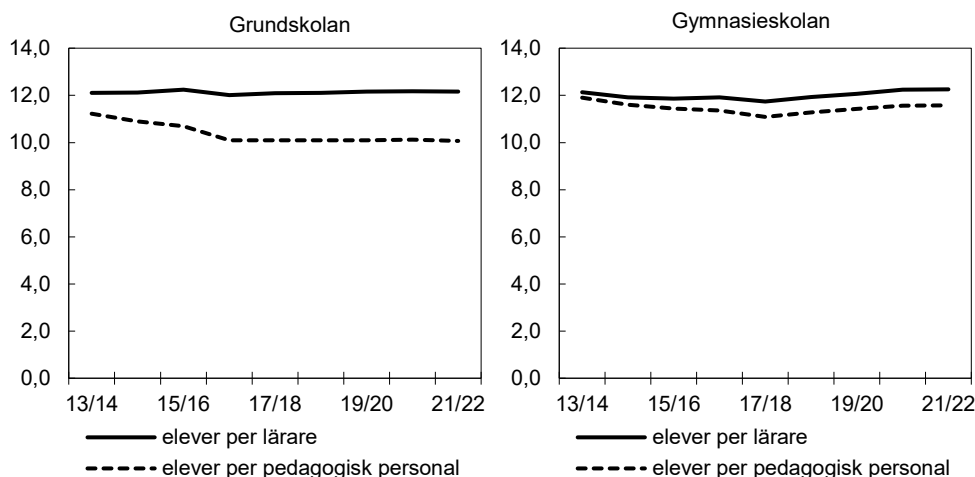
I SCB:s Lärarregister finns sedan 2013 uppgifter om annan pedagogisk personal. I Lärarregistret definieras annan pedagogisk personal som personal som har pedagogiska arbetsuppgifter men som inte bedriver egen undervisning, såsom exempelvis lärarassistenter och studiehandledare på modersmål. Både i grundskolan och gymnasieskolan har antalet annan pedagogisk personal mer än tredubblats sedan 2013. Läsåret 2021/22 ökade antalet annan pedagogisk personal i grundskolan med drygt 600 heltidstjänster eller 3,4 procent. Samtidigt ökade antalet elever i grundskolan med 0,8 procent. I gymnasieskolan var antalet annan pedagogisk personal 2021/22 detsamma som föregående läsår.

I grundskolan har ökningen inneburit att den totala personaltätheten har ökat, dvs. om både lärare och annan pedagogisk personal räknas med. År 2013 gick det 11,2 elever per pedagogisk personal i grundskolan medan antalet 2021 uppgick till 10,1. Samtidigt har lärartätheten under den här perioden varit relativt oförändrad, se diagram 2.13. Den här utvecklingen tyder på att huvudmännen delvis har hanterat lärarbristen i grundskolan genom att anställa annan personal som kan avlasta lärarna.

Statistiken över annan pedagogisk personal kan sedan 2017/18 delas in i lärarassistenter, studiehandledare på modersmål och övriga. Det är lärarassistenter som har blivit fler de senaste åren. I både grundskolan och gymnasieskolan har antalet lärarassistenter mer än fördubblats sedan 2017/18. Samtidigt har antalet studiehandledare på modersmål minskat i takt med ett minskat antal nyanlända.

Diagram 2.13 Personaltätet och lärartätet i grundskolan och gymnasieskolan

Antal elever per lärare respektive pedagogisk personal (heltidstjänster)

Anm.: Med pedagogisk personal avses lärare och annan pedagogisk personal.

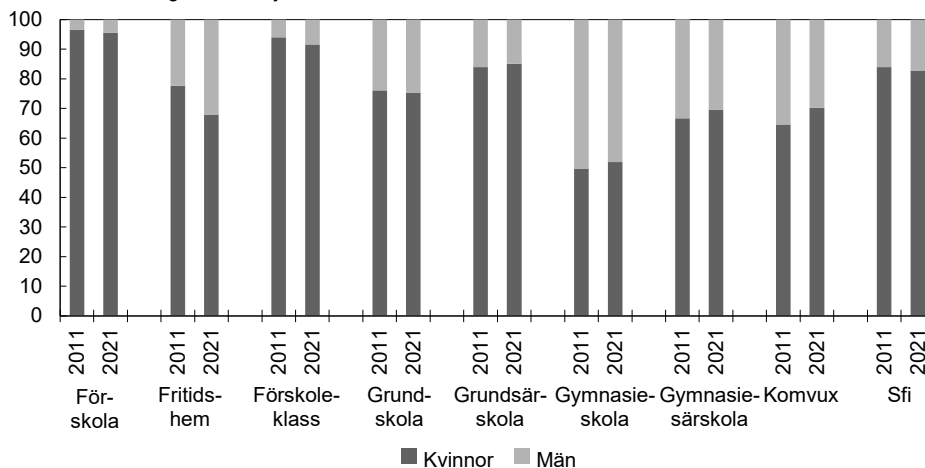
Källa: Statens skolverk.

Könsfördelning bland den pedagogiska personalen i skolväsendet

Diagram 2.14 visar könsfördelningen bland den pedagogiska personalen i skolväsendet 2011 och 2021. Den enda skolform som har jämn könsfördelning är gymnasieskolan där 52 procent av lärarna är kvinnor och 48 procent är män. I övriga skolformer är det fler kvinnor än män. Mest ojämn könsfördelning är det bland anställda i förskolan med 96 procent kvinnor och 4 procent män. I fritidshemmet har könsfördelningen de senaste tio åren blivit mer jämn. Andelen män har ökat från 22 procent 2011 till 32 procent 2021. I förskoleklassen har andelen män ökat från 6 procent till 8 procent. I några skolformer har könsfördelningen de senaste tio åren blivit mindre jämn. Det gäller t.ex. i komvux där andelen kvinnor bland lärarna de senaste tio åren ökat från 65 procent till 70 procent.

Diagram 2.14 Könsfördelning bland den pedagogiska personalen i skolväsendet

Procentuell fördelning av heltidstjänsterna

Anm.: Med pedagogisk personal avses lärare, anställda som arbetar med barn i förskolan och anställda som arbetar med elever i fritidshemmen och förskoleklassen.

Källa: Statens skolverk.

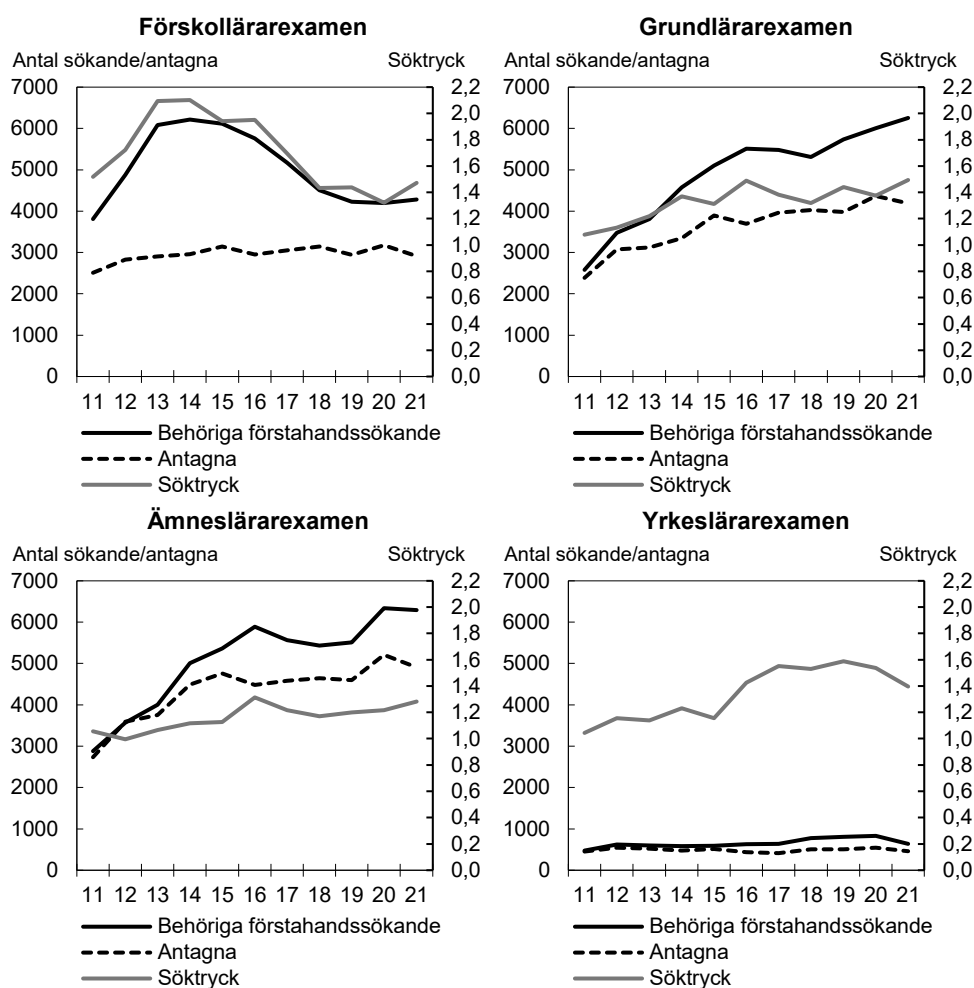
Läro- och förskolläroarutbildning

Indikator: Söktryck till yrkesexamensprogrammen

Antalet behöriga förstahandssökande har ökat kraftigt sedan läro- och förskolläroarutbildningarna gjordes om 2011. Antalet behöriga förstahandssökande höstterminen 2021 uppgick till närmare 20 700 personer, en ökning med 84 procent sedan 2011 och det högsta antalet under hela perioden. Andelen män bland de förstahandssökande har de senaste åren legat konstant runt 25 procent. Höstterminen 2021 antogs 14 300 personer, vilket motsvarar en ökning sedan 2011 med 54 procent, men en minskning sedan föregående hösttermin med drygt 500 antagna. Av de antagna var 27 procent män och 73 procent kvinnor. Könsfördelningen har varit relativt konstant de senaste åren.

I diagram 2.15 redovisas utvecklingen av antalet behöriga förstahandssökande, antalet antagna och söktrycket till de fyra läroprogrammen som leder till förskolläroexamen, grundläroexamen, ämnesläroexamen och yrkesläroexamen. Grundläroutbildningen har haft en särskilt positiv utveckling med allt fler behöriga förstahandssökande. Höstterminen 2021 gick det 1,5 behöriga förstahandssökande per antagen. Även ämnesläroutbildningen har haft många behöriga förstahandssökande de senaste åren. Höstterminen 2021 gick det 1,3 behöriga förstahandssökande per antagen, vilket är det högsta söktrycket sedan 2016. Söktrycket till den kompletterande pedagogiska utbildningen som är en kort utbildning för dem som redan har läst ämnesstudierna och som leder till ämnesläroexamen uppgick höstterminen 2021 till 1,9 behöriga sökande per antagen.

Söktrycket till förskolläroarutbildningen har minskat de senaste åren. Höstterminen 2013 och 2014 var söktrycket rekordhöggt och det gick 2,1 behöriga förstahandssökande per antagen. Höstterminen 2021 var motsvarande tal 1,5. Söktrycket till yrkesläroarutbildningen uppgick höstterminen 2021 till 1,4 behöriga förstahandssökande per antagen. Det är en minskning jämfört med de tidigare fem höstterminerna. Söktrycket till specialläro- och specialpedagogutbildningarna uppgick höstterminen 2021 till 1,5 respektive 2,4 behöriga sökande per antagen. Det är en ökning sedan föregående hösttermin då söktrycket uppgick till 1,3 respektive 2,3 behöriga sökande per antagen.

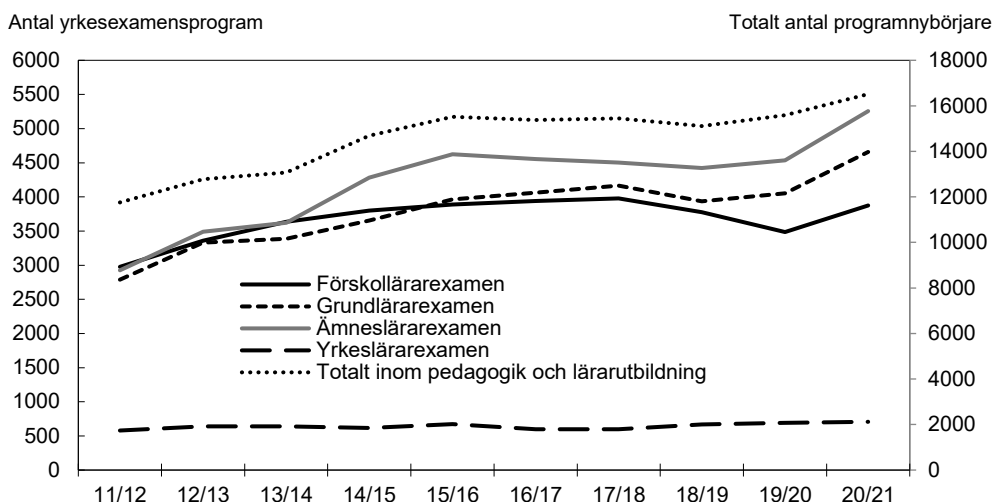
Diagram 2.15 Antal behöriga förstahandssökande, antagna och söktryck till de fyra lärarprogrammen, höstterminerna

Anm.: Söktryck definieras som antal behöriga förstahandssökande per antagen.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Indikator: Antal nybörjarstudenter på yrkesexamensprogrammen

I diagram 2.16 redovisas antalet programnybörjare per vissa program läsåren 2011/12–2020/21, dvs. de som har blivit antagna och också påbörjat utbildningen. Totalt sett var det ca 16 500 programnybörjare på lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna läsåret 2020/21, vilket var en ökning med 900 personer eller 6 procent jämfört med föregående läsår. Antalet programnybörjare ökade på alla lärarutbildningar, mest på ämnesläraryrkesutbildningen. Preliminära siffror från Universitetskanslersämbetet visar att antalet nybörjare höstterminen 2021 var lägre än höstterminen 2020, men betydligt högre än höstterminen 2019. Det är fler kvinnor än män som påbörjar en lärarutbildning. Totalt sett är 75 procent kvinnor och 25 procent män. Mest ojämn är könsfördelningen bland nybörjare på förskolläraryrkesutbildningen med 94 procent kvinnor och 6 procent män. Jämnast könsfördelning är det bland nybörjare på ämnesläraryrkesutbildningen där andelen kvinnor läsåret 2020/21 var 56 procent medan andelen män var 44 procent. Könsfördelningen har varit relativt konstant de senaste tio läsåren.

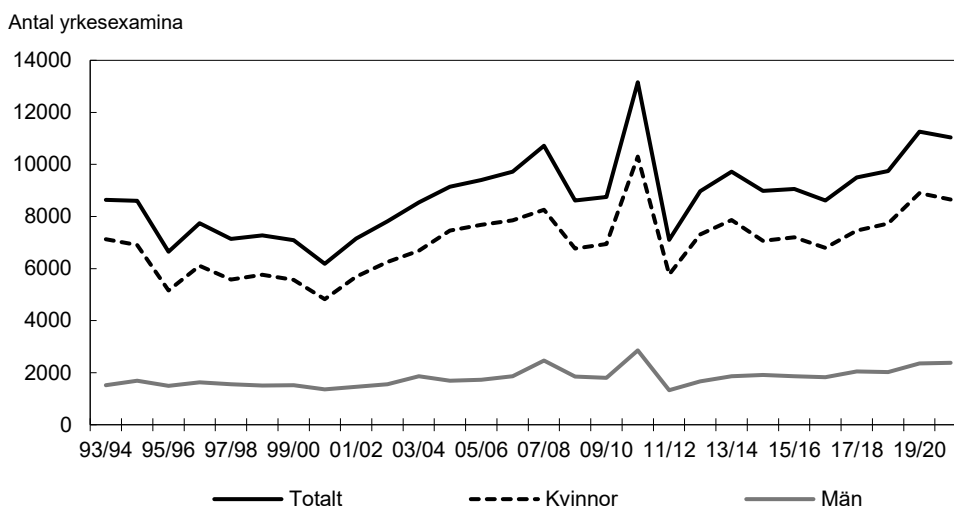
Diagram 2.16 Antal programnybörjare per yrkesexamensprogram

Anm.: På sekundäraxeln visas totalt antal programnybörjare på yrkesexamensprogram inom pedagogik och lärarutbildning (förskolläraexamen, grundläraresexamen, yrkesläraresexamen, ämnesläraresexamen, folkhögskolläraexamen, specialläraresexamen, specialpedagogexamen samt ospecificerad läraresexamen).

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Indikator: Antal examinerade från yrkesexamensprogrammen

Diagram 2.17 visar antalet lärar- och förskolläraexamina som utfärdats sedan läsåret 1993/94. Under perioden har i genomsnitt 8 800 personer per år fått en sådan examen. Antalet examinerade var som lägst 2000/01 med omkring 6 200 examina medan antalet var som högst 2010/11 med närmare 13 200 examina. Att så många examinerades då har sannolikt att göra med det krav på legitimation för lärare och förskollärare som infördes 2011. Lsåret 2020/21 examinerades drygt 11 000 lärare och förskollärare, en minskning med drygt 200 personer eller 2 procent sedan föregående läsår men det tredje största antalet examinerade under hela perioden.

Diagram 2.17 Antal lärar- och förskolläraexamina

Anm.: Avser lärarutbildning för förskola och fritidsverksamhet, lärarutbildning för grundskolans lägre åldrar, ämneslärarutbildning, lärarutbildning i yrkesämne och praktiskt/estetiskt ämne, pedagogik och lärarutbildning, övrig/ospecificerad utbildning.

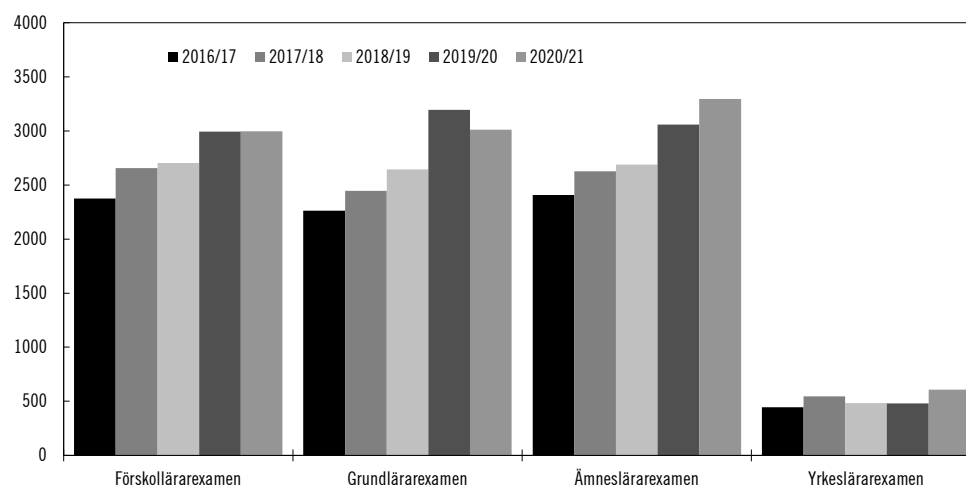
Källa: Statistiska centralbyrån.

Diagram 2.18 visar antalet examinerade efter typ av vissa examina. Lsåret 2020/21 ökade antalet examinerade ämneslärare och yrkeslärare jämfört med föregående läsår. Antalet examinerade grundlärare minskade något medan antalet examinerade

förskollärare var detsamma som föregående läsår. Antalet examinerade speciallärare och specialpedagoger uppgick 2020/21 till vardera ca 500, vilket är en minskning jämfört med föregående läsår. Könsfördelningen bland de examinerade är mer ojämn än bland lärarutbildningarnas nybörjarstudenter eftersom genomströmningen är större bland kvinnor än bland män (se nästa avsnitt). Av de examinerade är 78 procent kvinnor och 22 procent män. Jämnast var könsfördelningen bland examinerade ämneslärare med 60 procent kvinnor och 40 procent män. Av dem med förskollärarexamen var 96 procent kvinnor och 4 procent män.

Diagram 2.18 Antal examina efter typ av yrkesexamen

Antal examina

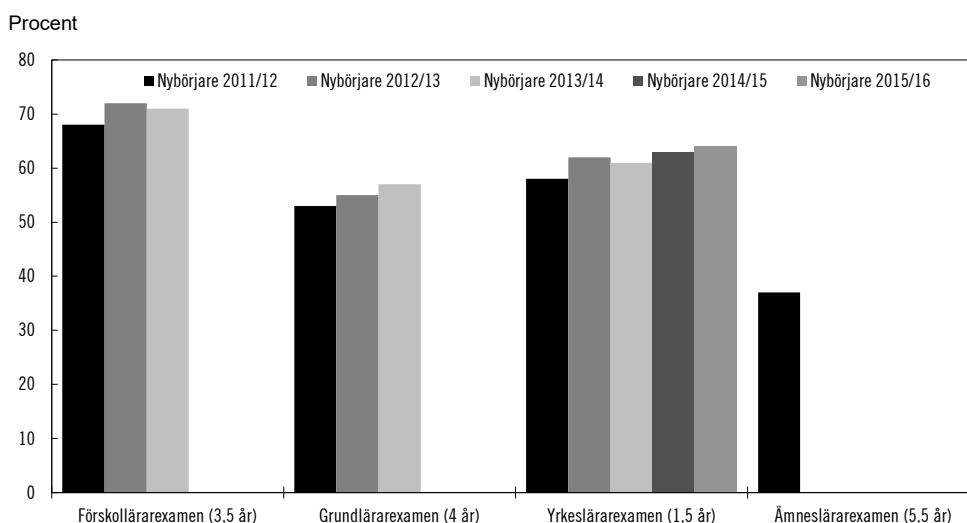
Anm.: Ämneslärarexamen avser ämneslärarexamen mot gymnasieskolan och grundskolan 7–9. Den innehåller även lärarexamen mot ämneslärare (den tidigare lärarutbildningen). Grundlärarexamen avser både grundlärarexamen mot f–3, 4–6 och fritidshem. Den innehåller även lärarexamen för grundskolans lägre åldrar (den tidigare lärarutbildningen).

Källa: Statistiska centralbyrån.

Genomströmning på yrkesexamensprogrammen

Diagram 2.19 visar genomströmningen för nybörjare på förskolläraryrkesexamen, grundläraryrkesexamen, yrkesläraryrkesexamen och ämnesläraryrkesexamen. Genomströmningen mäts genom examen senast tre år efter nominell studietid. Med nominell studietid menas normalstudietiden för den som studerar på heltid. Det finns uppgifter om genomströmning för tre årgångar nybörjare mot förskollärarexamen och grundlärarexamen medan det ännu bara finns uppgifter om genomströmning för en årgång nybörjare mot ämneslärarexamen. Genomströmningen har ökat för nybörjare mot grundlärarexamen och yrkeslärarexamen. Genomströmningen är högst för nybörjare mot förskollärarexamen medan nybörjare mot ämneslärarexamen har lägst genomströmning. Genomströmningen för den kompletterande pedagogiska utbildningen, en kort utbildning för dem som redan läst ämnesstudierna och som leder till ämneslärarexamen, är dock relativt hög. Universitetskanslersämbetet har uppskattat att omkring två av tre tar en ämneslärarexamen inom fem år.

Genomströmningen är relativt hög och har ökat även för nybörjare mot speciallärarexamen och specialpedagogexamen. Bland nybörjare 2015/16 mot speciallärarexamen respektive specialpedagogexamen uppgick examensfrekvensen till 71 respektive 76 procent. Kvinnor har en högre genomströmning än män. Det gäller för alla lärarutbildningarna. Särskilt stor är skillnaden i genomströmning mellan kvinnor och män som påbörjar förskolläraryrkesexamen medan skillnaden är relativt liten mellan kvinnor och män som påbörjar ämnesläraryrkesexamen.

Diagram 2.19 Programnybörjare olika år som tagit examen inom nominell studietid + tre år

Anm.: Nominell studietid för programmet anges inom parentes.

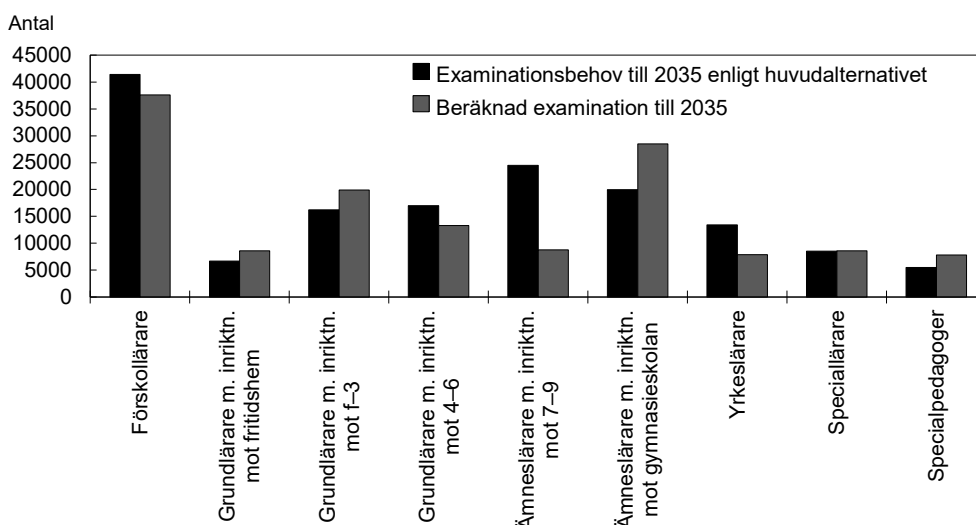
Källa: Statistiska centralbyrån.

Läro- och förskolläroförsojning

Skolverket har haft i uppdrag att i samarbete med Universitetskanslersämbetet ta fram återkommande prognoser över skolväsendets behov av lärare och förskollärare (U2016/02335). Uppdraget redovisades första gången i december 2017, därefter i december 2019 och slutligen i december 2021. Skolverket har enligt förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk ett fortsatt ansvar för att göra prognoser över skolans och förskolans behov av legitimerade och behöriga lärare och förskollärare.

Indikator: Framtida examinationsbehov samt beräknad examination av lärare och förskollärare

Enligt Skolverkets senaste prognos från 2021 kommer det att fortsätta att vara brist på behöriga lärare och förskollärare fram till 2035. Cirka 12 000 behöriga lärare och förskollärare väntas saknas 2035. Antalet examinerade lärare och förskollärare beräknas uppgå till ca 139 000 fram till 2035, vilket motsvarar en årlig examination på ca 9 300. Samtidigt beräknas det framtida examinationsbehovet vara ca 153 000, vilket motsvarar en årlig examination på 10 200. För att undvika en framtida bristsituation skulle antalet examinerade behöva öka med 900 per år. I diagram 2.20 visas examinationsbehovet och den beräknade examinationen för olika lärarkategorier perioden 2021–2035. Bristen bedöms bli störst på yrkeslärare och ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9. Det bedöms även bli viss brist på förskollärare och grundlärare med inriktning mot årskurs 4–6.

Diagram 2.20 Beräknat examinationsbehov och beräknad examination efter inriktning på lärarutbildningen, 2021–2035

Källa: Statens skolverk.

Under förutsättning att examensfrekvenserna ligger kvar på nuvarande nivåer skulle antalet nybörjare behöva vara i genomsnitt 15 900 per år för att uppfylla det årliga examinationsbehovet på 10 200 lärare och förskollärare. Det är fler än det beräknade årliga antalet nybörjare på 14 500 vilket är samma antal nybörjare som man hade läsåret 2019/20. Utöver lärarbristen på 12 000 år 2035 pekar prognosen på ett stort behov av behörighetsgivande utbildning och fortbildning bland befintliga lärare. Enligt prognosen finns det lärare motsvarande 24 000 heltidstjänster som inte är behöriga. Därutöver finns det 2 400 förskollärare och 5 700 lärare i fritidshemmen, räknat i heltidstjänster, som behöver utbildas för att bli behöriga. I Skolverkets tidigare prognos från 2019 beräknades bristen uppgå till ca 45 000 lärare och förskollärare. Den främsta förklaringen till en lägre brist i 2021 års prognos beror på att den baseras på en ny befolkningsprognos. I den nya befolkningsprognosen antas färre barn i förskoleåldrar och grundskoleåldrar än i den prognos som låg till grund för Skolverkets tidigare lärarprognos.

Indikator: Andel arbetsgivare som uppger brist på personal inom pedagogik och med lärarutbildning

Enligt Arbetskraftsbarometern 2021 från SCB råder det främst brist på lärare i matematik och NO i årskurs 7–9 och grundlärare med inriktning mot fritidshem (se tabell 2.9). Det råder även brist på speciallärare och specialpedagoger samt yrkeslärare. Jämfört med 2020 verkar arbetsgivarna i något mindre utsträckning 2021 uppge att det är brist på förskollärare. Arbetsgivarna uppger i något mindre utsträckning att det är brist på gymnasielärare inom matematik och naturvetenskapliga ämnen.

Tabell 2.9 Andel arbetsgivare som uppger brist på nytexaminerad och yrkeserfaren personal inom pedagogik och lärarutbildning

Procent	Nytexaminerade			Yrkeserfarna		
	2010	2020	2021	2010	2020	2021
Förskolläraryrkeserfaren	36	70	34	66	70	44
Grundläraryrkeserfaren: Fritidshem	75	82	70	72	91	72
Grundläraryrkeserfaren: f-3 och 4-6	16	30	26	29	47	52
Ämnesläraryrkeserfaren årskurs 7-9: Matematik/NO	55	77	83	49	76	72
Ämnesläraryrkeserfaren årskurs 7-9: Språk/SO	32	62	36	43	61	52

	Nyutexaminerade			Yrkeseferna		
Ämneslärarutbildning gymn.: Matematik/naturv.	38	49	31	56	50	34
Ämneslärarutbildning gymn.: Hist/samh/religion	1	9	5	4	39	4
Ämneslärarutbildning gymn.: Språk	19	25	22	22	30	40
Speciallärar- och specialpedagogutbildning	43	82	61	28	77	62
Yrkeslärarutbildning		69	75		51	48

Källa: Statistiska centralbyrån.

Statliga insatser

Utveckling av den kompletterande pedagogiska utbildningen

För att göra det lättare att ställa om till läraryrket finns en försöksverksamhet med ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som leder till en grundlärar- eller ämneslärarexamen. Utbildningen riktar sig till de som har en akademisk examen som är relevant för något eller några av de ämnen som den blivande läraren ska undervisa i. Tio lärosäten har fått i uppdrag att anordna den nya kortare KPU:n. Försöksverksamheten ska startas upp under 2022 och pågå t.o.m. den 31 januari 2028.

Fortsatt utveckling av professionsprogrammet

I regleringsbrevet för Skolverket budgetåret 2021 (U2020/06613) fick myndigheten i uppdrag att genomföra insatser för fortsatta förberedelser av det framtida professionsprogrammet. Insatserna skulle bl.a. innefatta en mentorsutbildning för en kvalitativ introduktionsperiod och en rekryteringsutbildning för blivande rektorer. Uppdraget redovisades den 11 mars 2022. Rekryteringsutbildningen för blivande rektorer omfattar 7,5 högskolepoäng och ges vid de lärosäten som också genomför det s.k. Rektorsprogrammet. Höstterminen 2021 inkom 817 ansökningar, varav 350 erbjöds plats på kursen. Andelen kvinnor på kursen var 82 procent. Mentorsutbildning för en kvalitativ introduktionsperiod omfattar 7,5 högskolepoäng och genomförs under två terminer. Höstterminen 2021 inkom 320 ansökningar varav 304 erbjöds plats på kursen. Andelen kvinnor på kursen var 90 procent.

Utredning av klagomålshandlingen i skolväsendet

Statskontoret har utrett klagomålshandlingen i skolväsendet. Av Statskontorets slutsatser framgår att huvudmännen kan hantera klagomål och åtgärda brister snabbare och på ett mer flexibelt sätt än Statens skolinspektion. I mars 2022 beslutades propositionen Skolans arbete med trygghet och studiero (prop. 2021/22:160, bet. 2021/22:UbU28, rskr. 2021/22:364). Bland annat föreslås att kraven på huvudmannens klagomålshandling ska skärpas och att Skolinspektionen som huvudregel inte ska kunna inleda tillsyn som rör ett enskilt barn eller en enskild elev, om inte huvudmannen har fått möjlighet att hantera frågan först.

Tidigare redovisade insatser

Följande satsningar är pågående, se budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16) för ytterligare information:

- Utbyggnad av KPU. Läsåret 2020/21 uppgick antalet nybörjare på KPU till 1 330. Motsvarande antal föregående läsår var 1 150.
- Etablering av en masterutbildning för yrkeslärare för att stärka kompetensen inom yrkeslärarutbildningen genom att fler yrkeslärare kan bli behöriga för forskarutbildning.
- Fler lärare med forskarutbildning. Satsningen på KPU för forskarutbildade fortgår. Cirka 70 studenter per år kan antas till utbildningen.

- Fortsatt satsning på forskarskolor för att stärka kvaliteten i utbyggnaden av lärar- och förskollärarytbildningarna.
- Fortsatt utveckling av professionsprogrammet. Departementspromemorian Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare (U2021/03373) som tagits fram inom Regeringskansliet remitterades under 2022. Med grund i denna promemoria beslutades den 17 juni 2022 ett uppdrag om ett nationellt professionsprogram (U2022/02319). Den 30 juni 2022 överlämnades lagrådsremissen Nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare till Lagrådet.
- Ett samlat statsbidrag till huvudmän som inrättar karriärsteg för lärare. Skolverket gavs i regleringsbrevet för 2021 i uppdrag att utvärdera det samlade statsbidraget till skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2023.

2.8 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Sverige är i flera avseenden en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet

Sammantaget nås målet för utgiftsområdet då Sverige i flera avseenden är en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet. Det visar de indikatorer som används för att bedöma hur Sverige ligger till i jämförelse med andra länder. I bedömningen av måluppfyllelsen tas enbart hänsyn till utvecklingen enligt kapitlets resultatindikatorer och inte till övriga kapitelns indikatorer.

Andelen barn i förskolan är hög redan från tre års ålder. Andelen barn i förskolan med utländsk bakgrund är dock lägre än för barn med svensk bakgrund, vilket kan innebära att barnens förberedelser inför skolstart blir olika.

Det finns anledning att uppmärksamma de utmaningar som Sverige står inför. Exempelvis framstår Sverige i PISA 2018 som ett genomsnittligt land när det gäller likvärdighet och även om det finns stora möjligheter i Sverige att utbilda sig visar indikatorerna som används för att följa upp utvecklingen av kompetensförsörjningen att de lediga jobben har ökat under 2021 samtidigt som arbetslösheten fortsatt varit på relativt höga nivåer. Detta tyder på att de arbetslösas kompetens inte helt matchar behoven på arbetsmarknaden. SCB:s senaste Arbetskraftsbarometer visar t.ex. brist på gymnasialt yrkesutbildade och brist på specialistsjuksköterskor och vissa typer av lärare. Indikatorerna visar också att det är relativt vanligt att jobba inom ett yrke som inte matchar den utbildning man har. Sverige är en framstående forskningsnation och när det gäller vetenskaplig produktivitet är Sverige ett av de länder som producerar flest vetenskapliga artiklar per capita. Även om den vetenskapliga produktionen har ökat något under de senaste åren är ökningen större i jämförbara länder, vilket indikerar att andra länder är på väg i kapp och även passerat Sverige i vetenskaplig produktivitet.

Resultat från olika internationella kunskapsmätningar visar samtidigt ett visst trendbrott och att svenska elevers kunskaper förbättrats något under de senaste åren. I PISA 2018 presterade de svenska eleverna över OECD-genomsnittet inom alla tre ämnesområden och enligt TIMSS ligger de svenska resultaten i naturvetenskap över EU- och OECD-genomsnittet. I Sverige är utbildningsnivån högre än snittet i OECD och det finns goda möjligheter till livslångt lärande. Det är betydligt vanligare att utbilda sig i vuxen ålder i Sverige än det är i OECD som helhet, något som bidrar positivt till Sveriges kompetensförsörjning. Positivt är också att det är en högre andel sysselsatta bland dem som nyligen avslutat sin utbildning i Sverige jämfört med

Europeiska unionen och det är en mindre andel unga i Sverige än i OECD som helhet som varken arbetar eller studerar.

Lärarbristen är fortfarande tydlig men intresset för lärarutbildningarna har ökat

Skolverkets statistik visar att antalet anställda i svensk skola har ökat de senaste åren. Totalt sett har personalen i de olika skolformerna ökat med närmare 38 000 heltids-tjänster sedan läsåret 2014/15. I den statistiken ingår inte personalen i förskola, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Däremot ingår fler kategorier än lärare, t.ex. skolledare, annan pedagogisk personal och studie- och yrkesvägledare.

Den bild som framträder av de indikatorer som används för att bedöma lärar- och förskollärarsituationen i skolväsendet är positiv även om lärarbristen fortfarande är tydlig. Det är också tydligt att bristen på lärare i yrkesämnen i gymnasieskola är fortsatt stor och att antalet nyutbildade lärare i yrkesämnen inte ökar i samma takt som andra lärarkategorier. Totalt sett har antalet lärare och förskollärare ökat något 2021 jämfört med 2020. Antalet barn och elever i skolväsendet har ökat på motsvarande sätt, vilket i stort innebär en oförändrad lärartäthet. Det är antalet lärare med en pedagogisk examen som har blivit fler. För ett par år sedan var det antalet utan pedagogisk examen som ökade mest, men den trenden är bruten. Att det blev fler lärare utan pedagogisk examen beror till stor del på att antalet elever ökade kraftigt under den här perioden. Orsaker till lärarbristen beskrivs i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.8).

Skolverkets senaste lärarprognos från 2021 visar att bristen på lärare och förskollärare riskerar att uppgå till 12 000 år 2035. Det är en betydligt mindre brist än vad den tidigare lärarprognosen från 2019 visade, då bristen beräknades uppgå till ca 45 000.

De senaste åren har intresset för lärarutbildningarna ökat och det har blivit fler nybörjare på lärarutbildningarna. Även genomströmningen har ökat och antalet examinerade har blivit fler. Universitetskanslersämbetet har analyserat den senaste utvecklingen av studerande och examinerade på lärarutbildningarna och relaterar det till behovet enligt Skolverkets lärarprognos. Covid-19-pandemin har inneburit fler studerande på lärarutbildningarna och Universitetskanslersämbetet anser att antalet nybörjare har legat nära de nivåer som behövs för att det inte ska vara brist framöver.

2.9 Politikens inriktning

Målet med regeringens politik när det gäller utgiftsområdet är att stärka och utveckla Sveriges position som en ledande kunskaps- och forskningsnation. Huvudprioriteringarna för politiken är att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten i skolväsendet samt att ge goda förutsättningar för att studera på utbildningar av hög kvalitet inom den kommunala vuxenutbildningen, yrkeshögskolan och högskolan. Kompetensbrister ska mötas och det ska finnas goda möjligheter att utbilda sig oavsett var i landet man bor. Den akademiska friheten ska främjas och värnas samtidigt som utbildnings- och forskningspolitiken ska svara mot de globala och nationella samhällsutmaningarna. Vetenskaplig excellens är avgörande för att Sverige ska kunna stärka sin konkurrenskraft och ställning som ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer.

Utbildning och bildning ger kunskaper och perspektiv som möjliggör personlig utveckling och skapar förutsättningar för ett aktivt deltagande i ett demokratiskt samhälle. Bildningsbegreppet ska inte ställas i motsats till yrkesskicklighet och anställningsbarhet. Alla barn, unga och vuxna ska oavsett bakgrund, uppväxtmiljö eller

andra förhållanden ges förutsättningar att pröva och utveckla sina förmågor och kunskaper för att nå sin fulla potential. Ett modernt utbildningssystem möjliggör ett livslångt lärande som ger varje människa möjlighet att kunna växa och fylla på med kunskap under hela livet oavsett var i landet man bor. Studiestödet spelar en betydande roll för möjligheterna till utbildning och genom förslag om ett nytt omställningsstudiestöd fr.o.m. 2023 ges ännu bättre möjligheter till vidareutbildning (utg.omr. 15 avsnitt 2.10).

Utbildnings- och forskningspolitiken bidrar även till genomförandet av Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen, bl.a. till mål 4 God utbildning för alla och mål 13 Bekämpa klimatförändringarna.

2.9.1 Stärkt kompetensförsörjning

Regeringens utbildningspolitik ska skapa förutsättningar för utbildning och forskning av hög kvalitet. För att Sverige ska stå starkt inför framtiden och fortsätta utvecklas som kunskapsnation är kompetensförsörjningen avgörande. Genom ökad kunskap kan Sverige möjliggöra en effektiv klimatomställning, stärka industrins konkurrenskraft, stärka kvaliteten i skola och vård och värna vårt demokratiska och öppna samhälle. Utbildning av hög kvalitet stärker också individers möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och gör det möjligt att ta till vara allas kompetens. Samtidigt som det finns många som kan arbeta har välfärden och näringslivet svårt att hitta den kompetens de behöver. Därför är det angeläget att arbetsmarknadens behov ges större betydelse vid planering och dimensionering av utbildningar inom gymnasieskolan och komvux. Det är angeläget att universitet och högskolor i än högre grad använder sina resurser för att erbjuda utbildningar där det finns brist på kompetens. Utbildning är också en förutsättning för att försörja Sveriges totalförsvär med nödvändig kompetens inom flera områden. Mer information om och andra satsningar på vuxnas lärande lämnas i respektive avsnitt samt i utgiftsområdena 15 Studiestöd och 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

2.9.2 Stärk lärarna

Lärarnas kompetens är avgörande för undervisningens kvalitet. Alla barn och elever ska få möta utbildade och kompetenta förskollärare och lärare, oavsett skolform eller var i landet man bor. Regeringen prioriterar arbetet för en lärar- och förskolläraryt utbildning som håller hög kvalitet, att fler ska utbilda sig till lärare, att fler med tidigare högskoleutbildning ska byta spår och vidareutbilda sig till lärare, att fler lärare ska stanna kvar i yrket och att lärare som lämnat skolan ska återvända till yrket. Arbetet för att höja läraryrkets status och attraktivitet behöver intensifieras för att fler ska söka sig till utbildningen och yrket, så att alla barn och elever i dag och framöver får så goda förutsättningar för lärande som möjligt. Det är också viktigt att lärare och förskollärare fortsätter att lära och får möjligheter till relevant kompetensutveckling under hela lärarkarriären.

Regeringen kommer att göra breda insatser för att

- höja kvaliteten i lärarutbildningarna
- få fler obehöriga lärare att bli behöriga
- göra läraryrket mer attraktivt
- få fler att söka, påbörja och examineras från lärarutbildningarna
- stärka rektorers, lärares och förskollärares professionsutveckling
- säkerställa kvalitet i undervisningen
- förbättra lärarnas arbetsmiljö, minska den administrativa bördan och öka möjligheterna till kompetensutveckling
- skapa fler vägar in i läraryrket.

Arbetet med att inrätta ett nationellt professionsprogram fortgår och beslut har fattats om att låta Skolverket ta fram innehåll i en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorers, lärares och förskollärares professionella utveckling. Vidare har ett särskilt rådgivande organ inrättats inom Skolverket. Rådet ska bland annat bistå myndigheten med att ta fram en nationell struktur för kompetensutveckling. En lagrådsremiss har också beslutats med förslag om att det införs ett nationellt professionsprogram i skolväsendet.

2.9.3 Internationell verksamhet

Regeringen stärker kunskapsbasen för det nationella arbetet inom utbildnings- och forskningsområdet genom att aktivt delta i Europeiska unionen och andra internationella samarbeten. Den 1 januari 2023 tar Sverige över det roterande ordförandeskapet i EU:s ministerråd. Kärnan i arbetet på EU-nivå är de lagstiftningsförhandlingar samt förhandlingar om rekommendationer, resolutioner och rådslutsatser som sker i rådsarbetsgrupperna samt i Coreper och som utbildnings- och forskningsministrarna sedan antar och godkänner vid rådsmöten. Utbildningsdepartementets ansvarsområden ligger i rådet för utbildning, ungdom, kultur och idrott (UUKI), där utbildningsfrågor behandlas, och konkurrenskraftsrådet (KKR), där forsknings- och rymdfrågor behandlas. Förberedelserna för arbetet i rådet har påbörjats under 2022 för att kunna inledas den 1 januari 2023. Dessutom arrangerar Utbildningsdepartementet under våren 2023 konferenser och möten runt om i Sverige och arbetet med såväl innehåll och format som upplägg för diskussionerna har påbörjats under 2022. Inom ramen för EU-samarbetet innehar Sverige även ordförandeskapet inom den regionala Östersjöstrategin fram t.o.m. den 30 juni 2023. Utbildningsfrågor behandlas inom styrgruppen för Policy Area Education. På rymdområdet är det internationella samarbetet betydande och ca 70 procent av Rymdstyrelsens budget läggs på projekt som utförs i program inom den Europeiska rymdorganisationen (ESA) där Sverige är en av 22 medlemsstater.

De prioriterade OECD-studierna PISA och PIAAC har skjutits upp cirka ett år på grund av pandemin. Huvudstudien i PISA genomfördes 2022 och resultaten publiceras i december 2023. Tema för PISA 2022 är matematik och kreativt tänkande. Skolverket följer OECD:s riktlinjer och vidtar åtgärder för att så långt som möjligt säkerställa ett högt deltagande. Datainsamlingen för den andra PIAAC-undersökningen påbörjas under hösten 2022 och de första internationella resultaten presenteras under hösten 2024. Resultaten ger ett mått på hur den vuxna befolkningens läs- och räknefärdigheter har utvecklats i de deltagande länderna under en dryg tioårsperiod samt ett mått på vuxnas adaptiva problemlösningsförmåga.

2.10 Miljöledningsrapporter

Statliga myndigheter ska utveckla miljöledningssystem och årligen redovisa miljöledningsarbetet till Regeringskansliet och Naturvårdsverket enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. I enlighet med förordningen lämnar de myndigheter inom Utbildningsdepartementets område som omfattas av förordningen sina miljöledningsrapporter till Utbildningsdepartementet.

3 Barn- och ungdomsutbildning

3.1 Mål för området

Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

3.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De indikatorer som redovisas nedan bedöms vara centrala för att mäta måluppfyllelse och resultat. Redovisningen av resultat inom utgiftsområdet är uppdelad på verksamheter. Inom varje avsnitt redovisas i förekommande fall indikatorer och övriga resultat. All individbaserad statistik redovisas uppdelat på kön om dessa uppgifter är tillgängliga. I bedömningen vägs det även in resultat från rapporter och undersökningar från t.ex. Statens skolverk. I budgetpropositionen för 2023 har det tillkommit indikatorer för specialskolan, sameskolan och fritidshemmet.

Förskolan och fritidshemmet:

- Deltagande i förskola. Andelen barn i åldern 3–5 år som är inskrivna i förskola.
- Deltagande i fritidshem. Andelen barn i åldern 6–12 år som är inskrivna i fritidshem.

Grundskolan:

- Resultat på nationella prov i grundskolan.
- Andelen elever som uppnått betygsriterierna i samtliga grundskolans ämnen i årskurs 9.
- Andelen elever i årskurs 9 som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.
- Resultat i internationella studier avseende grundskola som PISA, TIMSS och PIRLS i de fall någon ny studie presenterats sedan föregående års budgetproposition.

Specialskolan och sameskolan:

- Genomsnittligt meritvärde i årskurs 10 i specialskolan och andelen elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.
- Resultat på nationella prov i årskurs 6 i sameskolan och andelen elever som uppnått minst betyget E i alla ämnen.

Gymnasieskolan:

- Resultat på nationella prov.
- Genomsnittlig betygspoäng.
- Andel elever som slutfört utbildningen inom tre år.
- Andel elever som uppnått kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning inom tre år.

Samtliga skolformer inom skolväsendet inklusive fritidshemmet:

- Lärarbehörighet och personalens utbildning. Denna indikator redovisas i avsnitt 2.7.

3.3 Resultatredovisning

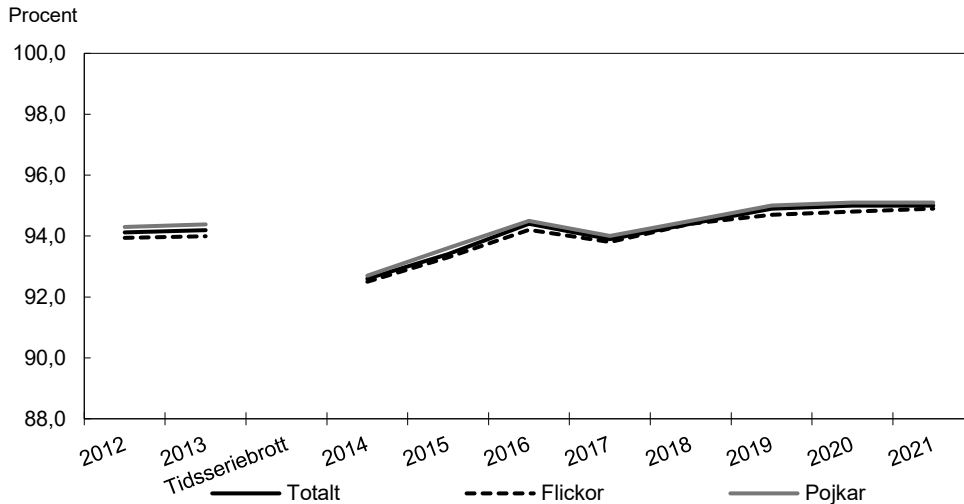
I avsnittet Barn- och ungdomsutbildning används följande definitioner när det gäller barns och elevers bakgrund.

- Med svensk bakgrund avses barn och elever födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige.
- Med utländsk bakgrund avses barn och elever födda utomlands eller barn och elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.
- Med nyinvandrad avses enbart folkbokförda barn och elever som är födda utomlands, som har högst en förälder född i Sverige, och som har invandrat till Sverige under de senaste fyra åren.
- Med okänd bakgrund avses barn och elever som saknar personnummer i de register som används vid insamlingen. En anledning till att personnummer saknas kan vara att barnet eller eleven inte är folkbokförd i Sverige. Bland barn och elever med okänd bakgrund finns bl.a. de som nyligen kommit till Sverige genom anhöriginvandring eller som söker asyl. Även barn och elever som vistas i landet utan stöd av myndighetsbeslut eller författning finns i gruppen liksom barn och elever med skyddade personuppgifter.

3.3.1 Förskolan

Indikator: Deltagande i förskola

År 2021 var andelen inskrivna barn i åldern 3–5 år 95,0 procent. Över tid har andelen pojkar som varit inskrivna i förskolan varit något större än andelen flickor, vilket hänger ihop med könsfördelningen bland barn i åldern 1–5 år. Under 2021 var andelen inskrivna flickor och pojkar ungefär lika stor: 94,9 procent respektive 95,1 procent.

Diagram 3.1 Andelen barn i åldern 3–5 år inskrivna i förskola

Anm.: Hösten 2014 samlades uppgifter in på individnivå för första gången i förskolan. Dessutom samlades uppgifter in från varje huvudman, såväl kommunal som enskild. Tidigare lämnade kommunerna uppgifter för både kommunal och fristående verksamhet. Vid den första insamlingen uppstod dock ett bortfall för vissa enskilda huvudmän. Detta innebär ett tidsseriebrott som försvårar möjligheterna att göra rättvisande jämförelser över tid. Andelen inskrivna barn i åldern 3–5 år i förskolan ökade mellan 2009 och 2013. År 2014 skedde en minskning, som dock bedöms hänga samman med det tidsseriebrott som uppstod i och med den förändrade insamlingen av uppgifter.

Källa: Statens skolverk.

Ser man till hela målgruppen för förskolan så var 85,6 procent av landets alla barn i åldersgruppen 1–5 år inskrivna i förskolan. Med undantag för en marginell minskning 2017 i åldersgruppen 3–5 år har andelen inskrivna barn i alla åldersgrupper ökat under den senaste tioårsperioden.

Överlag är barn med svensk bakgrund i högre utsträckning inskrivna i förskolan än barn med utländsk bakgrund. År 2021 var 86,2 procent av barnen med svensk bakgrund i åldersgruppen 1–5 år inskrivna i förskolan, vilket är en marginell ökning från föregående år. För barn med utländsk bakgrund i denna åldersgrupp var 81,5 procent inskrivna i förskolan 2021, vilket är samma nivå som 2020. Det fanns ingen större skillnad mellan flickor och pojkar.

Barn och barngrupper

Hösten 2021 var 513 038 barn inskrivna i förskolan, varav 48,4 procent var flickor och 51,6 procent var pojkar, vilket följer könsfördelningen i befolkningen för barn i förskoleålder. Av alla barn i förskolan 2021 gick knappt 21 procent i en fristående förskola, vilket är i nivå med 2020. Drygt hälften av alla inskrivna barn i förskolan var 1–3 år.

Hösten 2021 fanns det ungefär 14 600 nyinvandrade barn (ca 7 000 flickor och ca 7 600 pojkar) och ca 3 600 barn med okänd bakgrund inskrivna i förskolan, vilket motsvarar ungefär 3,6 procent av de inskrivna barnen i förskolan.

När det gäller barngruppernas storlek (antal inskrivna barn per barngrupp) gick det i genomsnitt 14,6 barn per grupp 2021 (14,7 i kommunala förskolor och 14,3 i fristående förskolor), vilket är under genomsnittet 2020 som var 14,8. Under den senaste tioårsperioden har barngruppernas storlek först varit relativt konstant – mellan 2009 och 2015 varierade den genomsnittliga gruppstorleken mellan 16,7 och 16,9 barn – och har därefter kontinuerligt minskat sedan 2015.

3.3.2 Annan pedagogisk verksamhet

Barn i pedagogisk omsorg

I takt med att en allt större andel barn går i förskolan har andelen barn i pedagogisk omsorg minskat. Andelen av alla barn i åldern 1–5 år som var inskrivna i pedagogisk omsorg var 1,3 procent under 2021. Andelen har stadigt minskat under flera år. Fem år tidigare uppgick andelen till 2,0 procent. Antalet barn i åldern 1–12 år som hösten 2021 var inskrivna i pedagogisk omsorg var 8 752, att jämföra med 12 551 hösten 2016. Det fanns ingen större skillnad mellan andelen flickor och pojkar som var inskrivna i pedagogisk omsorg 2021.

Öppen förskola och öppen fritidsverksamhet

Hösten 2021 fanns det totalt 487 öppna förskolor i landet. Antalet öppna förskolor har under den senaste tioårsperioden varierat mellan 439 och 501 enheter. Öppna förskolor erbjöds i 209 kommuner 2021, vilket är i nivå med föregående år.

Hösten 2021 fanns det 502 öppna fritidsverksamheter för 10–12-åringar i landet. Antalet har minskat med 37 verksamheter sedan 2020. Under den senaste tioårsperioden har antalet öppna fritidsverksamheter legat på i genomsnitt 591 stycken. Antalet verksamheter har minskat mellan åren 2015 och 2021 från 676 till 502.

Kommuner som erbjuder omsorg under kvällar, nätter och helger

Hösten 2021 var knappt 3 800 barn i åldern 1–12 år inskrivna i omsorg under obekvämlig arbetstid, dvs. vardagar mellan klockan 19–06 och på helger. Det motsvarar ca 0,4 procent av alla barn i åldersgruppen som var inskrivna i fritidshem, förskola eller pedagogisk omsorg. Under den senaste tioårsperioden har antalet inskrivna i omsorg under obekvämlig arbetstid varierat mellan ca 3 800 och 5 800 barn. Andelen inskrivna, av alla barn som var inskrivna i fritidshem, förskola eller pedagogisk omsorg, har i stort varit densamma under perioden, ca 0,4–0,6 procent.

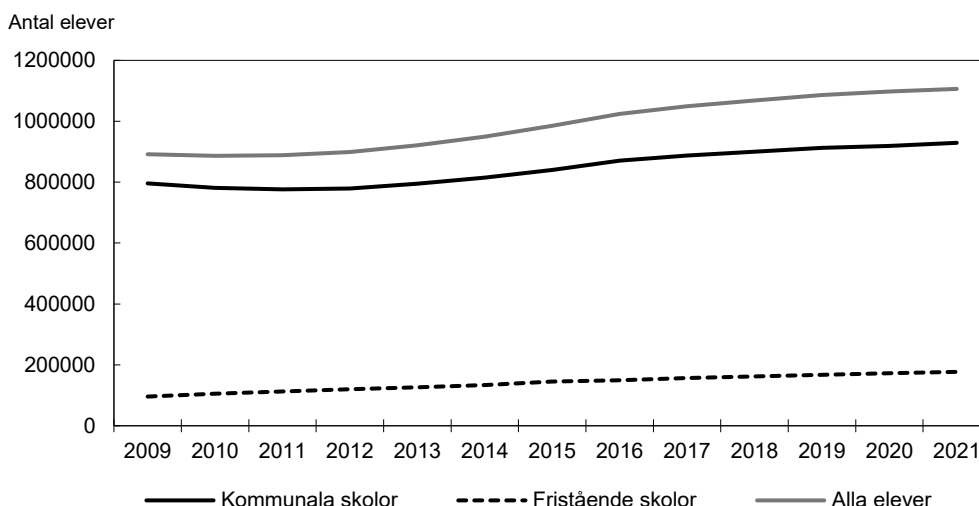
Hösten 2021 erbjöd 189 kommuner sådan omsorg, vilket är en ökning med 25 procent jämfört med 2012 då 151 kommuner erbjöd denna form av omsorg.

3.3.3 Förskoleklassen

Förskoleklassen är fr.o.m. höstterminen 2018 en obligatorisk skolform inom skolväsendet. Läsåret 2021/22 gick det 122 100 elever i förskoleklass. Nästan samtliga, 98,9 procent, var elever som fyllde sex år under 2021. Av alla elever som var inskrivna i förskoleklassen var 48 procent flickor och 52 procent pojkar, vilket följer könsfördelningen i befolkningen för barn i förskoleklassålder. Av dessa gick 11,9 procent i en verksamhet med enskild huvudman, vilket är en marginell ökning jämfört med föregående år.

3.3.4 Grundskolan

Under de senaste tio åren har elevantalet i grundskolan kontinuerligt ökat och uppgick läsåret 2021/22 till 1 106 258 elever, vilket var en ökning med nästan 1 procent jämfört med föregående läsår. Uppgiften är inklusive elever i sameskola och internationella skolenheter. I diagrammet nedan visas elevutveckling i grundskolan mellan läsåren 2009/10 och 2020/21.

Diagram 3.2 Elevutveckling i grundskolan

Källa: Statens skolverk.

Av alla elever i grundskolan läsåret 2021/22 var andelen flickor 48,7 procent och andelen pojkar 51,3 procent, vilket följer könsfördelningen för barn i grundskoleålder. I kommunala skolor var 48,4 procent flickor och 51,6 procent pojkar och i fristående skolor var 50,3 procent flickor och 49,7 procent pojkar. Det är alltså något fler flickor än pojkar som går i en fristående grundskola och så såg det även ut föregående läsår. Andelen elever som gick i fristående grundskolor var drygt 16 procent. Uppgifterna är exklusive elever i sameskola.

Antalet nyinvandrade elever i grundskolan uppgick läsåret 2021/22 till 41 409 (52 procent pojkar och 48 procent flickor), vilket motsvarar 3,8 procent av det totala antalet elever. Motsvarande antal och andel elever med okänd bakgrund uppgick till 9 295 och 0,8 procent. Både nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund var ojämnt fördelade över landet mellan olika huvudmän och skolenheter. Av de nyinvandrade eleverna och eleverna med okänd bakgrund gick 92 respektive 91 procent i kommunala skolenheter läsåret 2021/22.

Läsåret 2021/22 fanns det 3 897 kommunala skolenheter och 828 skolenheter med enskild huvudman inom grundskolan.

Indikator: Resultat på nationella prov

Nationella prov genomförs i vissa ämnen i grundskolans årskurs 3, 6 och 9, specialskolans årskurs 4, 7 och 10 samt i sameskolans årskurs 3 och 6. Syftet med proven är att stödja betygssättningen, förutom i årskurserna 3 och 4 där syftet är att stödja bedömningen av elevernas kunskaper.

De nationella proven i årskurs 3 består av flera kortare delprov där resultaten bedöms utifrån om eleverna uppnått eller inte uppnått kravnivån på delprovet. Proven är inte konstruerade för en sammanvägning, alltså att eleven ska ha klarat ett visst antal delprov eller poäng för att anses ha klarat provet.

På grund av covid-19-pandemin beslutade Statens skolverk att ställa in de nationella proven under vårterminen 2020. Proven har även ställts in under vårterminen 2021. De nationella proven i årskurs 3 i grundskolan och årskurs 4 i specialskolan genomfördes dock som vanligt 2021, men det skedde ingen insamling av resultaten på nationell nivå. I stället för nationella prov i årskurs 6 och årskurs 9 har det erbjudits frivilliga betygsstödjande bedömningsstöd. Några resultat finns därför inte att redovisa för den här indikatorn. Under 2022 genomförs proven som vanligt.

Elevernas kunskapsutveckling i årskurs 6 och årskurs 9

I målet för verksamhetsområdet ingår att utbildningen ska främja elevernas utveckling och lärande. Den indikator som används för att följa denna del av målet när det gäller grundskolan är andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen i slutbetyget i årskurs 9. Måluppfyllelsen har följts under många år för elever som lämnar årskurs 9. Läsåret 2012/13 infördes betyg från årskurs 6, vilket har gjort det möjligt att även följa måluppfyllelsen för elever som lämnar denna årskurs.

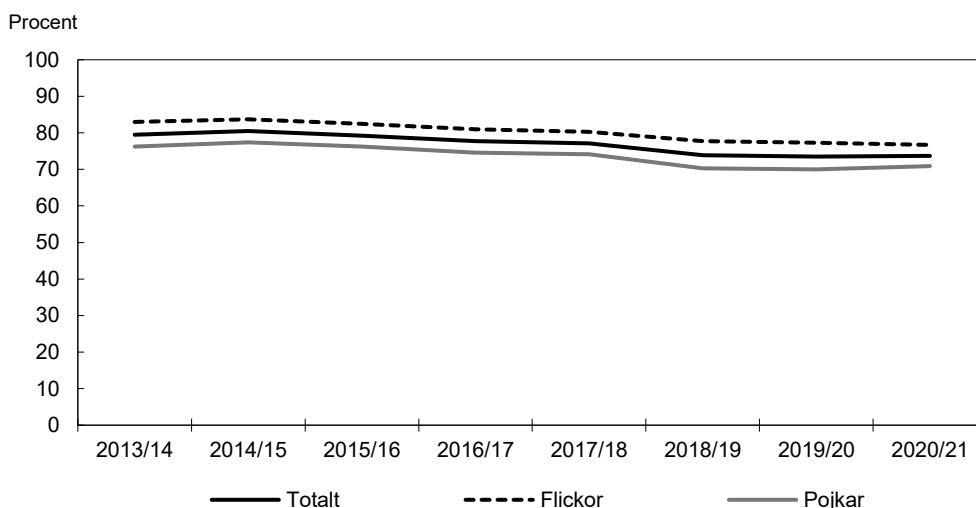
En faktor att ta hänsyn till när det gäller betygsutvecklingen som indikator är att det finns konstaterade brister i likvärdigheten vid bedömning och betygssättning (Skolverkets rapport 475, 2019).

Årskurs 6 – andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen

Andelen elever i årskurs 6 som fått minst betyget E i samtliga ämnen som de har läst uppgick våren 2021 till 73,7 procent, vilket är en marginell ökning med 0,2 procentenheter jämfört med 2020, då andelen var 73,5 procent. I diagram 3.3 framgår andelen elever i årskurs 6 som uppnått godkända betyg i alla ämnen. Det ska dock noteras att alla elever inte får undervisning i samtliga ämnen i årskurs 6. Vissa elever får ämnesövergripande undervisning i de natur- och samhällsorienterande ämnena och får då ett sammanfattande blockbetyg. Sedan hösten 2018 kan dessutom betyg sättas i både moderna språk som språkval och i moderna språk som elevens val i olika språk i slutet av årskurs 6. Denna variation påverkar jämförbarheten i resultaten över tid.

Flickor hade i högre utsträckning än pojkar godkända betyg i samtliga ämnen våren 2021, 76,7 procent jämfört med 70,9 procent. Andelen flickor som uppnått godkända betyg i samtliga ämnen minskade med 0,6 procentenheter medan motsvarande andel pojkar ökade med 0,9 procentenheter jämfört med våren 2020. Sedan betyg infördes i årskurs 6 läsåret 2012/13 har skillnaden mellan andelen flickor och andelen pojkar som uppnått godkända betyg i alla ämnen legat mellan ca 6 och 7 procentenheter.

Diagram 3.3 Andelen elever i årskurs 6 som uppnått godkända betyg i alla ämnen

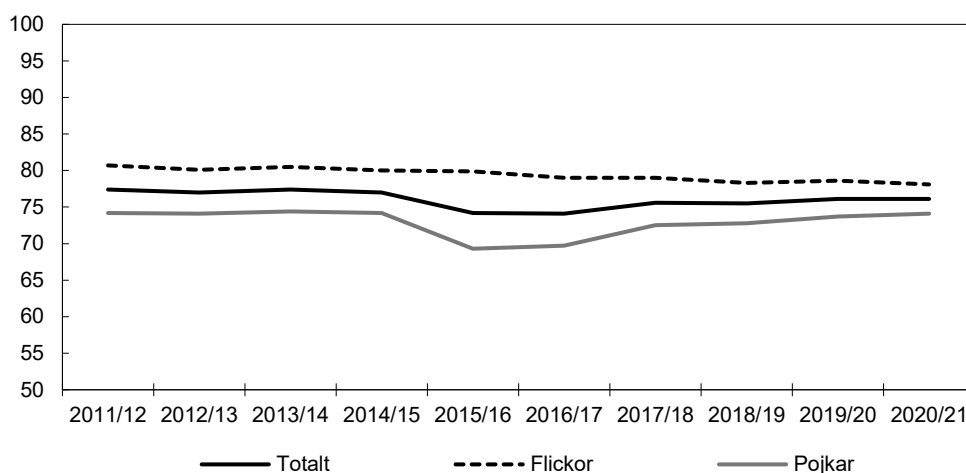
Källa: Statens skolverk.

Indikator: Årskurs 9 – andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen

I diagrammet nedan visas andelen elever i årskurs 9 som fått ett godkänt betyg i alla ämnen.

Diagram 3.4 Andelen elever i årskurs 9 som uppnått godkända betyg i alla ämnen

Procent

Anm.: Den minskning som framgår läsåret 2015/16 när det gäller andelen pojkar som uppnått godkända betyg i alla ämnen hänger sannolikt samman med förändringar i elevsammansättningen, där andelen pojkar som var nyinvandrade eller hade okänd bakgrund – och därmed hade kortare tid i svensk skola – uppgick till 13 procent. Läsåret dessförinnan uppgick denna andel till 6 procent.

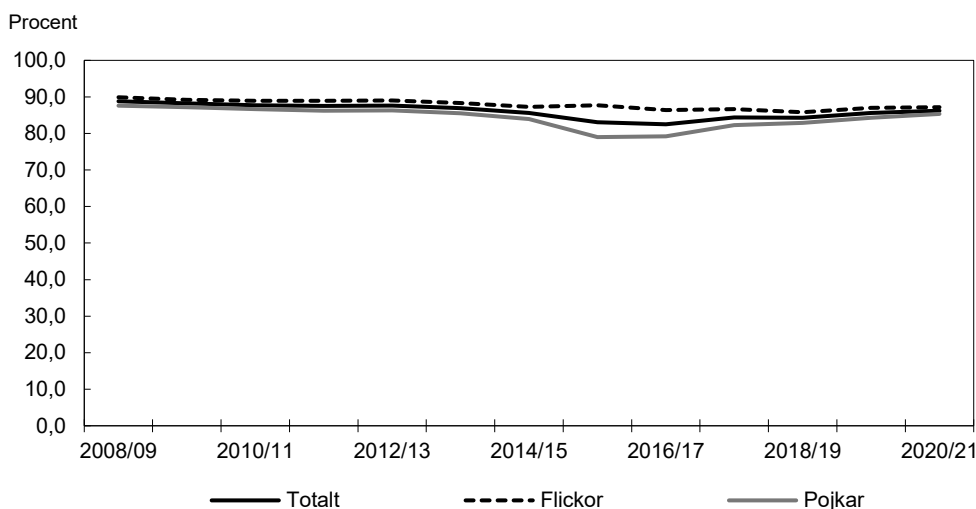
Källa: Statens skolverk.

Under de senaste fem läsåren har mellan 74 och 76 procent av eleverna avslutat årskurs 9 med godkänt betyg i alla ämnen. Andelen elever som vårterminen 2021 fick minst betyget E i alla ämnen i årskurs 9 uppgick till 76,1 procent, vilket är en oförändrad andel jämfört med året innan. Våren 2021 uppnådde 78,1 procent av flickorna och 74,1 procent av pojkarna godkända betyg i alla ämnen, att jämföra med 79,0 respektive 69,7 procent för fem år sedan. Det innebär att andelen flickor med godkända betyg har minskat medan andelen pojkar med godkända betyg har ökat under de senaste fem läsåren.

Det finns skillnader i måluppfyllelse mellan de olika ämnena. De ämnen där störst andel av eleverna har uppnått betygskriterierna är moderna språk läst som elevens val, följt av slöjd och bild. De ämnen där minst andel elever uppnått betygskriterierna är svenska som andraspråk och matematik. Det är bara i ämnet idrott och hälsa som fler pojkar än flickor har uppnått betygskriterierna.

Indikator: Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

För att bli behörig till gymnasieskolans yrkesprogram krävs minst betyget E i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska samt i ytterligare fem ämnen, det är inte reglerat vilka. För högskoleförberedande program krävs minst betyget E i ovanstående ämnen, samt i ytterligare nio ämnen. Vilka ämnen det rör sig om varierar beroende på program, dock inte för det estetiska programmet där det inte är reglerat vilka de nio ämnena är.

Diagram 3.5 Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

Anm.: Indikatorn innebär ett tidsseriebrott vid jämförelser med tidigare år. Eftersom måluppfyllelsen i ämnet matematik – för vilket lägst betyget E krävs – både nu och tidigare haft störst betydelse för om eleven blir behörig till gymnasieskolans nationella program kan ändå en trendjämförelse göras mellan det tidigare gymnasiebehörighetsmättet och mättet som anger andelen elever som är behöriga till yrkesprogrammen.

Källa: Statens skolverk.

I diagrammet ovan visas behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram mellan läsåren 2008/09 och 2020/21. Våren 2021 var totalt 86,2 procent av eleverna som gick ut grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram: 87,2 procent av flickorna och 85,3 procent av pojkarna. Jämfört med våren 2020 har andelen behöriga pojkar ökat med 1,0 procentenheter och andelen behöriga flickor har ökat med 0,2 procentenheter. Under våren 2021 uppgick andelen behöriga elever totalt till 86,2 procent och behörigheten har ökat med 0,6 procentenheter sedan våren 2020. Nästan 16 000 elever saknade vårterminen 2021 behörighet till ett nationellt program.

Behörighet uppdelat på elevernas bakgrund

Genomgående för kunskapsresultaten är att de bakgrundsfaktorer som har störst betydelse för elevernas behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan är föräldrarnas utbildningsnivå och tiden i svensk skola. Exempelvis är de elever som har minst en förälder med en eftergymnasial utbildning i större utsträckning behöriga till ett nationellt program än de elever vars båda föräldrar som högst har en gymnasieutbildning. Vidare är t.ex. utlandsfödda elever som har invandrat till Sverige innan de började skolan i större utsträckning behöriga jämfört med elever som har färre år i svensk grundskola.

I tabellen redovisas andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, uppdelat på svensk och utländsk bakgrund. Av tabellen framgår att skillnaderna mellan grupperna är stora.

Tabell 3.1 Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppdelat på elevernas bakgrund

Procent	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Född i Sverige, svenskfödda föräldrar ¹	91	92	91	91	90	91	91
Född i Sverige, utlandsfödda föräldrar ²	84	87	84	86	83	85	86
Invandrat före skolstart ³	86	89	85	85	84	85	85
Invandrat under åk 1–5 ⁴	72	74	69	67	66	68	68
Nyinvandrat (åk 6–9) ⁵	26	30	28	30	29	32	34

¹ Elevgrupperna är olika och varierar över tid. I gruppen ingår ca 85 400 elever våren 2021.

² Elevgrupperna är olika och varierar över tid. I gruppen ingår ca 12 000 elever våren 2021.

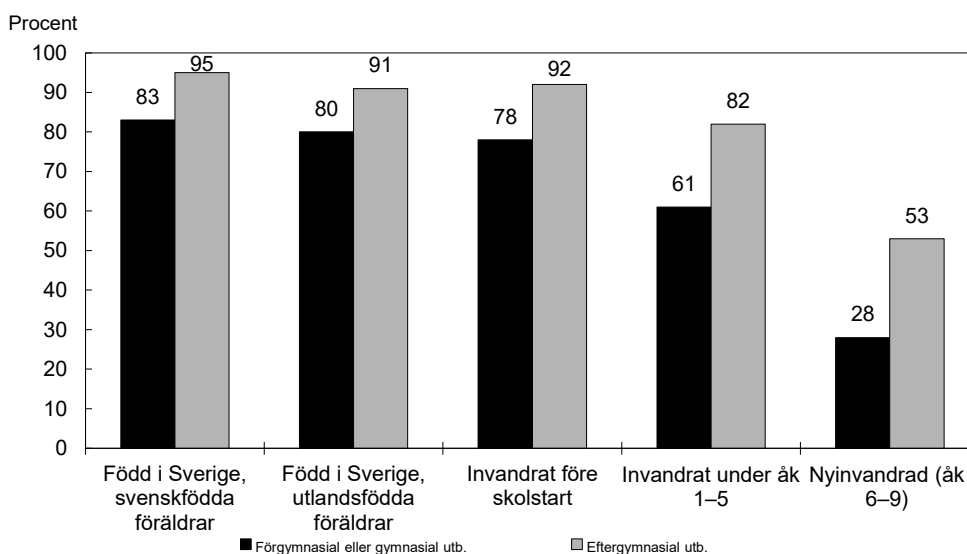
³ Elevgrupperna är olika och varierar över tid. I gruppen ingår ca 5 500 elever våren 2021.

⁴ Elevgrupperna är olika och varierar över tid. I gruppen ingår ca 7 900 elever våren 2021.

⁵ Elevgrupperna är olika och varierar över tid. I gruppen ingår ca 400 elever våren 2021.

Källa: Statens skolverk.

Elevernas förutsättningar att uppnå kunskapsmålen påverkas även av föräldrarnas utbildningsnivå. Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans nationella program är genomgående högre bland elever med minst en förälder som har en eftergymnasial utbildning, jämfört med elever vars båda föräldrar som högst har gymnasial utbildning. Detta förhållande gäller oavsett om eleven är född i Sverige eller har invandrat före respektive efter ordinarie skolstart. Betydelsen av föräldrarnas utbildningsbakgrund är större bland invandrade elever. Se även utgiftsområde 13 Nyanlända invandrades etablering.

Diagram 3.6 Andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, uppdelat på elevernas bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå, vårterminen 2021

Anm.: Elevgrupperna blir olika stora när flera kategorier kombineras. Våren 2021 var antalet elever med föräldrar som har högst förgymnasial eller gymnasial utbildning 29 322 för född i Sverige, svenskfödda föräldrar, 6 268 för född i Sverige, utlandsfödda föräldrar, 2 174 för invandrat före skolstart, 4 571 för invandrat under åk 1–5 och 2 061 för invandrat åk 6–9. För elever med minst en förälder med eftergymnasial utbildning är motsvarande antal 56 014, 5 730, 2 437, 2 946 och 1 132. I diagrammet ingår inte de elever där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas.

Källa: Statens skolverk.

Om grupperna i diagrammet ovan fördelas på kön är flickor, oavsett bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå, i högre grad behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram 2021. Störst skillnad i behörighet mellan flickor och pojkar finns i gruppen invandrat under årskurs 1–5.

3.3.5 Grundsärskolan

Riksdagen beslutade den 21 juni 2022 att anta lagförslaget i propositionen Elevhälsa och stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (prop. 2021/22:162, bet. 2021/22:UbU27, rskr. 2021/22:429). I propositionen föreslås bl.a. att grundsärskolan ska byta namn till anpassad grundskola. Ändringen träder i kraft den 2 juli 2023. I denna budgetproposition används dock fortfarande namnet grundsärskola.

Läsåret 2021/22 var 14 449 elever mottagna i grundsärskolan, vilket är en ökning med 999 elever eller 7 procent jämfört med föregående år. Av eleverna var 36 procent flickor och 64 procent pojkar. Fördelningen mellan pojkar och flickor i grundsärskolan har varit i princip oförändrad under den senaste femårsperioden. Av eleverna gick drygt 5 procent i en grundsärskola med enskild huvudman. Andelen elever i grundsärskolan utgör drygt 1,3 procent av alla elever i det obligatoriska skolväsendet, en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med föregående år. Andelen elever i det obligatoriska skolväsendet som är mottagna i grundsärskolan har minskat sedan 2008/09 då den uppgick till 1,5 procent. Minskningen kan delvis förklaras av att gruppen elever med autism eller autismliknande tillstånd fr.o.m. läsåret 2011/12 hör till grundskolans målgrupp samt att grundsärskolan 2011 blev nioårig efter att tidigare ha varit tioårig, med den sista årskursen frivillig. Sedan läsåret 2017/18 kan en mindre successiv ökning av antalet elever noteras och en delförklaring till ökningen kan vara att elevkullarna har blivit större.

För denna skolform saknas en indikator som mäter måluppfyllelse. Att redovisa betygsresultat i grundsärskolan som är tillförlitliga över tid innebär svårigheter. Det beror på att betyg sätts i grundsärskolans ämnen endast efter begäran från eleven och elevens vårdnadshavare, att betyg inte sätts för den elev som inte uppnår kraven för betyget E i ett ämne och att elever som läser ämnesområden inte ges betyg.

3.3.6 Specialskolan

Lsåret 2021/22 var 750 elever inskrivna i specialskolan, vilket var 30 fler jämfört med föregående läsår. Av eleverna var 37 procent flickor och 63 procent pojkar. Under de senaste åren har andelen pojkar i specialskolan ökat, vilket kan förklaras av att diagnosen språkstörning är vanligare för pojkar än för flickor.

Indikator: Genomsnittligt meritvärde i årskurs 10 och andelen elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

Våren 2021 avslutade 55 elever årskurs 10 i specialskolan med ett genomsnittligt meritvärde på 158,6 meritpoäng (beräknat på 16 ämnen). Detta är en minskning jämfört med föregående år, då den genomsnittliga meritpoängen var 182,8. Våren 2021 var flickornas genomsnittliga meritvärde 139,8 meritpoäng och pojkarnas 171,8. Andelen elever som var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppgick våren 2021 till 34,5 procent, vilket är en minskning jämfört med föregående år då andelen var 51,9 procent. Av flickorna var 20,8 procent behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram och av pojkarna var 45,2 procent behöriga.

3.3.7 Sameskolan

Det finns fem skolenheter inom sameskolan och under 2021 var elevantalet vid skolorna 181 elever, exklusive förskoleklass. Det är en marginell ökning från 2020. Av eleverna var 54 procent flickor och 46 procent pojkar. Integrerad samisk undervisning har genomförts för elever i förskoleklass och årskurs 1–9 i tretton kommuner, en ökning jämfört med 2020 då det var elva kommuner. Under höstterminen 2021 deltog 268 elever i den integrerade undervisningen, vilket var en ökning med 12 elever

jämfört med 2020. Antalet undervisningstimmar minskade något från 4 196 under höstterminen 2020 till 4 094 timmar under höstterminen 2021.

Läsåret 2020/21 gick 127 barn i samisk förskola, vilket är oförändrat jämfört med föregående läsår. Antalet elever i fritidshem vid sameskolorna uppgick till 99 elever, vilket är oförändrat jämfört med föregående läsår.

Indikator: Resultat på nationella prov i årskurs 6 och andelen elever som uppnått minst betyget E i alla ämnen

På grund av covid-19-pandemin beslutade Statens skolverk att ställa in de nationella proven i årskurs 6 läsåret 2020/21. Likt i grundskolan erbjöds i stället frivilliga betygstödande bedömningsstöd. Några resultat finns därför inte att redovisa för den del av indikatorn som avser resultat på nationella prov. Andelen elever som vårterminen 2021 uppnådde minst betyget E i alla ämnen i årskurs 6 uppgick till 90 procent, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med året innan.

3.3.8 Fritidshemmet

Totalt uppgick antalet elever i fritidshem 2021 till ca 480 000, vilket är i nivå med 2020. Av eleverna gick 14,0 procent i fritidshem med enskild eller statlig huvudman. Antalet fritidshem uppgick totalt till 4 375, vilket var 17 färre än föregående år. I det följande redovisas statistiken om elever i fritidshemmet fördelad på olika åldersgrupper.

Indikator: Deltagande i fritidshem

Andelen av alla elever i åldern 6–12 år som var inskrivna i fritidshem 2021 var 54,7 procent, vilket är i nivå med föregående läsår. Av eleverna var 48,2 procent flickor och 51,8 procent pojkar, vilket hänger samman med att andelen pojkar i befolkningen är större än andelen flickor.

Andelen elever i åldern 6–9 år som gick i fritidshem 2021 var 81,9 procent, vilket är i nivå med föregående läsår. Under den senaste tioårsperioden har andelen inskrivna 6–9-åringar varierat mellan 81,5 och 84,3 procent.

År 2021 var 19,0 procent av alla 10–12-åringar inskrivna i fritidshem, vilket är en marginell minskning jämfört med föregående läsår (19,5 procent). För fem år sedan var motsvarande andel 21,5 procent och 2012 var andelen 18,0 procent.

Mellan åren 2012 och 2014 ökade den genomsnittliga storleken på avdelningarna successivt från 40,1 elever till 41,1 elever. Sedan dess har däremot antalet elever per avdelning minskat, från 40,9 elever 2015 till 35,7 elever 2021. Jämfört med 2020 har avdelningsstorleken minskat med i genomsnitt 0,5 elever.

3.3.9 Andra bedömningsgrunder

Bedömningsgrund – Konsekvenser av covid-19-pandemin

Skolväsendet har liksom samhället i övrigt påverkats negativt av covid-19-pandemin. Sedan våren 2020 finns tillfälliga bestämmelser i förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, som syftar till att eleverna ska kunna tillförsäkras sin rätt till utbildning trots pandemin. Bestämmelserna gjorde det fram till den 1 april 2022 möjligt för skolhuvudmännen att i vissa situationer bedriva fjärr- eller distansundervisning i stället för närundervisning. Under hösten 2021 och fram till den 1 april 2022 har elever i både grundskolan och gymnasieskolan haft fjärr- eller distansundervisning i varierande utsträckning. Folkhälsomyndigheten har till skillnad från tidigare däremot inte

rekommenderat övergång till sådan undervisning under hösten 2021 och våren 2022, utan sedan läsårets start 2021 har närundervisning varit huvudregel i samtliga skolformer. Under en period i början av vårterminen 2022 förekom dock stor smittspridning av det virus som orsakar covid-19, vilket ledde till att många skolor under vissa perioder bedrev fjärr- eller distansundervisning med stöd av bestämmelserna i förordningen.

I rapporten Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet, delredovisning 4 konstaterar Statens skolverk att pandemin har inneburit perioder av högre frånvaro än normalt bland barn, elever och personal i för- och grundskolan. Det i kombination med en ökad arbetsbelastning för lärarna har gjort det svårare att upprätthålla kvaliteten i undervisningen.

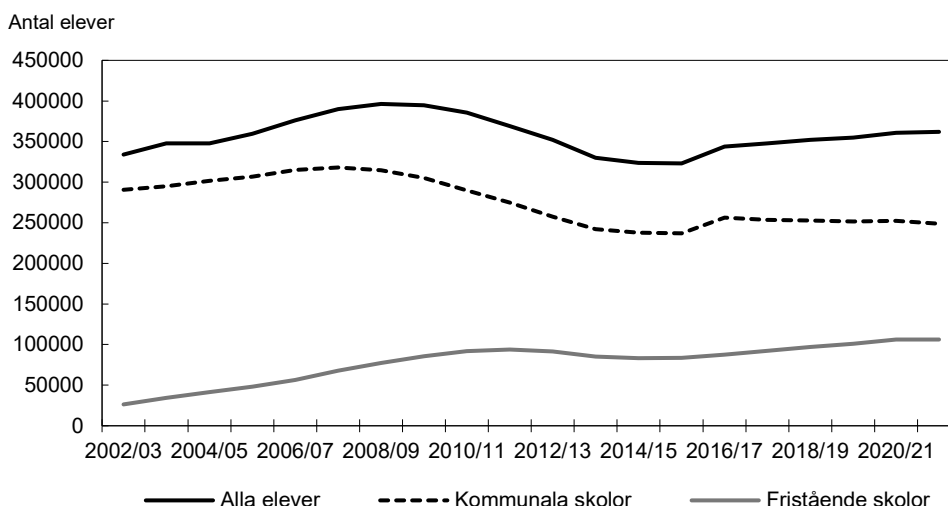
Uppföljningar har visat att vissa grupper av elever har haft särskilda utmaningar under pandemin, t.ex. elever i behov av särskilt stöd, elever i socioekonomisk utsatthet och nyanlända. I ovan nämnda rapport bedömer Skolverket att både elever och lärare generellt sett får anses ha klarat av fjärr- och distansundervisningen, men att undervisningen inte alltid har hållit samma kvalitet som närundervisningen. Skolverket framför i rapporten att det pedagogiska arbetet inom förskolan och grundsärskolan ibland har fått stå åt sidan och att verksamheten i högre utsträckning har behövt fokusera på omsorg.

I rapporten bedömer Skolverket sammantaget att det finns en risk för ett s.k. kunskapsstapp inom flera skolformer. Det är enligt myndigheten dock för tidigt att bedöma omfattningen av kunskapsstappet och vilka konsekvenser det får för skolväsendet på längre sikt. Skolverket bedömer också att skolans kompensatoriska uppdrag har försvårats och att skolornas förmåga att ta hänsyn till barns och elevers olika behov i utbildningen har påverkats negativt av pandemin. Enligt myndigheten riskerar pandemin därmed att bidra till försämrad likvärdighet i skolan.

3.3.10 Gymnasieskolan

Cirka 98 procent av alla ungdomar börjar i någon av de olika utbildningarna inom gymnasieskolan. Hösten 2021 gick ca 362 000 elever i gymnasieskolan, vilket är en marginell ökning med drygt 800 elever eller drygt 0,2 procent jämfört med året innan (se diagram 3.7).

Antalet elever i skolor med en kommun som huvudman minskade med 1,4 procent och uppgick hösten 2021 till ca 248 800 elever. Antalet elever i fristående gymnasieskolor ökade med 4 procent, från 106 200 elever till 110 500 elever. Antalet elever i skolor med en region som huvudman ökade med 1,1 procent till 2 400 elever 2021. Av alla elever i gymnasieskolan hösten 2021 gick 68,8 procent i en kommunal skola, 30,5 procent i en fristående skola och 0,7 procent i en skola som drevs av en region.

Diagram 3.7 Elevutveckling i gymnasieskolan

Källa: Statens skolverk.

Andelen kvinnor i gymnasieskolan hösten 2021 var 48 procent och andelen män 52 procent.

Läsåret 2021/22 gick 60 procent (66 procent av kvinnorna och 55 procent av männen) av eleverna i gymnasieskolan ett högskoleförberedande program, 29 procent (24 procent av kvinnorna och 34 procent av männen) ett yrkesprogram och 10 procent (9 procent av kvinnorna och 11 procent av männen) ett introduktionsprogram. Andelen elever på högskoleförberedande respektive yrkesprogram har inte förändrats jämfört med föregående läsår. Andelen elever på introduktionsprogram har samtidigt minskat med en procentenhet.

Hösten 2021 fanns det ca 17 400 lärlingar i gymnasieskolan varav 15 100 gick yrkesprogram och 2 300 gick introduktionsprogram. Totalt innebär det en ökning med ca 700 lärlingar jämfört med hösten 2020. Av lärlingarna var 38 procent kvinnor och 62 procent män. Jämfört med föregående läsår är andelen kvinnor och män oförändrat.

Till läsåret 2021/22 var det 36 procent som sökte ett yrkesprogram som sitt första handsval, vilket inte innebär någon förändring jämfört med året innan. Andelen nybörjarelever på yrkesprogram var oförändrad från läsåret innan och uppgick till 30 procent. Sammanlagt var det 112 999 elever (55 253 kvinnor och 57 746 män) som för första gången gick i gymnasieskolans skolor hösten 2021. Av dessa nybörjarelever började 26,6 procent på ett yrkesprogram, 62,8 procent på ett högskoleförberedande program och 10,6 procent på ett introduktionsprogram. Sedan hösten 2020 har andelen nybörjarelever på yrkesprogram ökat från 26,2 procent till 26,6 procent. Andelen nybörjarelever på högskoleförberedande program i skolor har ökat sedan hösten 2020, från 61,4 procent till 62,8 procent hösten 2021. Andelen nybörjarelever på introduktionsprogram har minskat med 1,8 procentenheter, från 12,4 procent till 10,6 procent under samma period.

Indikator: Resultat på nationella prov

På grund av covid-19-pandemin beslutade Statens skolverk som framgått att ställa in de nationella proven under vårterminen 2020 och även vårterminen 2021. Några resultat från dessa år finns därför inte att redovisa för den här indikatorn. Under 2022 genomförs proven som vanligt.

Indikator: Genomsnittlig betygspoäng

Alla elever ska ges förutsättningar att nå de nationella målen. Den genomsnittliga betygspoängen, dvs. det genomsnittliga värdet av alla betyg som redovisas i elevens examensbevis eller studiebevis om minst 2 500 betygssatta gymnasiepoäng, är en indikator på i vilken mån det här målet har uppfyllts. Den genomsnittliga betygspoängen i gymnasieskolan läsåret 2020/21 var 14,5 av maximalt 20 poäng. Det är en ökning med 0,1 poäng jämfört med föregående läsår.

Det finns dock påtagliga skillnader mellan könen i uppnådda betygspoäng. Våren 2021 var den genomsnittliga betygspoängen för kvinnor 15,2 poäng och för män 13,8 poäng, vilket är en ökning med 0,1 poäng för kvinnor jämfört med föregående år.

Kvinnor med svensk bakgrund hade i genomsnitt 15,4 poäng medan kvinnor med utländsk bakgrund i genomsnitt hade 14,3 poäng. Motsvarande resultat var för män 14,2 poäng respektive 13,0 poäng.

Indikator: Andel elever som slutfört utbildningen inom tre år

Utbildningen i gymnasieskolans nationella program genomförs normalt på tre år. Av dem som började på ett nationellt program i gymnasieskolan hösten 2018 hade 85,3 procent slutfört utbildningen våren 2021, med examen eller studiebevis om minst 2 500 betygssatta gymnasiepoäng. Andelen har ökat med 1,2 procentenheter jämfört med den föregående elevkullen.

Av nybörjarna i gymnasieskolan hösten 2018 slutförde 73,9 procent gymnasieskolan inom tre år. Kvinnor som började i gymnasieskolan hösten 2018 gjorde det i högre grad än männen, 76,8 procent jämfört med 71,3 procent. Elever som började på ett högskoleförberedande program hösten 2018 slutförde gymnasieskolan inom tre år i större utsträckning än elever som påbörjade ett yrkesprogram. Av de som började på ett högskoleförberedande program slutförde 87,2 procent gymnasieskolan inom tre år. Motsvarande andel för yrkesprogram var 80,9 procent.

Flera orsaker till att studietiden blir längre

Att inte fler slutför gymnasieskolan inom tre år beror delvis på att mer än 9 procent av eleverna byter program, vilket kan förlänga studietiden. Studietiden kan även bli längre om eleven gör ett studieuppehåll.

Att studietiden blir längre än tre år kan också till stor del förklaras av att ca 12 procent av nybörjarna i gymnasieskolan inte har varit behöriga till ett nationellt program och därför börjat sin gymnasietid på ett introduktionsprogram. Ungefär en tredjedel av eleverna på introduktionsprogrammen är nyanlända eller har invandrat till Sverige under grundskolans senare årskurser. Av de elever som 2016 började på ett introduktionsprogram hade 8,6 procent (9,7 procent av kvinnorna och 8,0 procent av männen) slutfört gymnasieskolan med examen eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng från ett nationellt program efter tre år, 19,8 procent (20,6 procent för kvinnor och 19,3 procent för män) efter fyra år och 26,9 procent (28,0 procent för kvinnor och 26,0 procent för män) efter fem år. Det innebär en minskning jämfört med nybörjare 2015.

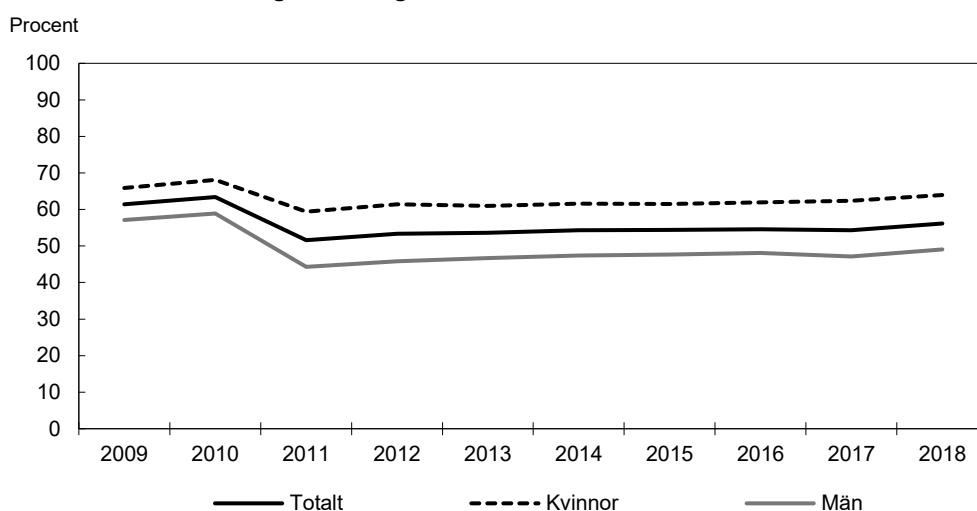
Indikator: Andel elever som har uppnått kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning inom tre år

För att kunna antas till en högskoleutbildning krävs godkända betyg i de ämnen och kurser som ger grundläggande behörighet till högskolestudier. De kurser i svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för grundläggande behörighet ingår obligatoriskt i alla högskoleförberedande program och utgör en del av kraven för

högskoleförberedande gymnasieexamen. Elever på yrkesprogram behöver välja dessa kurser för att uppnå kraven för grundläggande behörighet till högskolestudier. För elever som påbörjar ett yrkesprogram höstterminen 2023 kommer utbildningen att innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. Det ska dock vara möjligt att välja bort grundläggande behörighet.

Av eleverna som började gymnasieskolan hösten 2018 uppnådde 56,2 procent kraven för grundläggande behörighet inom tre år. Här ingår både elever på nationella program och introduktionsprogram. Det är en ökning med 1,9 procentenheter jämfört med den föregående elevkullen. Kvinnor uppnådde grundläggande behörighet i högre utsträckning än män, 64,0 procent jämfört med 49,1 procent (se diagram 3.8). Elever med utländsk bakgrund uppnådde kraven för grundläggande behörighet i lägre grad än elever med svensk bakgrund, 41,1 procent jämfört med 62,0 procent. Jämfört med föregående år har skillnaderna mellan grupperna minskat något.

Diagram 3.8 Andel nybörjare i gymnasieskolan som uppnått grundläggande behörighet till högskolan inom tre år

Källa: Statens skolverk.

Av nybörjarna på högskoleförberedande program hösten 2018 uppnådde 81,5 procent kraven för grundläggande behörighet efter tre år. Motsvarande andel av nybörjarna på yrkesprogram var 30,0 procent. Skillnaden mellan olika yrkesprogram är dock stor.

Av nybörjarna i gymnasieskolan hösten 2018 uppnådde kvinnor kraven för grundläggande behörighet till högskolestudier i högre utsträckning än män. Det finns dock skillnader i resultat mellan könen inom respektive nationellt program.

Av de ungefär 94 000 elever som våren 2021 fick ett examens- eller studiebevis omfattande minst 2 500 gymnasiepoäng, oavsett hur länge de hade gått i gymnasieskolan, uppnådde 72,8 procent kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Det är en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. Andelen kvinnor som uppnådde kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning var 81,1 procent, medan motsvarande andel för männen var 65,0 procent.

Sammantaget hade 55,2 procent av dem som fyllde 20 år under 2021 uppnått kraven för grundläggande behörighet, vilket är 2,3 procentenheter högre än för dem som fyllde 20 år under 2020. Av kvinnorna som fyllde 20 år under 2021 hade 62,4 procent uppnått kraven för grundläggande behörighet, medan det var 48,6 procent av männen.

Etableringen på arbetsmarknaden är högre bland ungdomar som slutfört gymnasieskolan

Skolverket publicerar årligen statistik över vad ungdomar gör efter gymnasieskolan, ungdomarnas grad av etablering på arbetsmarknaden, och om de studerar eller varken arbetar eller studerar. Totalt påbörjade 100 907 elever gymnasieskolan läsåret 2013/14 med målet att ta examen 2015/16. Av dessa läste 33 411 elever på ett yrkesprogram medan 58 833 läste på ett högskoleförberedande program. Tabell 3.2 visar etableringsstatus 2019 för de 24 000 ungdomar som tog yrkesexamen och de 3 400 ungdomar som slutförde ett yrkesprogram utan examen men med studiebevis på minst 2 500 poäng läsåret 2015/16. Tabell 3.3 visar etableringsstatus 2019 för de 48 000 ungdomar som tog examen från ett högskoleförberedande program och de 4 700 ungdomar som slutförde ett högskoleförberedande program utan examen men med studiebevis på minst 2 500 poäng läsåret 2015/16.

Tabell 3.2 Andel etablerade på arbetsmarknaden respektive studerande inom högskolan utifrån studieresultat på yrkesprogram

Procent	Andel etablerade på arbetsmarknaden			Andel studerande			Varken arbetande eller studerande
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Tog examen	63 %	53 %	71 %	8 %	14 %	4 %	3 %
Slutförde studierna utan examen med studiebevis om minst 2 500 poäng	53 %	47 %	57 %	1 %	2 %	0,5 %	6 %
Slutförde studierna utan examen med studiebevis om färre än 2 500 poäng/avbrutit under år 3	41 %	37 %	44 %	1 %	2 %	0,5 %	11 %
Avbrutit i förtid under år 1 eller år 2	22 %	21 %	24 %	0,5 %	0,6 %	0,4 %	19 %

Anm: Andel etablerade på arbetsmarknaden respektive studerande inom högskolan under 2019 bland ungdomar som slutförde gymnasieskolan läsåret 2015/16 alternativt påbörjat gymnasiestudier och är födda 1997.

Källa: Statens skolverk.

Tabell 3.3 Andel studerande inom högskolan respektive etablerade på arbetsmarknaden utifrån studieresultat på ett högskoleförberedande program

Procent	Andel studerande			Andel etablerade på arbetsmarknaden			Varken arbetande eller studerande
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
Tog examen	56 %	58 %	54 %	23 %	22 %	25 %	2 %
Slutförde studierna utan examen med studiebevis om minst 2 500 poäng	12 %	16 %	10 %	41 %	38 %	44 %	5 %
Slutförde studierna utan examen med studiebevis om färre än 2 500 poäng eller avbrutit under år 3	10 %	12 %	8 %	32 %	31 %	32 %	10 %
Avbrutit i förtid under år 1 eller år 2	5 %	7 %	3 %	17 %	15 %	19 %	21 %

Anm: Andel studerande inom högskolan respektive etablerade på arbetsmarknaden under 2019 bland ungdomar som slutförde gymnasieskolan läsåret 2015/16 alternativt påbörjade gymnasiestudier och är födda 1997.

Källa: Statens skolverk.

Skolverket konstaterar även i lägesbedömningen för 2020 att övergången till arbetslivet är en utmaning för elever som läst i gymnasiesärskolan.

Under utgiftsområde 24 avsnitt 3.3.3 redovisas resultat avseende Skolverkets m.fl. stöd till organisationer för att främja entreprenörskap bland unga i bl.a. grund- och gymnasieskolan.

För mer statistik om unga som varken arbetar eller studerar, se utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, avsnitt 15.

Övergång till högskola och kommunal vuxenutbildning

Andelen elever som avslutade gymnasieskolan våren 2020 och påbörjade en högskoleutbildning under läsåret 2020/21 var 24,9 procent, en markant ökning från föregående år då motsvarande siffra var 20,7 procent. Kvinnor fortsätter oftare än män att studera vidare på högskolan. Av de kvinnor som slutförde gymnasieskolan våren 2020 gick 29,6 procent direkt över till högskolestudier, jämfört med 20,5 procent av männen. Bland elever med utländsk bakgrund som avslutade gymnasieskolan 2020 började närmare en tredjedel studera på högskolan följande år, att jämföra med mindre än var fjärde elev med svensk bakgrund. För elever med utländsk bakgrund var det en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med föregående elevkull. Av kvinnorna med utländsk bakgrund började 39,9 procent studera på högskolan året efter avslutad gymnasieskola, motsvarande andel för männen med utländsk bakgrund var 25,1 procent. När det gäller elever med svensk bakgrund började 26,5 procent av kvinnorna studera på högskolan året efter avslutad gymnasieskola medan motsvarande andel för männen var 19,1 procent. Motsvarande andelar föregående år var 19,6 respektive 15,4 procent.

Andelen ungdomar som påbörjar en högskoleutbildning inom tre år efter avslutad gymnasieskola (fick examens- eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng) ökade något från 42,0 procent av avgångseleverna från gymnasieskolan våren 2017 till 44,0 procent våren 2018. Det är således en fortsatt ökning även jämfört med avgångseleverna från gymnasieskolan våren 2016, då andelen var 40,9 procent.

Av alla elever som gick tredje året i gymnasieskolan läsåret 2019/20 gick 10,8 procent över till kommunal vuxenutbildning (komvux) följande läsår, vilket är en minskning med 2,4 procentenheter jämfört med läsåret 2018/19. Det är i stor utsträckning de som inte har fått en examen från gymnasieskolan som studerar på komvux. Av de elever som gick tredje året i gymnasieskolan hösten 2019 och som inte hade fått en examen (eller motsvarande från International Baccalaureate-utbildningen) våren 2020 var det totalt 22,9 procent som studerade på komvux läsåret 2020/21, att jämföra med 7,1 procent av de elever som fått examen.

Av de kvinnor som gick tredje året i gymnasieskolan hösten 2019 och som inte hade fått en examen eller motsvarande våren 2020 var det totalt 26,5 procent som studerade på komvux läsåret 2020/21. Motsvarande andel av männen var 20,4 procent.

Elever med utländsk bakgrund går över till komvux i större utsträckning än elever med svensk bakgrund. Av eleverna med utländsk bakgrund som gick tredje året i gymnasieskolan hösten 2019 och som inte hade fått en examen (eller motsvarande från IB-utbildningen) vårterminen 2020 läste totalt 32,7 procent vidare på komvux följande läsår. Av kvinnor med utländsk bakgrund läste 38,1 procent vidare på komvux, och för männen var motsvarande siffra 29,6 procent. För elever med svensk bakgrund var denna andel 14,3 procent (18,0 procent av kvinnorna och 11,5 procent av männen).

Introduktionsprogram: Övergång till nationella program, annan utbildning och arbetsmarknaden

Syftet med introduktionsprogrammen är att ge elever som inte är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan möjlighet att bli behöriga till och studera på ett sådant program, gå vidare till annan utbildning eller förbereda sig för etablering på arbetsmarknaden.

Att en elev byter från ett introduktionsprogram är ofta ett tecken på studieframgång och är därmed en önskvärd utveckling. Av nybörjarna på ett introduktionsprogram under första skolåret hösten 2020 hade 39,7 procent (39,4 procent av kvinnorna och 39,9 procent av männen) bytt utbildning ett år senare. Störst andel, 19,3 procent (18,3 procent av kvinnorna och 20,1 procent av männen), hade bytt till ett yrkesprogram, 7,2 procent (8,2 procent av kvinnorna och 6,5 procent av männen) hade bytt till ett högskoleförberedande program och 13,1 procent (12,9 procent av kvinnorna och 13,3 procent av männen) till ett annat introduktionsprogram. Skillnaderna är stora mellan introduktionsprogrammen eftersom programmen har skilda syften.

Ungefär hälften av eleverna som börjar på ett introduktionsprogram går ingen ytterligare utbildning i gymnasieskolan, eftersom de inte hinner uppnå behörighet till ett nationellt program före 20 års ålder eller för att de redan har etablerat sig på arbetsmarknaden genom att de exempelvis har läst ett nationellt yrkespaket. Skolverkets statistik över etablering efter gymnasieskolan våren 2018 inkluderar även dessa ungdomar. Det innebär att det genom Skolverkets statistik går att följa elevers sysselsättning efter att de har fullföljt eller avbrutit sin utbildning på ett introduktionsprogram och sedan lämnat gymnasieskolan, dvs. elever vars sista utbildning i gymnasieskolan var på ett introduktionsprogram. Av de elever som sist var registrerade på ett introduktionsprogram hade, ett år senare, 13,7 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden, 30,5 procent en osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden, 27,0 procent studerade och 28,8 procent varken arbetade eller studerade. Andelen unga som varken arbetade eller studerade efter ett introduktionsprogram ökade med 1,2 procentenheter jämfört med föregående år. Männen hade i högre grad en etablerad ställning på arbetsmarknaden än kvinnorna, 16,8 procent jämfört med 9,2 procent. Kvinnor övergår i större uträkning än män till studier. Andelen kvinnor som studerade var 31,9 procent jämfört med 23,7 procent av männen.

3.3.11 Gymnasiesärskolan

Riksdagen beslutade den 21 juni 2022 att anta lagförslaget i propositionen Elevehälsa och stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (prop. 2021/22:162, bet. 2021/22:UbU27, rskr. 2021/22:429). I propositionen föreslås bl.a. att gymnasiesärskolan ska byta namn till anpassad gymnasieskola. Ändringen träder i kraft den 2 juli 2023. I denna budgetproposition används dock fortfarande namnet gymnasiesärskola.

Hösten 2021 gick ca 6 800 elever i gymnasiesärskolan, vilket är en ökning med nästan 3 procent jämfört med föregående år. Av eleverna var 60 procent män och 40 procent kvinnor.

Drygt 89 procent av eleverna gick hösten 2021 i en gymnasiesärskola med en kommun som huvudman, medan knappt 9 procent gick i en fristående gymnasiesärskola och 2 procent i skolor som drivs av en region.

Av eleverna i gymnasiesärskolan gick 57 procent ett nationellt program och 43 procent ett individuellt program.

Det är fler män än kvinnor som går i gymnasiesärskolan och så ser det ut både på de nationella och de individuella programmen. Läsåret 2021/22 var det 40 procent kvinnor och 60 procent män i gymnasiesärskolan, och könsfördelningen såg likadan ut både på de nationella och de individuella programmen.

Det finns ingen indikator för att mäta måluppfyllelse i gymnasiesärskolan. Sedan 2019 finns möjlighet att samla in uppgifter på individnivå för elever i gymnasiesärskolans

resultat, men den statistikansvariga myndigheten Statens skolverk har ännu inte organiserat en insamling som gör det möjligt att publicera statistik över resultaten.

3.3.12 Kostnader för området Barn- och ungdomsutbildning

De uppgifter som redovisas om kostnader för 2021 bygger på preliminär statistik.

Tabell 3.4 Kostnadstabell för skolformer i skolväsendet

Tusental kronor

	Total kostnad 2021	Total kostnad 2020
Förskolan	83 900 000	80 600 000
Annan pedagogisk verksamhet ¹	1 100 000	1 200 000
Förskoleklassen	8 300 000	8 000 000
Grundskolan	132 100 000	125 100 000
Grundsärskolan	5 900 000	5 400 000
Specialskolan	737 200	701 100
Sameskolan	103 000	95 000
Fritidshemmet	20 300 000	19 500 000
Gymnasieskolan	44 600 000	42 600 000
Gymnasiesärskolan	2 900 000	2 700 000

¹ Kostnaden innefattar endast barn i pedagogisk omsorg.

Källa: Statens skolverk.

Tabell 3.5 Kostnad per barn/elev i genomsnitt per skolform

Kronor

	Kostnad per barn/elev i genomsnitt 2021	Kostnad per barn/elev i genomsnitt 2020
Förskolan	163 000	155 200
Annan pedagogisk verksamhet ¹	117 700	113 200
Förskoleklassen	68 200	66 600
Grundskolan	120 300	115 000
Grundsärskolan	480 000	467 700
Specialskolan	982 000	972 000
Sameskolan ²	283 000	227 000
Fritidshemmet	42 500	40 300
Gymnasieskolan	125 200	125 560
Gymnasiesärskolan	450 100	452 996

¹ Kostnaden innefattar endast barn i pedagogisk omsorg. Övrig verksamhet inom annan pedagogisk verksamhet redovisas inte per barn/elev.

² Genomsnittskostnaden per barn i förskolan uppgick 2021 till ca 274 000 kronor. För 2020 uppgick kostnaden till ca 239 000 kronor.

Källa: Statens skolverk.

3.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Deltagandet i utbildning är överlag högt, men det finns stora variationer i verksamhetsområdets måluppfyllelse. Andelen barn i förskolan med utländsk bakgrund är mindre än andelen barn med svensk bakgrund, vilket kan innebära att barnens förberedelser inför skolstart blir olika.

De nationella proven ställdes in under vårterminen 2020 och delvis även under vårterminen 2021. De nationella proven kan därför inte ligga till grund för bedömningen av i vilken utsträckning målen för utbildningen har nåtts avseende åren 2020 och 2021. När det gäller andelen elever i årskurs 9 som uppnått betygskriterierna

för ett godkänt betyg i samtliga grundskolans ämnen visar resultaten att ungefär var fjärde elev lämnade årskurs 9 våren 2021 utan ett godkänt betyg i ett eller flera ämnen. Sett över tid är utvecklingen för denna indikator relativt stabil, vilket pekar på utmaningar i skolans arbete för elevernas utveckling mot målen. Likaså visar resultaten i gymnasieskolan att andelen elever som inte fullföljer utbildningen inom tre år är stor, eftersom drygt en av fyra inte fullföljer utbildningen inom tre år. Det finns även utmaningar kring likvärdigheten i skolan och hur skolan lyckas med sitt kompensatoriska uppdrag.

Det finns skillnader i resultat mellan könen där pojkar som grupp fortfarande presterar lägre resultat än flickor, även om det går att se en viss positiv trend där pojkars andel godkända betyg i årskurs 9 samt andelen pojkar som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökar något. För gymnasieskolan är utvecklingen relativt konstant. Skillnaderna i resultat är stora mellan elever med svensk bakgrund och elever med utländsk bakgrund samt mellan elever med olika socioekonomisk bakgrund.

De negativa konsekvenserna av covid-19-pandemin som beskrivits i resultatredovisningen riskerar att påverka skolväsendet även under 2023 och under en lång tid framöver. Pandemin har medfört att många elever har gått miste om undervisning och att undervisningen ibland har haft lägre kvalitet, vilket bedöms kunna leda till ett kunskapsstapp som även på sikt kan få negativa konsekvenser för elevers framtidsutsikter. Förskolan och skolan är dessutom inte bara viktiga för barnens och elevernas lärande utan också för deras hälsa och välbefinnande.

3.5 Tillkännagivanden

3.5.1 Trygghet och studiero i skolan

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den ska låta utreda regelverket gällande trygghet och studiero i skolan med inriktning mot en skärpning av skollagen (2010:800) och se till att det informeras om och vidtas lämpliga insatser för att underlätta tillämpningen av det aktuella regelverket bland lärare, rektorer och huvudmän (bet. 2017/18:UbU19 punkt 17, rskr. 2017/18:221). Den 18 december 2017 fick Statens skolverk i uppdrag att kartlägga hur ordningsregler och disciplinära åtgärder används inom skolan. Myndigheten skulle vidare med utgångspunkt i kartläggningen lämna förslag till åtgärder i syfte att uppnå en skolmiljö präglad av trygghet och studiero. Skolverket redovisade uppdraget den 15 oktober 2018. Den 30 augusti 2018 beslutades om ändringar rörande trygghet och studiero i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, i läroplanen för sameskolan och i läroplanen för gymnasieskolan. Ändringarna trädde i kraft den 1 juli 2019. Den 16 juni 2022 beslutades motsvarande ändringar i läroplanerna för grundsärskolan, specialskolan och gymnasiesärskolan. Vidare beslutade Regeringskansliet den 26 februari 2020 att en utredare skulle biträda Utbildningsdepartementet med att ta fram ett förslag till en nationell plan för skolans arbete med trygghet och studiero och lämna förslag som säkerställer ett fungerande regelverk kring trygghet och studiero i skolan (U2020/00707). Uppdraget redovisades den 16 december 2020 och den 18 maj 2021 remitterades departementspromemorian Nationell plan för trygghet och studiero i skolan (Ds 2021:13). Den 17 mars 2022 beslutades propositionen Skolans arbete med trygghet och studiero (prop. 2021/22:160). I propositionen föreslogs ändringar i skollagen som innebär att det bl.a. ska bli enklare för rektorn att besluta om avstängning av elever samt tillfällig placering inom och utanför skolenheten. Det föreslogs även att mobiltelefoner vid undervisning som huvudregel endast ska få användas efter lärarens instruktion och att möjligheter att omhänderta sådana samt att ha mobilfria skoldagar ska öka. Vidare föreslogs att all personal ska få vidta de

omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero och att det uttryckligen ska anges att dessa åtgärder innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. Riksdagen har beslutat i enlighet med förslagen i propositionen. Den 17 mars 2022 beslutades även, genom en ändring av Skolverkets regleringsbrev, ett uppdrag till Skolverket med utgångspunkt i propositionen. En del av uppdraget innebär att Skolverket ska ta fram stöd för skolans personal när det gäller deras befogenhet och ansvar att agera i bl.a. svåra situationer. Stödet ska tillhandahållas senast den 1 januari 2023. I den del som gäller förslaget om personalens befogenhet att ingripa fysiskt enligt 5 kap. 6 § skollagen (2010:800) innebar dock uppdraget att stödet skulle tillhandahållas senast den 15 augusti 2022. Ett sådant material finns nu tillgängligt på Skolverkets webbplats. Till uppdraget hör även att myndigheten ska informera om lagstiftningen och följa utvecklingen inom området, bl.a. vad gäller förekomsten av fysiska ingripanden och andra disciplinära och särskilda åtgärder i övrigt. Uppdraget i sin helhet ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 1 december 2023. Regeringen bedömer att tillkännagivandet därmed har tillgodosetts och att tillkännagivandet är slutbehandlat.

3.5.2 Brister i tillämpningen av skollagens bestämmelser om de stödinsatser som behövs för att elever ska nå kunskapskraven

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den bör göra en översyn och analys av den lagstiftning som gäller rätten till särskilt stöd och av skolornas praktiska tillämpning av lagstiftningen samt ge Skolinspektionen ett uppdrag att under två år särskilt granska skolornas arbete med stöd till elever som inte når kunskapsmålen (bet. 2017/18:UbU10 punkt 2, rskr. 2017/18:333). Den 20 juli 2017 beslutades att ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. kartlägga och analysera brister i skolornas stöd- och elevhälsoarbete samt föreslå hur arbetet kan förbättras (U 2017:07, dir. 2017:88). Utredningen lämnade den 25 juni 2020 delbetänkandet En annan möjlighet till särskilt stöd – Reglering av kommunala resursskolor (SOU 2020:42) och den 26 februari 2021 slutbetänkandet Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (SOU 2021:11). Den 17 mars 2022 beslutades propositionen Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd (prop. 2021/22:156). I propositionen lämnas förslag med syfte att utveckla och tydliggöra förutsättningarna för s.k. resursskolor. I propositionen föreslås bl.a. att bemyndigandet i skollagen för regeringen att meddela ytterligare föreskrifter om det tilläggsbelopp som kommunerna ska lämna till enskild verksamhet för barn och elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd, ska förse med en möjlighet för regeringen att delegera denna uppgift till den myndighet som regeringen bestämmer. Syftet är att systemet med tilläggsbelopp för barn och elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska bli mer likvärdigt och rättvist. Den 17 mars 2022 beslutades propositionen Elevhälsa och stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (prop. 2021/22:162). I propositionen föreslås bl.a. att elevhälsans uppdrag ska förtydligas och att det ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare för elevhälsans specialpedagogiska insatser. Riksdagen har beslutat i enlighet med förslagen i propositionerna. Den 12 maj 2022 fick Statens skolverk, genom en ändring av myndighetens regleringsbrev, i uppdrag att med utgångspunkt i propositionen Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd – och med förbehåll för riksdagens beslut – lämna förslag till dels revidering av föreskrifter på förordningsnivå om bestämmandet av tilläggsbelopp för barn och elever med ett omfattande behov av särskilt stöd, dels myndighetsföreskrifter om tilläggsbelopp. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 augusti 2023. Den 22 juni 2022 fick Skolinspektionen, genom en

ändring av myndighetens regleringsbrev, i uppdrag att genomföra en granskning av skolornas arbete med extra anpassningar och särskilt stöd till elever i de obligatoriska skolformerna och i fritidshemmet (U2022/02495). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 12 juni 2024. Regeringen bedömer att tillkännagivandet därmed har tillgodosetts och att tillkännagivandet är slutbehandlat.

3.5.3 Könsuppdelad undervisning

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om ett tydliggörande av skollagen (2010:800) om att undervisning som huvudregel inte ska vara könsuppdelad (bet. 2016/17:UbU17 punkt 2, rskr. 2016/17:250). Den 26 april 2018 beslutades om ändringar i läroplanerna för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet, som innebar ett förtydligande om skolans jämställdhetsuppdrag. Samma dag fick Utredningen om elevers möjligheter att nå kunskapskraven i uppdrag att föreslå nödvändiga ändringar i skollagen med utgångspunkten att barn och elever som huvudregel inte ska vara uppdelade efter kön i undervisningen och utbildningen i övrigt (U 2017:07, dir. 2018:33). Den 4 februari 2021 beslutades även ett förtydligande av jämställdhetsuppdraget i läroplanerna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen. Utredningen redovisade sitt uppdrag den 26 februari 2021 i betänkandet Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (SOU 2021:11). Utredningens bedömning, som baseras på ovan nämnda ändringar i läroplanerna, var att det inte bör införas några bestämmelser i skollagen som uttryckligen förbjuder könsuppdelad undervisning och utbildning. Utredningen bedömer att nuvarande bestämmelser i läroplaner och diskrimineringslagen (2008:567) är tillräckliga, eftersom det av dessa bestämmelser framgår att könsuppdelad undervisning och utbildning endast får förekomma i undantagsfall. Betänkandet har remissbehandlats under 2021. En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på utredningens förslag. Eftersom syftet med riksdagens tillkännagivande om en lagändring har uppnåtts genom de nämnda läroplansändringarna och bestämmelserna i diskrimineringslagen bedömer regeringen att det arbete som redovisats ovan är det mest ändamålsenliga och att tillkännagivandet därmed ska anses slutbehandlat.

3.5.4 Breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att regeringen ska utreda om en breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning kan införas och vilka konsekvenser det skulle medföra (bet. 2015/16:UbU13 punkt 6, rskr. 2015/16:169). I regeringens skrivelse Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2021 (skr. 2021/22:75) angavs att avsikten är att den fråga som tillkännagivandet avser ska behandlas i budgetpropositionen för 2023. Regeringen bedömer nu att ytterligare överväganden behöver göras och avser därför att återkomma i frågan. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

3.6 Politikens inriktning

3.6.1 Utbildning för kunskap och bildning

Sverige behöver återigen upprätta en stark kunskapsskola. Alla barn och elever ska få förutsättningar att lyckas med sin utbildning och bli rustade med kunskap, bildning och färdigheter. Tidigare satsningar som gjorts inom skolområdet har varit otillräckliga och i vissa fall felriktade, samtidigt som alltför många elever har lämnat skolan utan

tillräckliga kunskaper. Förslagen i denna proposition inriktas i första hand på att fokusera på skolans kunskapsuppdrag, stärka lärarnas yrkesroll, öka trygghet och studiero samt förbättra tillgång till tidiga stödinsatser.

3.6.2 En kunskapsskola med höga ambitioner

Mer tid för eleverna i skolan

Kunskap är skolans viktigaste uppdrag. Sverige ska återupprätta en stark kunskapsskola och elever behöver då mer tid i skolan. För att skapa bättre förutsättningar för fler elever att lyckas i skolan är tidiga insatser avgörande. Regeringen föreslår därför medel för bl.a. förstärkt lovskola så att den kan erbjudas till elever i lägre årskurser.

Öka antalet speciallärare

Alla elever som har behov av stöd ska ges det. Det är vanligt att elever i behov av stöd i undervisningen får det stöd de behöver för sent i sin tid i grundskolan. Om fler elever ska kunna nå målen för utbildningen behöver elever få bättre möjlighet till stöd i undervisningen. Tillgången till speciallärare behöver öka för att bl.a. tillgodose tillgången till särskilda undervisningsgrupper liksom specialpedagogiska insatser. Det behövs därför fler speciallärare och bättre möjligheter för elever att få stöd i undervisningen. Regeringen föreslår därför att medel avsätts för detta.

Stärka barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling

Barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling har avgörande betydelse för deras lärande i alla skolans ämnen. Covid-19-pandemin har inneburit att barn har varit borta från förskolan mer än normalt. Det gäller bl.a. barn i socioekonomiskt utsatta familjer och barn som inte har svenska som modersmål. I kombination med hög personalfrånvaro bedöms det ha fått vissa negativa konsekvenser för barnens lärande. Även i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet samt i gymnasie- och gymnasiesärskolan har pandemin påverkat elevernas lärande. Regeringen anser därför att det behövs insatser för att stärka barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling, och föreslår därför bl.a. en utvidgning, förstärkning och förlängning av Skolverkets nuvarande uppdrag Läslyftet.

Spetsklasser för särskilt begåvade och högpresterande elever

Alla elever ska bli utmanade i sitt lärande och ges förutsättningar att nå sin fulla potential i skolan. Särskilt begåvade och högpresterande elever som lätt uppfyller de betygs-kriterier som minst ska uppfyllas ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Regeringen avser därför att vidta åtgärder för att förbereda en permanentning och utökning av den pågående försöksverksamheten med riksrekryterande spetsutbildningar inom grundskolan och gymnasieskolan. Regeringen föreslår att medel tillförs för att stimulera tillkomsten av och kvaliteten i spetsutbildningar.

Central rättning av nationella prov

Likvärdigheten och rättssäkerheten vid betygssättningen behöver öka. Studier från bl.a. Statens skolinspektion, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) och Skolverket visar att det förekommer systematiska skillnader mellan lärares bedömning av elevlösningar i nationella prov och Skolinspektionens ombedömning av samma prov. Studierna visar att det också finns systematiska skillnader mellan elevers resultat på de nationella proven jämfört med slutbetygen. Generellt sett sätter lärare i fristående gymnasieskolor högre betyg än lärare i kommunala skolor. Skillnaderna minskar om det är någon annan än den betygs-

sättande läraren som bedömer resultatet på proven. Riksdagen har i två tillkännagivanden till regeringen angett att digitaliserade nationella prov med extern rättning ska införas (bet. 2015/16:UbU14 punkt 30, rskr. 2015/16:228) och att digitala och centralt rättade nationella prov ska införas (bet. 2016/17:UbU17 punkt 10, rskr. 2016/17:250). Regeringen bedömer att införandet av digitala nationella prov som rättas centralt behöver påskyndas. Regeringen avser därför att ge Skolverket i uppdrag att ansvara för central rättning av nationella prov när det gäller uppsatsdelarna i ämnena svenska, svenska som andraspråk och engelska. Tillkännagivandena är inte slutbehandlade.

3.6.3 Stärka tryggheten och arbetsron i skolan

En trygg skolmiljö ger förutsättningar för lärande

En skolmiljö som präglas av trygghet och studiero är en av de viktigaste förutsättningarna för att elever ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden. Alla skolor präglas dock inte av en sådan miljö. Lärarnas tid ska läggas på undervisningen och inte på att hantera ordningsproblem. Regeringen ser därför behov av en statlig satsning så att skolor kan inrätta s.k. sociala team för att bl.a. bidra till trygghet och studiero, öka närvaron för eleverna och förbättra samverkan mellan skola och socialtjänst. Regeringen föreslår därför att medel avsätts för detta.

För att hantera elever som genom disciplinära åtgärder behöver flyttas utanför den egna skolan saknas i dag ofta metoder som både minskar risken att de själva halkar efter i skolan och säkerställer att de inte bidrar till bristande trygghet och studiero för andra elever. I syfte att värna andra elevers trygghet och studiero ska det därför vara möjligt att flytta elever som t.ex. stör ordningen eller bidrar till en otrygg miljö för andra elever. Regeringen föreslår därför att medel avsätts för uppbyggnad av s.k. jour- och akutskolor på flera platser i landet.

3.6.4 Förbättrade kompetensutvecklings- och fortbildningsmöjligheter för förskollärare och lärare

Möjligheter till vidareutbildning av förskollärare och lärare

Den enskilt viktigaste faktorn för bättre måluppfyllelse i förskolan och högre kunskapsresultat bland eleverna är skickliga förskollärare och lärare. Med kompetenta och kunniga förskollärare och lärare ökar förutsättningarna för en förskoleverksamhet av hög kvalitet och att fler elever når målen för utbildningen. Regeringen föreslår därför att det genomförs en satsning för förskollärares och lärares vidareutbildning.

3.6.5 En likvärdig skola med stärkt kvalitet i hela landet

Förbättra tillgången till nya läromedel av hög kvalitet

Läromedel av hög kvalitet som är framtagna i enlighet med läroplanerna gynnar både undervisningens kvalitet och minskar lärarnas arbetsbörda. Tillgången till läromedel ser olika ut på olika skolor. Det finns t.ex. elever som inte får tillgång till läroböcker och tidsenliga läromedel. Regeringen bedömer att det behövs insatser för att bl.a. öka tillgången till läromedel av hög kvalitet och föreslår att medel avsätts för detta.

Förlängd satsning på tidiga och samordnade insatser

Det finns ett stort behov av att barn och unga som har en ogynnsam utveckling får stöd i ett tidigt skede. För det krävs en förbättrad och utvecklad samverkan mellan skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst (se utg.omr. 9 avsnitt 4). I mars 2017 gav regeringen Skolverket och Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra ett treårigt utvecklingsarbete i syfte att stärka samverkan mellan elevhälsan, hälso- och sjukvården

och socialtjänsten så att barn och unga får tidiga och samordnade insatser (U2017/01236). I februari 2020 ändrades uppdraget på så vis att det inom ramen för uppdraget även ska riktas särskilda insatser mot dels riskgrupper bland barn och unga i socialt utsatta områden, dels barn och unga som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Regeringen avser att förlänga uppdraget med tre år t.o.m. 2025.

Utökat åtagande avseende kommunernas tillsyn

I och med riksdagens beslut om propositionen Tydligare krav på fristående förskolor, skolor och fritidshem med konfessionell inriktning (prop. 2021/22:157, bet. 2021/22:UbU29, rskr. 2021/22:397) kommer kommunerna åläggas nya uppgifter i egenskap av godkännande- och tillsynsmyndighet avseende fristående förskolor och vissa fristående fritidshem. Medel för ett utökat åtagande för kommunerna finns beräknade fr.o.m. 2024 i den av riksdagen beslutade budgeten för 2022. Det utökade åtagandet för kommunerna träder i kraft den 2 januari 2023 och därför bör medel skjutas till redan fr.o.m 2023.

Nationell samordning av nationella minoritetsspråk

I den av riksdagen beslutade budgeten för 2022 beräknades medel för en nationell samordning av undervisningen i nationella minoritetsspråk. Skolverket har i uppdrag att ansvara för samordningen. Regeringen anser att uppdraget behöver utökas för att även omfatta förskola och produktion av läromedel.

Anpassningar av nationella prov för elever med grav synnedsättning eller blindhet

Skolverket ansvarar för och ska kontinuerligt utveckla nationella prov. För att elever med grav synnedsättning eller blindhet ska kunna göra de nationella proven krävs flera anpassningar, samtidigt som syftet med innehåll och uppgifter ska bevaras för att skapa en likvärdig bedömningsituation. Sådana anpassningar kräver både kunskap om målgruppens behov och särskild teknisk utrustning. Regeringen har därför för avsikt att ge Specialpedagogiska skolmyndigheten i uppdrag att bistå Skolverket med att genomföra sådana anpassningar av nationella prov. Medel för detta arbete föreslås därför omfördelas från Skolverket till Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Ny överklagandeinstans för beslut inom det nationella professionsprogrammet för rektorer, lärare och förskollärare

I lagrådsremissen Nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare (U2022/02560) föreslås att ett beslut om en meriteringsnivå som Skolverket fattar ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. I remisspromemorian (U2021/03373) som föregick lagrådsremissen var förslaget att ett sådant beslut skulle få överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd. I den av riksdagen beslutade budgeten för 2022 beräknades medel fr.o.m. 2023 för meriteringsprocess och professionsråd. I och med det nämnda förslaget i lagrådsremissen föreslås delar av dessa medel flyttas för att i stället kunna användas av allmän förvaltningsdomstol.

Arbetet med att förenkla statsbidragen fortsätter

I syfte att minska antalet och förenkla de riktade statsbidragen avser regeringen att genomföra en översyn och anpassning av befintlig anslagsstruktur och anslagsändamål. Syftet är att minska huvudmännens administrativa börda och antalet riktade statsbidrag.

Genom riksdagens budgetbeslut för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16, bet. 2021/22:UBU1, rskr. 2021/22:108) utökades statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan med 400 miljoner kronor för 2022 och 800 miljoner kronor beräknades för 2023 och 2024. Samtidigt beslutade riksdagen att det bör förtydligas att de som söker och får bidraget ska sträva efter Skolverkets riktmärke om lämplig storlek för barngrupperna. För att minska den administrativa bördan för huvudmännen och för Skolverket anser regeringen att denna begränsning av hur medlen får användas bör tas bort och att bidraget i stället ska få användas utifrån huvudmännens behov och förutsättningar i enlighet med villkoren för statsbidraget.

I den av riksdagen beslutade budgeten för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16 avsnitt 4.6.2, 4.7.13 och 4.7.15) aviserades att medel skulle flyttas från lärarlönelyftet till det s.k. likvärdighetsbidraget. Regeringen föreslår nu att den aviserade flytten av medel inte ska genomföras innan en översyn av statsbidragen är gjord.

Utveckling av yrkesutbildning

För att förbättra yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft deltar den svenska staten i ett trepartssamarbete med Landsorganisationen i Sverige (LO) och Svenskt Näringsliv genom World Skills Sweden. Det är viktigt att World Skills Sweden fortsätter sina insatser bl.a. för att locka fler yrkesverksamma kvinnor och män att bli yrkeslärare samt bidra till att fler unga väljer att läsa en yrkesutbildning. Regeringen föreslår därför en fortsatt delfinansiering av World Skills Sweden.

Förstärkning av Skolinspektionen och Skolväsendets överklagandenämnd

Skolväsendets överklagandenämnd har under flera år haft en stadig ökning av antalet inkomna överklagandeärenden, vilket resulterat i långa handläggningstider. Det är framför allt överklaganden av skolplaceringar som utgör grund för ökningen. Statens skolinspektion är värmyndighet för Skolväsendets överklagandenämnd och tillhandahåller kansliresurser till nämnden. Resursbehoven har även ökat för Skolinspektionens handläggning av ansökningar om godkännande som enskild huvudman inom skolväsendet. Det är angeläget att Skolinspektionen och Skolväsendets överklagandenämnd kan genomföra sin verksamhet med bibehållen kvalitet och omfattning. Regeringen föreslår därför att Skolinspektionen tillförs ytterligare medel.

Specialpedagogiska skolmyndighetens förvaltningsanslag stärks

Staten är genom Specialpedagogiska skolmyndigheten huvudman för specialskolan. Eftersom specialskolan är en statlig skolform får den inte del av de särskilda satsningar som regeringen gör för att bl.a. höja lärarlöner eller andra insatser riktade till skolan. Samtidigt som myndighetens kostnader ökar till följd av de högre lärarlönerna ökar även antalet elever i specialskolan. Regeringen föreslår därför att myndighetens förvaltningsanslag ökas.

Sameskolstyrelsens förvaltningsanslag stärks

Staten är genom Sameskolstyrelsen huvudman för Sameskolstyrelsen. Sameskolstyrelsen har en viktig roll i att tillgängliggöra och utveckla de samiska språken och det samiska kulturarvet. För att bl.a. kunna hantera Skolverkets kommande digitala nationella prov, men även för att möjliggöra en mer omfattande distansundervisning och integrerad samisk undervisning finns det behov av att säkerställa en stabil och säker digital infrastruktur. För att fler elever ska ges möjlighet

att gå i sameskolan och för att Sameskolstyrelsen ska kunna bedriva en verksamhet av god kvalitet föreslår regeringen att Sameskolstyrelsens förvaltningsanslag ökas.

3.7 Budgetförslag

3.7.1 1:1 Statens skolverk

Tabell 3.6 Anslagsutveckling 1:1 Statens skolverk

Tusental kronor

2021	Utfall	1 152 379	Anslagssparande	38 400
2022	Anslag	1 368 338 ¹	Utgiftsprognos	1 224 515
2023	Förslag	1 319 762		
2024	Beräknat	1 271 458 ²		
2025	Beräknat	1 219 118 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 229 709 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 149 020 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens skolverks förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.7 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för Statens skolverk

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 367 338	1 367 338	1 367 338
Pris- och löneomräkning ²	17 094	64 095	101 554
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-64 670	-139 037	-228 288
<i>varav BP23³</i>	<i>-255 500</i>	<i>-319 500</i>	<i>-258 500</i>
– Flytt av medel – Konfessionella skolor	-7 000	-7 000	
– Ny struktur CF – nya beredskapsmyndigheter	3 500	3 500	3 500
– Förlängning av TSI-uppdrag	-6 000	-6 000	-6 000
– Nationella prov för elever med grav synnedsättning eller blindhet	-2 000	-2 000	-2 000
– Överklagandeinstans för beslut inom Professionsprogrammet	-2 000	-2 000	-2 000
– Kvalitetsdialoger	-61 000	-85 000	-85 000
– Tillskott ESS	-166 000	-160 000	-107 000
– Finansiering av vissa reformer i BP23	-25 000	-71 000	-70 000
– Läsllyftet	5 000	5 000	5 000
– Spetsklasser	5 000	5 000	5 000
Överföring till/från andra anslag		-20 938	-21 486
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 319 762	1 271 458	1 219 118

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

För att korrigera ett tidigare beslut föreslår regeringen att medel för utökat åtagande för kommunerna i egenskap av godkännande- och tillsynsmyndighet avseende fristående förskolor och vissa fristående fritidshem med konfessionell inriktning

överförs från anslaget till anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. Anslaget minskas därför med 7 000 000 kronor 2023 och beräknas minska med motsvarande belopp 2024 (se avsnitt 3.6.5).

Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Den nya strukturen medför ytterligare uppgifter för Statens skolverk. Anslaget beräknas därför öka med 3 500 000 kronor fr.o.m. 2023. Anslaget 2:4 *Krisberedskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med 249 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se utg.omr. 6 avsnitt 5.5.2 och 5.6.4).

För en förlängning av uppdraget om tidiga och samordnade insatser för barn och unga beräknas anslaget minska med 6 000 000 kronor för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget minska med motsvarande belopp (se avsnitt 3.6.5). Anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* beräknas öka med motsvarande belopp.

För arbete med anpassningar av nationella prov för elever med grav synnedgång eller blindhet minskas anslaget med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 3.6.5). Anslaget 1:3 *Specialpedagogiska skolmyndigheten* ökas med motsvarande belopp.

Med anledning av förslag om ny överklagandeinstans för beslut inom Professionsprogrammet minskas anslaget med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 3.6.5). Anslaget 1:5 *Sveriges Domstolar* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökas med motsvarande belopp (se utg.omr. 4 avsnitt 3.10.5).

För en effektivisering av Statens skolverks arbete med riktade insatser mot huvudmän, bl.a. genom en omprioritering från kvalitetsdialoger, minskas anslaget med 61 000 000 kronor 2023 och beräknas minska med 85 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

För tillskott till European Spallation Source ERIC (ESS) under anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas anslaget med 166 000 000 kronor 2023. För 2024 beräknas anslaget minska med 160 000 000 kronor, för 2025 med 107 000 000 kronor och fr.o.m. 2026 med 15 000 000 kronor (se avsnitt 6.5.1).

I den av riksdagen beslutade budgeten för 2022 beräknades anslaget öka för en förstärkning av undervisningen i grundsärskolan och gymnasiesärskolan samt för införande av ett gemensamt skolvalssystem. Dessa reformmedel föreslås omprioriteras för andra satsningar inom utgiftsområdet. Därför minskas anslaget med 25 000 000 kronor 2023. För 2024 beräknas anslaget minska med 71 000 000 kronor och för 2025 med 70 000 000 kronor.

För insatser för att stärka barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling ökas anslaget med 5 000 000 kronor för 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 5 000 000 kronor (se avsnitt 3.6.2).

För arbete med att stärka kvaliteten i och tillkomsten av spetsklasser ökas anslaget med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 3.6.2).

Regeringen föreslår att 1 319 762 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Statens skolverk* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 271 458 000 kronor respektive 1 219 118 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 3.8 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Statens skolverk**

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Utfärda och komplettera lärarlegitimationer ¹	-	-	21 060	-	-	-

¹ Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna.

Från och med den 1 juli 2011 tar Statens skolverk ut avgifter som ersättning av den enskilde läraren eller förskolläraren för att utfärda och komplettera legitimationer. Intäkterna av avgiften för ansökan om utfärdande och komplettering av legitimationer ska bidra till kostnaderna. Intäkterna redovisas mot inkomsttitel.

3.7.2 1:2 Statens skolinspektion**Tabell 3.9 Anslagsutveckling 1:2 Statens skolinspektion**

Tusental kronor

2021	Utfall	467 892	Anslagssparande	13 417
2022	Anslag	531 927 ¹	Utgiftsprognos	521 280
2023	Förslag	546 884		
2024	Beräknat	551 705 ²		
2025	Beräknat	561 279 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 541 011 tkr i 2023 års prisnivå.³ Motsvarar 541 012 tkr i 2023 års prisnivå.**Ändamål**

Anslaget får användas för Statens skolinspektionens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för verksamhetsutgifter för Barn- och elevombudet samt Skolväsendets överklagandenämnd.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.10 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:2 Statens skolinspektion

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	531 927	531 927	531 927
Pris- och löneomräkning ²	5 330	15 949	25 456
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	9 627	3 829	3 896
<i>varav BP23³</i>	<i>8 000</i>	<i>8 000</i>	<i>8 000</i>
– Förstärkning av förvaltningsanslaget	4 000	4 000	4 000
– Förstärkning av Skolväsendets överklagandenämnd	4 000	4 000	4 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	546 884	551 705	561 279

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

För att Skolväsendets överklagandenämnd (ÖKN) ska kunna fortsätta bedriva sin verksamhet med bibehållen kvalitet och effektivitet trots ökande ärendemängd ökas anslaget med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 3.6.5).

För att Skolinspektionen ska kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet med bibehållen kvalitet och omfattning trots ökade resursbehov för handläggning av ansökningar om godkännande som enskild huvudman inom skolväsendet ökas anslaget med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 3.6.5).

Regeringen föreslår att 546 884 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Statens skolinspektion* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 551 705 000 kronor respektive 561 279 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.11 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Statens skolinspektion

Tusental kronor

	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Verksamhetens intäkter 2023	Kostnader som ska täckas 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Ansökningar om godkännande som enskild huvudman ¹	0	-3 500	6 000	9 500	-3 500	-7 000

¹ Resultatet för 2021 är 0, då regeringen i ändring av regleringsbrev för Statens skolinspektion beslutat att bevilja myndigheten möjlighet att använda medel från anslag 1:2 *Statens skolinspektion* för att täcka ett ackumulerat underskott på 13 045 000 kronor.

Källa: Statens skolinspektion.

Skolinspektionens intäkter avseende offentligrättslig verksamhet avser avgifter för ansökningar om godkännande som enskild huvudman. Intäkterna redovisas mot inkomstitel.

3.7.3 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tabell 3.12 Anslagsutveckling 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

2021	Utfall	769 082	Anslagssparande	23 467
2022	Anslag	783 592 ¹	Utgiftsprognos	785 370
2023	Förslag	803 307		
2024	Beräknat	815 415 ²		
2025	Beräknat	829 238 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 811 750 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 819 587 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Specialpedagogiska skolmyndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för myndighetens verksamhet, produktionsstöd för läromedelsframställning och visst internationellt samarbete.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.13 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	783 592	783 592	783 592
Pris- och löneomräkning ²	9 215	12 795	18 550
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	10 500	19 028	27 096
varav BP23 ³	12 000	22 000	32 000
– Nationella prov för elever med grav synnedsättning eller blindhet	2 000	2 000	2 000
– Förstärkning av förvaltningsanslaget	10 000	20 000	30 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	803 307	815 415	829 238

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För arbete med anpassningar av nationella prov för elever med grav synnedsättning eller blindhet ökas anslaget med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 3.6.5).

Anslaget 1:1 *Statens skolverk* minskas med motsvarande belopp.

För att bl.a. möta myndighetens ökade kostnader till följd av högre lärarlöner och ett ökat antal elever i specialskolan samt för en ökad regional närvaro ökas anslaget med 10 000 000 kronor 2023. För 2024 beräknas anslaget öka med 20 000 000 kronor och därefter med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2025 (se avsnitt 3.6.5).

Regeringen föreslår att 803 307 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Specialpedagogiska skolmyndigheten* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 815 415 000 kronor respektive 829 238 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.14 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Avgifter för elever i specialskolan ¹	-	-	430 000	-	-	-

¹ Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna.

För elever i specialskolan, förskoleklass och fritidshemmet tar Specialpedagogiska skolmyndigheten ut en avgift från elevernas hemkommuner. Myndigheten disponerar även avgifter från försäljning av läromedel och ersättning från kommuner för elever i specialskolan. Det ekonomiska målet är att intäkterna delvis ska täcka kostnaderna för verksamheten. Myndigheten tar även ut en avgift från Folkbildningsrådet för administration av förstärkningsbidrag till folkhögskolor. Intäkterna redovisas mot inkomsttitel. Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna i tabellen ovan.

3.7.4 1:4 Sameskolstyrelsen

Tabell 3.15 Anslagsutveckling 1:4 Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

2021	Utfall	58 157	Anslagssparande	558
2022	Anslag	58 434 ¹	Utgiftsprognos	58 424
2023	Förslag	59 667		
2024	Beräknat	60 536 ²		
2025	Beräknat	61 753 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 60 670 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 61 668 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Sameskolstyrelsens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för Sameskolstyrelsens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.16 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:4 Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	58 434	58 434	58 434
Pris- och löneomräkning ²	1 233	1 102	1 315
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer		1 000	2 004
<i>varav BP23³</i>	<i>2 000</i>	<i>3 000</i>	<i>4 000</i>
– Förstärkning av förvaltningsanslaget	2 000	3 000	4 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	59 667	60 536	61 753

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att bl.a. stärka Sameskolstyrelsens digitala infrastruktur, utveckla den integrerade undervisningen samt för att utveckla undervisningen på distans ökas anslaget med 2 000 000 kronor 2023. För 2024 beräknas anslaget öka med 3 000 000 kronor och fr.o.m. 2025 med 4 000 000 kronor (se avsnitt 3.6.5).

Regeringen föreslår att 59 667 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Sameskolstyrelsen* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 60 536 000 kronor respektive 61 753 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.17 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Avgifter för elever i sameskolan m.m. ¹	-	-	48 000	-	-	-

¹ Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna.

Avgifterna avser bl.a. ersättning från kommuner för elever i sameskolan samt förskoleklass och fritidshem vid en skolenhet med sameskola. Ersättningens storlek ska beräknas efter samma grunder som elevens hemkommun tillämpar vid fördelning av resurser i sin egen grundskola, förskoleklass eller fritidshem. Dessutom avser avgifterna intäkter från fjärrundervisning. Intäkterna disponeras av myndigheten. Intäkterna redovisas mot inkomstitel. Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna i tabellen ovan.

3.7.5 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tabell 3.18 Anslagsutveckling 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor				
2021	Utfall	4 499 328	Anslagssparande	417 366
2022	Anslag	4 653 693 ¹	Utgiftsprognos	4 286 367
2023	Förslag	3 906 193		
2024	Beräknat	4 207 631		
2025	Beräknat	4 272 631		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att främja utveckling av skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet samt för insatser som syftar till att minska skolsegregation. Anslaget får även användas för utgifter för svenskt deltagande i internationella studier och tävlingar på utbildningsområdet. Anslaget får vidare användas för utgifter för administration av uppdrag, uppföljning och utvärdering av uppdrag och satsningar, utredningar samt statsbidrag och stipendier.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.19 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	4 653 693	4 653 693	4 653 693
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-747 500	-467 000	-402 000
varav BP23	1 334 500	1 677 500	1 777 500
– Förlängning av TSI-uppdrag	6 000	6 000	6 000
– Läromedel	685 000	555 000	555 000
– Sociala team	75 000	250 000	250 000
– Nationella minoritetsspråk inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan	-1 500	-1 500	-1 500
– Läslýftet		13 000	13 000
– Medel till World Skills Sweden		10 000	10 000
– Ökad tillgång till speciallärare, specialpedagogiska insatser och särskilda undervisningsgrupper	400 000	700 000	800 000
– Lovskola	100 000		
– Spetsklasser	20 000	45 000	45 000
– Jour- och akutsolor	50 000	100 000	100 000
Överföring till/från andra anslag		20 938	20 938
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 906 193	4 207 631	4 272 631

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För en förlängning av uppdraget om tidiga och samordnade insatser för barn och unga beräknas anslaget öka med 6 000 000 kronor per år 2023–2025. Anslaget 1:1 *Statens skolverk* beräknas minska med motsvarande belopp (se avsnitt 3.6.5).

För insatser för att öka tillgången till läromedel av hög kvalitet ökas anslaget med 685 000 000 kronor 2023 och beräknas öka med 555 000 000 kronor fr.o.m. 2024 (se avsnitt 3.6.5).

För arbete med s.k. sociala team för ökad trygghet och studiero ökas anslaget med 75 000 000 kronor 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget öka med 250 000 000 kronor (se avsnitt 3.6.3).

För att möjliggöra för eventuellt kommande förslag om nationella minoritetsspråk beräknas anslaget minska med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2023. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner beräknas öka med motsvarande belopp (se utg.omr. 25 avsnitt 2.8.1).

För insatser för att stärka barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling beräknas anslaget öka med 13 000 000 kronor fr.o.m. 2024 (se avsnitt 3.6.2).

För att World Skills Sweden ska kunna fortsätta sitt arbete med att stärka yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft och för att intressera fler yrkesverksamma att bli yrkeslärare beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor 2024 respektive 2025 (se avsnitt 3.6.5).

För ökad tillgång till speciallärare, specialpedagogiska insatser och särskilda undervisningsgrupper ökas anslaget med 400 000 000 kronor 2023. För 2024 beräknas anslaget öka med 700 000 000 kronor och för 2025 med 800 000 000 kronor (se avsnitt 3.6.2).

För att bl.a. erbjuda lovskola till elever i lägre årskurser ökas anslaget med 100 000 000 kronor 2023 (se avsnitt 3.6.2).

För att stimulera kvaliteten i och tillkomsten av spetsklasser ökas anslaget med 20 000 000 kronor 2023 och beräknas öka med 45 000 000 kronor fr.o.m. 2024 (se avsnitt 3.6.2).

För arbete med s.k. jour- och akutskolor för ökad trygghet och studiero ökas anslaget med 50 000 000 kronor 2023. Fr.o.m. 2024 beräknas anslaget öka med 100 000 000 kronor (se avsnitt 3.6.3).

Regeringen föreslår att 3 906 193 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 4 207 631 000 kronor respektive 4 272 631 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 851 745 000 kronor 2024–2029.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver inom sin verksamhet kunna sluta fleråriga ekonomiska avtal. Vidare behöver myndigheten kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 851 745 000 kronor 2024–2029.

Tabell 3.20 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2029
Ingående åtaganden	1 316 151	2 008 760	1 984 367			
Nya åtaganden	1 614 093	1 049 814	995 872			
Infriade åtaganden	-921 484	-1 074 207	-1 128 494	-1 113 157	-287 024	-451 564
Utestående åtaganden	2 008 760	1 984 367	1 851 745			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	2 012 180	2 022 500	1 851 745			

3.7.6 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tabell 3.21 Anslagsutveckling 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

2021	Utfall	235 619	Anslagssparande	79 598
2022	Anslag	259 837 ¹	Utgiftsprognos	227 069
2023	Förslag	259 837		
2024	Beräknat	259 837		
2025	Beräknat	259 837		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom skolområdet för elever med funktionsnedsättning som är mottagna vid någon av de riksrekryterande utbildningarna i Göteborgs kommun, Kristianstads kommun, Linköpings kommun, Stockholms kommun och Örebro kommun.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.22 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	259 837	259 837	259 837
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	259 837	259 837	259 837

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 259 837 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 259 837 000 kronor respektive 259 837 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 500 000 kronor 2024.

Skälen för regeringens förslag: Specialpedagogiska skolmyndigheten beslutar om bidrag för omvårdnad och habilitering för elever som deltar i Rh-anpassad gymnasieutbildning. Bidraget beviljas per läsår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 500 000 kronor 2024.

Tabell 3.23 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024
Ingående åtaganden	31 930	31 784	36 000	
Nya åtaganden	31 784	36 000	36 500	
Infriade åtaganden	-31 930	-31 784	-36 000	-36 500
Utestående åtaganden	31 784	36 000	36 500	
Erhållet/förslaget bemyndigande	35 500	36 000	36 500	

3.7.7 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder i förskola

Tabell 3.24 Anslagsutveckling 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola

Tusental kronor

2021	Utfall	3 895 938	Anslagssparande	7 062
2022	Anslag	4 303 000 ¹	Utgiftsprognos	4 245 749
2023	Förslag	4 999 000		
2024	Beräknat	4 960 000		
2025	Beräknat	4 160 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan, fritidshemmet och pedagogisk omsorg. Anslaget får vidare användas för utgifter för statsbidrag för att stimulera omsorg under kvällar, nätter och helger. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.25 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	4 303 000	4 303 000	4 303 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	696 000	657 000	-143 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 999 000	4 960 000	4 160 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 4 999 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 4 960 000 000 kronor respektive 4 160 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 786 000 000 kronor 2024.

Skälen för regeringens förslag: Statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan beviljas per kalenderår (bidragsår). Huvudmännen behöver information om bidragsramarnas storlek och beslut om bidragsram behöver därför fattas året innan bidragsåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 786 000 000 kronor 2024.

Tabell 3.26 Beställningsbemyndigande för anslag 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024
Ingående åtaganden	612 805	1 728 987	2 825 000	
Nya åtaganden	1 728 987	2 825 000	2 786 000	
Infriade åtaganden	-612 805	-1 728 987	-2 825 000	-2 786 000
Utestående åtaganden	1 728 987	2 825 000	2 786 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	1 729 000	2 825 000	2 786 000	

3.7.8 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tabell 3.27 Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tusental kronor

2021	Utfall	205 622	Anslagssparande	3 098
2022	Anslag	230 720 ¹	Utgiftsprognos	216 393
2023	Förslag	200 720		
2024	Beräknat	205 720		
2025	Beräknat	190 720		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- ersättning vid personskada till elev i viss gymnasieskolutbildning,
- statsbidrag för avgifter till International Baccalaureate Office och för viss International Baccalaureateutbildning,
- statsbidrag och särskilt stöd för utbildningsverksamhet med särskild inriktning,
- statsbidrag för riksrekryterande gymnasiala utbildningar,
- ersättning till skolhuvudmän för kostnader för nordiska elever, och

- statsbidrag för utlandssvenska elever samt barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige eller som vistas i landet utan tillstånd.

Anslaget får även användas för utgifter för arbete med administration och uppföljning av statsbidrag.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.28 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	200 720	200 720	200 720
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer		5 000	-10 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	200 720	205 720	190 720

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 200 720 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 205 720 000 kronor respektive 190 720 000 kronor.

3.7.9 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tabell 3.29 Anslagsutveckling 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

2021	Utfall	91 792	Anslagssparande	18 194
2022	Anslag	112 082 ¹	Utgiftsprognos	108 349
2023	Förslag	112 082		
2024	Beräknat	112 082		
2025	Beräknat	112 082		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar. Anslaget får även användas för utgifter inom ramen för Statens skolverks utvecklingsinsatser för svensk undervisning i utlandet och för stöd för undervisning i svenska vid utländska skolor. Anslaget får vidare användas för utgifter för anställda vid Europaskolorna.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.30 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	112 082	112 082	112 082
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	112 082	112 082	112 082

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 112 082 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Bidrag till svensk undervisning i utlandet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 112 082 000 kronor respektive 112 082 000 kronor.

3.7.10 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tabell 3.31 Anslagsutveckling 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

2021	Utfall	476 297	Anslagssparande	273 229
2022	Anslag	840 526 ¹	Utgiftsprognos	601 602
2023	Förslag	1 151 526		
2024	Beräknat	1 078 526		
2025	Beräknat	1 066 526		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för fortbildning och annan kompetensutveckling av lärare, förskollärare, rektorer och annan pedagogisk personal.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.32 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	840 526	840 526	840 526
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	311 000	238 000	226 000
<i>varav BP23</i>	250 000	262 000	250 000
– <i>Läslyftet</i>		12 000	
– <i>Fler speciallärare</i>	200 000	200 000	200 000
– <i>Vidareutbildning av lärare</i>	50 000	50 000	50 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 151 526	1 078 526	1 066 526

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För ökad tillgång till speciallärare, specialpedagogiska insatser och särskilda undervisningsgrupper ökas anslaget med 200 000 000 kronor för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp (se avsnitt 3.6.2).

För vidareutbildning av förskollärare och lärare ökas anslaget med 50 000 000 kronor för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp (se avsnitt 3.6.4).

För Läslyftet beräknas anslaget öka med 12 000 000 kronor 2024 (se avsnitt 3.6.2).

Regeringen föreslår att 1 151 526 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 078 526 000 kronor respektive 1 066 526 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 546 202 000 kronor 2024 och 2025.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver ingå fleråriga avtal med lärosäten om uppdragsutbildning och lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 546 202 000 kronor 2024 och 2025.

Tabell 3.33 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	298 934	303 069	487 866		
Nya åtaganden	168 477	392 405	321 875		
Infriade åtaganden	-164 341	-207 608	-263 539	-415 705	-130 497
Utestående åtaganden	303 069	487 866	546 202		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	552 000	547 350	546 202		

3.7.11 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tabell 3.34 Anslagsutveckling 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslagssparande	Utgiftsprognos
2021		23 935	1 532
2022	Anslag	25 450 ¹	25 940
2023	Förslag	25 714	
2024	Beräknat	25 893 ²	
2025	Beräknat	26 466 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 25 209 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 25 209 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Skolforskningsinstitutets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.35 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	25 450	25 450	25 450
Pris- och löneomräkning ²	264	962	1 546
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer		-519	-530
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	25 714	25 893	26 466

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 25 714 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Skolforskningsinstitutet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 25 893 000 kronor respektive 26 466 000 kronor.

3.7.12 1:12 Praktisknära skolforskning

Tabell 3.36 Anslagsutveckling 1:12 Praktisknära skolforskning

Tusental kronor

2021	Utfall	18 543	Anslagssparande	
2022	Anslag	32 043 ¹	Utgiftsprognos	31 735
2023	Förslag	36 043		
2024	Beräknat	36 043		
2025	Beräknat	36 043		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till finansieringsbidrag inom den praktisknära skolforskningen. Anslaget disponeras och fördelas av Skolforskningsinstitutet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.37 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:12 Praktisknära skolforskning

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	32 043	32 043	32 043
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	4 000	4 000	4 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	36 043	36 043	36 043

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 36 043 000 kronor anvisas under anslaget 1:12 *Praktisknära skolforskning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 36 043 000 kronor respektive 36 043 000 kronor.

Bemyndigade om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:12 *Praktiknära skolforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 72 100 000 kronor 2024–2026.

Skälen för regeringens förslag: För att kunna utlysa och fördela medel för praktiknära forskning för en längre period behövs ett bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:12 *Praktiknära skolforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 72 100 000 kronor 2024–2026.

Tabell 3.38 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:12 Praktiknära skolforskning

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026
Ingående åtaganden	36 525	69 061	72 043			
Nya åtaganden	51 079	35 024	36 100			
Infriade åtaganden	-18 543	-32 042	-36 043	-36 043	-24 000	-12 057
Utestående åtaganden	69 061	72 043	72 100			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	69 086	72 600	72 100			

3.7.13 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tabell 3.39 Anslagsutveckling 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

2021	Utfall	4 247 038	Anslagssparande	627 962
2022	Anslag	4 875 000 ¹	Utgiftsprognos	4 160 578
2023	Förslag	4 875 000		
2024	Beräknat	4 875 000		
2025	Beräknat	4 875 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till höjda löner för lärare och förskollärare i fritidshemmet, förskolan, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Anslaget får även användas för karriärstegsreformen och för särskild kompletterande pedagogisk utbildning för personer med examen på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.40 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	4 875 000	4 875 000	4 875 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
<i>varav BP23</i>	<i>1 000 000</i>	<i>2 000 000</i>	<i>2 000 000</i>
<i>– Reversering av avisering i den av riksdagen beslutade budgeten för 2022</i>	<i>1 000 000</i>	<i>2 000 000</i>	<i>2 000 000</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 875 000	4 875 000	4 875 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att den aviserade flytten av medel från lärarlönelyftet till likvärdighetsbidraget, i den av riksdagen beslutade budgeten för 2022, inte ska genomföras. Därför ökas anslaget med 1 000 000 000 kronor 2023 och beräknas öka med 2 000 000 000 kronor fr.o.m. 2024. Anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* minskas med motsvarande belopp (se avsnitt 3.6.5).

Regeringen föreslår att 4 875 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 4 875 000 000 kronor respektive 4 875 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 426 000 000 kronor 2024.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 426 000 000 kronor 2024.

Tabell 3.41 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024
Ingående åtaganden	2 425 905	2 425 905	2 426 000	
Nya åtaganden	2 425 905	2 426 000	2 426 000	
Infriade åtaganden	-2 425 905	-2 425 905	-2 426 000	-2 426 000
Utestående åtaganden	2 425 905	2 426 000	2 426 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	2 426 000	2 426 000	2 426 000	

3.7.14 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tabell 3.42 Anslagsutveckling 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslagssparande	2024
2021	163 176		242
2022	203 418 ¹	Utgiftsprognos	201 461
2023	Förslag	203 418	
2024	Beräknat	203 418	
2025	Beräknat	163 418	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för insatser för elever med funktionsnedsättning eller med andra särskilda behov.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.43 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	203 418	203 418	203 418
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			-40 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	203 418	203 418	163 418

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 203 418 000 kronor anvisas under anslaget 1:14 *Särskilda insatser inom skolområdet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 203 418 000 kronor respektive 163 418 000 kronor.

3.7.15 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tabell 3.44 Anslagsutveckling 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor				
2021	Utfall	6 179 957	Anslagssparande	50 043
2022	Anslag	6 553 500 ¹	Utgiftsprognos	6 439 774
2023	Förslag	6 658 000		
2024	Beräknat	6 628 000		
2025	Beräknat	6 743 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.45 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor	2023	2024	2025
	Anvisat 2022¹	6 553 500	6 553 500
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	104 500	74 500	189 500
varav BP23	-1 000 000	-2 115 000	-2 115 000
– Neddragning likvärdighetsbidraget		-115 000	-115 000
– Reversering av avisering i den av riksdagen beslutade budgeten för 2022	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	6 658 000	6 628 000	6 743 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För andra prioriterade insatser beräknas anslaget minska med 115 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Regeringen föreslår att den aviserade flytten av medel från lärarlönelyftet till likvärdighetsbidraget, i den av riksdagen beslutade budgeten för 2022, inte ska genomföras. Därför minskas anslaget med 1 000 000 000 kronor 2023 och beräknas minska med 2 000 000 000 kronor fr.o.m. 2024. Anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* ökas med motsvarande belopp (se avsnitt 3.6.5).

Regeringen föreslår att 6 658 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 6 628 000 000 kronor respektive 6 743 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 6 628 000 000 kronor 2024.

Skälen för regeringens förslag: Bidraget lämnas för ett kalenderår i sänder och bidragsramarna kommer att variera i storlek för huvudmännen med hänsyn till förändringar i elevantal och elevernas socioekonomiska bakgrund. Huvudmännen behöver därför information om bidragsramarnas storlek inför sina egna budgetprocesser, vilket innebär att beslut om bidragsram behöver fattas året innan bidragsåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 6 628 000 000 kronor 2024.

Tabell 3.46 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024
Ingående åtaganden	6 230 000	6 230 000	7 658 000	
Nya åtaganden	6 230 000	7 658 000	6 628 000	
Infriade åtaganden	-6 230 000	-6 230 000	-7 658 000	-6 628 000
Utestående åtaganden	6 230 000	7 658 000	6 628 000	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	6 230 000	7 658 000	6 628 000	

4 Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola

4.1 Mål för området

Kommunal vuxenutbildning

I skollagen (2010:800) anges att målen för kommunal vuxenutbildning (komvux) är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Utbildningen ska ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning och utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet. Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar. För komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska sedan den 1 juli 2021 de som har störst behov av utbildning prioriteras. Tidigare gällde att de som har fått minst utbildning ska prioriteras.

Yrkeshögskolan

Målen för yrkeshögskolan finns i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. Bestämmelserna i lagen om yrkeshögskolan syftar till att säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd, att statens stöd för eftergymnasiala yrkesutbildningar fördelas effektivt och att utbildningarna håller hög kvalitet. När det gäller smala yrkesområden syftar bestämmelserna till att tillgodose behov av eftergymnasiala yrkesutbildningar som avses leda till förvärvsarbete för de studerande eller till en ny nivå inom deras yrke. Utbildningarna ska vidare bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Följande indikatorer används för att bedöma måluppfyllelsen i komvux och yrkeshögskolan.

Komvux

- Antal heltidsstuderande.
- Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg, dvs. lägst betyget E.
- Sysselsättning efter avslutade studier.

Komvux som särskild utbildning

- Antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året.

Komvux i svenska för invandrare

- Antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året.
- Andel deltagare som uppnått godkänt betyg på nationella slutprov, dvs. lägst betyget E.
- Sysselsättning efter avslutade studier.

Yrkeshögskolan

- Andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning.
- Andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan som har ett arbete inom utbildningsområdet året efter avslutad utbildning.

4.3 Resultatredovisning

4.3.1 Resultat för kommunal vuxenutbildning

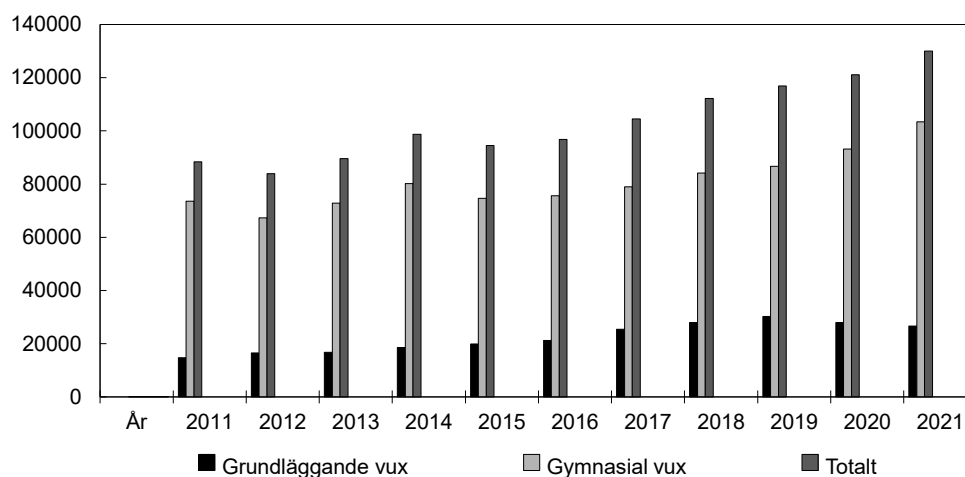
Komvux

Indikator: Antal heltidsstuderande

Många elever inom komvux studerar inte på heltid, vilket gör det svårt att följa hur antalet heltidsstuderande utvecklas över tid. Därför redovisas även uppgifter om antalet studerande omräknat till helårsplatser, vilket är ett mått på antal heltidsstuderande. Antalet helårsplatser uppgick 2021 till 130 044. Det innebär att antalet helårsplatser har ökat med 8 962 sedan 2020, vilket motsvarar en ökning med drygt 7 procent. När det gäller komvux i svenska för invandrare (sfi) finns ingen definition av heltid.

Diagram 4.1 Heltidsstuderande i komvux på grundläggande och gymnasial nivå

Antal heltidsstuderande

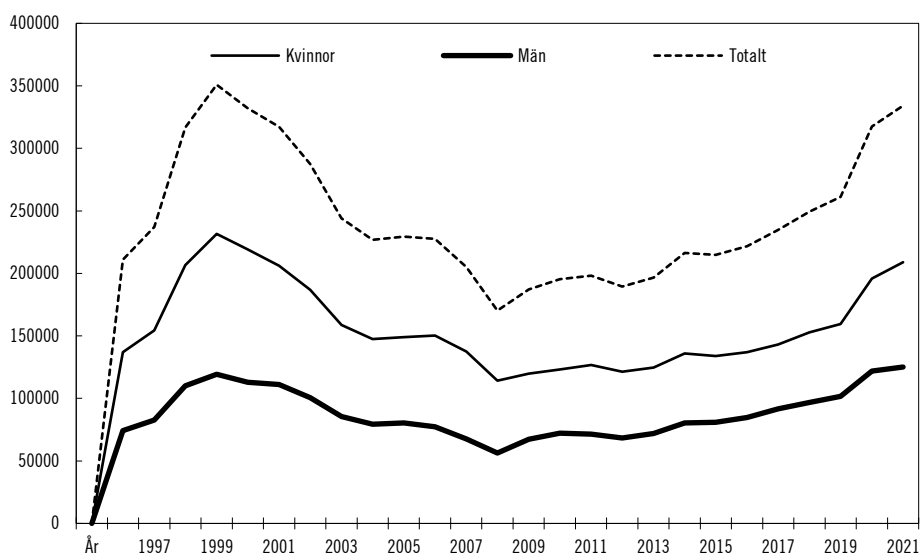

Källa: Statens skolverk.

Totalt studerade 74 285 elever på grundläggande nivå och 259 812 elever på gymnasial nivå under 2021. Antalet elever som studerade på grundläggande nivå minskade med 1 procent medan antalet elever på gymnasial nivå ökade med 7 procent jämfört med 2020. Fördelningen mellan kvinnor och män inom komvux på grundläggande nivå var 64 procent kvinnor och 36 procent män. På gymnasial nivå var 62 procent kvinnor och 38 procent män. Andelen kvinnor på grundläggande nivå respektive gymnasial nivå ökade med 1 procentenhet jämfört med 2020.

Diagram 4.2 Elever i komvux på grundläggande och gymnasial nivå

Antal elever

Källa: Statens skolverk.

Andelen utrikes födda 2021 var störst på den grundläggande nivån, 94 procent. Inom komvux på gymnasial nivå var andelen utrikes födda 46 procent. Andelen utrikes födda på grundläggande nivå var 95 procent 2020 och 94 procent 2016. Andelen utrikes födda på gymnasial nivå var 46 procent 2020 och 35 procent 2016.

Indikator: Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg

Av kursdeltagare som avslutat sina studier inom komvux på grundläggande nivå fick 89 procent (85 procent av männen och 90 procent av kvinnorna) godkänt betyg (lägst betyget E), vilket är oförändrat jämfört med 2020. Av de kursdeltagare inom komvux på gymnasial nivå som avslutat sina studier 2021 fick 88 procent (86 procent av männen och 89 procent av kvinnorna) lägst betyget E, vilket är oförändrat jämfört med 2020.

Indikator: Sysselsättning efter avslutade studier

Bland de som avslutat studier inom komvux på gymnasial nivå under 2017 var arbetsmarknadsetableringen 2019, två år efter avslutade studier, följande: 47 procent hade en etablerad ställning, 9 procent hade en osäker ställning och 10 procent hade en svag ställning på arbetsmarknaden. Etableringsgraden var något högre för kvinnor än för män. Vidare studerade 20 procent på högskola, 6 procent bedrev övriga studier och 8 procent återfanns i kategorin för de som varken studerar eller arbetar. Andelen som studerade vidare var densamma för kvinnor och män. För elever som avslutat en yrkesutbildning inom komvux på gymnasial nivå var sysselsättningen generellt sett högre än för dem som avslutat en teoretisk utbildning, medan elever inom teoretiska utbildningar i högre grad gick vidare till högskolan. Se även utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering avsnitt 3, där sysselsättningen efter avslutade studier för utrikes födda redovisas.

Komvux som särskild utbildning**Utbildningsformen byter namn**

Riksdagen beslutade den 21 juni 2022 att anta lagförslaget i propositionen Elevehälsa och stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (prop. 2021/22:162, bet. 2021/22:UbU27, rskr. 2021/22:429). I propositionen föreslås bl.a. att komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå respektive gymnasial nivå

ska byta namn till komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå respektive gymnasial nivå. Ändringen träder i kraft den 2 juli 2023. I denna budgetproposition används dock fortfarande namnet komvux som särskild utbildning.

Indikator: Antal elever

Totalt studerade 3 220 elever i komvux som särskild utbildning hösten 2021, vilket var färre än föregående år. Av eleverna var 52 procent kvinnor och 48 procent män. Inom komvux som särskild utbildning på träningskolenivå var 48 procent kvinnor och 52 procent män. I komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå var det 54 procent kvinnor och 46 procent män. I komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå var andelarna 53 procent kvinnor och 47 procent män. Antalet skolkommuner, dvs. kommuner som erbjuder komvux som särskild utbildning, var något lägre än föregående år. Läsåret 2021/22 var antalet skolkommuner 166. Skolkommunerna tar emot elever från 223 kommuner, vilket även det är något lägre än tidigare år.

Komvux i svenska för invandrare

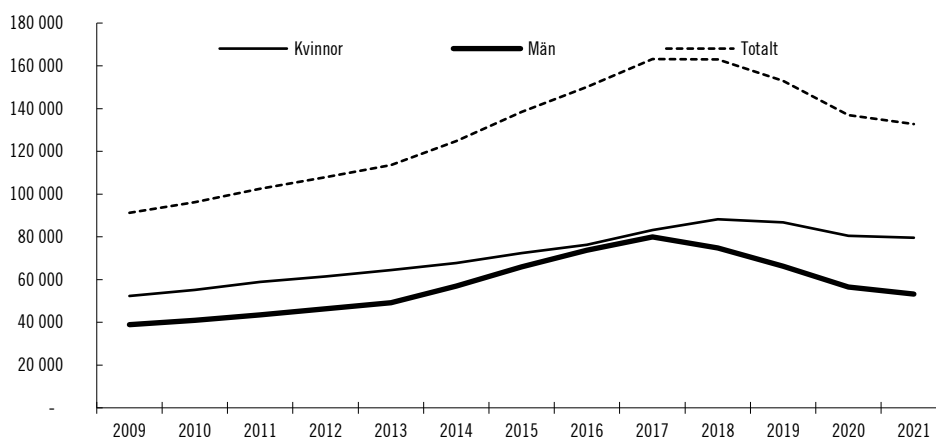
Indikator: Antal elever

Totalt studerade 132 753 elever i sfi med kommunal huvudman under 2021. Det är en minskning med knappt 4 200 elever eller drygt 3 procent jämfört med 2020. Av det totala antalet elever i sfi 2021 var andelen kvinnor 60 procent och andelen män 40 procent. Under 2021 var drygt 55 100 elever nyinskrivna i sfi. Av dessa var 57 procent kvinnor och 43 procent män. Eftersom en elev kan läsa flera kurser under ett år var det totala antalet kursdeltagare i sfi under året drygt 165 000.

Under 2021 deltog 7 245 elever, varav 64 procent kvinnor och 36 procent män, i utbildning vid folkhögskola som motsvarar sfi.

Diagram 4.3 Antal elever i sfi

Antal elever

Källa: Statens skolverk.

Indikator: Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg på nationella slutprov

På grund av covid-19-pandemin beslutade Skolverket att ställa in de nationella slutproven under vårterminen 2020. Proven ställdes även in under vårterminen 2021. Några resultat finns därför inte att redovisa för den här indikatorn.

Indikator: Sysselsättning efter avslutade studier

Bland de som avslutat studier inom sfi 2017 var arbetsmarknadsetableringen 2019, två år efter avslutade studier, följande: 28 procent hade en etablerad ställning (21 procent av kvinnorna och 35 procent av männen), 14 procent hade en osäker ställning

(9 procent av kvinnorna och 19 procent av männen) och 12 procent hade en svag ställning på arbetsmarknaden (12 procent av kvinnorna och 12 procent av männen). Vidare studerade 3 procent på högskola (3 procent av kvinnorna och 2 procent av männen), 23 procent bedrev övriga studier (30 procent av kvinnorna och 17 procent av männen) och 20 procent återfanns i kategorin för de som varken studerar eller arbetar (25 procent av kvinnorna och 15 procent av männen).

Kostnader för komvux, komvux som särskild utbildning och sfi

Den totala kostnaden för komvux på grundläggande och gymnasial nivå uppgick 2021 till drygt 6 900 miljoner kronor, vilket är en ökning med 6,1 procent jämfört med 2020. Kostnaden per heltidsstuderande på grundläggande nivå i komvux var 58 000 kronor 2021. Kostnaden per heltidsstuderande på gymnasial nivå i komvux uppgick till 53 200 kronor 2021. Den totala kostnaden för komvux som särskild utbildning 2021 uppgick till knappt 288 miljoner kronor, vilket är en minskning med 0,6 procent jämfört med 2020. Den genomsnittliga kostnaden per elev uppgick 2021 till 88 200 kronor. Den totala kostnaden för sfi uppgick till drygt 3 500 miljoner kronor 2021, vilket är en minskning med 5,8 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per heltidsstuderande var ca 58 100 kronor 2021.

4.3.2 Resultat för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan omfattar 50 000 årsplatser

Antalet årsplatser i yrkeshögskolan har fördubblats sedan 2014 och uppgick 2021 till närmare 50 000. Totalt inkom 1 482 ansökningar om att få bedriva utbildning inom yrkeshögskolan i ansökningsomgången 2020, vilket innebar en ökning med 35 procent jämfört med ansökningsomgången 2019. Genom beslut i januari 2021 beviljades 484 ansökningar, vilket resulterade i närmare 40 000 nya utbildningsplatser med start 2021–2026. Omkring en tredjedel av platserna var på distansutbildning. Andelen utbildningar som beviljats statligt stöd för tre eller fler utbildningsomgångar har ökat stadigt sedan 2017, som ett led i arbetet med att göra yrkeshögskolan mer stabil och långsiktig. Under 2021 fick 80 procent av utbildningarna beslut om tre eller fler utbildningsomgångar, vilket kan jämföras med 62 procent 2020 och 43 procent 2019.

Antalet behöriga sökande och antalet studerande ökar

Totalt fanns 32 792 platser på de utbildningsomgångar som startade 2021, vilket motsvarar en minskning med 2 700 platser jämfört med 2020. Antalet behöriga sökande uppgick 2021 till 71 071, vilket innebär en ökning med 2 procent jämfört med 2020. Av de behöriga sökande var 60 procent kvinnor och 40 procent män, vilket är nära nivån för tidigare år. I snitt uppgick antalet behöriga sökande till 2,2 per plats inför utbildningsstarten 2021, vilket var högre än inför utbildningsstarten 2020. Av de behöriga sökandena var det 14 procent som fick sin behörighet efter en bedömning av reell kompetens (14 procent av kvinnorna och 15 procent av männen), vilket är en något mindre andel än 2020. Andelen var då 15 procent.

Totalt fanns det 86 025 studerande inom yrkeshögskolan 2021. Det är en ökning med 8 059 studerande, eller 10 procent, jämfört med året innan. Av de studerande var 53 procent kvinnor och 47 procent män. Andelen utrikes födda av samtliga studerande inom yrkeshögskolan var 23 procent. Andelen utrikes födda bland kvinnor var 21 procent och andelen bland män var 25 procent.

Könsfördelningen är fortsatt ojämn inom de största utbildningsområdena

Även om könsfördelningen totalt sett är relativt jämn inom yrkeshögskolan så är könsfördelningen fortsatt ojämn inom de fem största utbildningsområdena, vilket

framgår av tabellen nedan. Inom data/it och samhällsbyggnad och byggt teknik har emellertid könsfördelningens skevhet minskat något. Inom data/it har andelen kvinnor ökat från 15 procent 2008 till 30 procent 2021. Inom samhällsbyggnad och byggt teknik har andelen kvinnor varierat mellan åren. Sett till en längre tidsperiod har andelen kvinnor ökat från 26 procent 2008 till 32 procent 2021.

Tabell 4.1 Studerande i yrkeshögskolan 2021

Antal studerande

Yrkesområde	Kvinnor	Män	Totalt
Data/it	3 995	9 519	13 514
Ekonomi, administration och försäljning	12 822	4 597	17 419
Friskvård och kroppsvård	356	26	382
Hotell, restaurang och turism	2 739	899	3 638
Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete	11 149	1 340	12 489
Journalistik och information	728	240	968
Juridik	445	60	505
Kultur, media och design	2 138	1 845	3 983
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	1 257	597	1 854
Pedagogik och undervisning	1 299	584	1 883
Samhällsbyggnad och byggt teknik	4 267	8 919	13 186
Säkerhetstjänster	285	328	613
Teknik och tillverkning	2 675	9 562	12 237
Transporttjänster	1 239	1 631	2 870
Övrigt	286	198	484
Totalt	45 680	40 345	86 025

Källa: Statistiska centralbyrån.

Drygt sju av tio uppnår en examen

Examensgraden 2020 var 72 procent avrundat till heltal, vilket är samma examensgrad som uppnåddes 2019 när sena kompletteringar räknats in. För 2021 finns ännu inte de slutliga siffrorna, men preliminärt väntas examensgraden för 2021 bli mellan 70 och 71 procent (Myndigheten för yrkeshögskolan, Statistisk årsrapport 2022). I ett längre perspektiv har examensgraden ökat från 67 procent 2009, som var yrkeshögskolans första år. För kvinnor var examensgraden 76 procent och för män 66 procent 2020. Examensgraden 2020 var 74 procent för inrikes födda (78 procent för kvinnor och 69 procent för män) och 62 procent för utrikes födda (68 procent för kvinnor och 56 procent för män). Utbildningsområdet kultur, media och design hade högst examensgrad med 84 procent, följt av ekonomi, administration och försäljning samt pedagogik och undervisning med 78 procent för båda områdena. Det område som hade lägst examensgrad 2020 var teknik och tillverkning med 63 procent.

Under 2020 avslutade totalt ca 17 050 studerande sin yrkeshögskoleutbildning med en examen, varav 10 197 kvinnor och 6 853 män.

Resultat för kurser inom yrkeshögskolan

Under 2021 beviljades 9 024 utbildningsplatser på 109 korta yrkeshögskoleutbildningar i form av kurser och kurspaket, med utbildningsstart 2021 och 2022. Det var 6 280 studerande som påbörjade en sådan utbildning, varav 61 procent kvinnor och 39 procent män. Av de som avslutade en kort yrkeshögskoleutbildning 2021 var det 60 procent som fick godkänt betyg i utbildningens alla delar. Andelen som påbörjade en kort utbildning på distans var 93 procent 2021. Andelen som påbörjade

en annan kort utbildning var 7 procent. Av de studerande bedrev 14 procent sin utbildning på heltid medan 86 procent gjorde det på deltid.

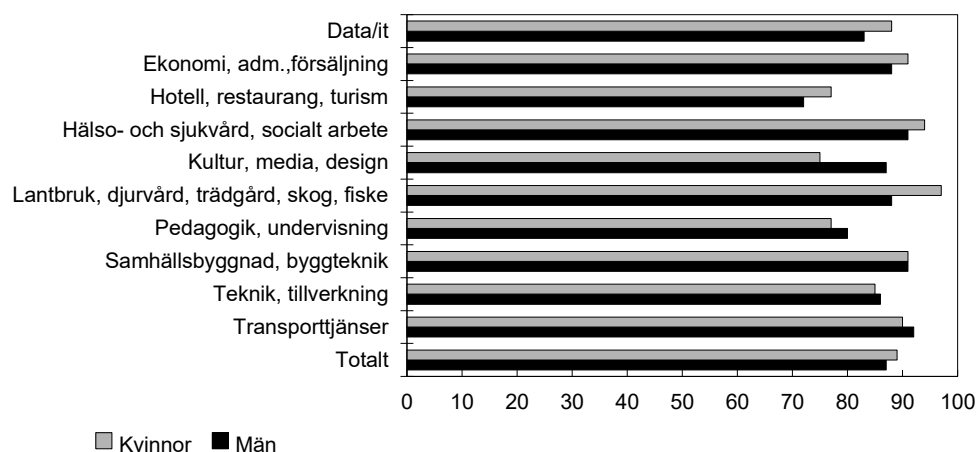
Indikator: Andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning

Den regelbundna enkätundersökningen bland personer som examinerats från en yrkeshögskoleutbildning visar att av de som examinerades 2020 hade 89 procent arbete som sin huvudsakliga sysselsättning året efter avslutad yrkeshögskoleutbildning. Detta är i nivå med föregående år. Av de examinerade 2020 som var utrikes födda angav 82 procent att de hade ett arbete året efter examen. Det finns ingen signifikant skillnad mellan kvinnors och mäns sysselsättning året efter examen.

Av de examinerade 2020 var 5 procent arbetssökande året efter examen eller deltog i arbetsmarknadspolitiska program, medan 4 procent studerade.

Liksom tidigare år var det drygt hälften, 52 procent, av de examinerade 2020 som arbetade hos en arbetsgivare där de genomfört någon kurs i lärande i arbete (LIA). Av de som examinerades 2020 hade 77 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen. Kvinnorna hade i högre grad än männen ett arbete innan utbildningen påbörjades, 79 procent respektive 74 procent. Av de utrikes födda hade 67 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen.

Diagram 4.4 Andel examinerade från yrkeshögskolan 2020 som hade ett arbete året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

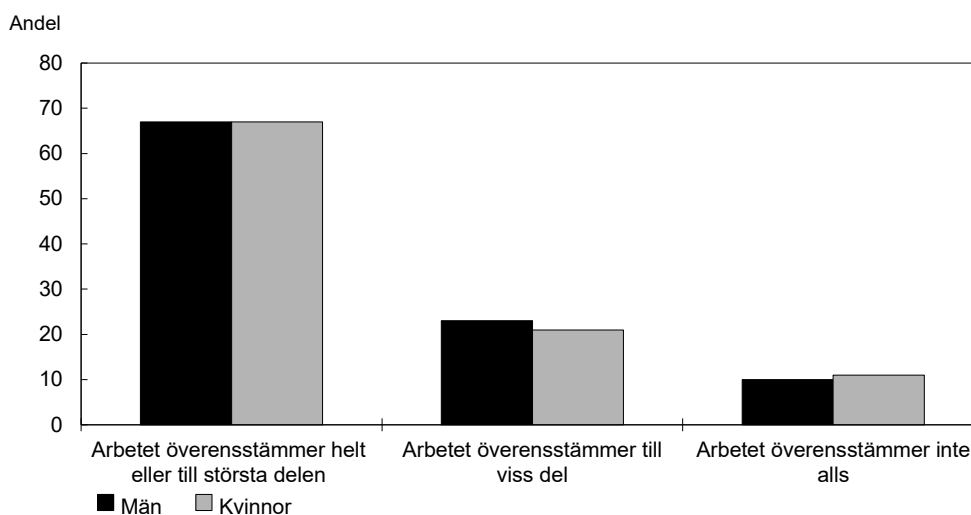
I den yngsta åldersgruppen (24 år och yngre) var skillnaden när det gäller andel i arbete före utbildningen och andel i arbete efter utbildningen som störst. I denna grupp hade 54 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen och 83 procent hade ett arbete ett år efter examen. Ökningen av andel i arbete efter utbildningen jämfört med före utbildning var också större bland utrikes födda (15 procent) än bland inrikes födda (11 procent).

Indikator: Andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete inom utbildningsområdet året efter avslutad utbildning

Av de examinerade inom yrkeshögskolan 2020 som året därefter hade ett arbete angav 65 procent att de hade ett arbete som helt eller till största delen överensstämde med utbildningen, vilket är samma andel som för de som examinerades 2019. Det finns inte heller någon skillnad mellan män och kvinnor i detta avseende.

De utrikes födda svarade dock i något lägre utsträckning (60 procent jämfört med 66 procent av de inrikes födda) att deras arbete helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen. Om man räknar ihop alla som anser att arbetet helt, till största delen eller till viss del överensstämmer med den genomgångna utbildningen blir andelen 87 procent. Av de examinerade angav 13 procent att arbetet inte alls stämmer överens med utbildningen, vilket var den högsta andelen sedan uppföljningsåret 2015 som avsåg de som examinerades 2014. Bland utrikes födda var det 15 procent som angav att arbetet inte alls överensstämmer med utbildningen.

Diagram 4.5 Andelen examinerade i yrkeshögskolan 2020 som uppger att de har ett arbete som överensstämmer med den genomgångna yrkeshögskoleutbildningen året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Sju av tio kvalitetsgranskade utbildningar bedöms hålla hög eller mycket hög kvalitet

Under 2021 kvalitetsgranskades 86 yrkeshögskoleutbildningar, vilket är 18 fler än 2020. Av de granskade utbildningarna bedömdes 23 procent hålla mycket hög kvalitet och 47 procent hålla hög kvalitet medan 25 procent inte bedömdes nå tillräckligt hög kvalitet. Resterande utbildningar, 5 procent, bedömdes ha bristande kvalitet, vilket innebär att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

Identifierade utvecklingsområden är bl.a. hur ledningsgrupperna arbetar med att kontinuerligt se över kvalitetsarbetet och att utbildningsanordnarna behöver säkerställa att LIA-handledare förbereds för sitt uppdrag. MYH har i kvalitetsgranskningen undersökt om utbildningsanordnaren gör undervisningen tillgänglig för samtliga studerande oavsett funktionsnedsättning och funnit att 79 av de 86 granskade utbildningarna tar hänsyn till de studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen.

Försöksverksamhet med yh flex syftar till snabbare och mer flexibla vägar till yrkeshögskoleexamen

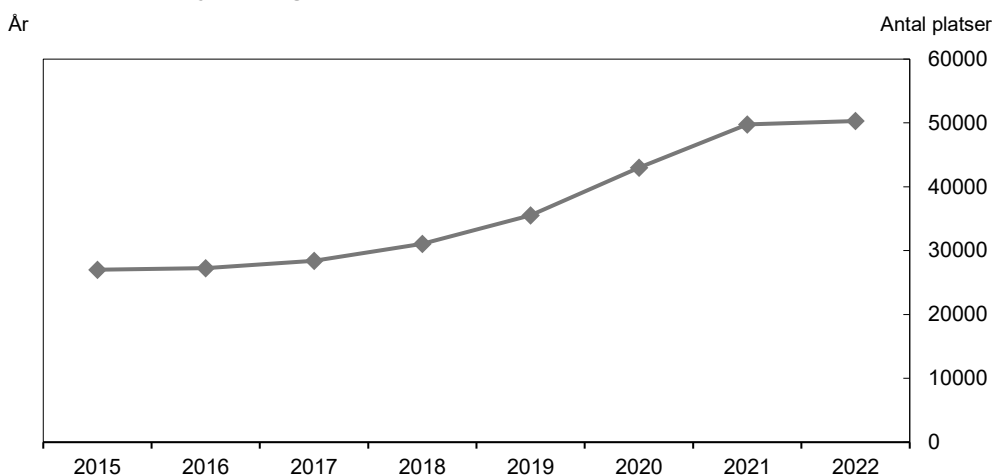
Sedan 2020 har MYH i uppdrag att genomföra en treårig försöksverksamhet i syfte att skapa snabbare och mer flexibla vägar till en yrkeshögskoleexamen (s.k. yh flex). Verksamheten ska omfatta tillgodoräkning av kunskaper, färdigheter och kompetenser samt kompletterande utbildning. Under 2021 beviljades 595 platser på 71 utbildningar inom ramen för försöksverksamheten, varav 283 platser utnyttjades. I snitt fick de studerande tillgodoräkna sig 50 procent av yrkeshögskoleutbildningen efter validering.

Kostnader

MYH betalade ut 3,25 miljarder kronor 2021 i statlig finansiering för program, dvs. långa examensgivande utbildningar inom yrkeshögskolan, 90 miljoner kronor för kurser (korta utbildningar) och 7,8 miljoner kronor för försöksverksamheten med yh flex. Därutöver betalade myndigheten ut 20,8 miljoner kronor för särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning och 28,8 miljoner kronor i form av tillfälligt startbidrag för att göra det möjligt att genomföra utbildningar som annars riskerade att ställas in. Myndigheten betalade dessutom ut totalt 17,9 miljoner kronor för behörighetsgivande förutbildning, kursplatser som annars skulle ha stått tomma, studerandeförsäkring, genomförandebidrag och undervisning i svenska med yrkesinriktning. Totalt utbetalades drygt 3,4 miljarder kronor i statligt stöd 2021 när det gäller yrkeshögskolan.

Totalt utbetalades statsbidrag för knappt 50 000 årsplatser på yrkeshögskoleutbildning 2021, vilket är en ökning med drygt 7 000 årsplatser jämfört med 2020. En årsplats omfattar 40 studieveckor på heltid. Det genomsnittliga bidraget per utbetald årsplats inom yrkeshögskolan 2021 var 66 800 kronor, vilket är en ökning med 700 kronor jämfört med året innan. I detta belopp ingår pedagogiskt stöd och andra stöd och insatser.

Diagram 4.6 Antal utbetalda och beräknade årsplatser för 2022 inom yrkeshögskolan

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Konst- och kulturutbildningar

Högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området är vanligast

Under 2021 bedrevs totalt 120 konst- och kulturutbildningar enligt förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar, varav 62 procent var av högskoleförberedande karaktär. Flest utbildningar genomfördes inom kategorin bild- och formkonstnärlig utbildning följt av konsthantverk och musik. Drygt hälften av utbildningarna fanns i Stockholms län (56 procent) och närmare en femtedel av utbildningarna fanns i Västra Götalands län (18 procent). Av de utbildningar som bedrevs under 2021 berättigade 62 procent både till studiestöd till de studerande och till statsbidrag till utbildningsanordnarna, 30 procent berättigade enbart till studiestöd och 8 procent enbart till statsbidrag. Av utbildningarna som bara berättigade till statsbidrag var de flesta korta utbildningar.

Antalet beslutade årsplatser uppgick till totalt 3 137 under 2021 jämfört med 3 204 årsplatser 2020. Antalet årsplatser som berättigar de studerande till studiestöd uppgick till 3 068. Det motsvarar 98 procent av alla årsplatser.

Under 2021 nyttjades totalt 85 procent av de beviljade årsplatserna för konst- och kulturutbildningar, jämfört med 80 procent 2020.

Tre av fyra som påbörjar studier är kvinnor

Totalt deltog 5 700 personer i utbildningar under 2021, vilket var närmare 470 fler än året innan.

Antalet antagna som påbörjade studier på en kort utbildning minskade med 42 procent under 2020, delvis till följd av pandemin. Under 2021 ökade antalet som påbörjade en kort utbildning igen men nådde inte riktigt samma nivå som 2019. Kvinnor utgjorde 77 procent och män 23 procent av de som påbörjade studier 2021, vilket var i nivå med föregående år.

Av antagna som påbörjade studier 2021 var 14 procent utrikes födda. Mellan 2015–2020 varierade andelen utrikes födda som påbörjade studier mellan 13 och 16 procent.

Åtta av tio studerande slutför utbildningen

Under 2021 slutförde totalt 2 400 studerande en konst- och kulturutbildning. Slutförandegraden bland kvinnor var 85 procent och bland män 80 procent, vilket var en ökning jämfört med föregående år. För yrkesinriktade utbildningar inom det konstnärliga eller kulturella området var slutförandegraden 84 procent och för högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området var den 76 procent. För utbildningar inom kulturarvsområdet, som generellt är korta, var slutförandegraden 94 procent.

Kostnader

Statsbidraget för konst- och kulturutbildningar uppgick 2021 till 144 miljoner kronor för 1 814 årsplatser. Dessutom tillkom kostnader för studiestöd.

4.3.3 Övriga insatser

Statsbidrag för lärcentrum

Intresset för statsbidraget för lärcentrum är stort och söktrycket från kommunerna är högt. I redovisningen av ett av de utvecklingsprojekt som initierats inom ramen för myndighetssamverkan inom kompetensförsörjningsområdet, Lärcentra för kompetensförsörjning och livslångt lärande. Behovsinventering och analys (december 2021), finns en kartläggning av satsningen på lärcentrum. En av slutsatserna i rapporten är att lärcentra kan utgöra ett viktigt komplement i en mer tillgänglig infrastruktur för utbildning på alla nivåer. Etableringen och utvecklingen av lärcentrum lyfts som viktigt för att öka tillgången till utbildning i hela landet. Detta har uttryckts i olika styrdokument och genom finansiella satsningar från statens sida. Även olika arbetslivsorganisationer har enligt redovisningen påtalat att lärcentra är en viktig funktion för att tillgängliggöra utbildning.

Regionalt yrkesvux

Stora satsningar görs på yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom komvux (regionalt yrkesvux). Från och med ansökningsomgången för 2021 får kommunerna besked om statsbidraget tidigare vilket ger dem bättre planeringsförutsättningar. Under 2021 har en högre ersättning för regionalt yrkesvux som kombineras med sfi eller svenska som andraspråk (sva) införts. Det innebär att kommunerna får 110 000 kronor per årsstudieplats för regionalt yrkesvux som kombineras med

sfi eller sva. Syftet med satsningen är att det ska bli fler platser och högre kvalitet i utbildningen.

Stöd till validering och branschvalidering

Under 2021 fördelade MYH 10,5 miljoner kronor i statsbidrag för utveckling av kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering. De 11 beviljade projekten handlar om att ta fram kvalifikationer och valideringsmodeller inom olika områden, bl.a. svetsning, gruvindustri, måleri samt film och tv.

Ny utredning om yrkesutbildning för vuxna

De senaste åren har många reformer genomförts i vuxenutbildningen. Samtidigt har både arbetsmarknadens kompetensbehov och vuxnas utbildningsbehov förändrats. För att anpassa yrkesutbildningen för vuxna efter de förändringar som skett behövs en genomlysning av utbildningen. Därför har en ny utredning, Långsiktig och behovsanpassad yrkesutbildning för vuxna (dir. 2022:84), beslutats i juni 2022. Utredningen ska bl.a. ta ställning till om det bör införas möjligheter till riksrekrytering till vissa sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux och vid behov föreslå hur statsbidraget för regionalt yrkesvux kan förändras för att bättre kunna möta stora och snabbt uppkomna utbildningsbehov lokalt och regionalt. Utredningen ska vidare överväga och vid behov föreslå åtgärder för att åstadkomma mer långsiktighet och förutsägbarhet när det gäller statens finansiering av yrkesutbildning inom komvux. Den ska även se över eleverns tillgång till stöd inom komvux. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast i februari 2024.

Nivåplacering av kvalifikationer i SeQF

MYH fattade 11 beslut om nivåplacering i Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) 2021, vilket är en kraftig ökning jämfört med föregående år. Det innebär att MYH nu har nivåplacerat sammanlagt 21 kvalifikationer.

4.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Komvux

Komvux fortsätter att växa, både sett till antalet helårsplatser och antalet elever. Det är en ökning som har pågått under flera års tid. Hela ökningen har dock skett inom komvux på gymnasial nivå och den är till stora delar sannolikt ett resultat av statens finansiering av yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom komvux (regionalt yrkesvux) som har ökat för varje år. Antalet elever inom komvux i sfi och komvux på grundläggande nivå har samtidigt minskat jämfört med 2020. Även i komvux som särskild utbildning minskar antalet elever. Trenden med ett minskat antal elever i den utbildningen har pågått under flera år.

När det gäller etablering och fortsatta studier ser det olika ut beroende på vad för typ av kurser som eleven har läst inom komvux. Elever som framför allt har läst teoretiska kurser är i högre grad studerande efter att de avslutat komvux medan elever som läst en yrkesinriktning i högre utsträckning är etablerade på arbetsmarknaden. Andelen med en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade studier i komvux är störst bland elever som läst inom områdena vård och omsorg, VVS och fastighet, el och energi samt fordon och transport. Bland de som läst en längre utbildning inom något av dessa områden var mellan 66 och 75 procent etablerade på arbetsmarknaden två år efter studierna. Yrkesutbildningarna inom naturbruk, hantverk, hotell och turism samt handel och administration hade, jämfört med de ovan nämnda utbildningarna, en lägre etableringsgrad.

Liksom i det övriga skolväsendet har pandemin påverkat komvux även under 2021. Statens skolverk konstaterar i en delredovisning av ett regeringsuppdrag, Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet Delredovisning 4, ett ökat söktryck till komvux på gymnasial nivå under 2021 jämfört med 2019. Ökningen gäller särskilt yrkeskurser. Enligt huvudmännens bedömning har ett kunskapstapp skett i viss utsträckning inom komvux. Störst bedöms tappet inom sfi vara. Den distansutbildning som bedrivits under pandemin uppges i huvudsak ha fungerat ganska bra inom komvux, men inom sfi har den fungerat sämre. Elevers vana att studera på distans, teknisk utrustning i hemmet, digital kompetens, studiemiljön i hemmet och elevers möjlighet att få prata svenska har varit några av utmaningarna inom sfi. Många elever har varit kvar i sfi under en längre tid jämfört med innan pandemin. Kunskapstappet inom sfi tycks alltså snarare handla om en inbromsning i elevernas kunskapsutveckling än att elever har gått vidare i sina studier utan att ha fått med sig delar av utbildningen, vilket varit fallet i andra skolformer. En långsammare kunskapsutveckling tycks därmed vara en mer rättvisande beskrivning än ett kunskapstapp (Kunskapstappet inom svenska för invandrare, Skolverket 2022:14).

Yrkeshögskolan

Omställningen till distansundervisning under pandemin har i huvudsak fungerat väl inom de utbildningsformer som MYH ansvarar för. Utbildningarna har i huvudsak kunnat genomföras på ett sätt som inte påverkat utbildningsmålen och påverkan på examensgraden inom yrkeshögskolan tycks hittills vara liten. Samtidigt som MYH:s uppföljning visar på goda resultat och begränsade negativa effekter av pandemin på utbildningarna svarar en majoritet av de tillfrågade i en studerandeenkät som MYH genomfört att de upplever att pandemin påverkat utbildningen negativt som helhet. Det finns också vissa tecken på att yrkeshögskolestuderandes upplevda hälsa har försämrats under pandemin.

Sammantaget har yrkeshögskolan dock fungerat väl och den uppfyller sitt syfte att säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd. MYH:s kvalitetsgranskningar visar inga tecken på försämrad kvalitet under pandemin. Trots att antalet examinerade från yrkeshögskolan fortsätter att öka för varje år är efterfrågan på yrkeshögskoleutbildade fortsatt stor från arbetsmarknaden och söktrycket på utbildningarna har ökat. Enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät 2021/22 söker allt fler arbetsgivare kompetens från yrkeshögskolan. Många rekryteringar misslyckas dock enligt rapporten, främst på grund av bristen på personer med rätt yrkeserfarenhet.

Sysselsättningen ett år efter yrkeshögskoleexamen minskade mellan 2019 och 2020 års uppföljningar och resultatet vid 2021 års uppföljning låg kvar på den lägre nivån. Även överensstämmelsen mellan arbetet och den utbildning man gått minskade mellan 2019 och 2020 års uppföljningar och ligger kvar på den lägre nivån i den senaste uppföljningen 2021. Pandemin bedöms ha haft en avgörande effekt på resultaten när det gäller sysselsättning efter examen från yrkeshögskolan. Det finns ingen signifikant skillnad mellan kvinnors och mäns sysselsättning året efter examen och inte heller när det gäller god överensstämmelse mellan utbildning och arbete. Andelen som hade ett arbete före utbildningen var dock lägre för män (74 procent) än för kvinnor (79 procent), vilket tyder på att effekten av att gå en yrkeshögskoleutbildning på sysselsättningsmöjligheterna är större för män än för kvinnor.

MYH har vidtagit åtgärder för att möta de rekommendationer som Riksrevisionen riktade till myndigheten våren 2021 i sin rapport Yrkeshögskolan – ambitioner, styrning och uppföljning (RiR 2021:13). Visst utvecklingsarbete fortsätter också mer långsiktigt. Den rekommendation som Riksrevisionen samtidigt riktade till regeringen

om att utreda förutsättningarna för ett gemensamt system för ansökningar till yrkeshögskolan hanteras i utredningen Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar (U 2021:03). Utredningen syftar till att förtydliga yrkeshögskolans roll i utbildningssystemet och att skapa förutsättningar för en fortsatt utveckling med bibehållen kvalitet. Det handlar bl.a. om systemstärkande insatser som det finns behov av utifrån den kraftiga expansionen av yrkeshögskolan.

4.5 Politikens inriktning

4.5.1 Det finns ett stort behov av yrkesutbildning för vuxna

Rysslands invasion av Ukraina har lett till en ökad ekonomisk osäkerhet och en konjunkturedgång väntas. Det finns även en risk att långtidsarbetslösheten biter sig fast på höga nivåer. Yrkesutbildningar spelar en viktig roll för att fler ska kunna komma i arbete. Det måste finnas bättre möjligheter för fler vuxna att få yrkeskunskaper. Arbetsgivarna efterfrågar yrkeskunskaper på gymnasial nivå och utbildning som ger sådana kunskaper bidrar till att bekämpa arbetslösheten.

Många arbetsgivare har svårt att hitta arbetskraft med rätt kompetens. Detta gäller såväl privata företag som arbetsgivare inom offentlig sektor. Den bristande matchningen på arbetsmarknaden beror delvis på att arbetssökande inte har den kompetens som efterfrågas. Därför behövs fortsatt satsningar på yrkesutbildning för vuxna, både gymnasial yrkesutbildning inom komvux och eftergymnasial utbildning inom yrkeshögskolan i hela landet. Detta är viktigt för Sveriges konkurrenskraft både för kompetensförsörjningen till välfärden och till det privata näringslivet. Det är också viktigt för den arbetssökande individen att kunna få en utbildning som leder till arbete. Det inkluderar även unga människor som avslutat skolan i förtid. Likaså är det viktigt att det finns goda utbildningsmöjligheter för individer som önskar ställa om till ett nytt yrke, eller till en fortsättning på en yrkesbana med mer utvecklande uppgifter.

En annan grupp som är i stort behov av yrkesutbildning är utrikes födda som ännu inte hade kommit in på den svenska arbetsmarknaden när covid-19-pandemin bröt ut och som drabbades särskilt hårt under pandemin. När arbetslösheten ökar blir konkurrensen om arbete hårdare. För de utrikes födda som står utanför arbetsmarknaden är satsningar på yrkesutbildning för vuxna extra viktiga. Utan tillgång till yrkesutbildningar som leder till arbete riskerar många utrikes födda att fastna i långtidsarbetslöshet och utanförskap. Fortsatta satsningar på yrkesutbildning för vuxna är därför viktiga även för att minska och motverka segregation och påskynda integration. Exempelvis inom yrkeshögskolan är skillnaden mellan andelen i arbete före och efter utbildningen större bland utrikes födda än bland personer födda i Sverige. Det visar att yrkeshögskolan kan ha en viktig funktion när det gäller att bidra till utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden och därigenom till integrationen i samhället.

Samhället och arbetsmarknaden präglas i en allt högre grad av omställningen till ett fossilfritt samhälle och en cirkulär ekonomi. Den pågående omställningen innebär att efterfrågan på arbetskraft med kompetens inom bl.a. digitalisering, automatisering och elektrifiering kommer att öka, inte minst utifrån behovet i norra Sverige. Berörda arbetsgivare behöver i många fall yrkesutbildad arbetskraft, och satsningar på utbildning blir därför viktiga för att Sverige ska kunna ta en ledande roll i klimat-omställningen. Yrkesutbildad arbetskraft behövs inte minst för att möta behoven i regioner som präglas av stora företagsetableringar och företagsexpansioner och för att möjliggöra klimatomställningen. Tillgång till rätt kompetens är central för att stödja elektrifieringen i industrin och samhället i stort samt för att understödja

fordonsindustrins omställning och uppbyggnaden av batteriindustrin som en ny bransch i Sverige.

För att underlätta omställning genom utbildning mitt i arbetslivet kommer ett nytt omställningsstudiestöd att införas fr.o.m. 2023. Stödet får lämnas för utbildning som kan antas stärka individens framtida ställning på arbetsmarknaden med beaktande av arbetsmarknadens behov. Stödet, som är en följd av parternas överenskommelse, ska förvaltas på så sätt att det används till utbildningar med hög efterfrågan på arbetsmarknaden och därmed motverkar kompetensbrist och stärker näringslivets konkurrenskraft. De förbättrade möjligheterna att studera väntas ge en ökad efterfrågan på många utbildningar för vuxna, inte minst inom yrkeshögskolan och yrkesutbildningar inom komvux och folkhögskolan. De statliga satsningarna på dessa utbildningar behöver ta hänsyn till den efterfrågan som det nya studiestödet väntas innebära, se utgiftsområde 15 avsnitt 3.9 för mer information om omställningsstudiestödet. Samtidigt med införandet av det nya omställningsstudiestödet har antalet arbetslösa som bedöms vara i behov av reguljär utbildning ökat, vilket gör att fler vuxna anvisas till komvux och annan vuxenutbildning. Även detta innebär en ökad efterfrågan på främst yrkesutbildning för vuxna.

Även jämställdhetspolitikens delmål om jämställd utbildning präglar regeringens utbildningspolitik och arbetet inom utgiftsområdet.

4.5.2 Ett långsiktigt regionalt yrkesvux

Yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom komvux (regionalt yrkesvux) har byggts ut kraftigt de senaste åren och nådde 2022, i spåren av pandemin, sin största omfattning någonsin. Ett omfattande statligt stöd till kommunerna är fortsatt nödvändigt för att kunna möta behoven på arbetsmarknaden och för att stärka integrationen av utrikes födda. Inte minst har satsningen på kombinationsutbildningar, som innebär att yrkesutbildning kombineras med sfi eller svenska som andraspråk, möjliggjort att fler utrikes födda kan få en sammanhållen språk- och yrkesutbildning som leder till arbete. Regeringen föreslår därför en fortsatt satsning på regionalt yrkesvux inom komvux och att 270 miljoner kronor tillförs för 2023.

4.5.3 Antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan ska ligga på en fortsatt hög nivå

Tillgång till personal med rätt kompetens är viktig för Sveriges konkurrenskraft och möjligheten att fortsatt attrahera nya investeringar. Även inom offentlig sektor är rekryteringsbehoven stora på många håll. Yrkeshögskolan har en viktig roll när det gäller att möta de fortsatta stora kompetensbehoven i hela Sverige, möjliggöra omställning och främja matchningen på arbetsmarknaden.

Regeringen föreslår därför att antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan även i fortsättningen ska ligga på en hög nivå. Medel behöver särskilt tillföras för att även framöver täcka privata utbildningsanordnares ökade kostnader för mervärdesskatt vid anlåtande av inhyrd personal i undervisningen. Regeringen föreslår därför att 43 miljoner kronor tillförs yrkeshögskolan för 2023 och bedömer att samma belopp bör tillföras årligen därefter.

4.6 Budgetförslag

4.6.1 1:16 Bidrag till vissa studier

Tabell 4.2 Anslagsutveckling 1:16 Bidrag till vissa studier

Tusental kronor

2021	Utfall	7 842	Anslagssparande	9 683
2022	Anslag	17 525 ¹	Utgiftsprognos	13 865
2023	Förslag	17 525		
2024	Beräknat	17 525		
2025	Beräknat	17 525		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag som lämnas för studier om funktionsnedsättningar, utbildning som är särskilt anpassad för personer med funktionsnedsättningar samt studier inom vuxenutbildning för utvecklingsstörda och särskild utbildning för vuxna.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.3 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:16 Bidrag till vissa studier

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	17 525	17 525	17 525
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	17 525	17 525	17 525

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 17 525 000 kronor anvisas under anslaget 1:16 *Bidrag till vissa studier* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 17 525 000 kronor respektive 17 525 000 kronor.

4.6.2 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tabell 4.4 Anslagsutveckling 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor

2021	Utfall	4 360 864	Anslagssparande	445 758
2022	Anslag	5 117 422 ¹	Utgiftsprognos	4 048 093
2023	Förslag	3 994 422		
2024	Beräknat	3 583 422		
2025	Beräknat	3 522 422		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- statsbidrag för kommunal vuxenutbildning och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning samt för motsvarande äldre utbildningar, och annan utbildning som motsvarar kommunal vuxenutbildning,
- statsbidrag för lärcentrum,
- att främja utveckling av vuxenutbildning och öka deltagandet i sådan utbildning, och
- att främja språkutveckling för personal på arbetsplatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.5 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	5 417 422	5 417 422	5 417 422
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 423 000	-1 834 000	-1 895 000
<i>varav BP23</i>	<i>270 000</i>		
– <i>Fler platser på regionalt yrkesvux</i>	<i>270 000</i>		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 994 422	3 583 422	3 522 422

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen bedömer att det fortsatt finns en hög efterfrågan på gymnasial yrkesutbildning för vuxna. Anslaget ökas med 270 miljoner kronor för 2023.

Regeringen föreslår att 3 994 422 000 kronor anvisas under anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 3 583 422 kronor respektive 3 522 422 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 583 422 000 kronor 2024.

Skälen för regeringens förslag: Statens skolverk beslutar om statsbidrag för bl.a. komvux. För att förbättra förutsättningarna för kommunernas planering av komvux bör beslut om statsbidrag kunna fattas året innan statsbidraget ska lämnas. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 583 422 000 kronor 2024.

Tabell 4.6 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024
Ingående åtaganden	2 272 000	3 656 394	3 724 422	
Nya åtaganden	3 656 394	3 724 422	3 583 422	
Infriade åtaganden	2 272 000	-3 656 394	-3 724 422	-3 583 422
Utestående åtaganden	3 656 394	3 724 422	3 583 422	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	3 656 422	3 724 422	3 583 422	

4.6.3 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tabell 4.7 Anslagsutveckling 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor

2021	Utfall	137 356	Anslagssparande	12 535
2022	Anslag	143 991 ¹	Utgiftsprognos	142 540
2023	Förslag	140 761		
2024	Beräknat	138 181 ²		
2025	Beräknat	140 773 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 135 177 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 135 178 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för yrkeshögskolans förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.8 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	143 991	143 991	143 991
Pris- och löneomräkning ²	1 345	4 575	7 361
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-4 575	-10 385	-10 579
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	140 761	138 181	140 773

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 140 761 000 kronor anvisas under anslaget 1:18 *Myndigheten för yrkeshögskolan* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 138 181 000 kronor respektive 140 773 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 4.9 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Myndigheten för yrkeshögskolan**

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Verksamheten intäkter 2023	Kostnader 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten						
Offentligrättslig verksamhet						
Ansökningsavgifter för referensramen för kvalifikationer (SeQF)	-957	-210	150	350	-200	-1367
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras av myndigheten						
Uppdragsverksamhet						
Summa uppdragsverksamhet	-176	0	90	90	0	-176

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

MYH disponerar intäkter för offentligrättslig verksamhet som avser ansökningsavgift för inplacering i den nationella referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF). MYH tar också ut avgifter från anordnare som bedriver uppdragsutbildningar. Myndigheten disponerar inte dessa avgifter.

4.6.4 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning**Tabell 4.10 Anslagsutveckling 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning**

Tusental kronor

2021	Utfall	3 580 083	Anslagssparande	55 290
2022	Anslag	3 858 236 ¹	Utgiftsprognos	3 836 329
2023	Förslag	3 754 236		
2024	Beräknat	3 774 236		
2025	Beräknat	3 774 236		

¹Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.**Ändamål**

Anslaget får användas för utgifter för

- statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning,
- kostnader för personskadeförsäkring och ansvarsförsäkring inom yrkeshögskolan,
- statsbidrag för konst- och kulturutbildningar,
- särskilt verksamhetsstöd för riksomfattande kursverksamhet avseende hemslöjd eller för att främja samisk utbildningsverksamhet, och
- stöd för framtagande av modeller för branschvalidering.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.11 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	3 815 236	3 815 236	3 815 236
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-61 000	-41 000	-41 000
varav BP23	43 000	43 000	43 000
– Momskompensation YH	43 000	43 000	43 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 754 236	3 774 236	3 774 236

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget ökas med 43 000 000 kronor för 2023 med anledning av att privata utbildningsanordnare fått ökade kostnader för mervärdesskatt. Anslaget beräknas öka med 43 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2024 av samma anledning.

Regeringen föreslår att 3 754 236 000 kronor anvisas under anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 3 774 236 000 kronor respektive 3 774 236 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 700 000 000 kronor 2024–2030.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om stöd för bl.a. yrkeshögskoleutbildningar. Regeringen har bedömt att ett beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan i regel bör omfatta fler än två utbildningsomgångar. Utbildningar som omfattas av förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar kan också pågå under en längre tid. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 700 000 000 kronor 2024–2030.

Tabell 4.12 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2030
Ingående åtaganden	8 011 806	8 652 904	9 700 000			
Nya åtaganden	4 450 000	4 448 902	3 700 000			
Infriade åtaganden	-3 808 902	-3 401 806	-3 700 000	-3 700 000	-3 400 000	-2 600 000
Utestående åtaganden	8 652 904	9 700 000	9 700 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	9 680 000	9 700 000	9 700 000			

5 Universitet och högskolor

5.1 Mål för området

Målet för området är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16, bet. 2011/12:UbU1, rskr. 2011/12:98).

5.2 Kort beskrivning av verksamhetsområdet

Höstterminen 2021 studerade 385 000 studenter i högskolan, vilket var i stort sett lika många studenter som året innan. Av dessa var 61 procent kvinnor och 39 procent män. Högskolesektorn är den största statliga verksamheten sett till antalet statligt anställda. År 2021 var antalet anställda ca 68 500, motsvarande 54 400 årsarbetskrafter, varav 54 procent var kvinnor och 46 procent män. Antalet årsarbetskrafter beräknas utifrån omfattningen av personens anställning med hänsyn tagen till tjänstledigheter. De totala kostnaderna för verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare uppgick 2021 till 80,3 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,5 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP). Verksamheten omfattar utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning. De direkta statliga anslagen till lärosätena uppgick under 2021 till 50,4 miljarder kronor. Utöver dessa finansierar staten verksamhet vid universitet och högskolor via olika statliga myndigheter, framför allt genom forskningsråden. Sammantaget är strax under 80 procent av verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare statligt finansierad. Statliga universitet och högskolor är myndigheter och styrs i första hand av högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Regeringen styr också statliga universitet och högskolor via årliga regleringsbrev. År 2021 fanns det 15 statliga universitet och 16 statliga högskolor. För enskilda utbildningsanordnare ställs i lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina (examenstillståndslagen) motsvarande krav på utbildningen som gäller för statliga universitet och högskolor enligt 1 kap. högskolelagen. Relationerna med de enskilda utbildningsanordnarna regleras utöver examenstillståndslagen genom avtal med vissa av utbildningsanordnarna och villkor för medel i regleringsbrev. Rätten att utfärda examina följer antingen av författning eller av särskilda beslut av regeringen eller Universitetskanslersämbetet. Inom dessa ramar har samtliga lärosäten stor frihet att bestämma över sin verksamhet. Lärosätena återrappporterar utfallet av sin verksamhet till regeringen i första hand i sina årsredovisningar. Merparten av återrappportereringen inom verksamhetsområdet ansvarar dock Universitetskanslersämbetet för. Myndigheten publicerar varje år en årsrapport som syftar till att ge en samlad bild av utvecklingen inom högskoleområdet. För en fördjupad beskrivning av verksamheten under 2021 hänvisas till denna och till myndighetens övriga statistik.

5.3 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De centrala indikatorerna som används för att redovisa resultat inom området är följande:

- Andel med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal
- Prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå
- Genomströmning i utbildning på forskarnivå

- Andelen etablerade på arbetsmarknaden 1,5 år efter examen
- Vetenskaplig produktion
- Förmåga att attrahera externa medel för forskning.

Universitetskanslersämbetet har fått i uppdrag att göra en översyn av resultatindikatorerna för uppföljning av målen i budgetpropositionen för området universitet och högskolor och vid behov föreslå nya eller förändrade resultatindikatorer (U2020/05016). Översynen genomfördes i samråd med Vetenskapsrådet, Universitets- och högskolerådet och andra relevanta aktörer. Uppdraget redovisades den 15 februari 2021. Regeringen har genomfört några förändringar av de resultatindikatorer som används för måluppfyllelse i avsnittet utifrån förslaget från Universitetskanslersämbetet.

Resultatet av Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar och beslut om tillstånd att utfärda examina har tidigare använts som resultatindikatorer men har nu tagits bort. Enligt myndigheten har dessa bedömts vara mindre lämpliga att använda som resultatindikatorer. Det är oklart hur dessa indikatorer ska tolkas i förhållande till måluppfyllelse och vad som ska tolkas som ett bra resultat och om utvecklingen går åt rätt håll. Däremot är resultatet av Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar och beslut om tillstånd att utfärda examina viktig information att redovisa för riksdagen och de beskrivs därför nedan under avsnittet om andra bedömningsgrunder.

Den tidigare indikatorn andel disputerade lärare vid universitet och högskolor benämns numera andel med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal. Beräkningen av indikatorn justeras samtidigt så att beräkningen stämmer överens med de uppgifter som Universitetskanslersämbetet publicerar.

Andelen etablerade på arbetsmarknaden 1,5 år efter examen används som ny indikator för att mäta måluppfyllelsen inom området. Måttet speglar hur stor andel av de nyexaminerade som på en relativt kort tid etablerat sig på arbetsmarknaden. En hög etableringsgrad kan ses som ett tecken på effektivitet genom att utbildningen svarar mot arbetsmarknadens behov. Det finns också en koppling till kvalitet genom att personerna är eftertraktade av arbetsmarknaden.

5.4 Resultatredovisning

Indikator: Andel med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal

Beräkningen av indikatorn har justerats så att beräkningen stämmer överens med de uppgifter som Universitetskanslersämbetet publicerar. Andelen med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal uppgick 2021 till 63 procent, vilket är en ökning med 5 procentenheter jämfört med andelen för 10 år sedan. Andelen kvinnor som är disputerade har ökat från 53 procent 2011 till 59 procent 2021. Under samma period har andelen män som är disputerade ökat från 62 procent till 66 procent.

Indikator: Prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Prestationsgraden är ett mått som beräknas som antalet avklarade högskolepoäng omräknade till helårsprestationer dividerade med antalet helårsstudenter. Prestationsgraden beräknas så att varje students avklarade poäng kan kopplas till studentens (individens) registrerade poäng. I måttet ingår de poäng som de aktuella studenterna har tagit under registreringsperioden och de tre därpå följande terminerna.

Tabell 5.1 Prestationsgrad

Procent

Ämnesområde	17/18	18/19	19/20	Ämnesområde	17/18	18/19	19/20
Humaniora (inkl. teologi)	70	71	70	Teknik	85	85	85
Kvinnor	72	73	72	Kvinnor	87	87	86
Män	67	68	67	Män	84	84	84
Samhällsvetenskap (inkl. juridik)	84	85	86	Medicin och odontologi	91	92	92
Kvinnor	86	87	88	Kvinnor	92	92	93
Män	80	81	82	Män	91	90	92
Vård och omsorg	92	92	92	Konstnärligt område	88	88	87
Kvinnor	92	92	93	Kvinnor	88	88	87
Män	89	89	90	Män	88	89	88
Naturvetenskap	78	79	78	Övrigt område	82	83	78
Kvinnor	81	82	81	Kvinnor	82	84	81
Män	74	75	74	Män	82	82	74

Källa: Universitetskanslersämbetet.

För samtliga helårsstudenter var prestationsgraden 83 procent läsåret 2019/20. Kvinnor uppvisar generellt en högre prestationsgrad än män och prestationsgraden skiljer sig mellan olika studieformer. För program som leder till en yrkesexamen var prestationsgraden 91 procent läsåret 2019/20. De lägsta prestationsgraderna uppvisar fristående kurser som studeras på distans, där genomsnittet var 54 procent för samtliga studenter. Det är en högre andel jämfört med året innan.

Indikator: Genomströmning i utbildning på forskarnivå

Doktorsexamen och licentiatexamen omfattar 240 respektive 120 högskolepoäng, dvs. en studietid på 4 respektive 2 år. De som under 2021 avlade en doktorsexamen hade en genomsnittlig nettostudietid på 4,2 år. Nettostudietiden var densamma för kvinnor och män. För doktorander som avlade licentiatexamen under samma period uppgick den genomsnittliga nettostudietiden till 2,8 år. Jämfört med 2012 är nettostudietiden densamma för doktorsexamen medan den har ökat något för licentiatexamen.

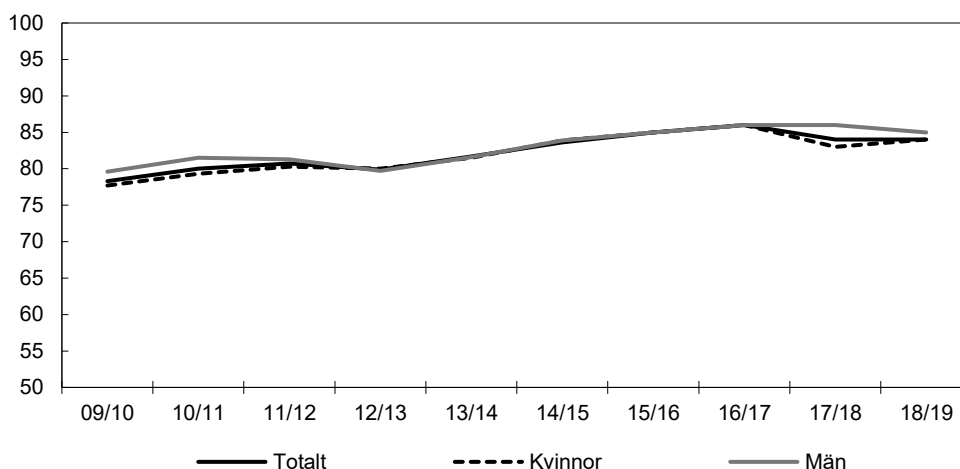
Under 2021 var bruttostudietiden, dvs. den totala tiden i utbildningen utan hänsyn tagen till aktivitetsgrad, i genomsnitt 6 år för doktorsexamen och 3,5 år för licentiatexamen. Kvinnor hade totalt sett en genomsnittlig bruttostudietid för doktorsexamen på 6 år och för licentiatexamen på 4 år. Detta var något högre än männens genomsnittliga bruttostudietid för doktorsexamen, 5,5 år och licentiatexamen, 3,5 år.

Av de doktorandnybörjare som påbörjade sina studier 2016 hade 47 procent, 42 procent av kvinnorna och 51 procent av männen, avlagt doktorsexamen inom 5 år, dvs. 2021. Det är en ökning med 1 procentenhet jämfört med de doktorandnybörjare som påbörjade sina studier 2013. Sett över en längre tidsperiod har dock genomströmningen ökat väsentligt. Bland dem som var doktorandnybörjare 1990 avlade 22 procent doktorsexamen inom 5 år. Kvinnors och mäns examensfrekvens jämnas ut över tid. År 2021 var det 74 procent av kvinnorna och 77 procent av männen bland doktorandnybörjarna 2013 som hade avlagt doktorsexamen.

Indikator: Andelen etablerade på arbetsmarknaden 1,5 år efter examen

Diagram 5.1 Etablering 1,5 år efter examen för kvinnor och män

Procent (notera bruten axel)

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Av dem som examinerades från högskolan läsåret 2018/19 hade 84 procent etablerat sig på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter att de tog ut sin examen, se diagram 5.1. Med etablering avses att individen hade ett förvärvsarbete i november månad, en arbetsinkomst som översteg en viss nivå samt inte hade varit arbetslös någon gång under uppföljningsåret. Etableringsgraden var något lägre för kvinnor än män, men skillnaden minskade jämfört med läsåret innan. För en beskrivning av sysselsättningsgrad, förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad för personer med eftergymnasial utbildning, se avsnitt 2.5.

Indikator: Vetenskaplig produktion

För uppgifter i fråga om vetenskaplig produktion, se avsnitt 6.2.

Indikator: Förmåga att attrahera externa medel för forskning

Lärosätenas intäkter för forskning från nationella och internationella forskningsfinansiärer uppgick 2021 till 22,3 miljarder kronor och intäkterna från uppdragsforskning och övriga avgifter uppgick till 4 miljarder kronor. Jämfört med föregående år var detta en ökning med 0,7 miljarder kronor från nationella och internationella forskningsfinansiärer samt en intäktsökning med 0,3 miljarder kronor från uppdragsforskning och avgifter.

Under perioden 2011–2021 har lärosätenas forskningsintäkter ökat med 5,7 miljarder kronor i 2021 års priser. Lite mindre än hälften av intäktsökningen under perioden utgörs av höjda direkta statsanslag, medan resterande del består av ökade externa medel. Lärosätenas intäkter från externa finansiärer har relativt sett ökat snabbare än anslagsmedlen, vilket innebär att andelen externt finansierad forskning har ökat under det senaste decenniet.

Fler lärosäten får godkänt kvalitetssäkringsarbete

Universitetskanslersämbetet ansvarar för att kvalitetssäkra universitetens och högskolornas verksamhet genom fyra olika slags granskningar: granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utbildningsutvärdering, tematisk utvärdering och examenstillståndsprovning. Universitetskanslersämbetet tillgängliggör resultatet av

kvalitetsutvärderingarna på sin webbplats, vilket ger studenter möjlighet att inhämta information bl.a. om utbildningars kvalitet.

Under 2021 har åtta granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete för utbildning genomförts. Fyra lärosäten fick det högsta omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete. Tre lärosäten fick omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll och kommer att följas upp på de bedömningsområden som inte bedömdes vara tillfredsställande. Ett lärosäte fick omdömet ifrågasatt kvalitetssäkringsarbete.

Universitetskanslersämbetet har under året även beslutat om fyra uppföljningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete. Samtliga fyra lärosäten fick omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete.

Under året har 30 utbildningar på forskarnivå inom analytisk, fysikalisk och organisk kemi utvärderats, varav 20 fick omdömet hög kvalitet och tio omdömet ifrågasatt kvalitet. Vidare har 10 utbildningar som leder till yrkeslärarexamen utvärderats, varav fyra fick omdömet hög kvalitet och sex omdömet ifrågasatt kvalitet. Universitetskanslersämbetet har även under året utvärderat en utbildning på förekommen anledning och den fick omdömet hög kvalitet.

Lärosäten med utbildning som får omdömet ifrågasatt kvalitet ska senast ett år efter beslutet inkomma till Universitetskanslersämbetet med en åtgärdsredovisning av hur de avser att komma till rätta med bristerna. Därefter sker en uppföljande utvärdering av berörda utbildningar och ett nytt beslut om utbildningarnas kvalitet fattas. Om bristerna kvarstår återkallas examenstillståndet. Universitetskanslersämbetet fattar beslut gällande statliga lärosäten, medan regeringen fattar beslut gällande enskilda utbildningsanordnare.

Under 2021 gjorde Universitetskanslersämbetet uppföljande utvärderingar av 44 ämneslärarutbildningar som tidigare fått omdömet ifrågasatt kvalitet. Av dem fick 39 omdömet hög kvalitet i uppföljningen, tre lades ner och för två utbildningar återkallades examenstillståndet.

Antalet beslut om tillstånd att utfärda examina har minskat

Under 2021 fattade Universitetskanslersämbetet 16 beslut om tillstånd att utfärda examina, vilket är en minskning med sju beslut jämfört med föregående år. Volymen är beroende av hur många ansökningar som inkommer till myndigheten. Att antalet var högt 2020 berodde framför allt på att tillstånd då prövades för två nya examina.

Tabell 5.2 Examenstillståndsprövningar per examen och utfall (2021)

Examen	Varav		
	Beviljanden	Avslag	Förlängd prövningstid
Generell examen på grundnivå	1	2	
Yrkesexamen på grundnivå	1	0	
Yrkesexamen på avancerad nivå	4	7	
Generell examen på forskarnivå	0	1	
Totalt	6	10	

Anm.: Universitetskanslersämbetet beviljar eller avslår examenstillståndsansökningar från statliga lärosäten och ger utlåtandet tillfredsställande eller inte tillfredsställande rörande ansökningar från enskilda utbildningsanordnare.

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Kvalitetssäkring av högre utbildning

Riksdagen har vid två tillfällen beslutat om tillkännagivanden som rör jämförelse av utbildningars kvalitet mellan olika lärosäten (bet. 2015/16:UbU9 punkt 6,

rskr. 2015/16:155 och bet. 2019/20:UbU21 punkt 2, rskr. 2019/20:349). Av det första tillkännagivandet följer att regeringen ska se över hur utbildningars kvalitet kan jämföras mellan olika lärosäten (bet. 2015/16:UbU9 s. 22). I skrivelsen Kvalitetssäkring av högre utbildning (skr. 2015/16:76) presenterades ett ramverk för ett nytt kvalitetssäkringssystem. Därefter fick Universitetskanslersämbetet i mars 2016 i uppdrag att vidareutveckla och genomföra ett nytt system för kvalitetssäkring av högre utbildning med utgångspunkt i bedömningarna i skrivelsen, tillämpliga lagar och förordningar samt de principer för kvalitetssäkring som har tagits fram inom ramen för Bolognaprocessen (U2016/01132/UH, U2016/01349/UH). Arbetet skulle ske i samråd med både universitet och högskolor och med företrädare för studenter och arbetsliv. I uppdraget ingick att föreslå hur utbildningars kvalitet ska kunna jämföras mellan olika universitet och högskolor.

Uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) i oktober 2016 och myndighetens arbete med olika slags granskningar, inklusive utbildningsutvärderingar, påbörjades. Universitetskanslersämbetet informerar sedan dess om resultaten av alla granskningar som genomförs. Förutom Universitetskanslersämbetets granskningar genomför universitet och högskolor egna utbildningsutvärderingar. Enligt de europeiska principer för kvalitetssäkring av högre utbildning (ESG) som överenskommit i Bolognaprocessen ska universitet och högskolor publicera dessa. Universitetskanslersämbetet granskar att så görs inom ramen för granskningarna av lärosätenas kvalitetssäkringssystem. Sammantaget finns därmed goda möjligheter till jämförelser av kvaliteten mellan de utbildningar som utvärderats.

Av det andra tillkännagivandet, som riksdagen beslutade om i juni 2020, följer att regeringen ska ta initiativ till att ge högskolemyndigheterna i uppdrag att samla och tillgängliggöra information om utbildningarnas kvalitet för att blivande studenter bättre ska kunna jämföra utbildningar, bl.a. genom att samla och tillgängliggöra information om tidigare studenters lön och arbetsmarknadsetablering (bet. 2019/20:UbU21 s. 11).

Universitetskanslersämbetet konstaterade redan i sin redovisning av uppdraget om kvalitetssäkringssystemet från oktober 2016 att det finns en rik källa till information om lärosäten och utbildningar genom både den statistik som Universitetskanslersämbetet publicerar och genom Universitets- och högskolerådets studieinformation. Sådan information kan ligga till grund för en nationell jämförelse av lärosätena och utbildningsutbudet. Statistiken från Universitetskanslersämbetet omfattar bland annat uppgifter om löner och etablering på arbetsmarknaden. Regeringen bedömer att den information som finns är tillräcklig för att kunna jämföra utbildningar, men att informationen bör tillgängliggöras ytterligare, i linje med tillkännagivandets intentioner.

Universitets- och högskolerådet fick i juni 2022 genom en ändring i regleringsbrevet i uppdrag att vidta åtgärder för att tillgängliggöra information om utbildningars kvalitet för att blivande studenter ska kunna jämföra utbildningar, bland annat i fråga om behovet av högskoleutbildade på arbetsmarknaden, tidigare studenters etablering på arbetsmarknaden och löner.

Ovan redovisade åtgärder bedöms vara de mest ändamålsenliga och tillkännagivandena anses därmed slutbehandlade.

Verksamhetens ekonomiska omfattning har ökat

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå tilldelas respektive lärosäte varje år ett s.k. takbelopp som är den ersättning lärosätet kan få för att utbilda studenter. Ersättningen beräknas dels utifrån antalet registrerade studenter, dels utifrån det antal

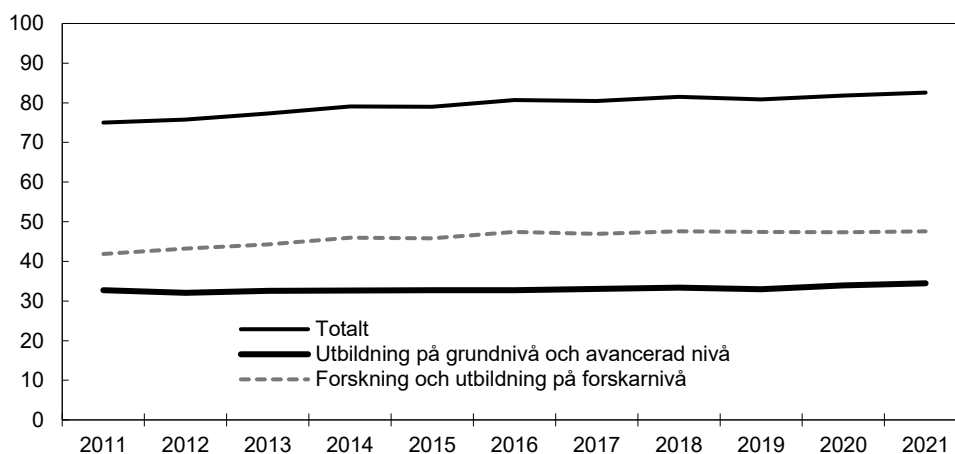
högskolepoäng som studenterna presterar under ett år. Ersättningen beror också på vilket utbildningsområde som helårsstudenterna och helårsprestationerna hänförs till. Olika utbildningsområden genererar olika ersättningsbelopp och respektive kurs klassificeras av lärosätet till ett utbildningsområde beroende på kursens ämnesinnehåll.

Summan av universitetens och högskolornas takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till ca 26,8 miljarder kronor under 2021. År 2020 var motsvarande summa ca 25,6 miljarder kronor i 2021 års priser. Anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå till de lärosäten som inte har ett takbelopp uppgick till 1,3 miljarder kronor. Därutöver tilldelades universitet och högskolor ca 0,4 miljarder kronor för särskilda åtaganden. Ett särskilt åtagande är en uppgift som statliga universitet och högskolor har särskild finansiering för och som inte avräknas mot takbeloppet.

Lärosätenas totala intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå var 47,6 miljarder kronor 2021, se diagram 5.2. Jämfört med 2020 har de totala kostnaderna ökat med 0,3 miljarder kronor i fasta priser. Lärosätenas intäkter från statsanslag för forskning och utbildning på forskarnivå var 21,6 miljarder kronor 2021. Jämfört med 2020 har dessa intäkter ökat med 0,4 miljarder kronor i fasta priser. Anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå utgjorde 45 procent av lärosätenas alla intäkter för forskning under 2021. Lärosätenas forskningsintäkter från externa finansierare uppgick till 25,8 miljarder kronor 2021 och utgjorde 55 procent av lärosätenas totala forskningsintäkter.

Diagram 5.2 Lärosätenas intäkter

Miljarder kronor (2021 års priser)

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Myndighetskapalet ökade under 2021

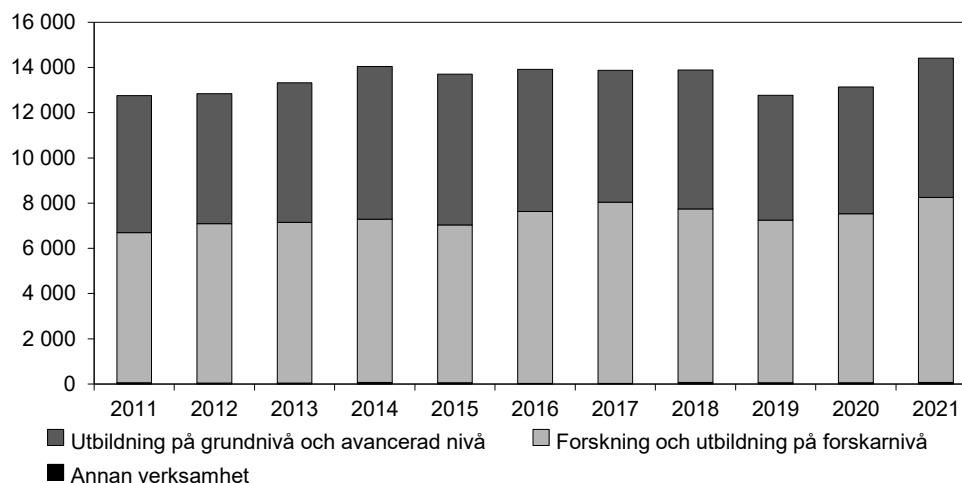
Vid utgången av 2021 uppgick de statliga lärosätenas skattade myndighetskaper (summan av lärosätenas balanserade kapitalförändring och årets kapitalförändring) till 14,4 miljarder kronor, en ökning med 1,3 miljarder kronor i 2021 års priser från föregående år. Av myndighetskapalet återfanns 6,2 miljarder kronor inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 8,2 miljarder kronor inom forskning och utbildning på forskarnivå, se diagram 6.2. Det skattade myndighetskapalet ökade i relation till lärosätenas kostnader från föregående år, från 17,6 procent till 19,4 procent. Myndighetskapalet ökade både inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och inom forskning och utbildning på forskarnivå.

Utbildningsdepartementet har återkommande följt upp myndighetskapalet vid de årliga myndighetsdialogerna och understrukit vikten av att det används. Att inte

myndighetskapalet har minskat i linje med de senaste åren beror till stor del på att det på grund av pandemin inte har varit möjligt att genomföra de insatser som planerats. Framför allt inom forskning och utbildning på forskarnivå kunde lärosätena inte utföra all den verksamhet de hade planerat för. Höjda anslag i forsknings- och innovationspropositionen 2020 i kombination med lägre kostnader till följd av minskad forskningsverksamhet och att projekt haft lägre aktivitet med anledning av covid-19-pandemin är således orsakerna bakom det ökade myndighetskapalet.

Diagram 5.3 Skattat myndighetskapskapital vid statliga universitet och högskolor (2021 års priser)

Miljoner kronor

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Antalet sökande och antagna ökar

Det totala antalet sökande till utbildningsprogram och kurser ökade med 5,8 procent höstterminen 2021 jämfört med höstterminen 2020. Antalet sökande utan tidigare högskolestudier ökade med 2 procent höstterminen 2021 jämfört med föregående höst. Det totala antalet antagna till högskoleutbildning hösten 2021 ökade med 7 procent jämfört med föregående hösttermin. Könsfördelningen bland de sökande och antagna har varit i stort sett oförändrad under de senaste åren, dvs. fler kvinnor än män söker respektive blir antagna, vilket bl.a. beror på att kvinnor överlag har högre betyg än män från gymnasieskolan.

Tabell 5.3 Antal helårsstudenter samt resurser för utbildning och forskning vid universitet och högskolor 2021

Universitet/högskola	Antal helårsstudenter (andelen kvinnor inom parentes)	Takbelopp i mnkr	Utfall i mnkr (utfall i procent inom parentes)	Överproduktion (+) eller anslagssparande (-) i mnkr	Ackumulerad överproduktion (+) eller anslagssparande (-) i mnkr (andelen ackumulerad överproduktion (+) eller anslagssparande (-) inom parentes)	Indrag ¹	Anslag för forskning och utbildning på forskarnivå i mnkr
Uppsala universitet	28 685 (60)	2 043	2 061 (101)	17,8	144 (+7 %)		2 335
Lunds universitet	28 881 (57)	2 347	2 320 (99)	-27,4	172 (+7 %)	-	2 407
Göteborgs universitet	29 275 (66)	2 376	2 433 (102)	56,6	69 (+3 %)	-	1 684
Stockholms universitet	30 841 (64)	1 967	1 987 (101)	20,2	-89 (-5 %)	-	1 760
Umeå universitet	17 735 (62)	1 579	1 536 (97)	-43,2	-13 (-1 %)	-	1 219
Linköpings universitet	18 747 (55)	1 748	1 644 (94)	-104,8	-175 (-10 %)	91	1 056
Karolinska institutet	6 628 (73)	795	772 (97)	-22,4	-38 (-5 %)	-	1 684
Kungl. Tekniska högskolan	12 723 (35)	1 393	1 183 (85)	-209,4	-91 (-7 %)	-	1 834
Luleå tekniska universitet	8 242 (50)	768	751 (98)	17,1	-9 (-1 %)	-	419

Universitet/högskola	Antal helårsstudenter (andelen kvinnor inom parentes)	Takbelopp i mnkr	Utfall i mnkr (utfall i procent inom parentes)	Överproduktion (+) eller anslagssparande (-) i mnkr	Akkumulerad överproduktion (+) eller anslagssparande (-) i mnkr (andelen ackumulerad överproduktion (+) eller anslagssparande (-) inom parentes)	Indrag ¹	Anslag för forskning och utbildning på forskarnivå i mnkr
Karlstads universitet	9 897 (53)	765	803 (105)	37,4	108 (+14 %)	-	262
Linnéuniversitetet	15 970 (63)	1 213	1 238 (102)	24,6	65 (+5 %)	-	386
Örebro universitet	9 778 (62)	893	883 (99)	-10,1	-3 (-0 %)	-	289
Mittuniversitetet	8 353 (67)	658	660 (100)	1,8	62 (+9 %)	-	284
Malmö universitet	12 895 (69)	1 066	1 026 (96)	-39,4	-24 (-2 %)	-	277
Mälardalens universitet	8 370 (66)	694	722 (104)	28,6	51 (+7 %)	-	151
Blekinge tekniska högskola	3 050 (38)	295	278 (94)	-17,5	-30 (-10 %)	-	105
Gymnastik- och idrottshögskolan	854 (40)	123	130 (106)	6,9	18 (+15 %)	-	40
Försvarshögskolan ²	968 (39)	-	-	-	-	-	22
Högskolan i Borås	6 596 (72)	578	579 (100)	1,1	20 (+3 %)	-	90
Högskolan Dalarna	6 682 (65)	486	505 (104)	18,8	58 (+12 %)	-	88
Högskolan i Gävle	6 326 (67)	531	509 (96)	-21,9	28 (+5 %)	-	111
Högskolan i Halmstad	6 013 (60)	458	463 (101)	5,2	51 (+11 %)	-	81
Högskolan Kristianstad	5 609 (74)	461	451 (98)	-9,2	34 (+7 %)	-	70
Högskolan i Skövde	4 196 (56)	370	376 (102)	6	12 (+3 %)	-	57
Högskolan Väst	5 152 (66)	428	422 (99)	-6,3	34 (+8 %)	-	78
Konstfack	678 (76)	180	180 (100)	-0,4	10 (+6 %)	-	22
Kungl. Konsthögskolan	210 (64)	70	69 (98)	-1,1	2 (+3 %)	-	13
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	656 (43)	144	142 (98)	-2,6	1 (+1 %)	-	22
Stockholms konstnärliga högskola	478 (71)	214	227 (106)	13,6	23 (+11 %)	-	55
Södertörns högskola	7 613 (69)	478	492 (103)	13,4	53 (+11 %)	-	94
Sveriges lantbruksuniversitet ²	4 443 (70)	-	-	-	-	-	1 357
Chalmers Tekniska Högskola AB	10 049 (32)	1 066	1 016 (95)	-50,6	-107 (-10 %)	30	1 038
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	7 679 (61)	640	613 (96)	-27,5	34 (+5 %)	-	148
Summa	324 272 (61)	26 827	26 468 (99)	-358,9			19 538

Anm.: I tabellen redovisas inte vissa mindre enskilda utbildningsanordnare. Vid dessa lärosäten fanns under 2021 ca 5 100 helårsstudenter varav ca 66 procent var kvinnor.

¹ Indrag av överproduktion som överstiger 15% av takbelopp eller anslagssparande som överstiger 10 % av takbelopp i mnkr.

² Försvarshögskolan och Sveriges lantbruksuniversitet har inga takbelopp varför inte detta redovisas i tabellen.

Källor: Universitetskanslersämbetet, regleringsbrev och Sveriges lantbruksuniversitets årsredovisning.

Antalet högskolenybörjare fortsätter att öka

Antalet högskolenybörjare, dvs. studenter som för första gången registreras vid högskoleutbildning i Sverige, var i stort sett oförändrat från föregående läsåret, se tabell 5.4. Av högskolenybörjarna var 59 procent kvinnor och 41 procent var män.

Lsåret 2020/21 var medianåldern för samtliga högskolenybörjare (inklusive inresande studenter) 21,9 år för både kvinnor och män. Om inresande studenter exkluderas sjunker medianåldern något. Jämfört med läsåret 2019/20 har medianåldern minskat något för både kvinnor och män sett till samtliga studenter.

Antalet studenter i högskolan fortsätter också att öka

Den långvariga trenden med en minskad studentvolym inom högskolans utbildning på grundnivå och avancerad nivå bröts under 2019 och antalet studenter har därefter ökat. En stor förklaring till detta är covid-19-pandemin som har inneburit att fler har

sökt sig till högskolan. Totalt fanns det ca 329 500 helårsstudenter kalenderåret 2021 vilket var ca 2,5 procent fler jämfört med föregående år. Även antalet registrerade studenter ökade, se tabell 5.4.

Tabell 5.4 Högskolenybörjare, helårsstudenter, registrerade studenter

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Högskolenybörjare ¹	91 100	90 200	87 500	86 000	85 800	85 800	86 500	87 700	92 000	92 200
Kvinnor %	56	57	57	57	57	57	58	58	58	59
Män %	44	43	43	43	43	43	42	42	42	41
Helårsstudenter	304 900	299 000	295 400	294 400	293 900	295 200	298 700	303 600	321 600	329 500
Kvinnor %	59	59	59	59	60	59	60	60	60	60
Män %	41	41	41	41	40	41	40	40	40	40
Registrerade studenter ¹	424 800	414 300	405 900	403 900	402 800	402 200	405 400	409 900	428 700	454 000
Kvinnor %	60	60	60	60	60	60	61	61	61	62
Män %	40	40	40	40	40	40	39	39	39	38

¹ Uppgifterna avser läsår, 2021 innebär läsåret 2020/21.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Övergången till högskolan

En högre andel kvinnor än män studerar i högskolan

Av alla studenter är 62 procent kvinnor och 38 procent är män. Könsfördelningen har varit ungefär densamma under många år.

Föräldrarnas utbildningsnivå spelar stor roll

Föräldrarnas utbildningsnivå spelar stor roll för benägenheten att påbörja högskolestudier. Högst övergång till högskolestudier hade unga med minst en forskarutbildad förälder, 85 procent, och lägst övergång hade de vars föräldrar hade en förgymnasial utbildning, 25 procent. Det grundläggande mönstret är tydligt: skillnaden i övergång till högskolan varierar stort beroende på vilken utbildningsnivå som föräldrarna har. Kvinnor hade en högre övergång till högskolestudier än män i alla grupper.

Det finns stora regionala skillnader

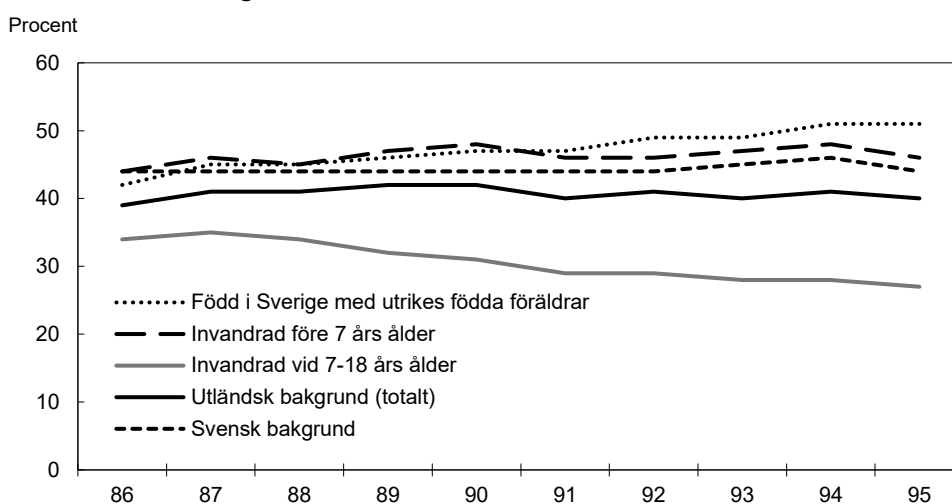
Övergångsfrekvensen till högskoleutbildning, dvs. hur stor andel av en viss årskull som påbörjar högskolestudier, varierar i landet. I genomsnitt för hela landet hade 44 procent påbörjat högskolestudier vid 24 års ålder 2020. Jämfört med året innan var det en liten ökning. Skillnaderna mellan olika regioner och kommuner är stora: för 2020 var andelen högst i Region Stockholm (51 procent) och lägst i Region Jämtland (33 procent). I Danderyds kommun var andelen högst i landet (80 procent), medan den i de tio kommunerna med lägst övergångsfrekvens varierar mellan 14 och 20 procent. I flertalet av dessa kommuner är dock andelen individer så liten att resultatet ska tolkas försiktigt. I samtliga län är övergångsfrekvensen högre bland kvinnor än bland män. Skillnaden mellan länen beror på flera bakomliggande faktorer. Universitetskanslersämbetet lyfter fram den sociala sammansättningen av befolkningen i länen, geografisk närhet till en ort med högskoleutbildning och situationen på den lokala/regionala arbetsmarknaden som skäl.

Jämfört med 2010 har övergångsfrekvensen totalt för landet ökat något, men utvecklingen är olika i regionerna. Som exempel kan nämnas Region Stockholm för vilken det har skett en ökning med drygt 3 procentenheter. I Region Jämtland har däremot övergångsfrekvensen minskat med nästan 3 procentenheter jämfört med 2010.

Övergångsfrekvensen varierar mellan personer med svensk och utländsk bakgrund

Universitetskanslersämbetet har analyserat andelen som har påbörjat en svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder bland personer födda åren 1986–1995 med svensk respektive utländsk bakgrund. Svensk bakgrund definieras som född i Sverige med minst en svenskfödd förälder eller född utomlands med två svenska föräldrar. Utländsk bakgrund redovisas i tre kategorier: personer som är födda i Sverige med utrikesfödda föräldrar, personer som har invandrat före 7 års ålder och personer som har invandrat efter skolstart mellan 7 och 18 års ålder. Av dem som är födda 1995 och som invandrade till Sverige vid 7–18 års ålder hade 27 procent börjat i högskolan senast vid 25 års ålder, se diagram 5.4. Det är en mindre andel jämfört med dem med svensk bakgrund för vilka andelen uppgick till 44 procent. Högst övergång har gruppen födda i Sverige med utrikes födda föräldrar, 51 procent. En större andel av kvinnorna jämfört med männen fortsätter till högskolan i samtliga grupper. Män som har invandrat någon gång i åldern 7–18 år påbörjar högskolestudier i lägst utsträckning. I årskullen 1995 var deras övergångsandel 20 procent medan den var 37 procent bland kvinnorna som invandrat i motsvarande ålder.

Diagram 5.4 Andel som har påbörjat svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder av personer födda 1986–1995 med svensk eller utländsk bakgrund

Anm.: Uppgifterna i diagrammet redovisas ej uppdelade på kön, redovisning per kön finns i text ovan.

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Antalet examina och antalet examinerade fortsätter att öka

Läsåret 2020/21 utfärdades ca 87 100 examina på grundnivå och avancerad nivå vid universitet och högskolor, en ökning med 3 000 examina jämfört med föregående läsår, se tabell 5.5. En del av ökningen kan förklaras med att de flesta lärosätena nyligen har infört ett nytt studiedokumentationssystem, vilket har gjort att studenterna får sina examensbevis snabbare. Av dessa utfärdades 64 procent till kvinnor och 36 procent till män. Antalet personer som examinerades uppgick till ca 74 700, inklusive dem som sedan tidigare hade en eller flera examina, vilket innebar en ökning med ca 2 800 personer jämfört med föregående läsår. Kvinnor har varit i majoritet bland de examinerade sedan 1977. Läsåret 2020/21 utfärdades 12 470 masterexamina, vilket var en ökning med ca 6 procent mot året innan. Av dessa utfärdades 50 procent till kvinnor och 50 procent till män. Ungefär 41 procent av dem som tog ut en masterexamen var personer från andra länder som kommit till Sverige för att studera.

Tabell 5.5 Antal examina och examinerade personer, kvinnor och män

	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Examina	70 200	74 800	78 200	81 400	81 300	76 100	78 000	77 600	84 100	87 100
Kvinnor %	64	63	64	63	64	64	64	64	65	64
Män %	36	37	36	37	36	36	36	36	35	36
Examinerade	59 300	63 300	65 700	68 300	69 300	63 400	65 600	65 900	71 900	74 700
Kvinnor %	63	63	64	63	64	64	64	64	65	63
Män %	37	37	36	37	36	36	36	36	35	37

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Utvecklingen av vissa program som leder till yrkesexamen

Läsåret 2020/21 tog 36 600 personer ut en yrkesexamen, varav 69 procent kvinnor och 31 procent män. Könsskillnaderna beror bl.a. på att en stor del av de utbildningar som leder till yrkesexamina förbereder för yrken som i dag domineras av kvinnor, t.ex. sjuksköterska och förskollärare. Antalet personer som tog ut yrkesexamina totalt sett ökade med 400 personer jämfört med läsåret innan, bl.a. ökade antalet civilingenjörsexamina med 390, antalet ämneslärarexamina med 290 och antalet socionomexamina med 130. Vissa utbildningar har under flera år byggts ut, samtidigt som vissa tillfälliga utbyggnader avslutats. För en beskrivning av utvecklingen av lärarutbildningen, se avsnittet lärar- och förskolläraryt utbildning i avsnitt 2.7.

Tabell 5.6 Programnybörjare och examina inom vissa yrkesexamensprogram

	Programnybörjare				Examina			
	17/18	18/19	19/20	20/21	17/18	18/19	19/20	20/21
Civilingenjörsexamen	7 000	7 300	7 400	8 300	4 100	4 500	4 400	4 800
Kvinnor %	31	31	31	33	33	35	35	35
Män %	69	69	69	67	67	65	65	65
Högskoleingenjörsexamen	4 300	4 200	4 000	4 500	2 400	2 200	2 500	2 600
Kvinnor %	25	25	25	25	31	27	29	30
Män %	75	75	75	75	69	73	71	70
Läkarexamen	1 700	1 800	1 800	1 600	1 300	1 300	1 500	1 500
Kvinnor %	59	59	58	60	57	55	56	57
Män %	41	41	42	40	43	45	44	43
Tandläkarexamen	400	400	400	400	300	300	300	300
Kvinnor %	67	62	69	66	66	68	64	70
Män %	33	38	31	34	34	32	36	30
Sjuksköterskeexamen	6 200	5 900	5 600	5 900	4 300	4 400	4 500	4 600
Kvinnor %	85	86	85	85	86	87	87	88
Män %	15	14	15	15	14	13	13	12
Specialistsjuksköterskeexamen	2 500	2 200	2 300	2 700	2 400	2 300	2 600	2 400
Kvinnor %	87	86	87	87	85	87	87	86
Män %	13	14	13	13	15	13	13	14
Barnmorskeexamen	400	400	400	400	400	400	400	400
Kvinnor %	100	100	100	99	100	100	99	99
Män %	0	0	0	1	0	0	1	1

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Riksrevisionens rapport om riktade utbyggnadsuppdrag till universitet och högskolor

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den i dialog med lärosätena ska genomföra en samlad måluppfyllelseanalys av utbyggnadsuppdragen (bet. 2021/22:UbU3 punkt 2, rskr. 2021/22:33). Av tillkännagivandet följer att regeringen ska följa upp de riktade utbyggnadsuppdrag till universitet och högskolor som riksdagen och regeringen beslutade 2015–2019 (bet. 2021/22:UbU3 s. 19). Med anledning av tillkännagivandet har regeringen den 30 juni 2022 gett Universitetskanslersämbetet i uppdrag att följa upp utfallet och analysera måluppfyllelsen av de utbyggnader av vissa utbildningsprogram som inleddes till följd av regeringens förslag i vårändringsbudgeten för 2015 och budgetpropositionerna för 2016, 2017 respektive 2018. Uppdraget ska genomföras i dialog med universitet och högskolor och ska redovisas senast den 31 mars 2023. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Studenternas internationella rörlighet

Covid-19-pandemin och brexit

Under våren 2020 bröt covid-19-pandemin ut över hela världen samtidigt som Storbritanniens utträde ur Europeiska unionen (brexit) blev officiellt. De händelserna påverkar statistiken om studenternas internationella rörlighet.

För inresande studenter kan effekten av covid-19-pandemin först ses under höstterminen 2020, eftersom registreringen för vårterminen 2020 redan i stor utsträckning hade skett när pandemin bröt ut. De utresande studenterna minskade något kraftigare under läsåret 2019/20 än tidigare läsår, men effekten av pandemin för de utresande blev också tydligare under läsåret 2020/21. Antalet inresande studenter minskade med 16 procent läsåret 2020/21, men skillnaden var stor mellan utbytesstudenter och fritt resande studenter (s.k. freemover-studenter). De förra minskade med 53 procent, medan de fritt inresande studenterna ökade med 3 procent. Ser man däremot endast till nya inresande studenter minskade även de fritt inresande studenterna med 4 procent, vilket tyder på att de som redan hade påbörjat sin utbildning i Sverige valde att stanna medan färre valde att påbörja en ny utbildning i Sverige under pandemin.

Förutsättningarna för studenter från Storbritannien att komma till Sverige för studier samt för svenska studenter att åka till Storbritannien har förändrats till följd av Storbritanniens utträde ur unionen. I takt med att pandemin avtar kommer det också att bli tydligare vilka effekter som kan kopplas till covid-19 och vad som kan anses bero på brexit, men redan nu har tydliga effekter för svenska fritt inresande studenter kunnat identifieras. Antalet svenska studenter som tar emot studiemedel för studier i Storbritannien för första gången från CSN mer än halverades hösten 2021, jämfört med hösten 2020.

Antalet utresande studenter minskar

Likt de inresande studenterna har det skett en kraftig minskning av utresande studenter till följd av covid-19-pandemin. Läsåret 2020/21 minskade antalet svenskar som studerade utomlands för sjätte läsåret i rad, se tabell 5.7. Det var det lägsta antalet utresande från Sverige under hela 2000-talet. Antalet utresande fritt resande studenter minskade med 7 procent, medan antalet utbytesstudenter minskade med 74 procent. Majoriteten av de utresande studerade i Europa och då främst i Storbritannien, Polen och Danmark. Även Nordamerika och i synnerhet USA lockade många svenska studenter. USA och Storbritannien var de enskilt största mottagarländerna läsåret 2020/21. Av de studenter i svensk högskoleutbildning som tog examen för första gången läsåret 2020/21 hade 13 procent studerat utomlands någon gång under de

senaste tolv terminerna inklusive examensterminen, att jämföra med 15 procent föregående läsår. Det är fler kvinnor än män såväl bland de inresande studenterna totalt sett som bland de utresande.

Tabell 5.7 Antal in- och utresande studenter, kvinnor och män

	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Inresande	38 100	34 000	32 600	33 200	35 200	35 900	37 900	38 300	39 600	33 300
Kvinnor %	47	51	52	52	52	53	53	53	53	53
Män %	53	49	48	48	48	47	47	47	47	47
Utresande	24 600	25 300	26 000	26 400	25 600	24 000	23 800	23 600	22 500	16 300
Kvinnor %	58	58	59	58	59	58	58	59	59	59
Män %	42	42	41	42	41	42	42	41	41	41

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Antalet nya inresande studenter minskar

Läsåret 2020/21 var det totalt 33 300 inresande studenter som studerade vid svenska universitet och högskolor. Av dem var 27 200 fritt inresande studenter medan 6 100 studerade inom ramen för ett utbytesprogram. Totalt sett var det 16 900 nya inresande studenter. Till följd av covid-19-pandemin minskade antalet nya inresande studenter med 31 procent jämfört med föregående läsår. Det gäller framför allt de nya inresande utbytesstudenterna, som mer än halverats sedan läsåret 2019/20. Antalet nya fritt inresande studenter minskade med 4 procent.

Könsfördelningen var jämnare bland inresande studenter än utresande, med 53 procent kvinnor och 47 procent män bland inresande studenter.

Av de inresande utbytesstudenter som var nybörjare i svensk högskoleutbildning läsåret 2020/21 kom 92 procent från Europa. De enskilt största länderna var Tyskland, Frankrike och Spanien. 54 procent av de nya inresande utbytesstudenterna var kvinnor och 46 procent män.

Fler avgiftsbetalande studenter

Personer som inte är medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz (s.k. tredjelandsmedborgare) är som huvudregel skyldiga att betala anmälnings- och studieavgifter vid studier i Sverige.

Antalet avgiftsbetalande studenter har ökat stadigt sedan studieavgifterna för vissa tredjelandsmedborgare infördes 2011 t.o.m. toppnoteringen 8 800 läsåret 2019/20. Läsåret 2020/21 minskade antalet avgiftsbetalande studenter något till 8 600 studenter. Under det senaste läsåret var 3 600 av de avgiftsbetalande studenterna kvinnor och 5 000 män.

Efter införandet av studieavgifter minskade antalet inresande studenter som tar examen i Sverige från 7 400 läsåret 2011/12 till 5 600 läsåret 2014/15. Läsåret 2015/16 skedde dock en ökning för första gången sedan studieavgifterna infördes. Läsåret 2020/21 examinerades 8 000 inresande studenter, fler än under något annat av de tio senaste läsåren. Av dessa var drygt 4 000 kvinnor och knappt 4 000 män.

Något färre läser kompletterande utbildningar

Under 2021 utbetalades ca 185 miljoner kronor för kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning som motsvarar en svensk högskoleutbildning, se tabell 5.8.

Tabell 5.8 Antal helårsstudenter vid kompletterande utbildningar i regeringens särskilda satsning 2021

Antal helårsstudenter					
Kompletterande utbildning		Kompletterande utbildning		Kompletterande utbildning	
Läro- och förskolläroarbetsutbildning	642	Juristutbildning	55	Socionomutbildning	22
Läroarbetsutbildning	111	Biomedicinsk analytikerutbildning	33	Fysioterapeututbildning	17
Tandläroarbetsutbildning	47	Apotekar- och receptarieutbildning	114	Arkitektutbildning	2
Sjuksköterskeutbildning	68	Psykologutbildning	43	Ingenjörutbildning	3
Barnmorskeutbildning	9				
Totalt antal helårsstudenter¹					1 170

¹ Antal helårsstudenter kan vara avrundat.

Källa: Särskild redovisning från lärosätena.

Utbildningen syftar till att studenterna ska avlägga en examen som kan ges efter en högskoleutbildning som motsvarar deras utländska utbildning eller kunna få behörighet alternativt kunskaper för att i Sverige utöva ett yrke som den utländska utbildningen är relevant för.

Ökat antal bedömningar av utländska utbildningar

Universitets- och högskolerådet ansvarar för bedömning av utländska utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå. Antalet ansökningar om bedömning ökade med 6,5 procent 2021 jämfört med 2020, trots pandemin och ett minskat antal asylsökande. Det beror enligt rådet troligen på en ökad arbetskraftsinvandring. Totalt inkom 22 581 ärenden 2021 varav 60 procent rörde kvinnor och 29 procent män (de resterande hade inte uppgett kön, saknar svenskt personnummer eller har uppgett ”annat” i ansökan). Under året avgjordes totalt drygt 22 400 ärenden, vilket är en ökning med ca 1 500 ärenden jämfört med 2020. Den genomsnittliga handläggningstiden ökade något jämfört med 2020, till viss del på grund av ett ökat antal inkommande ärenden under året och uppgick under 2021 till 84 dagar.

Utveckling av doktorandutbildningen

Antalet doktorandnybörjare 2021 var 3 100 vilket var 170 personer färre jämfört med föregående år. Bland doktorandnybörjarna var ungefär hälften kvinnor och hälften män, vilket är ungefär samma könsfördelning som 2020. I början av 1990-talet var ungefär en tredjedel kvinnor. Könsfördelningen bland doktorandnybörjarna skiljer sig dock mellan olika forskningsämnesområden. Andelen utländska doktorandnybörjare var 41 procent under 2021, varav 53 procent män och 47 procent kvinnor.

Antalet doktorander uppgick hösten 2021 till 17 400 vilket är 300 doktorander färre än föregående höst. Av doktoranderna var 51 procent kvinnor och 49 procent män. Antalet utfärdade doktorsexamina ökade med 100 jämfört med föregående år. Under den senaste tioårsperioden har antalet examina varit relativt stabilt (se tabell 5.9) men i ett längre perspektiv har antalet doktorsexamina ökat kraftigt.

Av dem som avlade doktorsexamen 2021 var 47 procent kvinnor och 53 procent män. Det finns dock skillnader i könsfördelningen mellan olika ämnesområden, t.ex. utfärdades 31 procent av doktorsexamina inom teknik till kvinnor och 69 procent till män. Flest doktorsexamina avlades inom medicin och hälsovetenskap. Antalet licentiat-examina minskade under 2021. Andelsmässigt togs 38 procent av alla licentiat-examina 2021 ut av kvinnor och 62 procent av män. Detta beror bl.a. på att mer än hälften av alla licentiat-examina avläggs i teknik där männen är i majoritet.

Tabell 5.9 Doktorandnybörjare och doktorsexamina

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nybörjare	3 900	3 200	3 200	3 100	3 000	3 200	3 300	3 200	3 300	3 100
Kvinnor %	47	47	47	47	46	48	50	51	51	51
Män %	53	53	53	53	54	52	50	49	49	49
Examina	2 600	2 700	2 800	2 800	3 000	2 800	2 800	2 700	2 600	2 700
Kvinnor %	47	50	49	47	46	48	48	48	47	47
Män %	53	50	51	53	54	52	52	52	53	53

Anm.: Uppgifterna för 2021 är preliminära då inrapporteringen från lärosätena sker med viss eftersläpning.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

5.5 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Detta är ännu ett år som i högsta grad har påverkats av covid-19-pandemin. Universitet och högskolor har haft en stor och krävande uppgift i att bedriva omfattande kärnverksamhet trots de utmaningar som året inneburit, och lärosätena har visat stort prov på anpassningsförmåga. Den snabba omställningen av lärosätenas verksamhet, främst genom utbildning på distans, fortsatte under 2021. Universitetskanslersämbetet har i uppdrag att följa upp pandemins konsekvenser för högskolans verksamhet och myndigheten har löpande under 2021 redovisat sina resultat. Bedömningen är att universitet och högskolor har klarat av omställningen bra. Den rekordhög efterfrågan på högre utbildning har fortsatt under året, vilket medfört att antalet helårsstudenter fortsätter att öka.

Vid svenska lärosäten ökar andelen med doktorsexamen bland den forskande och undervisande personalen. Under de senaste tio åren är det framför allt andelen kvinnor med en sådan examen som har ökat, men även andelen bland män.

De senaste två åren har arbetsmarknadsläget präglats av covid-19-pandemin. Men etableringsgraden för de som examineras från högskolan är fortsatt god och en stor majoritet är etablerade 1,5 år efter examen. Universitetskanslersämbetets uppföljning visar dessutom att majoriteten av studenterna som examinerades under pandemin var etablerade redan ett halvår efter examen. I inledningen av pandemin skedde en viss försämring på arbetsmarknaden för de examinerade, men därefter har arbetsmarknaden till viss del återhämtat sig. Det finns dock alltså stora variationer i etableringsgrad mellan olika utbildningsinriktningar. Bristen på utbildade är stor inom vissa områden och högskolan måste fortsätta arbeta för att möta en ökad efterfrågan.

Prestationsgraden har utvecklats olika beroende på ämnesområde. Samtidigt har den sammantagna prestationsgraden för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökat under de senaste åren. Bakomliggande orsaker till den ökade prestationsgraden bedöms bl.a. vara den ökade andelen programutbildningar i utbildningsutbudet. I sitt uppdrag att följa upp pandemins konsekvenser för högskolan har Universitetskanslersämbetet bl.a. fokuserat på om studenternas prestationer och avhopp har påverkats under pandemin. Den samlade bilden är emellertid att det inte går att se några stora effekter av covid-19-pandemin på studenternas genomströmning. I inledningen av pandemin sjönk studenternas prestationer något, men under det senaste året har det skett en återhämtning. Genomströmningen inom vissa lärarutbildningar och ingenjörsutbildningarna är dock fortsatt låg. Genomströmningen i utbildning på forskarnivå är relativt god och har varit stabil under flera år.

Under flera år har vissa utbildningar byggts ut, bl.a. vård- och ingenjörsutbildningar. För många av utbildningarna har detta också gett resultat i form av fler examinerade under de senaste läsåren. Läsåret 2020/21 var t.ex. antalet som avlade sjuksköterskeexamen 4 600 personer, vilket är det högsta antalet någonsin. Av dessa var 88 procent

kvinnor och 12 procent män. Samtidigt finns fortfarande utmaningar med dimensioneringen av utbildningar mot bristyrken, inte minst inom vårdområdet. Under 2021 beslutades lärosätesspecifika mål för antal examina inom vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar och lärar- och förskollärarytutbildningar. För att universitet och högskolor ska kunna ta emot och examinera fler studenter krävs dock att det finns platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Brist på sådana platser är i nuläget en av flaskhalsarna för att många lärosätena ska kunna nå målen för utbyggnaden av sjuksköterskeutbildningen. Åtgärder har vidtagits för att fler VFU-platser ska finnas tillgängliga, t.ex. har medel avsatts för att möjliggöra en ökning av lärosätenas ersättning till kommuner och regioner för VFU-platser och en VFU-samordnare har tillsatts. Även lärarförsörjningen vid universitet och högskolor är en utmaning. Åtgärder för att säkra denna behöver i första hand vidtas av universitet och högskolor själva.

5.6 Politikens inriktning

5.6.1 Ännu högre kvalitet i utbildning och forskning

Regeringens mål är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt. Den akademiska friheten ska främjas och värnas och lärares och forskares självbestämmande över den egna forskningen och undervisningen ska garanteras. Att lärare och forskare fritt kan söka och sprida forskningsresultat och kunskap är en förutsättning för kvalitet.

Utbildning och forskning ska genomsyras av hög kvalitet. Det är universitets och högskolors ansvar att organisera och utveckla verksamheten så att detta uppnås och resurserna utnyttjas effektivt. Det ska finnas ett nära samband mellan forskning och utbildning samt en god samverkan med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och nyttiggörande av forskning. Vetenskaplig excellens är avgörande för att Sverige ska kunna stärka sin konkurrenskraft och ställning som ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer. Detta gäller såväl den fria grundforskningen som den tillämpade forskningen, oavsett forskningsområde och ämnesinriktning. Att också utbildningen håller hög kvalitet är avgörande för att Sverige ska fortsätta utvecklas som kunskapsnation. Högskoleutbildningar ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet. För att uppnå detta spelar tillgången till lärare av hög kvalitet en avgörande roll. Utbildningar i högskolan ger bildning och bidrar till enskilda individers utveckling, samhällsengagemang och kritiska tänkande. Bildningsbegreppet ska inte ställas i motsats till yrkesskicklighet och anställningsbarhet. Utbildning av hög kvalitet ökar också värdens, skolans och näringslivets tillgång till välutbildad personal och stärker individers möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Att utbildningen håller hög kvalitet kan också öka genomströmningen och rusta studenterna väl för ett långt arbetsliv. Det är också angeläget att universitet och högskolor i än högre grad använder sina resurser för att erbjuda utbildningar där det finns brist på kompetens för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden.

Att studera på högskolan innebär en stor investering i både tid och pengar för såväl individen som för samhället. Det är viktigt att motverka felval och onödiga avhopp. Det är därför väsentligt att det finns relevant och allsidig information om utbildningsutbudet lätt tillgänglig, både för dem som ska söka till högskolan och för dem som redan är studenter. Studievägledningen och informationen till blivande studenter behöver utvecklas. För att studenterna ska kunna göra välavvägda utbildningsval och få en kortare och mer ändamålsenlig väg till examen måste det finnas information om olika utbildningars arbetsmarknadsutsikter och om kvalitetsskillnader mellan utbildningar vid olika lärosäten.

Vid universitet och högskolor bedrivs i dag en omfattande och betydelsefull internationell verksamhet som är väsentlig för att Sverige ska nå målen inom området. Ett alltmer internationellt präglad arbetsliv ställer högre krav på internationella erfarenheter. Universitet och högskolor arbetar aktivt med bl.a. studentutbyten och samarbeten som ett sätt att förbättra kvaliteten i sitt arbete, men internationalisering är även ett medel för att stärka Sveriges konkurrenskraft. Under 2023 kommer regeringen att ha ett särskilt fokus på de europeiska samarbetena inom högre utbildning och forskning då Sverige kommer att vara ordförande både i den Europeiska unionens råd och för den s.k. Bolognaprocessen, det europeiska samarbetet inom vilket över 45 länder samarbetar för att göra det lättare för studenter och högskoleutbildade att röra sig över nationsgränserna i Europa.

5.6.2 Ökad kunskap och säkrad kompetensförsörjning

För att Sverige ska stå starkt inför framtiden och fortsätta att utvecklas som kunskapsnation är en väl fungerande kompetensförsörjning i hela landet avgörande. Universitet och högskolor har en viktig roll när det gäller att möta de fortsatt stora kompetensbehoven inom offentlig sektor och näringsliv, att möjliggöra omställning och främja matchningen på arbetsmarknaden.

Kompetensförsörjningen är en nyckelfaktor vid de stora företagsetableringar och företagsexpansioner som pågår och planeras. För att möjliggöra den gröna omställningen krävs det fler utbildade inom bl.a. teknik och elektrifiering. De stora behoven av kompetens innebär även att möjligheterna till omställning och vidareutbildning vid högskolor och universitet behöver förbättras.

Genom införandet av ett nytt omställningsstudiestöd kan omställning eller vidareutbildning i form av studier för vuxna som befinner sig mitt i arbetslivet underlättas. Omställningsstudiestödet ska användas till utbildningar som efterfrågas på arbetsmarknaden. Stödet kommer därmed att motverka kompetensbrist inom både näringslivet och välfärden och stärker Sveriges konkurrenskraft. Med det nya omställningsstödet kan efterfrågan på utbildning bland yrkesaktiva öka. Omställningsstudiestödet finansieras inom utgiftsområde 15 Studiestöd, se avsnitt 3.9.

Försvarshögskolan har en central roll i Försvarsmaktens kompetensförsörjning. Högskolan har också en viktig roll i att utbilda för de civila delarna av totalförsvaret och för säkerhets- och krishanteringssektorn. För att stärka kompetensen inom totalförsvaret genom fler forskarutbildade och ökad forskning inom försvar, krishantering och säkerhet bör en särskild satsning göras på forskning vid Försvarshögskolan.

Även sjöbefälsutbildningarna är av avgörande betydelse för att stärka Sveriges beredskap, men utbildningarna kräver tillgång till kostsam infrastruktur för att praktiska moment i utbildningarna ska kunna genomföras. Regeringen avser därför att förstärka dessa utbildningar så att utbildningarna fortsatt kan försörja svensk sjöfart med nödvändig kompetens.

De senaste årens utveckling har kommit att innebära en lång rad utmaningar inom det brottsbekämpande arbetet med ständiga förändringar av kriminaliteten, vilket också kräver förändrade motåtgärder. Polisutbildningen är en uppdragsutbildning som finansieras inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Det är viktigt att framtida polisstudenter får verktyg för att under kommande yrkesliv kunna följa kunskapsutvecklingen inom området polisiärt arbete. För att långsiktigt kunna uppnå detta mål krävs resurser för en utbyggd polisrelevant forskning som kan säkra lärarförsörjningen och stärka kunskapsutvecklingen inom polisiärt arbete.

För hälso- och sjukvården är en god kompetensförsörjning en nyckelfråga. Sjukhusfysikerutbildningen är en liten men mycket viktig utbildning för bl.a. cancervården. Det råder i dag brist på sjukhusfysiker i flera regioner. För att utbildningen ska kunna genomföras krävs möjlighet att utföra praktiska utbildningsmoment inom regionernas verksamhet. Regeringen gör därför en särskild satsning för att lärosätena ska kunna säkerställa regionernas medverkan i utbildningen.

Goda språkkunskaper är av stor vikt för att personer med en utländsk högskoleutbildning ska kunna arbeta eller fortsätta studera för att komplettera tidigare studier. Därför bör det ges bättre möjligheter till språkstudier i svenska eller engelska och språkstöd för personer med utländsk högskoleutbildning. På så vis kan välfärden också stärkas genom att fler utbildade sjuksköterskor, lärare, socionomer, apotekare m.m. med avslutad utländsk utbildning lättare kan komplettera sin utbildning.

Utbildning för att höja kvaliteten i skolan

Lärarnas kompetens är avgörande för undervisningens kvalitet. Det behöver bli enklare för akademiker att ställa om till läraryrket, bl.a. genom effektivare utbildningsvägar. Därför har det inletts en försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). För att verksamheten med en ny kortare KPU ska bidra till fler lärare och för att studenter med goda förkunskaper ska söka sig till utbildningen satsar regeringen särskilt för att samordna utveckling, genomförande och uppföljning av utbildningen under kommande år.

Att förskolläro- och lärarstudenter får tillämpa sina kunskaper praktiskt genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är centralt för att de ska vara väl förberedda när de börjar arbeta. Satsningen på övningsskolor och övningsförskolor inom VFU har visat sig framgångsrik och är ett sätt att stärka kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen. Regeringen utvecklar och utökar därför satsningen på övningsskolor och övningsförskolor.

5.6.3 Forskningsanslag för hög kvalitet

Sverige tillhör i dag de världsledande forskningsnationerna. Konkurrensen globalt är dock hård och svensk forskningspolitik behöver i högre grad sätta vetenskaplig excellens främst. Med ett större fokus på att bygga framstående forsknings- och innovationsmiljöer kring svensk forsknings styrkeområden kan lärosäten och näringsliv konkurrera med världens främsta vetenskaps- och innovationsmiljöer och locka hit den främsta kompetensen.

Tanken att ökad forskningsvolym automatiskt leder till mer och bättre forskning behöver överges. I stället behöver satsningar inriktas på framstående miljöer och forskningsområden. Sverige är ett litet land och det är viktigt att våga göra prioriteringar så att Sverige i stället kan bli ett land som är världsbäst inom vissa strategiska områden där den fria forskarinitierade forskningen har en central plats.

Universitets och högskolors forskningsanslag är avgörande för att skapa förutsättningar för strategiska forskningsprioriteringar. De är också viktiga för att säkra tydliga och förutsägbara karriärvägar baserade på meriteringsanställningar. Universitet och högskolor ska främja jämställdhet i sin verksamhet. Forskningsanslagen möjliggör också ett risktagande där det krävs större långsiktighet än vad kortare projektbidrag kan ge.

En ny modell för kvalitetsbaserad fördelning av forskningsanslag

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 angavs att en ny modell för fördelning av anslag för forskning och utbildning på forskarnivå skulle

införas. Enligt propositionen ska modellen leda till ett bredare kvalitetsbegrepp som möjliggör en mer rättvisande bedömning av olika forskningsområden genom att kvalitetsindikatorer ersätts med en sakkunnigbedömning vid fördelning av medel till profilmråden. I enlighet med den bedömning som gjordes i budgetpropositionen för 2022 har forskningsfinansiärerna haft ett fortsatt uppdrag att i samråd med universitet och högskolor arbeta vidare med utvecklingen av modellen för att möjliggöra ett införande från 2024. Forskningsfinansiärerna har redovisat sitt uppdrag och anger att ett införande är möjligt först 2025 om modellen ska kunna införas på ett ändamålsenligt och långsiktigt hållbart sätt. Regeringen instämmer i att en ny modell är aktuell tidigast 2025. Forskningsfinansiärernas rapport bereds för närvarande i Regeringskansliet och regeringen kommer att återkomma i frågan om hur forskningsanslag ska fördelas i framtiden. Det är viktigt att en modell för fördelning av forskningsanslag är genomarbetad för att säkerställa att den lever upp till syftet att sätta forskningens kvalitet i centrum.

5.7 Budgetförslag

Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Samtliga ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer räknas upp med pris- och löneomräkningen på 1,36 procent. Ersättningsbeloppen för helårsstudenter och helårsprestationer bör för budgetåret 2023 uppgå till de belopp som presenteras i tabell 5.10.

Tabell 5.10 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Kronor

UTBILDNINGSSOMRÅDE	Ersättning för en helårsstudent	Ersättning för en helårsprestation
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhällsvetenskapligt	34 271	22 332
Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt	58 438	49 282
Vård	62 127	53 809
Odontologiskt	51 377	59 848
Medicinskt	69 425	84 446
Undervisning ¹	41 685	43 668
Verksamhetsförlagd utbildning ²	59 074	57 314
Övrigt ³	46 931	38 123
Design	165 597	100 893
Konst	235 093	100 929
Musik	142 864	90 330
Opera	340 461	203 667
Teater	329 218	163 980
Media	335 967	269 123
Dans	231 539	127 939
Idrott	120 654	55 834

¹Avser utbildning inom det allmänna utbildningsområdet och den utbildningsvetenskapliga kärnan.

²Avser verksamhetsförlagd utbildning inom lärar- och förskolläraryt utbildning.

³Avser utbildning i vissa ämnen inom humanistiskt utbildningsområde enligt uppdrag i regleringsbrev, journalistutbildning, bibliotekarieutbildning samt praktiska och estetiska kurser inom lärarutbildning med inriktning mot tidigare år, inom grundlärarutbildning och inom förskolläraryt utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

För att öka överskådligheten och minska omfattningen av budgetavsnittet redovisas de statliga universiteten och högskolornas avgiftsbelagda verksamhet samlad i tabell 5.11. De offentligrättsliga avgifterna avser den del av avgiften för högskoleprovet som

lärosätena disponerar. Eventuellt underskott i verksamheten finansieras med anslagsmedel.

Tabell 5.11 Avgiftsbelagd verksamhet

Tusental kronor

Universitet/högskola	Uppdragsverksamhet					Offentligrättslig verksamhet		
	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Resultat 2023	Ack. resultat ut- gående 2023	Intäkter 2023	Kostnader 2023
Uppsala universitet	52 897	-6 000	339 000	345 000	-6 000	40 897	1 500	2 300
Lunds universitet	13 625	20 000	440 000	420 000	20 000	53 625	4 100	4 700
Göteborgs universitet	37 584	0	343 000	343 000	0	37 584	3 000	14 000
Stockholms universitet	12 327	-1 530	189 985	191 545	-1 560	9 237	11 000	15 000
Umeå universitet	98 754	-5 000	350 000	357 000	-7 000	86 754	2 000	2 000
Linköpings universitet	5 929	0	70 000	70 000	0	5 929	1 600	3 000
Karolinska institutet	204 408	10 000	400 000	395 000	5 000	219 408	-	-
Kungl. Tekniska högskolan	-41 470	0	310 000	310 000	0	-41 470	-	-
Luleå tekniska universitet	-9 951	-500	80 000	80 000	0	-10 451	500	500
Karlstads universitet	1 444	0	63 293	63 293	0	1 444	900	575
Linnéuniversitetet	-7 274	0	250 000	250 000	0	-7 274	1 650	1 650
Örebro universitet	-1 039	-150	20 800	21 000	-200	-1 389	1 400	2 200
Mittuniversitetet	18 276	-480	30 755	33 755	-3 000	14 796	900	1 700
Malmö universitet	33 460	-4 000	235 000	239 000	-4 000	25 460	-	-
Mälardalens universitet	16 161	-2 000	23 000	25 000	-2 000	12 161	1 600	2 200
Blekinge tekniska högskola	5 022	-2 483	47 100	48 100	-1 000	1 539	350	570
Gymnastik- och idrottshögskolan	257	0	3 000	3 000	0	257	-	-
Försvarshögskolan	17 030	0	345 220	345 220	0	17 030	-	-
Högskolan i Borås	8 976	0	153 000	153 000	0	8 976	600	600
Högskolan Dalarna	2 213	-472	50 000	50 500	-500	1 241	750	1 200
Högskolan i Gävle	3 511	0	37 000	37 000	0	3 511	500	500
Högskolan i Halmstad	31 069	500	40 000	39 500	500	32 069	700	700
Högskolan Kristianstad	46 651	-5 300	40 000	45 000	-5 000	36 351	600	1 000
Högskolan i Skövde	-20	90	23 500	23 400	100	170	600	600
Högskolan Väst	1 609	1 283	46 462	46 462	0	2 892	700	700
Konstfack	164	0	3 700	3 700	0	164	-	-
Kungl. Konsthögskolan	172	0	400	400	0	172	-	-
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	0	0	510	510	0	0	-	-
Stockholms konstnärliga högskola	-18	0	1 016	1 016	0	-18	-	-
Södertörns högskola	18 938	214	165 545	165 545	0	19 152	-	-

Anm.: Samtliga avgiftsintäkter disponeras av respektive lärosäte.

5.7.1 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tabell 5.12 Anslagsutveckling 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tusental kronor

2021	Utfall	154 617	Anslagssparande	7 557
2022	Anslag	171 751 ¹	Utgiftsprognos	173 316
2023	Förslag	173 509		
2024	Beräknat	176 067 ²		
2025	Beräknat	174 734 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 171 560 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 166 679 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Universitetskanslersämbetets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.13 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	171 751	171 751	171 751
Pris- och löneomräkning ²	1 758	6 316	10 144
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer		-2 000	-7 161
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	173 509	176 067	174 734

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 173 509 000 kronor anvisas under anslaget 2:1 *Universitetskanslersämbetet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 176 067 000 kronor respektive 174 734 000 kronor.

5.7.2 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tabell 5.14 Anslagsutveckling 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

2021	Utfall	218 033	Anslagssparande	31 700
2022	Anslag	260 147 ¹	Utgiftsprognos	257 644
2023	Förslag	243 502		
2024	Beräknat	221 716 ²		
2025	Beräknat	226 627 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 215 790 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 215 790 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Universitets- och högskolerådets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.15 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	260 147	260 147	260 147
Pris- och löneomräkning ²	2 729	9 948	15 931
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-19 374	-48 379	-49 451
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	243 502	221 716	226 627

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 243 502 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Universitets- och högskolerådet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 221 716 000 kronor respektive 226 627 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 5.16 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Verksamhetens intäkter 2023	Kostnader som ska täckas 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
<i>Högskoleprovet</i>			23 000	40 000		
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten och finansierar en bestämd del av verksamheten						
<i>Uppdragsverksamhet</i>	57 180	-7 500	233 000	240 500	-7 500	42 180

5.7.3 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.17 Anslagsutveckling 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	2 042 967	Anslagssparande
2022	Anslag	2 038 600 ¹	Utgiftsprognos 2 018 985
2023	Förslag	2 028 199	
2024	Beräknat	2 083 021 ²	
2025	Beräknat	2 104 713 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 026 320 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 000 540 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.18 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 038 600	2 038 600	2 038 600
Pris- och löneomräkning ²	28 265	86 100	135 892
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-38 666	-41 679	-69 779
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 028 199	2 083 021	2 104 713

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 2 028 199 000 kronor anvisas under anslaget 2:3 *Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 083 021 000 kronor respektive 2 104 713 000 kronor.

5.7.4 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.19 Anslagsutveckling 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	2 335 428	Anslagssparande
2022	Anslag	2 368 441 ¹	Utgiftsprognos 2 368 441
2023	Förslag	2 366 674	
2024	Beräknat	2 432 899 ²	
2025	Beräknat	2 489 913 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 366 675 tkr i 2023 års prishivå.

³ Motsvarar 2 366 674 tkr i 2023 års prishivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.20 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 368 441	2 368 441	2 368 441
Pris- och löneomräkning ²	32 838	100 031	157 879
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-8 605	-8 846	-9 053
Överföring till/från andra anslag	-26 000	-26 728	-27 354
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 366 674	2 432 899	2 489 913

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Anslaget minskas med 26 000 000 kronor fr.o.m. 2023, då medel för Nationellt centrum för kvinnofrid överförs till anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor*. Ändamålet för medlen påverkas inte av överföringen.

Regeringen föreslår att 2 366 674 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 432 899 000 kronor respektive 2 489 913 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 350 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom hållbar energi under Europeiska institutet för innovation och teknik (KIC InnoEnergy SE) på högst 500 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till Centre Européen de Calcul Atomique et Moléculaire (CECAM) på högst 350 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Sedan 2015 är Uppsala universitet medlem i EIT Raw Materials (prop. 2014/15:1 utg.omr 16, bet. 2014/15:UbU1, rskr 2014/15:90). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till EIT Raw Materials förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till EIT Raw Materials på högst 350 000 kronor.

Sedan 2011 är Uppsala universitet medlem i en kunskaps- och innovationsplattform inom hållbar energi under Europeiska institutet för innovation och teknik, KIC InnoEnergy SE (prop. 2010/11:38, bet. 2010/11:UbU13, rskr. 2010/11:176). Då Uppsala universitet kan komma att fortsätta som associerad medlem även under kommande år bör bemyndigande om att besluta om medlemsavgift till KIC InnoEnergy SE förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till KIC InnoEnergy SE på högst 500 000 kronor.

Sedan 2016 är Uppsala universitet medlem i Centre Européen de Calcul Atomique et Moléculaire (CECAM) (prop. 2016/17:2, bet. 2016/17:FiU11, rskr. 2016/17:55). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till CECAM förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till CECAM på högst 350 000 kronor.

5.7.5 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.21 Anslagsutveckling 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	2 347 380	Anslagssparande
2022	Anslag	2 355 647 ¹	Utgiftsprognos 2 332 981
2023	Förslag	2 350 343	
2024	Beräknat	2 421 536 ²	
2025	Beräknat	2 448 552 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 355 621 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 327 360 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.22 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 355 647	2 355 647	2 355 647
Pris- och löneomräkning ²	32 660	99 490	157 026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-37 964	-33 601	-64 121
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 350 343	2 421 536	2 448 552

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 2 350 343 000 kronor anvisas under anslaget 2:5 *Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 421 536 000 kronor respektive 2 448 552 000 kronor.

5.7.6 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.23 Anslagsutveckling 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	2 406 955	Anslagssparande	
2022	Anslag	2 432 733 ¹	Utgiftsprognos	2 432 733
2023	Förslag	2 466 462		
2024	Beräknat	2 535 479 ²		
2025	Beräknat	2 594 897 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 466 462 tkr i 2023 års prishivå.

³ Motsvarar 2 466 462 tkr i 2023 års prishivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.24 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 432 733	2 432 733	2 432 733
Pris- och löneomräkning ²	33 729	102 746	162 164
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 466 462	2 535 479	2 594 897

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 2 466 462 000 kronor anvisas under anslaget 2:6 *Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 535 479 000 kronor respektive 2 594 897 000 kronor.

5.7.7 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.25 Anslagsutveckling 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	2 376 340	Anslagssparande
2022	Anslag	2 386 826 ¹	Utgiftsprognos 2 386 826
2023	Förslag	2 379 997	
2024	Beräknat	2 443 023 ²	
2025	Beräknat	2 472 522 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 376 523 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 350 144 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.26 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 386 826	2 386 826	2 386 826
Pris- och löneomräkning ²	33 093	100 808	159 104
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-39 922	-44 611	-73 408
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 379 997	2 443 023	2 472 522

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 2 379 997 000 kronor anvisas under anslaget 2:7 *Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 443 023 000 kronor respektive 2 472 522 000 kronor.

5.7.8 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.27 Anslagsutveckling 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	1 725 144	Anslagssparande	
2022	Anslag	1 743 620 ¹	Utgiftsprognos	1 743 620
2023	Förslag	1 767 794		
2024	Beräknat	1 817 260 ²		
2025	Beräknat	1 859 848 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 767 793 tkr i 2023 års prishivå.

³ Motsvarar 1 767 794 tkr i 2023 års prishivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.28 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 743 620	1 743 620	1 743 620
Pris- och löneomräkning²	24 174	73 640	116 228
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 767 794	1 817 260	1 859 848

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 1 767 794 000 kronor anvisas under anslaget 2:8 *Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 817 260 000 kronor respektive 1 859 848 000 kronor.

5.7.9 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.29 Anslagsutveckling 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2021	Utfall	2 000 059	Anslagssparande	89 400
2022	Anslag	1 969 944 ¹	Utgiftsprognos	1 950 776
2023	Förslag	1 964 583		
2024	Beräknat	2 020 399 ²		
2025	Beräknat	2 040 368 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 965 403 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 939 379 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.30 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 969 944	1 969 944	1 969 944
Pris- och löneomräkning ²	27 312	83 199	131 315
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-36 506	-39 444	-67 747
Överföring till/från andra anslag	3 833	6 699	6 856
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 964 583	2 020 399	2 040 368

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Anslaget ökas med 3 833 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 6 699 000 kronor 2024 respektive 6 856 000 kronor av samma skäl.

Regeringen föreslår att 1 964 583 000 kronor anvisas under anslaget 2:9 *Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 020 399 000 kronor respektive 2 040 368 000 kronor.

5.7.10 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.31 Anslagsutveckling 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	1 760 259	Anslagssparande
2022	Anslag	1 779 111 ¹	Utgiftsprognos 1 779 111
2023	Förslag	1 803 777	
2024	Beräknat	1 854 251 ²	
2025	Beräknat	1 897 704 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 803 778 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 803 777 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.32 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 779 111	1 779 111	1 779 111
Pris- och löneomräkning ²	24 666	75 140	118 593
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 803 777	1 854 251	1 897 704

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 1 803 777 000 kronor anvisas under anslaget 2:10 *Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 854 251 000 kronor respektive 1 897 704 000 kronor.

5.7.11 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.33 Anslagsutveckling 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2021	Utfall	1 566 505	Anslagssparande	12 722
2022	Anslag	1 590 921 ¹	Utgiftsprognos	1 538 859
2023	Förslag	1 592 610		
2024	Beräknat	1 636 098 ²		
2025	Beräknat	1 657 056 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 591 563 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 575 040 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.34 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
	2023	2024	2025	
Anvisat 2022¹	1 590 921	1 590 921	1 590 921	
Pris- och löneomräkning ²	22 058	67 192	106 050	
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-20 369	-22 015	-39 915	
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	1 592 610	1 636 098	1 657 056	

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 1 592 610 000 kronor anvisas under anslaget 2:11 *Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 636 098 000 kronor respektive 1 657 056 000 kronor.

5.7.12 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.35 Anslagsutveckling 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	1 218 913	Anslagssparande
2022	Anslag	1 231 968 ¹	Utgiftsprognos 1 231 968
2023	Förslag	1 249 048	
2024	Beräknat	1 283 999 ²	
2025	Beräknat	1 314 089 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 249 048 tkr i 2023 års prishivå.

³ Motsvarar 1 249 048 tkr i 2023 års prishivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.36 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 231 968	1 231 968	1 231 968
Pris- och löneomräkning ²	17 080	52 031	82 121
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 249 048	1 283 999	1 314 089

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 1 249 048 000 kronor anvisas under anslaget 2:12 *Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 283 999 000 kronor respektive 1 314 089 000 kronor.

5.7.13 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.37 Anslagsutveckling 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	1 644 809	Anslagssparande 266 085
2022	Anslag	1 748 520 ¹	Utgiftsprognos 1 653 897
2023	Förslag	1 745 359	
2024	Beräknat	1 795 203 ²	
2025	Beräknat	1 819 881 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 746 337 tkr i 2023 års prishivå.

³ Motsvarar 1 729 805 tkr i 2023 års prishivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.38 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 748 520	1 748 520	1 748 520
Pris- och löneomräkning ²	24 243	73 848	116 556
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-32 770	-35 256	-53 476
Överföring till/från andra anslag	5 366	8 091	8 281
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 745 359	1 795 203	1 819 881

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget ökas med 5 366 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 8 091 000 kronor 2024 respektive 8 281 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 1 745 359 000 kronor anvisas under anslaget 2:13 *Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 795 203 000 kronor respektive 1 819 881 000 kronor.

5.7.14 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.39 Anslagsutveckling 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	1 055 854	Anslagssparande
2022	Anslag	1 067 162 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	1 081 958	
2024	Beräknat	1 112 234 ²	
2025	Beräknat	1 136 142 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 081 959 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 079 908 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.40 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 067 162	1 067 162	1 067 162
Pris- och löneomräkning ²	14 796	45 072	71 136
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			-2 156
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 081 958	1 112 234	1 136 142

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 1 081 958 000 kronor anvisas under anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 112 234 000 kronor respektive 1 136 142 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2023 beslutar om medlemskap i den ideella föreningen Ebrains och bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 350 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Human Brain Project är ett av EU:s tioåriga forskningsprogram inriktat på bl.a. forskning om hjärnan. För att förvalta den forskningsinfrastruktur som byggs upp inom programmet har det bildats en ideell förening vid namn Ebrains där Kungl. Tekniska högskolan (KTH) ingår som s.k. Founding Partner. Linköpings universitet har blivit inbjudet att inom ramen för Ebrains delta i skapandet av en svensk nod med målsättningen att skapa en nationellt distribuerad infrastruktur för hjärnforskning, vilket förutsätter att Linköpings universitet blir medlem i organisationen. Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2023 beslutar om medlemskap i den ideella föreningen Ebrains och bemyndiga regeringen att under 2023–2025 för anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 350 000 kronor.

5.7.15 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.41 Anslagsutveckling 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2021	Utfall	776 180	Anslagssparande	38 135
2022	Anslag	804 289 ¹	Utgiftsprognos	778 518
2023	Förslag	802 164		
2024	Beräknat	825 669 ²		
2025	Beräknat	839 045 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 803 194 tkr i 2023 års prishäns.

³ Motsvarar 797 516 tkr i 2023 års prishäns.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.42 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	804 289	804 289	804 289
Pris- och löneomräkning ²	11 151	33 969	53 614
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-13 276	-12 589	-18 858
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	802 164	825 669	839 045

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Regeringen föreslår att 802 164 000 kronor anvisas under anslaget 2:15 *Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 825 669 000 kronor respektive 839 045 000 kronor.

5.7.16 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.43 Anslagsutveckling 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	1 731 006	Anslagssparande
2022	Anslag	1 749 545 ¹	Utgiftsprognos 1 749 545
2023	Förslag	1 773 802	
2024	Beräknat	1 823 436 ²	
2025	Beräknat	1 866 169 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 773 801 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 773 802 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.44 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 749 545	1 749 545	1 749 545
Pris- och löneomräkning ²	24 257	73 891	116 624
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 773 802	1 823 436	1 866 169

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 1 773 802 000 kronor anvisas under anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 823 436 000 kronor respektive 1 866 169 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2023 beslutar om medlemskap i konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur, Infrafrontier ERIC, och bemyndigar regeringen att under 2023–2027 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 600 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 900 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att underlätta för forskare att samarbeta med andra forskare i olika länder inom forskningsinfrastrukturer har ett antal konsortier enligt rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC) inrättats. Karolinska institutet är sedan 2017 delägare i Infrafrontier GmbH som deltar i arbetet med att skapa det första kompletta genforskningsbiblioteket för däggdjur. Infrafrontier GMHB ska omorganiseras och inrättas som en ERIC, Infrafrontier ERIC, med säte i Tyskland. Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2023 beslutar om medlemskap i konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur, Infrafrontier ERIC, och bemyndiga regeringen att under 2023–2027 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 600 000 kronor.

Sedan 2015 är Karolinska institutet medlem i EIT Health (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16, bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till EIT Health förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till EIT Health på högst 900 000 kronor.

5.7.17 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.45 Anslagsutveckling 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	1 392 824	Anslagssparande
2022	Anslag	1 359 892 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	1 327 305	
2024	Beräknat	1 363 290 ²	
2025	Beräknat	1 382 492 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 326 181 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 314 065 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.46 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 359 892	1 359 892	1 359 892
Pris- och löneomräkning ²	18 855	57 436	90 650
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-53 359	-56 009	-70 067
Överföring till/från andra anslag	1 917	1 971	2 017
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 327 305	1 363 290	1 382 492

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Anslaget ökas med 1 917 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 1 971 000 kronor 2024 respektive 2 017 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 1 327 305 000 kronor anvisas under anslaget 2:17 *Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 363 290 000 kronor respektive 1 382 492 000 kronor.

5.7.18 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.47 Anslagsutveckling 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	1 834 017	Anslagssparande
2022	Anslag	1 843 660 ¹	Utgiftsprognos 1 843 660
2023	Förslag	1 869 222	
2024	Beräknat	1 921 527 ²	
2025	Beräknat	1 966 557 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 869 222 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 869 222 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.48 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 843 660	1 843 660	1 843 660
Pris- och löneomräkning ²	25 562	77 867	122 897
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 869 222	1 921 527	1 966 557

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 1 869 222 000 kronor anvisas under anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 921 527 000 kronor respektive 1 966 557 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 1 200 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 900 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom it-området under Europeiska institutet för innovation och teknik (KIC Digital) på högst 400 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Sedan 2015 är Kungl. Tekniska högskolan medlem i EIT Raw Materials (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16, bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till EIT Raw Materials förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till EIT Raw Materials på högst 1 200 000 kronor.

Sedan 2015 är Kungl. Tekniska högskolan medlem i EIT Health (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16, bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till EIT Health förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till EIT Health på högst 900 000 kronor.

Sedan 2017 är Kungl. Tekniska högskolan medlem i KIC Digital (prop. 2017/18:2 utg.omr. 16, bet. 2017/18:FiU11, rskr. 2017/18:59). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till KIC Digital förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till KIC Digital på högst 400 000 kronor.

5.7.19 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.49 Anslagsutveckling 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2021	Utfall	758 256	Anslagssparande	9 376
2022	Anslag	763 906 ¹	Utgiftsprognos	765 842
2023	Förslag	761 365		
2024	Beräknat	780 547 ²		
2025	Beräknat	790 435 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 759 300 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 751 312 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.50 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
	2023	2024	2025	
Anvisat 2022¹	763 906	763 906	763 906	
Pris- och löneomräkning ²	10 592	32 264	50 922	
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-13 133	-15 623	-24 393	
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	761 365	780 547	790 435	

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 761 365 000 kronor anvisas under anslaget 2:19 *Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 780 547 000 kronor respektive 790 435 000 kronor.

5.7.20 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.51 Anslagsutveckling 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	428 919	Anslagssparande
2022	Anslag	433 513 ¹	Utgiftsprognos 433 513
2023	Förslag	439 523	
2024	Beräknat	451 822 ²	
2025	Beräknat	462 410 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 439 523 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 439 523 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.52 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	433 513	433 513	433 513
Pris- och löneomräkning ²	6 010	18 309	28 897
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	439 523	451 822	462 410

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 439 523 000 kronor anvisas under anslaget 2:20 *Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 451 822 000 kronor respektive 462 410 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget 2:20 *Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 1 200 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Sedan 2015 är Luleå tekniska universitet medlem i EIT Raw Materials (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16, bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Då verksamheten kommer att fortsätta bedrivas bör regeringens bemyndigande att besluta om årliga medlemsavgifter till EIT Raw Materials förlängas. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023–2025 för anslaget

2:20 *Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift till EIT Raw Materials på högst 1 200 000 kronor.

5.7.21 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.53 Anslagsutveckling 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2021	Utfall	765 272	Anslagssparande	
2022	Anslag	768 995 ¹	Utgiftsprognos	761 596
2023	Förslag	774 514		
2024	Beräknat	794 349 ²		
2025	Beräknat	802 214 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 772 727 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 762 508 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.54 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	768 995	768 995	768 995
Pris- och löneomräkning ²	10 662	32 478	51 261
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-9 264	-12 004	-23 037
Överföring till/från andra anslag	4 121	4 880	4 995
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	774 514	794 349	802 214

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget ökas med 4 121 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 4 880 000 kronor 2024 respektive 4 995 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 774 514 000 kronor anvisas under anslaget 2:21 *Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 794 349 000 kronor respektive 802 214 000 kronor.

5.7.22 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.55 Anslagsutveckling 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	282 378	Anslagssparande
2022	Anslag	285 401 ¹	Utgiftsprognos 285 401
2023	Förslag	289 358	
2024	Beräknat	297 455 ²	
2025	Beräknat	304 426 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 289 358 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 289 358 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.56 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	285 401	285 401	285 401
Pris- och löneomräkning ²	3 957	12 054	19 025
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	289 358	297 455	304 426

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 289 358 000 kronor anvisas under anslaget 2:22 *Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 297 455 000 kronor respektive 304 426 000 kronor.

5.7.23 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.57 Anslagsutveckling 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	1 212 874	Anslagssparande
2022	Anslag	1 202 655 ¹	Utgiftsprognos 1 191 083
2023	Förslag	1 204 546	
2024	Beräknat	1 238 313 ²	
2025	Beräknat	1 253 140 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 204 606 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 191 115 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.58 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 202 655	1 202 655	1 202 655
Pris- och löneomräkning ²	16 674	50 793	80 168
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-14 783	-15 135	-29 683
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 204 546	1 238 313	1 253 140

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 1 204 546 000 kronor anvisas under anslaget 2:23 *Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 238 313 000 kronor respektive 1 253 140 000 kronor.

5.7.24 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.59 Anslagsutveckling 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	386 252	Anslagssparande
2022	Anslag	390 389 ¹	Utgiftsprognos 390 389
2023	Förslag	395 801	
2024	Beräknat	406 877 ²	
2025	Beräknat	416 411 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 395 802 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 395 801 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.60 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	390 389	390 389	390 389
Pris- och löneomräkning ²	5 412	16 488	26 022
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	395 801	406 877	416 411

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 395 801 000 kronor anvisas under anslaget 2:24 *Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 406 877 000 kronor respektive 416 411 000 kronor.

5.7.25 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.61 Anslagsutveckling 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2021	Utfall	890 959	Anslagssparande	2 484
2022	Anslag	897 172 ¹	Utgiftsprognos	889 039
2023	Förslag	899 925		
2024	Beräknat	926 723 ²		
2025	Beräknat	939 695 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 901 497 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 893 185 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.62 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	897 172	897 172	897 172
Pris- och löneomräkning ²	12 439	37 891	59 805
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-9 686	-8 340	-17 282
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	899 925	926 723	939 695

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 899 925 000 kronor anvisas under anslaget 2:25 *Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 926 723 000 kronor respektive 939 695 000 kronor.

5.7.26 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.63 Anslagsutveckling 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	318 888	Anslagssparande	
2022	Anslag	322 304 ¹	Utgiftsprognos	322 304
2023	Förslag	326 772		
2024	Beräknat	335 915 ²		
2025	Beräknat	343 788 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 326 771 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 326 772 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.64 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	322 304	322 304	322 304
Pris- och löneomräkning ²	4 468	13 611	21 484
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	326 772	335 915	343 788

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 326 772 000 kronor anvisas under anslaget 2:26 *Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 335 915 000 kronor respektive 343 788 000 kronor.

5.7.27 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.65 Anslagsutveckling 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	657 767	Anslagssparande
2022	Anslag	636 012 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	637 737	
2024	Beräknat	656 056 ²	
2025	Beräknat	664 211 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 638 198 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 631 336 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.66 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	636 012	636 012	636 012
Pris- och löneomräkning ²	8 818	26 861	42 396
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-10 926	-10 758	-18 230
Överföring till/från andra anslag	3 833	3 940	4 033
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	637 737	656 056	664 211

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Anslaget ökas med 3 833 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 3 940 000 kronor 2024 respektive 4 033 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 637 737 000 kronor anvisas under anslaget 2:27 *Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 656 056 000 kronor respektive 664 211 000 kronor.

5.7.28 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.67 Anslagsutveckling 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	284 344	Anslagssparande
2022	Anslag	287 390 ¹	Utgiftsprognos 287 390
2023	Förslag	291 374	
2024	Beräknat	299 527 ²	
2025	Beräknat	306 547 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 291 374 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 291 374 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.68 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	287 390	287 390	287 390
Pris- och löneomräkning ²	3 984	12 137	19 157
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	291 374	299 527	306 547

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 291 374 000 kronor anvisas under anslaget 2:28 *Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 299 527 000 kronor respektive 306 547 000 kronor.

5.7.29 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.69 Anslagsutveckling 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2021	Utfall	1 041 989	Anslagssparande	23 812
2022	Anslag	1 071 023 ¹	Utgiftsprognos	1 039 417
2023	Förslag	1 078 634		
2024	Beräknat	1 108 863 ²		
2025	Beräknat	1 122 361 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 078 679 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 066 809 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.70 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
	2023	2024	2025	
Anvisat 2022¹	1 071 023	1 071 023	1 071 023	
Pris- och löneomräkning ²	14 849	45 234	71 393	
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-13 946	-14 289	-27 112	
Överföring till/från andra anslag	6 708	6 896	7 057	
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	1 078 634	1 108 863	1 122 361	

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget ökas med 6 708 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 6 896 000 kronor 2024 respektive 7 057 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 1 078 634 000 kronor anvisas under anslaget 2:29 *Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 108 863 000 kronor respektive 1 122 361 000 kronor.

5.7.30 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.71 Anslagsutveckling 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	277 191	Anslagssparande
2022	Anslag	300 160 ¹	Utgiftsprognos 300 160
2023	Förslag	304 322	
2024	Beräknat	312 837 ²	
2025	Beräknat	320 169 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 304 321 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 304 322 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.72 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	300 160	300 160	300 160
Pris- och löneomräkning ²	4 162	12 677	20 009
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	304 322	312 837	320 169

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 304 322 000 kronor anvisas under anslaget 2:30 *Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 312 837 000 kronor respektive 320 169 000 kronor.

5.7.31 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.73 Anslagsutveckling 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	693 604	Anslagssparande
2022	Anslag	693 913 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	695 645	
2024	Beräknat	714 770 ²	
2025	Beräknat	722 692 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 695 314 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 686 922 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.74 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	693 913	693 913	693 913
Pris- och löneomräkning ²	9 621	29 307	46 256
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-13 159	-14 970	-24 150
Överföring till/från andra anslag	5 270	6 520	6 673
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	695 645	714 770	722 692

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Anslaget ökas med 5 270 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 6 520 000 kronor 2024 respektive 6 673 999 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 695 645 000 kronor anvisas under anslaget 2:31 *Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 714 770 000 kronor respektive 722 692 000 kronor.

5.7.32 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.75 Anslagsutveckling 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	151 009	Anslagssparande
2022	Anslag	282 626 ¹	Utgiftsprognos 282 626
2023	Förslag	286 544	
2024	Beräknat	294 562 ²	
2025	Beräknat	301 465 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 286 544 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 286 544 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå. Anslaget får även användas för kapitaltillskott till holdingbolag knutet till Mälardalens universitet efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.76 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	282 626	282 626	282 626
Pris- och löneomräkning ²	3 918	11 936	18 839
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	286 544	294 562	301 465

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 286 544 000 kronor anvisas under anslaget 2:32 *Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 294 562 000 kronor respektive 301 465 000 kronor.

5.7.33 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.77 Anslagsutveckling 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2021	Utfall	278 897	Anslagssparande	29 708
2022	Anslag	289 707 ¹	Utgiftsprognos	287 516
2023	Förslag	286 053		
2024	Beräknat	294 314 ²		
2025	Beräknat	298 652 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 286 303 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 283 870 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.78 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	289 707	289 707	289 707
Pris- och löneomräkning ²	4 017	12 236	19 312
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-7 671	-7 629	-10 367
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	286 053	294 314	298 652

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 286 053 000 kronor anvisas under anslaget 2:33 *Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 294 314 000 kronor respektive 298 652 000 kronor.

5.7.34 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.79 Anslagsutveckling 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	108 662	Anslagssparande	
2022	Anslag	109 825 ¹	Utgiftsprognos	109 825
2023	Förslag	111 348		
2024	Beräknat	114 464 ²		
2025	Beräknat	117 146 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 111 348 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 111 348 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.80 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	109 825	109 825	109 825
Pris- och löneomräkning ²	1 523	4 639	7 321
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	111 348	114 464	117 146

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 111 348 000 kronor anvisas under anslaget 2:34 *Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 114 464 000 kronor respektive 117 146 000 kronor.

5.7.35 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.81 Anslagsutveckling 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	213 734	Anslagssparande
2022	Anslag	216 661 ¹	Utgiftsprognos 214 576
2023	Förslag	218 801	
2024	Beräknat	225 074 ²	
2025	Beräknat	229 922 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 218 947 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 218 542 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.82 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	216 661	216 661	216 661
Pris- och löneomräkning ²	3 004	9 151	14 443
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-864	-738	-1 182
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	218 801	225 074	229 922

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 218 801 000 kronor anvisas under anslaget 2:35 *Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 225 074 000 kronor respektive 229 922 000 kronor.

5.7.36 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.83 Anslagsutveckling 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	55 049	Anslagssparande	
2022	Anslag	55 639 ¹	Utgiftsprognos	55 104
2023	Förslag	56 410		
2024	Beräknat	57 988 ²		
2025	Beräknat	59 348 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 56 410 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 56 411 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.84 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	55 639	55 639	55 639
Pris- och löneomräkning ²	771	2 349	3 709
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	56 410	57 988	59 348

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 56 410 000 kronor anvisas under anslaget 2:36 *Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 57 988 000 kronor respektive 59 348 000 kronor.

5.7.37 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.85 Anslagsutveckling 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	122 740	Anslagssparande
2022	Anslag	123 864 ¹	Utgiftsprognos 122 672
2023	Förslag	124 960	
2024	Beräknat	127 530 ²	
2025	Beräknat	129 035 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 124 059 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 122 648 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.86 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	123 864	123 864	123 864
Pris- och löneomräkning ²	1 717	5 231	8 257
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-621	-1 565	-3 086
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	124 960	127 530	129 035

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 124 960 000 kronor anvisas under anslaget 2:37 *Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 127 530 000 kronor respektive 129 035 000 kronor.

5.7.38 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.87 Anslagsutveckling 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2021	Utfall	42 247	Anslagssparande	
2022	Anslag	34 895 ¹	Utgiftsprognos	34 559
2023	Förslag	35 379		
2024	Beräknat	36 369 ²		
2025	Beräknat	37 221 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 35 379 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 35 379 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.88 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	34 895	34 895	34 895
Pris- och löneomräkning ²	484	1 474	2 326
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	35 379	36 369	37 221

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 35 379 000 kronor anvisas under anslaget 2:38 *Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 36 369 000 kronor respektive 37 221 000 kronor.

5.7.39 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.89 Anslagsutveckling 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	578 180	Anslagssparande
2022	Anslag	571 955 ¹	Utgiftsprognos 571 955
2023	Förslag	569 707	
2024	Beräknat	586 675 ²	
2025	Beräknat	594 877 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 570 705 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 565 433 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.90 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	571 955	571 955	571 955
Pris- och löneomräkning ²	7 930	24 156	38 126
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-10 178	-9 436	-15 204
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	569 707	586 675	594 877

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 569 707 000 kronor anvisas under anslaget 2:39 *Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 586 675 000 kronor respektive 594 877 000 kronor.

5.7.40 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.91 Anslagsutveckling 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	104 957	Anslagssparande	
2022	Anslag	106 082 ¹	Utgiftsprognos	105 061
2023	Förslag	107 553		
2024	Beräknat	110 563 ²		
2025	Beräknat	113 153 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 107 553 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 107 552 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.92 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	106 082	106 082	106 082
Pris- och löneomräkning ²	1 471	4 481	7 071
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	107 553	110 563	113 153

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 107 553 000 kronor anvisas under anslaget 2:40 *Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 110 563 000 kronor respektive 113 153 000 kronor.

5.7.41 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.93 Anslagsutveckling 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	485 538	Anslagssparande
2022	Anslag	487 005 ¹	Utgiftsprognos 482 319
2023	Förslag	488 276	
2024	Beräknat	501 677 ²	
2025	Beräknat	507 042 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 488 021 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 481 946 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.94 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	487 005	487 005	487 005
Pris- och löneomräkning ²	6 752	20 568	32 463
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-5 481	-5 896	-12 426
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	488 276	501 677	507 042

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 488 276 000 kronor anvisas under anslaget 2:41 *Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 501 677 000 kronor respektive 507 042 000 kronor.

5.7.42 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.95 Anslagsutveckling 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	108 271	Anslagssparande
2022	Anslag	109 431 ¹	Utgiftsprognos 108 378
2023	Förslag	110 949	
2024	Beräknat	114 054 ²	
2025	Beräknat	116 726 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 110 949 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 110 949 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.96 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	109 431	109 431	109 431
Pris- och löneomräkning ²	1 518	4 623	7 295
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	110 949	114 054	116 726

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 110 949 000 kronor anvisas under anslaget 2:42 *Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 114 054 000 kronor respektive 116 726 000 kronor.

5.7.43 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.97 Anslagsutveckling 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	530 663	Anslagssparande
2022	Anslag	526 317 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	528 472	
2024	Beräknat	543 458 ²	
2025	Beräknat	549 366 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 528 665 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 522 175 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.98 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	526 317	526 317	526 317
Pris- och löneomräkning ²	7 298	22 230	35 085
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-8 401	-9 357	-16 404
Överföring till/från andra anslag	3 258	4 268	4 368
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	528 472	543 458	549 366

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget ökas med 3 258 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 4 268 000 kronor 2024 respektive 4 368 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 528 472 000 kronor anvisas under anslaget 2:43 *Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 543 458 000 kronor respektive 549 366 000 kronor.

5.7.44 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.99 Anslagsutveckling 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	114 965	Anslagssparande	
2022	Anslag	116 196 ¹	Utgiftsprognos	115 078
2023	Förslag	117 807		
2024	Beräknat	121 104 ²		
2025	Beräknat	123 942 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 117 808 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 117 807 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.100 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	116 196	116 196	116 196
Pris- och löneomräkning ²	1 611	4 908	7 746
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	117 807	121 104	123 942

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 117 807 000 kronor anvisas under anslaget 2:44 *Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 121 104 000 kronor respektive 123 942 000 kronor.

5.7.45 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.101 Anslagsutveckling 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	458 122	Anslagssparande
2022	Anslag	454 910 ¹	Utgiftsprognos 450 533
2023	Förslag	461 501	
2024	Beräknat	474 890 ²	
2025	Beräknat	480 562 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 461 963 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 456 776 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.102 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	454 910	454 910	454 910
Pris- och löneomräkning ²	6 308	19 214	30 325
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-6 904	-6 622	-12 234
Överföring till/från andra anslag	7 187	7 388	7 561
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	461 501	474 890	480 562

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Anslaget ökas med 7 178 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 7 388 000 kronor 2024 respektive 7 561 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 461 501 000 kronor anvisas under anslaget 2:45 *Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 474 890 000 kronor respektive 480 562 000 kronor.

5.7.46 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.103 Anslagsutveckling 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2021	Utfall	102 064	Anslagssparande	
2022	Anslag	103 157 ¹	Utgiftsprognos	102 164
2023	Förslag	104 587		
2024	Beräknat	107 514 ²		
2025	Beräknat	110 033 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 104 587 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 104 587 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.104 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	103 157	103 157	103 157
Pris- och löneomräkning ²	1 430	4 357	6 876
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	104 587	107 514	110 033

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 104 587 000 kronor anvisas under anslaget 2:46 *Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 107 514 000 kronor respektive 110 033 000 kronor.

5.7.47 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.105 Anslagsutveckling 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	460 630	Anslagssparande
2022	Anslag	456 948 ¹	Utgiftsprognos 452 551
2023	Förslag	456 061	
2024	Beräknat	469 759 ²	
2025	Beräknat	475 435 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 456 972 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 451 903 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.106 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	456 948	456 948	456 948
Pris- och löneomräkning ²	6 335	19 298	30 459
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-7 222	-6 487	-11 972
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	456 061	469 759	475 435

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 456 061 000 kronor anvisas under anslaget 2:47 *Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 469 759 000 kronor respektive 475 435 000 kronor.

5.7.48 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.107 Anslagsutveckling 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	98 342	Anslagssparande
2022	Anslag	99 395 ¹	Utgiftsprognos 98 439
2023	Förslag	100 773	
2024	Beräknat	103 593 ²	
2025	Beräknat	106 020 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 100 773 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 100 773 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.108 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	99 395	99 395	99 395
Pris- och löneomräkning ²	1 378	4 198	6 625
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	100 773	103 593	106 020

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 100 773 000 kronor anvisas under anslaget 2:48 *Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 103 593 000 kronor respektive 106 020 000 kronor.

5.7.49 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.109 Anslagsutveckling 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	369 727	Anslagssparande
2022	Anslag	357 206 ¹	Utgiftsprognos 357 206
2023	Förslag	353 644	
2024	Beräknat	364 326 ²	
2025	Beräknat	369 451 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 354 409 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 351 165 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.110 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	357 206	357 206	357 206
Pris- och löneomräkning ²	4 953	15 087	23 812
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-8 515	-7 967	-11 567
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	353 644	364 326	369 451

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 353 644 000 kronor anvisas under anslaget 2:49 *Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 364 326 000 kronor respektive 369 451 000 kronor.

5.7.50 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.111 Anslagsutveckling 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	65 881	Anslagssparande
2022	Anslag	66 586 ¹	Utgiftsprognos 65 945
2023	Förslag	67 509	
2024	Beräknat	69 398 ²	
2025	Beräknat	71 024 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 67 509 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 67 509 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.112 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	66 586	66 586	66 586
Pris- och löneomräkning²	923	2 812	4 438
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	67 509	69 398	71 024

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 67 509 000 kronor anvisas under anslaget 2:50 *Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 69 398 000 kronor respektive 71 024 000 kronor.

5.7.51 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.113 Anslagsutveckling 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	428 388	Anslagssparande
2022	Anslag	424 527 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	425 654	
2024	Beräknat	438 698 ²	
2025	Beräknat	444 072 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 426 756 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 422 093 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.114 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	424 527	424 527	424 527
Pris- och löneomräkning ²	5 886	17 930	28 299
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-7 634	-6 715	-11 779
Överföring till/från andra anslag	2 875	2 955	3 025
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	425 654	438 698	444 072

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Anslaget ökas med 2 875 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 2 955 000 kronor 2024 respektive 3 025 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 425 654 000 kronor anvisas under anslaget 2:51 *Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 438 698 000 kronor respektive 444 072 000 kronor.

5.7.52 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.115 Anslagsutveckling 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	92 704	Anslagssparande
2022	Anslag	93 697 ¹	Utgiftsprognos 92 795
2023	Förslag	94 996	
2024	Beräknat	97 655 ²	
2025	Beräknat	99 942 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 94 997 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 94 995 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.116 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	93 697	93 697	93 697
Pris- och löneomräkning ²	1 299	3 958	6 245
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	94 996	97 655	99 942

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 94 996 000 kronor anvisas under anslaget 2:52 *Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 97 655 000 kronor respektive 99 942 000 kronor.

5.7.53 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.117 Anslagsutveckling 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	180 194	Anslagssparande
2022	Anslag	181 683 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	182 851	
2024	Beräknat	188 375 ²	
2025	Beräknat	192 149 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 183 247 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 182 639 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.118 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	181 683	181 683	181 683
Pris- och löneomräkning ²	2 519	7 673	12 110
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 351	-981	-1 644
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	182 851	188 375	192 149

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 182 851 000 kronor anvisas under anslaget 2:53 *Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 188 375 000 kronor respektive 192 149 000 kronor.

5.7.54 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.119 Anslagsutveckling 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	21 987	Anslagssparande
2022	Anslag	22 222 ¹	Utgiftsprognos 22 008
2023	Förslag	22 530	
2024	Beräknat	23 160 ²	
2025	Beräknat	23 703 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 22 530 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 22 530 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.120 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	22 222	22 222	22 222
Pris- och löneomräkning ²	308	938	1 481
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	22 530	23 160	23 703

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 22 530 000 kronor anvisas under anslaget 2:54 *Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 23 160 000 kronor respektive 23 703 000 kronor.

5.7.55 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.121 Anslagsutveckling 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	70 057	Anslagssparande
2022	Anslag	70 193 ¹	Utgiftsprognos 69 518
2023	Förslag	70 663	
2024	Beräknat	72 717 ²	
2025	Beräknat	74 208 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 70 738 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 70 535 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.122 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	70 193	70 193	70 193
Pris- och löneomräkning ²	974	2 966	4 680
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-504	-442	-665
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	70 663	72 717	74 208

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 70 663 000 kronor anvisas under anslaget 2:55 *Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 72 717 000 kronor respektive 74 208 000 kronor.

5.7.56 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.123 Anslagsutveckling 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	12 899	Anslagssparande
2022	Anslag	13 037 ¹	Utgiftsprognos 12 912
2023	Förslag	13 217	
2024	Beräknat	13 587 ²	
2025	Beräknat	13 905 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 13 217 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 13 217 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.124 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	13 037	13 037	13 037
Pris- och löneomräkning ²	180	550	868
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	13 217	13 587	13 905

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 13 217 000 kronor anvisas under anslaget 2:56 *Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 13 587 000 kronor respektive 13 905 000 kronor.

5.7.57 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.125 Anslagsutveckling 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	144 329	Anslagssparande
2022	Anslag	146 193 ¹	Utgiftsprognos 146 193
2023	Förslag	147 358	
2024	Beräknat	150 988 ²	
2025	Beräknat	153 494 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 146 878 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 145 897 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.126 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	146 193	146 193	146 193
Pris- och löneomräkning ²	2 027	6 174	9 745
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-862	-1 379	-2 444
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	147 358	150 988	153 494

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 147 358 000 kronor anvisas under anslaget 2:57 *Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 150 988 000 kronor respektive 153 494 000 kronor.

5.7.58 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.127 Anslagsutveckling 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	22 120	Anslagssparande
2022	Anslag	22 357 ¹	Utgiftsprognos 22 142
2023	Förslag	22 667	
2024	Beräknat	23 301 ²	
2025	Beräknat	23 847 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 22 667 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 22 667 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.128 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	22 357	22 357	22 357
Pris- och löneomräkning ²	310	944	1 490
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	22 667	23 301	23 847

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 22 667 000 kronor anvisas under anslaget 2:58 *Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 23 301 000 kronor respektive 23 847 000 kronor.

5.7.59 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.129 Anslagsutveckling 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
2021	Utfall	478 043	Anslagssparande	
2022	Anslag	479 407 ¹	Utgiftsprognos	479 407
2023	Förslag	480 644		
2024	Beräknat	493 896 ²		
2025	Beräknat	498 396 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 480 452 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 473 728 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.130 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor				
	2023	2024	2025	
Anvisat 2022¹	479 407	479 407	479 407	
Pris- och löneomräkning ²	6 647	20 247	31 957	
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-5 410	-5 758	-12 968	
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	480 644	493 896	498 396	

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 480 644 000 kronor anvisas under anslaget 2:59 *Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 493 896 000 kronor respektive 498 396 000 kronor.

5.7.60 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.131 Anslagsutveckling 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	124 138	Anslagssparande
2022	Anslag	125 467 ¹	Utgiftsprognos 124 260
2023	Förslag	127 207	
2024	Beräknat	130 767 ²	
2025	Beräknat	133 831 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 127 207 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 127 207 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.132 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	125 467	125 467	125 467
Pris- och löneomräkning ²	1 740	5 300	8 364
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	127 207	130 767	133 831

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 127 207 000 kronor anvisas under anslaget 2:60 *Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 130 767 000 kronor respektive 133 831 000 kronor.

5.7.61 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5.133 Anslagsutveckling 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	39 182	Anslagssparande
2022	Anslag	39 626 ¹	Utgiftsprognos 39 626
2023	Förslag	39 680	
2024	Beräknat	41 004 ²	
2025	Beräknat	41 274 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 39 900 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 39 293 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.134 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	39 626	39 626	39 626
Pris- och löneomräkning ²	473	1 582	2 494
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-419	-204	-846
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	39 680	41 004	41 274

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 39 680 000 kronor anvisas under anslaget 2:61 *Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 41 004 000 kronor respektive 41 274 000 kronor.

5.7.62 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.135 Anslagsutveckling 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
2021	Utfall	24 018	Anslagssparande
2022	Anslag	24 275 ¹	Utgiftsprognos 24 041
2023	Förslag	39 611	
2024	Beräknat	40 719 ²	
2025	Beräknat	41 673 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 39 611 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 39 610 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.136 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	24 275	24 275	24 275
Pris- och löneomräkning ²	336	1 024	1 617
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	15 000	15 420	15 781
varav BP23 ³	15 000	15 000	15 000
– Förstärkt forskningsanslag	15 000	15 000	15 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	39 611	40 719	41 673

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2023 till följd av fördelning av den ökning av universitetets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 39 611 000 kronor anvisas under anslaget 2:62 *Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 40 719 000 kronor respektive 41 673 000 kronor.

5.7.63 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tabell 5.137 Anslagsutveckling 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tusental kronor

2021	Utfall	3 730 817	Anslagssparande	119 348
2022	Anslag	3 837 353 ¹	Utgiftsprognos	3 790 000
2023	Förslag	3 848 585		
2024	Beräknat	3 962 012 ²		
2025	Beräknat	4 036 760 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 3 854 164 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 3 836 959 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till enskilda utbildningsanordnare för ersättning för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå, behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.138 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	3 837 353	3 837 353	3 837 353
Pris- och löneomräkning ²	53 203	162 069	255 794
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-41 971	-37 410	-56 387
varav BP23 ³	3 750	7 500	7 500
– Sjöbefälsutbildning	3 750	7 500	7 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 848 585	3 962 012	4 036 760

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 3 750 000 kronor 2023 och beräknas öka med 7 500 000 kronor fr.o.m. 2024 för att stärka sjöfartsutbildningen vid Chalmers Tekniska Högskola AB.

Regeringen föreslår att 3 848 585 000 kronor anvisas under anslaget 2:63 *Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 3 962 012 000 kronor respektive 4 036 760 000 kronor.

Fördelning på anslagsposter

Tabell 5.139 Beräknad fördelning per anslagspost

Tusental kronor

Anslagspost	2023	2024	2025
Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag	2 055 077	2 116 629	2 157 435
- Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 042 620	1 075 840	1 092 256
- Forskning och utbildning på forskarnivå	1 012 457	1 040 789	1 065 179
Handelshögskolan i Stockholm	108 692	111 733	114 354
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	777 703	800 414	812 239
- Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	629 925	648 501	656 766
- Forskning och utbildning på forskarnivå	147 778	151 913	155 473
Enskilda Högskolan Stockholm AB	22 343	22 968	23 506
Akademi för Ledarskap och Teologi	8 711	8 955	9 165
Johannelunds teologiska högskola AB ¹	7 369	7 575	7 753
Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut	13 655	14 037	14 366
Ericastiftelsen	8 195	8 424	8 621
Marie Cederschiöld högskola AB ²	138 639	142 805	145 298
Stiftelsen Rödakorshemmet	109 090	112 384	114 164
Sophiahemmet, Ideell förening	101 162	104 204	106 007
Beckmans skola Aktiebolag	34 223	35 181	36 005
Newmaninstitutet AB	6 804	6 994	7 158
Brunnsviks folkhögskola	7 049	7 246	7 414
Mervärdesskattekostnader för enskilda utbildningsanordnare	449 873	462 463	473 275
Summa	3 848 585	3 962 012	4 036 760

¹ Tidigare Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen.

² Tidigare Ersta Sköndal Bräcke högskola AB.

Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag

Av bidraget beräknas 1 042 620 000 kronor fördelas till Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag under 2023 för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Av dessa medel utgör 10 776 000 kronor det särskilda åtagandet som avser bidrag för utrustning m.m. till sjöbefälsutbildningen och 768 000 kronor bidrag för studenthälsa. Utöver det beräknas 1 012 457 000 kronor fördelas till Chalmers Tekniska Högskola AB under 2023 för forskning och utbildning på forskarnivå.

Handelshögskolan i Stockholm

Bidraget till Handelshögskolan i Stockholm beräknas för 2023 att uppgå till 108 692 000 kronor.

Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Av bidraget beräknas 629 925 000 kronor fördelas till Stiftelsen Högskolan i Jönköping under 2023 för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Av dessa medel utgör 717 000 kronor det särskilda åtagandet som avser bidrag för studenthälsa. Utöver det beräknas 147 778 000 kronor fördelas till Stiftelsen Högskolan i Jönköping under 2023 för forskning och utbildning på forskarnivå.

Enskilda Högskolan Stockholm AB

Bidraget till Enskilda Högskolan Stockholm AB beräknas för 2023 att uppgå till 22 343 000 kronor.

Akademi för Ledarskap och Teologi

Bidraget till Akademi för Ledarskap och Teologi beräknas för 2023 att uppgå till 8 711 000 kronor.

Johannelunds teologiska högskola AB

Bidraget till Johannelunds teologiska högskola AB (tidigare Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen) beräknas för 2023 att uppgå till 7 369 000 kronor.

Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut

Bidraget till Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut beräknas för 2023 att uppgå till 13 655 000 kronor.

Ericastiftelsen

Bidraget till Ericastiftelsen beräknas för 2023 att uppgå till 8 195 000 kronor.

Marie Cederschiöld högskola AB

Bidraget till Marie Cederschiöld högskola AB (tidigare Ersta Sköndal Bräcke högskola AB) beräknas för 2023 att uppgå till 138 639 000 kronor.

Stiftelsen Rödakorshemmet

Bidraget till Stiftelsen Rödakorshemmet beräknas för 2023 att uppgå till 109 090 000 kronor.

Sophiahemmet, Ideell förening

Bidraget till Sophiahemmet, Ideell förening beräknas för 2023 att uppgå till 101 162 000 kronor.

Beckmans skola Aktiebolag

Bidraget till Beckmans skola Aktiebolag beräknas för 2023 att uppgå till 34 223 000 kronor.

Newmaninstitutet AB

Bidraget till Newmaninstitutet AB beräknas för 2023 att uppgå till 6 804 000 kronor.

Brunnsviks folkhögskola

Bidraget till Brunnsviks folkhögskola beräknas för 2023 att uppgå till 7 049 000 kronor.

Mervärdesskattekostnader för enskilda utbildningsanordnare

Under anslagsposten har mervärdesskattekostnader beräknats för Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola, Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag och Stiftelsen Högskolan i Jönköping i enlighet med de ramavtal som har ingåtts mellan staten, stiftelsen och bolaget respektive staten och stiftelsen. Syftet är att garantera konkurrensneutralitet gentemot statliga universitet och högskolor. Under anslagsposten har även medel beräknats för höjda kostnader för mervärdesskatt inom utbildningen vid övriga enskilda utbildningsanordnare som tilldelas bidrag från detta anslag.

För budgetåret 2021 anvisades 439 021 000 kronor när det gäller ersättning för mervärdesskattekostnader. Det sammanlagda beloppet som utbetalades för 2021 var 332 624 423 kronor. Enligt prognoser kommer de samlade utgifterna för mervärdesskattekostnader 2022 att uppgå till 389 000 000 kronor. Det högsta belopp som kan utgå för ändamålet för 2023 beräknas uppgå till 449 873 000 kronor.

5.7.64 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tabell 5.140 Anslagsutveckling 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tusental kronor

2021	Utfall	1 302 288	Anslagssparande	248 621
2022	Anslag	965 902 ¹	Utgiftsprognos	976 212
2023	Förslag	1 003 999		
2024	Beräknat	1 057 293 ²		
2025	Beräknat	1 058 352 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 1 028 513 tkr i 2023 års prisnivå.³ Motsvarar 1 005 969 tkr i 2023 års prisnivå.**Ändamål**

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser för högskoleutbildning och forskning inom högskoleområdet. Anslaget får även användas för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Skälen för regeringens förslag**Tabell 5.141 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor**

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	950 902	950 902	950 902
Pris- och löneomräkning ²	13 182	40 157	63 383
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	84 284	119 843	98 934
varav BP23 ³	-30 700	-26 200	-26 200
– Särskilda medel till sjukhusfysikerutbildningen	-3 000	-6 000	-6 000
– Sjöbefälsutbildning	-7 500		
– Praktisknära polisforskning	-5 000	-5 000	-5 000
– Förstärkt forskningsanslag	-15 000	-15 000	-15 000
– Hanaholmen	-200	-200	-200
Överföring till/från andra anslag	-44 368	-53 610	-54 866
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 003 999	1 057 293	1 058 352

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskar med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2023 till följd av fördelning av den ökning av universitetets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. För att finansiera ökade resurser till sjukhusfysiker- och sjöbefälsutbildningarna samt Hanaholmen kulturcentrum för Sverige och Finland minskar anslaget med 10 700 000 kronor 2023 och anslaget beräknas minska med 6 200 000 kronor fr.o.m. 2024. Anslaget minskar med 44 368 000 kronor 2023 då medel för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) överförs till berörda

lärosätens anslag. Anslaget beräknas minska med 53 610 000 kronor 2024 respektive 54 866 000 kronor 2025 av samma skäl.

Regeringen föreslår att 1 003 999 000 kronor anvisas under anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 057 293 000 kronor respektive 1 058 352 000 kronor.

Satsningar som finansieras under anslaget

Från anslaget finansieras bl.a. vissa särskilda utbildningsinsatser såsom vidareutbildning av obehöriga lärare (VAL), stöd till waldorflärläroverutbildningen och särskild KPU inklusive Teach for Sweden. För Teach for Sweden beräknas 12 000 000 kronor årligen 2022–2024. Inom anslaget finansieras också kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning. Regeringen bedömer att dessa medel även bör kunna användas för språkstudier i svenska eller engelska och språkstöd för personer med utländsk högskoleutbildning. Från anslaget fördelas även medel till övningsskolor, praktisknära forskning, universitetens innovationskontor, idébanksmedel till Chalmers Tekniska Högskola AB, kulturskolekliv och till Svenska institutet för informationsinsatser och svenskundervisning i utlandet. Regeringen avser att omprioritera medel som tidigare tillförts för flexibla utbildningsvägar till läraryrket samt för validering inom KPU. Genom omprioriteringen möjliggörs bl.a. utökning av satsningen på övningsskolor samt medel för samordning och uppföljning av ny kortare KPU.

5.7.65 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tabell 5.142 Anslagsutveckling 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tusental kronor

2021	Utfall	469 511	Anslagssparande	2 207
2022	Anslag	534 740 ¹	Utgiftsprognos	529 596
2023	Förslag	578 029		
2024	Beräknat	606 682 ²		
2025	Beräknat	620 903 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 590 168 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 590 171 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter vid universitet och högskolor för särskilda åtaganden och för utgifter för bidrag till insatser för ökad kvalitet i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå. Anslaget får även användas för kapitaltillskott för finansiering av idébanksmedel efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.143 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	534 740	534 740	534 740
Pris- och löneomräkning ²	7 415	22 583	35 647
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	9 874	22 630	23 161
<i>varav BP23³</i>	<i>11 750</i>	<i>3 500</i>	<i>3 500</i>
– Särskilda medel till sjukhusfysikerutbildningen	3 000	6 000	6 000
– Sjöbefälsutbildning	3 750	7 500	7 500
– Praktisk nära polisforskning	5 000	5 000	5 000
– Finansiering sjöbefälsutbildning		-15 000	-15 000
Överföring till/från andra anslag	26 000	26 728	27 354
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	578 029	606 682	620 903

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget ökar med 3 750 000 kronor 2023 och beräknas öka med 7 500 000 kronor fr.o.m. 2024 för att stärka sjöbefälsutbildningen vid Linnéuniversitetet. Anslaget ökar med 3 000 000 kronor 2023 och beräknas öka med 6 000 000 kronor fr.o.m. 2024 för att stärka sjukhusfysikerutbildningen vid Lunds, Göteborgs, Stockholms och Umeå universitet.

Anslaget ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2023 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Syftet med medlen är att stärka forskningsanknytningen vid de lärosäten som bedriver polisutbildning.

Anslaget ökas med 26 000 000 kronor fr.o.m. 2023, då medel för Nationellt centrum för kvinnofrid överförs från anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå*. Ändamålet för medlen påverkas inte av överföringen.

Anslaget beräknas minska med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2024 för att finansiera insatser för sjöbefälsutbildningen.

Regeringen föreslår att 578 029 000 kronor anvisas under anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 606 682 000 kronor respektive 620 903 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel.

Skälen för regeringens förslag: För att göra det möjligt att öka kommersialiseringen av forskningresultat bör uppbyggnad av idébanker fortsätta.

Fördelning per lärosäte

Tabell 5.144 Fördelning per lärosäte

Tusental kronor

Lärosäte	Anslagspost	2023
Uppsala universitet	Internationell lärarfortbildning	9 765
	Sekretariat för Östersjöuniversitetet	2 673
	Nationellt resurscentrum i biologi och bioetik	2 090
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 196
	Nationellt centrum för kvinnofrid	26 000
		43 724
Lunds universitet	Omhändertagande av arkeologiska fynd	3 340
	Nationellt resurscentrum i fysik	1 533
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 196
	Lärarytelse i minoritetsspråk	2 316
	Medel till sjukhusfysikerutbildningen	750
	11 134	
Göteborgs universitet	Uppdrag att utveckla och sprida kunskap och metoder för att minska rekrytering av människor till våldsbejakande ideologier och rörelser och till rasistiska organisationer	5 558
	Nationellt resurscentrum i matematik	5 584
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 199
	Medel till sjukhusfysikerutbildningen	750
	15 090	
Stockholms universitet	Stöd till studenter med funktionshinder inklusive teckentolkning	44 744
	Tolk- och översättarytelse	42 956
	Utveckling av lärarytelse för dövas och hörselskadades behov	2 620
	Särskilda uppgifter rörande svenska som andraspråk och svenskundervisning för invandrare	9 285
	Lärarytelse i minoritetsspråk	2 316
	Nationellt resurscentrum i kemi	1 502
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 227
	Medel till sjukhusfysikerutbildningen	750
		107 401
Umeå universitet	Decentraliserad utbildning	19 418
	Bidrag till lektorat i samiska och Bildmuseet	2 714
	Lärarytelse i minoritetsspråk	4 563
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	1 278
	Decentraliserad vårdutbildning	8 615
	Medel till sjukhusfysikerutbildningen	750
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 000
	39 338	
Linköpings universitet	Nationellt resurscentrum i teknik	2 084
	Idébanksmedel	1 000

Lärosäte	Anslagspost	2023
	Medel för studenthälsa	1 275
		4 358
Karolinska institutet	Tandvårdscentral	114 232
	Prov efter läkares allmäntjänstgöring	6 281
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	842
		122 354
Kungl. Tekniska högskolan	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	1 119
		2 118
Luleå tekniska universitet	Decentraliserad utbildning	23 725
	Utbildning i rymdvetenskap förlagd till Kiruna	7 799
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	766
		33 290
Karlstads universitet	Idébanksmedel	239
	Medel för studenthälsa	788
	Decentraliserad vårdutbildning	1 014
		2 042
Linnéuniversitetet	Fortbildning för journalister	11 324
	Urustning till sjöbefälsutbildning m.m.	10 779
	Idébanksmedel	239
	Medel för studenthälsa	1 258
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 000
		24 600
Örebro universitet	Lokalisering av verksamhet till Grythyttan	4 195
	Nätverksadministration och utveckling av skollärdarutbildning	378
	Idébanksmedel	239
	Medel för studenthälsa	789
		5 602
Mittuniversitetet	Idébanksmedel	239
	Medel för studenthälsa	738
	Decentraliserad vårdutbildning	3 548
		4 525
Malmö universitet	Tandvårdscentral	81 558
	Medel för studenthälsa	1 097
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 000
		83 656
Mälardalens universitet	Idélab	4 430
	Medel för studenthälsa	719
		5 149
Stockholms konstnärliga högskola	Lokalkostnader	8 022
	Medel för studenthälsa	65
		8 086
Gymnastik- och idrottshögskolan	Centrum för idrottsforskning	7 911
	Medel för studenthälsa	74

Lärosäte	Anslagspost	2023
		7 985
Blekinge tekniska högskola	Medel för studenthälsa	359
Högskolan i Borås	Medel för studenthälsa	512
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 000
		1 512
Högskolan Dalarna	Medel för studenthälsa	512
Högskolan i Gävle	Medel för studenthälsa	512
Högskolan i Halmstad	Medel för studenthälsa	512
Högskolan Kristianstad	Medel för studenthälsa	512
Högskolan i Skövde	Medel för studenthälsa	359
Högskolan Väst	Utveckling av arbetsintegrerat lärande	2 736
	Medel för studenthälsa	513
	Decentraliserad vårdutbildning	1 014
		4 263
Konstfack	Lokalkostnader	1 439
	Medel för studenthälsa	62
		1 501
Kungl. Konsthögskolan	Lokalkostnader	1 438
	Stipendier	48
	Medel för studenthälsa	43
		1 528
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	Dirigentutbildning och utbildning i elektroakustisk komposition	4 362
	Utvecklingsmedel	21 142
	Lokalkostnader	3 405
	Medel för studenthälsa	68
		28 976
Södertörns högskola	Lärarytelse i nationella minoritetsspråk	2 316
	Medel för studenthälsa	719
	Forskningsanknytning av polisutbildningen	1 000
		4 035
Försvarshögskolan	Medel för studenthälsa	62
Sveriges lantbruksuniversitet	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	401
		1 401

5.7.66 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tabell 5.145 Anslagsutveckling 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tusental kronor

2021	Utfall	2 733 676	Anslagssparande	
2022	Anslag	2 769 954 ¹	Utgiftsprognos	2 743 301
2023	Förslag	2 815 236		
2024	Beräknat	2 894 014 ²		
2025	Beräknat	2 961 832 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 815 238 tkr i 2023 års prishälsa.

³ Motsvarar 2 815 235 tkr i 2023 års prishälsa.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag enligt avtal mellan svenska staten och landsting om samarbete om högskoleutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till landsting enligt avtal om samarbete om högskoleutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.146 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 769 954	2 769 954	2 769 954
Pris- och löneomräkning ²	38 403	116 988	184 640
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	6 879	7 071	7 237
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 815 236	2 894 014	2 961 832

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Ett avtal om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, det s.k. ALF-avtalet, slöts 2014 mellan staten och företrädare för de sju berörda landstingen Stockholms läns landsting, Uppsala läns landsting, Östergötlands läns landsting, Skåne läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting och Västerbottens läns landsting. Ett avtal om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården slöts 2004 mellan staten, Västra Götalands läns landsting och Västerbottens läns landsting (TUA-avtalet). Från och med 2020 ersattes beteckningen landsting med regioner.

Regeringen föreslår att 2 815 236 000 kronor anvisas under anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 894 014 000 kronor respektive 2 961 832 000 kronor.

Utgiftsutvecklingen

Enligt ALF-avtalet ersätter staten berörda regioner för medverkan i verksamhetsintegrerad utbildning av läkare per helårsstudent och för klinisk forskning. Fördelning enligt ALF-avtalet 2023 framgår av tabell 5.147.

Tabell 5.147 Fördelning av anslagsmedel 2023 för utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF)

Tusental kronor

Universitet	Ersättning för antal HST ¹	Grundbelopp för forskning	Ersättning kvalitet i klinisk forskning	Summa
Uppsala universitet	88 896	183 253	30 965	303 113
Lunds universitet	110 896	301 495	79 231	491 622
Göteborgs universitet	105 110	318 203	103 766	527 079
Umeå universitet	95 333	164 153	35 994	295 479
Linköpings universitet	98 429	125 956	21 283	245 668
Karolinska institutet	143 081	419 878	115 804	678 762
Örebro universitet	29 822	64 058	7 207	101 086
Summa	671 566	1 576 994	394 248	2 642 809

¹ Ersättning per helårsstudent på läkarutbildningen som omfattas av anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* beräknas för 2023 till 81 481 kronor.

Regeringen har vid beräkningen utgått från följande antal helårsstudenter på läkarutbildningen.

Tabell 5.148 Läkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Helårsstudenter

Universitet	2023	2024	2025
Uppsala universitet	1 091	1 091	1 091
Lunds universitet	1 361	1 361	1 361
Göteborgs universitet	1 290	1 290	1 290
Umeå universitet	1 170	1 170	1 170
Linköpings universitet	1 208	1 208	1 208
Karolinska institutet	1 756	1 756	1 756
Örebro universitet	366	366	366
Summa	8 242	8 242	8 242

Enligt TUA-avtalet ersätter staten berörda regioner för medverkan i grundutbildning av tandläkare per helårsstudent, basorganisation och kliniskt inriktad odontologisk forskning. Fördelning enligt TUA-avtalet framgår av tabell 5.149.

Tabell 5.149 Fördelning av anslagsmedel 2023 för grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården (TUA)

Tusental kronor

Universitet	Ersättning för antal HST ¹	Ersättning för forskning och basorganisation	SUMMA
Göteborgs universitet	38 985	50 063	89 048
Umeå universitet	30 182	46 159	76 341
Summa	69 166	96 222	165 389

¹ Ersättning per helårsstudent på tandläkarutbildningen som omfattas av anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* beräknas för 2023 till 83 838 kronor.

Regeringen har vid beräkningen utgått från följande antal helårsstudenter på tandläkarutbildningen.

Tabell 5.150 Tandläkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Helårsstudenter			
Universitet	2023	2024	2025
Göteborgs universitet	465	465	465
Umeå universitet	360	360	360
Summa	825	825	825

Anslaget omfattar även ca 7 000 000 kronor för utveckling av klinisk utbildning och forskning.

5.7.67 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tabell 5.151 Anslagsutveckling 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tusental kronor			
2021	Utfall	72 427	Anslagssparande 153
2022	Anslag	67 580 ¹	Utgiftsprognos 66 930
2023	Förslag	67 780	
2024	Beräknat	67 780	
2025	Beräknat	67 780	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.152 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	67 580	67 580	67 580
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	200	200	200
<i>varav BP23</i>	200	200	200
– <i>Hanaholmen</i>	200	200	200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	67 780	67 780	67 780

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget ökas med 200 000 kronor för att möjliggöra ett högre svenskt bidrag till Hanaholmen kulturcentrum för Sverige och Finland.

Regeringen föreslår att 67 780 000 kronor anvisas under anslaget 2:67 *Särskilda bidrag inom högskoleområdet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 67 780 000 kronor årligen.

6 Forskning

6.1 Mål för området

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60) presenterades mål och delmål för forskningspolitiken. Målet för forskningspolitiken är att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar mot de samhällsutmaningar vi står inför, både i Sverige och globalt.

Följande uppföljningsbara delmål har pekats ut för tioårsperioden 2017–2026:

- Sverige ska vara ett internationellt attraktivt land för investeringar i forskning och utveckling. De offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling bör även i fortsättningen överskrida EU:s mål.
- En övergripande kvalitetsförstärkning av forskningen ska ske och jämställdheten ska öka.
- Samverkan och samhällspåverkan ska öka.

Ovanstående mål inbegriper även forskningspolitik inom utgiftsområdena 9 Hälso- och sjukvård, 20 Allmän miljö- och naturvård, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 24 Näringsliv.

6.2 Resultatredovisning

6.2.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De indikatorer för forskning som används för att redovisa resultaten inom verksamhetsområdet är följande:

- Finansiering av forskning och utveckling (källa: Statistiska centralbyrån).
- Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige och vissa mindre och medelstora europeiska länder (källa: Web of Science).
- Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i USA, Kina, Japan, Sydkorea och vissa större europeiska länder (källa: Web of Science).
- Andel artiklar som tillhör de tio procent högst citerade inom sina respektive områden för de högst citerade länderna (källa: Web of Science).
- Andel artiklar med svenska författare som tillhör de tio procent högst citerade inom sina respektive områden (källa: Web of Science).
- Könsfördelning för professorer, lektorer och meriteringsanställda (källa: Universitetskanslersämbetets årsrapport).

6.2.2 Resultat

Finansiering av forskning och utveckling ökar något i Sverige

Ett av de uppföljningsbara målen är att Sverige ska vara ett internationellt attraktivt land för investeringar i forskning och utveckling (FoU). Detta kan bl.a. mätas genom storleken på finansiering av FoU. Vidare bör de offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling överskrida EU:s mål på 3 procent av BNP.

Statistiska centralbyrån (SCB) publicerar årliga beräkningar av de statliga anslagen för FoU och vartannat år beräkningar för avsättningar vid universitet och högskolor, inom näringslivet och offentlig sektor samt översiktliga prognoser åren däremellan. Nedan anges senast tillgängliga data.

Indikator: Finansiering av forskning och utveckling

De statliga anslagen för FoU uppgår 2022 till 43 500 miljoner kronor enligt SCB:s statsbudgetanalys. Det är en ökning med 800 miljoner kronor jämfört med 2021. Medlen för FoU i statens budget beräknas uppgå till 0,8 procent av BNP 2022, vilket är samma nivå som 2021. Vidare fördelas 1 740 miljoner kronor 2022 från de forskningsstiftelser som bildades med löntagarfondsmedel, vilket är en ökning med 133 miljoner kronor jämfört med 2021. Under 2021 uppgick fördelningen från forskningsstiftelserna till ca 0,03 procent av BNP.

Enligt SCB:s preliminära data för FoU i Sverige avsatte kommuner och regioner 5 100 miljoner kronor för FoU under 2021, vilket motsvarar 0,09 procent av BNP och är en ökning med ca 155 miljoner kronor jämfört med 2020. Av bidragen från EU:s forskningsmedel har 1 960 miljoner kronor fördelats 2021 till projekt vid svenska universitet och högskolor vilket är en ökning med 165 miljoner kronor sedan 2019.

Det svenska näringslivet tillhör de mest FoU-intensiva i världen. SCB uppskattar att företagens investeringar i FoU 2021 uppgick till 131 500 miljoner kronor. Det motsvarar en andel av BNP på 2,4 procent. År 2021 uppgick utgifterna för FoU inom offentlig sektor till 8 200 miljoner kronor, vid universitet och högskolor till 43 000 miljoner kronor och inom den privata icke-vinstdrivande sektorn avsattes 212 miljoner kronor. De totala utgifterna för FoU i Sverige uppgick 2021 därmed till ca 182 900 miljoner kronor. Det motsvarar 3,36 procent av BNP. Sveriges finansiering av forskning och utveckling översteg därmed EU:s mål på 3 procent av BNP.

Fördelning av statliga medel till forskning

Av de totala statliga FoU-medlen 2021 om 43,5 miljarder kronor tilldelades universitet och högskolor 17,6 miljarder kronor som direkta forskningsanslag. De fyra forskningsfinansiärerna Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad (Formas), Verket för innovationssystem (Vinnova) och Vetenskapsrådet tilldelades sammantaget 13 miljarder kronor 2021. Under övriga myndigheter i tabell 6.1 nedan ingår bl.a. Forsvarsmakten, Trafikverket och Naturvårdsverket.

Tabell 6.1 Medel för forskning från statsbudgeten efter mottagare

Miljarder kronor i löpande priser

Mottagare	2021	2022
Universitet och högskolor	16,6	17,6
Vetenskapsrådet	7,0	7,0
Vinnova	3,4	3,4
Formas	1,8	1,8
Forte	0,8	0,8
Statens energimyndighet	1,5	1,4
Sida	0,9	1,0
Övriga myndigheter	10,7	10,5
Totalt	42,7	43,5

Källor: Budgetpropositioner och regleringsbrev.

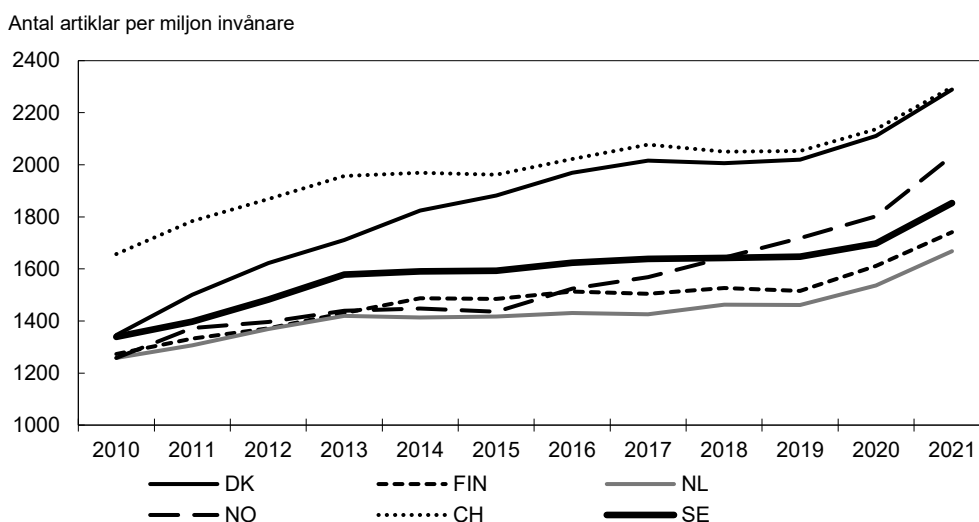
Svensk forskning i internationell jämförelse

Nedan redovisas utvecklingen och måluppfyllelsen avseende kvalitetsförstärkning genom hur många vetenskapliga artiklar som publiceras med författare verksamma i Sverige och hur andelen vetenskapliga artiklar från forskare i Sverige som är bland de 10 procent högst citerade inom sina respektive områden förändrats.

Indikator: Antal artiklar som publiceras

Sverige, Danmark och Schweiz är jämförbara länder i befolkning och avsättningar till FoU och hör till de länder i världen som producerar flest artiklar per miljon invånare. Svenska forskare publicerade 1 853 (1 697) artiklar 2021 (2020 inom parentes) fraktionerat, dvs. en artikel med två författare räknas som en halv för vardera författaren. Med samma mått mätt publicerade forskare i Danmark respektive i Schweiz ca 2 300 artiklar 2021. Även Norge publicerade 2021 fler artiklar än Sverige räknat per miljon invånare. Andra jämförbara länder är Finland och Nederländerna som publicerade ca 1 700 artiklar per miljon invånare, se diagram 6.1 nedan.

Diagram 6.1 Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige och vissa mindre och medelstora europeiska länder

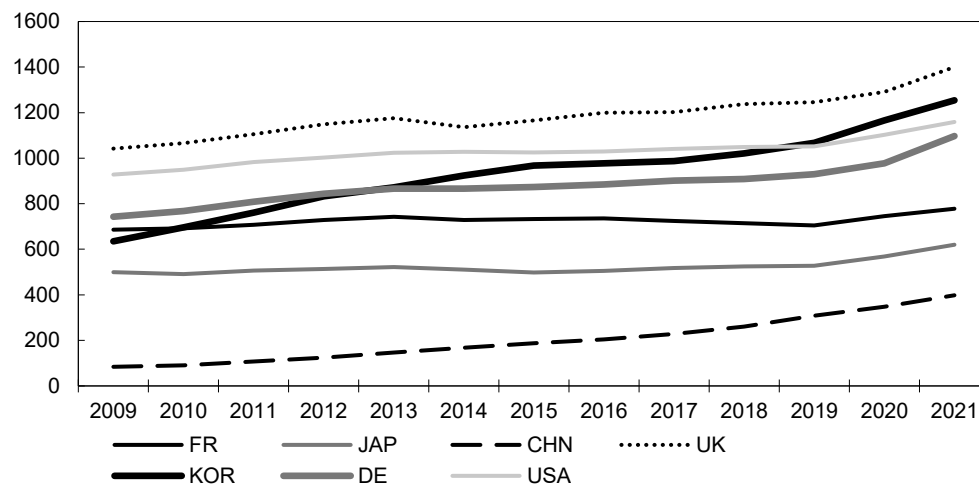

Källa: Web of Science.

Totalt sett publicerades flest antal fraktionerade artiklar i Kina, 550 000 artiklar 2021, vilket fördelat per miljon invånare är ca 400 artiklar. Det land som publicerade näst flest är USA, 373 000 artiklar, drygt 1 100 artiklar per miljon invånare. Andra länder som särskilt kan nämnas är Storbritannien med 91 000 artiklar och Tyskland med 90 100 artiklar. Det land bland dessa som har flest antal artiklar per miljon invånare är Storbritannien med 1 400 artiklar per miljon invånare. I en sådan jämförelse hamnar Kina längre ned, se diagram 6.2.

Diagram 6.2 Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i USA, Kina, Japan, Sydkorea och vissa större europeiska länder

Antal artiklar per miljon invånare

Källa: Web of Science.

Störst antal fraktionerade artiklar från Sverige fanns inom medicin, där antalet 2021 uppgick till drygt 800 artiklar per miljon invånare. Därefter följer naturvetenskap och teknik med vardera 320 respektive 290 artiklar per miljon invånare. Inom samhällsvetenskap och humaniora publicerades 150 respektive 50 artiklar per miljon invånare 2021.

Indikator: Andelen vetenskapliga artiklar som är bland de 10 procent högst citerade

Ett vanligt mått på vetenskapligt genomslag är andelen av ett lands artiklar som är bland de 10 procent högst citerade i världen. Andelen från Sverige uppgick både 2020 och 2021 till 10 procent, vilket är en svag minskning från genomsnittet för de föregående tio åren då den legat på 11 procent. Detta är i nivå med Kanada, Finland och Österrike, men lägre än för Danmark (11 procent), Schweiz (12 procent), Singapore (15 procent), Nederländerna (12 procent), Storbritannien (13 procent) och USA (11 procent). De områden där Sverige har högst andel publikationer bland de 10 procent högst citerade är naturvetenskap med 12 procent följt av medicin och agronomi med 11 procent.

Jämställdhet

Indikator: Könsfördelning för professorer, lektorer och meriteringsanställda

Jämställdhet inom forskningen vid universitet och högskolor kan bl.a. mätas genom andelen kvinnor och män som är anställda som professorer, lektorer och i meriteringsanställningar, dvs. forskarassistenter, biträdande lektorer och postdoktorer. Under perioden 2010–2021 har den forskande och undervisande personalen ökat med 22 procent. Andelen kvinnor har ökat inom i stort sett alla anställningskategorier och forskningsämnesområden.

Av professorerna var 32 procent kvinnor och 68 procent män 2021. Professorer är den anställningskategori där könsfördelningen har ändrats mest sedan 2011, då andelen kvinnliga professorer var 23 procent. Även om könsfördelningen har blivit bättre över tid är den fortfarande ojämn. Mellan åren 2011 och 2021 ökade andelen kvinnliga lektorer från 44 procent till 48 procent. I kategorin meriteringsanställningar är andelen kvinnor 45 procent och andelen män 55 procent 2021, vilket är samma fördelning som 2011.

Forskning för att möta samhällets utmaningar

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterades satsningar på totalt 3,4 miljarder kronor för 2021. De prioriterade nationella och globala samhällsutmaningarna i propositionen är klimat och miljö, hälsa och välfärd, digitalisering, kompetensförsörjning och arbetsliv samt ett demokratiskt och starkt samhälle. Nedan redovisas vissa satsningar som genomförs för att möta samhällsutmaningarna. Redovisningar finns även inom utgiftsområdena 9 Hälsovård, sjukvård och socialomsorg avsnitt 8.3, 20 Allmän miljö- och naturvård avsnitt 4.3.2, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel avsnitt 2.6.2 samt 24 Näringsliv avsnitt 3.3.2.

Vetenskapsrådet har fått i uppdrag att inrätta två nya nationella forskningsprogram, ett om brottslighet och ett om segregation med en finansiering på 10 miljoner kronor vardera (U2021/01515). Inom ramen för uppdraget har sex projekt finansierats. Vidare har Vetenskapsrådet fått i uppdrag att finansiera forskning om säkra samhällen med 25 miljoner kronor och konstnärlig forskning med 10 miljoner kronor (U2021/01515). Genom utlysningar har 25 projekt finansierats.

För att stärka datadriven och digital innovation och forskning samt för att öka fokus på säker och etisk tillämpning av data och ny digital teknik inom både näringsliv och offentlig verksamhet genomförs ett antal satsningar. Exempelvis har Vetenskapsrådet fått i uppdrag att inrätta ett nytt nationellt forskningsprogram om digitaliseringens samhälleliga konsekvenser samt att finansiera forskning om cyber- och informations-säkerhet (U2021/02276). I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterades även satsningar på forskarskolor. Vetenskapsrådet har därför fått i uppdrag att finansiera forskarskolor riktade mot lärare på hälso- och sjukvårdsutbildningar samt för forskarskolor inom humaniora och samhällsvetenskap (U2021/02276).

Vetenskapsrådet fördelade under 2021 medel till flera satsningar inom hälsoutmaningen, bl.a. en satsning på 100 miljoner kronor till det nationella forskningsprogrammet om virus och pandemier. Dessa medel har under 2021 finansierat 20 forskningsprojekt. Vidare har 30 miljoner kronor använts för projekt inom precisionsmedicin och 35 miljoner kronor till projekt i primärvården. Det nationella forskningsprogrammet om antibiotikaresistens fick 2021 ett utökat uppdrag och 75 miljoner kronor, motsvarande den tidigare riktade satsningen Infektion och antibiotika, tillfördes programmet. En rådgivande funktion, dit aktörer kan vända sig med frågor kring nyttjande av hälso-data för forskning, är också under uppbyggnad.

Insatser med anledning av covid-19-pandemin

Vetenskapsrådet fick i början av 2021 tre regeringsuppdrag med syfte att bidra till att möta de utmaningar som covid-19-pandemin medfört. Myndigheten har finansierat sex uppföljningsstudier av covid-19-vacciner (U2021/00807). Myndigheten har också finansierat forskning om långvariga symptom till följd av genomgången covid-19-sjukdom med 50 miljoner kronor (U2021/01335) samt bedrivit kommunikationsinsatser avseende vaccination mot sjukdomen covid-19 i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Folkhälsomyndigheten (U2021/01335).

Utöver dessa uppdrag har Vetenskapsrådet också arbetat med att främja infrastruktur för kliniska studier där noderna inom Kliniska Studier Sverige har bidragit till att fler studier kopplade till covid-19 har kunnat genomföras. Även verksamheten vid Science for Life Laboratory (SciLifeLab) har präglats starkt av pandemin. SciLifeLab initierade under 2020 och 2021 ett antal forskningsinitiativ, bl.a. ett forskningsprogram kring covid-19 och en nationell forskningsportal med öppen datadelning om covid-19.

Forskningssamarbete inom EU

Det tidigare ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont 2020, avslutades 2020, men deltagandet i de olika insatserna liksom projekten har fortsatt in i 2021. Av den tillgängliga budgeten för programmet har svenska organisationer fram t.o.m. december 2021 kontrakterat 3,4 procent av samtliga beviljade medel i Horisont 2020, vilket motsvarar drygt två miljarder euro.

Under våren 2021 fattade rådet och Europaparlamentet ett slutgiltigt beslut om ramprogrammet för forskning och innovation (Horisont Europa) för perioden 2021–2027. Budgeten för hela sjuårsperioden uppgår till totalt ca 94 miljarder euro om medlen till Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) inkluderas. Horisont Europas arbetsprogram för 2021–2022 beslutades under 2021. Inom ramen för programmet har hittills totalt 810 utlysningar av medel genomförts. Ett exempel är den första utlysningen inom det europeiska uppdraget (mission) för klimatneutrala och smarta städer, där sju av 100 beviljade städer som får medel inom programmet är svenska kommuner; Gävle, Göteborg, Helsingborg, Lund, Malmö, Stockholm och Umeå.

Under hösten 2021 antog rådet en förordning om bildande av nio gemensamma företag inom Horisont Europa. Det handlar om forskning och innovation inom områdena miljö, energi, transporter, digitalisering och hälsa, som ska implementeras genom en gemensam förordning. Sverige deltar i ett antal av de gemensamma företagen, bl.a. i Viktiga nyckelteknologier (KDT) där Vinnova bidrog med 30 miljoner kronor i den senaste utlysningen.

Rymdforskning och rymdverksamhet

Rymdverksamhet är internationell

Högkvalitativ forskning och innovation ska leda till samhällets utveckling och välfärd samt näringslivets konkurrenskraft. En stor del av de svenska statliga satsningarna på rymdverksamhet läggs på projekt som genomförs i internationella samarbeten. Rymdprojekt är tekniskt avancerade, långsiktiga och kostsamma och därför måste kompetens och resurser från flera länder i många fall användas. Dessutom är forskningsresultat och dess tillämpningar ofta av globalt intresse. De senaste åren har Sverige tappat i konkurrenskraft som leverantör till den europeiska rymdsektorn. Det beror bl.a. på att det svenska bidraget till den Europeiska rymdorganisationen (ESA) minskat i relation till andra länder vars andel har ökat mer. Från 2008 då Sveriges andel låg på 2,57 procent har andelen nu gått ner till 1,70 procent, vilket gör att nya svenska aktörer har svårt att hävda sig jämfört med etablerade leverantörer inom rymdsektorn.

Strategi för svensk rymdverksamhet

Den nationella strategin för svensk rymdverksamhet (skr. 2017/18:259) innehåller långsiktiga strategiska mål för att stärka svensk rymdverksamhet. Rymdverksamhet bör enligt strategin bedrivas utifrån ett helhetsperspektiv där nyttan för samhället står i centrum samtidigt som Sveriges säkerhet säkerställs. Genomförande av rymdstrategin har fortsatt under 2021. I fråga om flera av de rekommenderade insatserna i strategin pågår arbete på myndighetsnivå, t.ex. när det gäller informationsspridning om rymddata och innovationsfrämjande insatser för användning av sådana data. Rymdstyrelsen redovisade under 2021 ett uppdrag om att stärka analys- och metodutveckling för exploatering av rymddata i syfte att öka förutsättningarna för klimat- och miljöforskning samt innovation som bygger på rymddata. Vidare redovisade Rymdstyrelsen ett uppdrag med förslag om hur en förmåga till operationell rymdlägesbild ska kunna etableras och tillgodose det samlade nationella behovet.

En särskild utredare har haft i uppdrag att göra en översyn av lagen (1982:963) om rymdverksamhet och vid behov den anslutande förordningen (1982:1069) om rymdverksamhet (dir. 2020:34). Utredaren överlämnade i november 2021 betänkandet En ny rymdlag (SOU 2021:91). Betänkandet har remissbehandlats.

Utveckling av Esrange för rymdverksamhet

Under 2021 bidrog Vinnova och Rymdstyrelsen med 30 miljoner kronor vardera för fortsatt utveckling av forskningsinfrastrukturen vid Esrange (U2020/06670 respektive N2020/03087). Detta kompletterar tidigare investeringar för en ny uppskjutningsanläggning och till färdigställande av den testbädd som invigdes 2020. Denna möjliggör test- och utvecklingsverksamhet vid Esrange inom återanvändningsbar uppskjutningsteknik och för teknikdemonstrationer. Konstruktionen av den nya uppskjutningsanläggningen påbörjades under 2021 och den förväntas vara klar i slutet av 2022. Inom det nationella ballong- och raketprogrammet startades under 2021 nya projekt av betydelse för klimatforskningen.

Forskningens infrastruktur

Med forskningens infrastruktur avses verktyg eller resurser som är nödvändiga för att bedriva forskning, t.ex. forskningsanläggningar, forskningsbibliotek, laboratorier, beräkningsresurser och databaser. I Sverige finns två stora forskningsanläggningar, den europeiska spallationskällan European Spallation Source ERIC (ESS) och synkrotronljusanläggningen MAX IV.

Uppbyggnaden av ESS i Lund har fortgått under 2021. Samtliga byggnader är nu uppförda och anläggningen är färdigställd till ca 80 procent. Forskningen vid ESS förväntas innebära genombrott inom många vetenskapsområden t.ex. klimat, energi och life science. Under de två senaste åren har covid-19-pandemin haft stor påverkan på arbetet med att färdigställa konstruktionen av ESS, vilket orsakat förseningar och kostnadsökningar. ESS har under åren 2010–2020 bidragit till ca 33 000 årsarbets-tillfällen i Europa varav 16 000 i Sverige enligt rapporten Samhällsekonomiska effekter av svenska investeringar i ESS 2010–2020 (Vetenskapsrådet 2022). Dessutom har svenska företag varit framgångsrika när det gäller att konkurrera inom upphandlingarna som gjorts av ESS. Från oktober 2015 till slutet av 2020 har svenska företag fått order från ESS till ett värde av drygt 8,5 miljarder kronor.

MAX IV vid Lunds universitet är en nationell forskningsanläggning som vänder sig till såväl svenska som internationella användare inom ett stort antal forskningsområden, t.ex. forskning riktad mot rening av förorenad mark, hållbara material och mer effektiva solceller. Industrins intresse för MAX IV ökar för varje år och MAX IV har tagit fram en särskild industristrategi för samverkan och användande. MAX IV:s användare genomförde under året fler än 100 experiment och publicerade 108 artiklar.

I Sverige finns ett stort antal befolkningsbaserade register som är unika källor till ny kunskap om t.ex. de vanligaste folksjukdomarna. Vetenskapsrådet har i uppdrag att förbättra tillgängligheten till registeruppgifter för forskningsändamål. Myndigheten har därför utvecklat och tillhandahåller metadataverktyget RUT, som i nuläget innehåller 27 anslutna register. Under 2021 har 9 myndighets- och kvalitetsregister anslutits till RUT och ytterligare 13 register är på väg att anslutas.

Kungl. biblioteket är Sveriges nationalbibliotek och ska främja den svenska forskningens kvalitet och en demokratisk samhällsutveckling genom att samla in, beskriva, bevara och tillhandahålla fysiskt och digitalt källmaterial. Insamlingen bygger i hög uträckning på en lagstadgad skyldighet för aktörer att leverera material och myndigheten har i uppdrag att tillgängliggöra samlingarna som utgör en källa för forskning inom samhällsvetenskap och humaniora. Genom effektiviseringar av verksamheten

har Kungl. biblioteket under 2021 ökat kapaciteten för bl.a. insamling och tillhandahållande av publikationer.

Pliktmaterialutredningen överlämnade i april 2021 betänkandet *Papper, poddar och ... Pliktmateriallagstiftning för ett tryggt källmaterial med förslag om en ny pliktmateriallag för en effektiv och långsiktigt hållbar pliktmaterialinsamling* (SOU 2021:32). Hösten 2021 överlämnade även Utredningen om organisation, styrning och finansiering av forskningsinfrastruktur sitt betänkande *Stärkt fokus på framtidens forskningsinfrastruktur* (SOU 2021:65). Båda betänkandena har remissbehandlats.

Ett öppet vetenskapssystem

För att öka värdet av forskning behöver den spridas inom såväl vetenskapssamhället som till samhället i övrigt. Vetenskapliga publikationer, som är ett resultat av forskning som har finansierats med offentliga medel, ska vara omedelbart öppet tillgängliga med verkan fr.o.m. 2021. Vad gäller forskningsdata ska omställningen vara genomförd fullt ut senast 2026. För att påskynda omställningen till ett öppet vetenskapssystem fick Vetenskapsrådet och Kungl. biblioteket ett förtydligt uppdrag 2021 att främja och samordna arbetet med att införa öppen tillgång till forskningsdata respektive vetenskapliga publikationer (U2021/02276 respektive U2021/02275). Ett nytt uppdrag för att utveckla arbetet med öppen vetenskap gavs också till universitet och högskolor (U2021/02274).

Statistik för 2021 visar att 67 procent av de vetenskapliga artiklarna registrerade i Swepub, som är en söktjänst för vetenskapliga publikationer vid svenska lärosäten, publicerades omedelbart öppet tillgängliga. Detta är en ökning jämfört med 2017 då 33 procent av de publicerade artiklarna var omedelbart öppet tillgängliga. Kungl. bibliotekets sammanställning av de totala utgifterna för vetenskaplig publicering visar att kostnaderna för 2021 uppgick till ca 711 miljoner kronor. Detta är en ökning jämfört med 2017 då de totala kostnaderna var 498 miljoner kronor. Ökningen beror främst på att svenska universitet och högskolor anslutit sig till nytecknade avtal, som inkluderar såväl kostnader för prenumerationer som för öppet tillgängliga publikationer.

Behandling av personuppgifter för forskningsändamål

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att regeringen bör se över möjligheterna att återkomma med förslag på en lagstiftning som likställer villkoren för offentliga och privata forskningsutförare att bedriva forskning som inbegriper personuppgifter på rättslig grund (bet. 2018/19:UbU5 punkt 2, rskr. 2018/19:44). I regeringens skrivelse Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2021 (skr. 2021/22:75) angavs att avsikten är att den fråga som tillkännagivandet avser ska behandlas i budgetpropositionen för 2023. Regeringen bedömer nu att ytterligare överväganden behöver göras och avser därför att återkomma i frågan. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

6.3 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Svensk forskning i internationell jämförelse

Sverige är en framstående forskningsnation och de svenska avsättningarna överstiger EU:s mål på tre procent av BNP. Under perioden 2009–2022 har de statliga anslagen för forskning och utveckling ökat med ca 15,2 miljarder kronor i löpande priser. Huvuddelen av ökningen har tillförts universitet och högskolor, antingen som direkta anslag för forskning och utbildning på forskarnivå eller via forskningsfinansiärerna. Den ökade svenska finansieringen har resulterat i en ökning av den vetenskapliga produktionen. Ökningen är dock lägre än i jämförbara länder som Danmark, Norge

och Schweiz, vilket indikerar att andra länder är på väg i kapp och även passerat Sverige i vetenskaplig produktivitet. Den vetenskapliga synligheten mätt som antalet artiklar som citeras bland de tio procent högst citerade har inte ökat, utan minskat något jämfört med ett genomsnitt för de senaste tio åren, medan den i flera av de jämförda länderna har ökat.

Forskning för att möta samhällets utmaningar

Vetenskapsrådet genomför satsningar på forskning för att möta samhällets utmaningar. Flera av uppdragen har sitt ursprung i de forsknings- och innovationspolitiska propositionerna 2016 och 2020. Bedömningen är att genomförandet av programmen fungerar väl och att det skapas förutsättningar för tvärvetenskaplig forskning och tvärsektoriell samverkan. Därtill skapas möjligheter för synergier med europeiska och internationella program och initiativ.

Jämställdhet

Under de senaste tio åren har andelen kvinnor ökat inom samtliga anställningskategorier inom den forskande och undervisande personalen med undantag för meriteringsanställningar på totalnivå. Professorer är den anställningskategori där könsfördelningen ändrats mest sedan 2011. Andelen kvinnliga professorer har ökat med knappt tio procentenheter jämfört med 2011. Uppföljningen av rekryteringsmålen för perioden 2017–2019 visar att det inte har skett någon ökning av andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer. I alla ämnen förutom medicin och hälsovetenskap har andelen i stället minskat. Ett nytt rekryteringsmål har därför satts upp för perioden 2021–2023. Målet är att hälften av de nyrekryterade professorerna vid universitet och högskolor ska vara kvinnor 2030.

Rymdforskning och rymdverksamhet

Svensk rymdforskning bidrar med kunskap inom ett flertal samhälls- och forskningsområden, som t.ex. klimat- och miljöforskning samt digitalisering. Svensk rymdforskning och rymdindustri håller hög internationell klass, vilket bl.a. illustreras av att Sverige och svenska aktörer är efterfrågade i internationella och bilaterala rymdsamarbeten. Hög kompetens, erfarenhet och kvalitet inom t.ex. instrumentutveckling, kommersiell rymdteknik, deltagande i rymdmissioner och publicering av forskningsresultat samt ett ansvarsfullt och säkerhetsmedvetet arbets sätt är avgörande för svensk konkurrenskraft inom rymdverksamheten.

Sveriges deltagande i det obligatoriska vetenskapsprogrammet inom ESA möjliggör för svenska forskare att i samarbete med europeiska kollegor studera yttre rymden i projekt som är för kostsamma att genomföra med enbart nationell finansiering. Det är därför värdefullt för mindre länder, såsom Sverige, att delta i de stora ESA-projekten, liksom i andra internationella rymdsamarbeten.

Forskningens infrastruktur

Covid-19-pandemin under de två senaste åren har påvisat betydelsen av forskningsinfrastruktur av hög kvalitet för att forskningen ska kunna möta samhällsutmaningar. Väl utbyggda svenska biobanker har t.ex. använts för att snabbt kunna samla in covid-19-prover för forskning och bidra med forskningsdata och ett stort antal av de covid-studier som etikgodkändes under 2021 använder data från svenska register.

Satsningarna på svensk forskningsinfrastruktur bedöms komma att bidra till hög kvalitet inom svensk forskning och innovation samt öka det internationella samarbetet. ESS och MAX IV är forskningsinfrastrukturer som förväntas bli banbrytande inom

sina respektive områden och strategiskt viktiga för framtida forskning och innovation. För Sverige som värmland för ESS är det viktigt att anläggningen färdigställs snarast möjligt och levererar vad som har utlovats.

Ett öppet vetenskapssystem

Covid-19-pandemin har visat på vikten av forskning och faktabaserad kunskap för att kriser och samhällsutmaningar ska kunna hanteras. Att forskningsresultat delas öppet har varit en förutsättning för att kunna möta pandemins utmaningar och har dessutom synliggjort betydelsen av att trovärdig forskning av hög kvalitet finns tillgänglig för alla i hela samhället.

Det är därför positivt att det sker en stadig ökning av omedelbart öppet tillgängliga artiklar och att forskningsdata publiceras och delas öppet i en betydande omfattning och inom alla forskningsområden. Samtidigt finns ett fortsatt stort behov av att nyckelaktörer som lärosäten och forskningsfinansiärer tar ett gemensamt ansvar för att verka för att den nationella riktningen för öppen tillgång följs och uppnås. Utmaningar, såsom ökade kostnader för vetenskaplig publicering, brist på stödande och vägledande insatser samt harmonisering av riktlinjer för öppen vetenskap och incitamentsstrukturer som främjar öppen vetenskap, behöver fortsatt hanteras i bred samverkan och med delat ansvar mellan alla berörda aktörer.

6.4 Politikens inriktning

6.4.1 Sverige ska fortsatt vara en ledande forskningsnation

Forskning och innovation ska bedrivas med hög kvalitet och effektivitet. En tydlig inriktning mot excellens och kvalitet är avgörande för att svensk forskning i framtiden ska vara konkurrenskraftig och bidra till en högre produktivitet och att skapa tillväxt i hela landet. Fortsatta investeringar i forskning och innovation, inklusive kunskaps-spridning och nyttiggörande, behövs för att bygga ny kunskap och kompetens, skapa konkurrenskraft, tillväxt och välfärd, men också för att attrahera och behålla nyckelkompetens i Sverige. Öppen vetenskap bidrar till att upprätthålla och främja hög forskningskvalitet, stark forskningsintegritet och ökad samhällsnytta och gör också forskningsbaserad kunskap tillgänglig i samhället. Högre utbildning och forskning är avgörande för Sveriges kompetensförsörjning och för att Sverige ska kunna möta olika samhällsutmaningar. Den internationella konkurrensen inom forskning och utveckling hårdnar samtidigt som situationen i världen riskerar att göra det svårare att identifiera resurser för investeringar i forskning. Satsningarna som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 fortsätter.

Sverige har höga ambitioner när det gäller europeiskt forskningssamarbete. Ett av målen i strategin för arbetet med Horisont Europa är att öka det svenska deltagandet med tio procent. Eftersom satsningarna i ramprogrammet ligger inom områden där svensk forskning och innovation är stark finns en realistisk möjlighet att uppnå detta mål. Detta skulle innebära att de svenska satsningarna kan tillföras ytterligare ca 400 miljoner kronor per år från Horisont Europa.

För att säkerställa att den statliga externa finansieringen av forskning och innovation fungerar på ett ändamålsenligt sätt har en särskild utredare utsetts för att göra en översyn av myndighetsorganisationen för forskningsfinansiering (dir. 2022:85). Syftet med översynen är att se till att organisationen effektivt stödjer forskning och innovation av högsta kvalitet, är väl anpassad för att hantera samhällsutmaningar och främjar nationella och internationella samarbeten samt tillgång till forskningsinfrastruktur.

6.4.2 Nyfikenhetsbaserad grundforskning och strategiska satsningar

Forskning av hög kvalitet är avgörande för att Sverige ska vara internationellt konkurrenskraftigt. För att klara en ökande konkurrens om talanger, experter och kompetenser behöver Sverige ha attraktiva forskningsmiljöer som kan locka till sig dessa. Det fria kunskapssökandet är en hörnsten i ett demokratiskt samhälle. Forskningens frihet ska värnas. Fri forskning har både ett egenvärde och kommer till nytta på kort och lång sikt och ska därför inte detaljstyras. Såväl nyfikenhetsdriven grundforskning som behovsriktad, tillämpad forskning behövs och det finns ingen motsättning mellan dessa.

Sverige behöver satsa på forskning för att säkra kunskap och kompetens inom områden som är relevanta för att möta de utmaningar som mänskligheten står inför. För att kunna möta klimatutmaningen, genomföra klimatomställningen och omställningen till en cirkulär ekonomi samt för att skapa tillväxt fortsätter satsningar på forskning inom klimat och miljö i linje med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Mer kunskap behövs även för att bekämpa kriminaliteten, stoppa det grova våldet och motverka cyberattacker. Här bidrar de nationella forskningsprogrammen inom dessa områden. Forskningen behöver dessutom i högre grad ta hänsyn till Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen.

Covid-19-pandemin ställde Sverige och världen inför en betydande utmaning. Forskning har bidragit till att snabbt ta fram vaccin som framgångsrikt bromsat pandemin. Tidigare satsningar på grundforskning av hög kvalitet var en förutsättning för den snabba omställning till riktade forskningsinsatser som krävdes för framtagandet av nya vacciner på rekordtid och med delvis helt nya tekniker. Fortsatta forskningsinsatser är en förutsättning för att Sverige och övriga världen ska kunna hantera framtida utmaningar inom hälsoområdet. Satsningarna på hälsa och life science som påbörjades 2021 utökas 2023 inom precisionsmedicin, psykisk hälsa, prevention och folkhälsa samt inom primärvård.

Digital teknik och kompetens är nödvändig för samhällsutvecklingen och för näringslivets konkurrenskraft. Digitaliseringen bidrar till omställningen till ett öppet vetenskapssystem som även beaktar etiska, säkerhetsmässiga och rättsliga aspekter. I den senaste forsknings- och innovationspolitiska propositionen introducerades flera satsningar på digitalisering som ska ta tillvara de möjligheter som digitaliseringen ger och samtidigt hantera de risker som uppstår i ett alltmer digitaliserat samhälle. Satsningarna som påbörjats under 2022 kommer att utökas fr.o.m. 2023.

6.4.3 Rymdforskning och rymdverksamhet

Samhällsnyttan med rymdforskning och rymdverksamhet är stor. Rymdforskning bidrar med betydelsefull kunskap till flera områden viktiga för samhället, som till exempel klimat och miljö, jordobservation och digitalisering. Satsningar på rymdverksamhet bidrar också till att stärka näringslivet. Finansieringen till ESA ger förutsättningar för svenskt deltagande i internationella forskningsprojekt och bidrar till att svenska forskare och företag kan behålla sina positioner inom internationell rymdforskning.

En utbyggnad av Esrange pågår och fr.o.m. 2023 kommer satelliter att kunna sändas upp i omloppsbana. Verksamheten med satellituppsändningar kommer att möjliggöra ytterligare forskning och bidra till ökad kunskap om jorden och rymden. I linje med regeringens rymdstrategi från 2018 har Svenska rymdaktiebolagets verksamhet inom samhällsuppdraget breddats och bolaget ska därutöver se till att verksamheten bedrivs med hänsyn tagen till utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen. Mot bak-

grund av detta ska bolaget ställa om delar av sin kommersiella verksamhet under kommande år. För att säkerställa att samhällsuppdraget, drift och utveckling av Esrange Space Centre, ges möjlighet att fortsatt utvecklas föreslår regeringen att ytterligare medel tillförs statsbidraget för verksamhet vid Esrange.

6.4.4 Forskningsinfrastruktur – en förutsättning för framgångsrik forskning

Forskningsinfrastruktur är nödvändig inom alla vetenskapliga fält för att framgångsrik forskning ska kunna bedrivas. Vikten av tillgång till avancerad utrustning och forskningsinfrastruktur har kommit att spela en central roll inom forskning, på grund av alltmer komplexa vetenskapliga frågeställningar, ökade datamängder och utveckling av avancerad teknik. I Sverige finns storskaliga anläggningar som SciLifeLab och MAX IV, vilket har visat sig vara strategiskt viktiga investeringar inte minst under pandemin. Konkurrenskraftig forskningsinfrastruktur är också avgörande för att Sverige ska attrahera internationella talanger och forskare.

Sverige står värd för två unika forskningsinfrastrukturer för studier av material – neutronkällan ESS och den intilliggande synkrotronljusanläggningen MAX IV. ESS är ett internationellt samarbete och har liksom många liknande infrastrukturer under uppbyggnad påverkats av brutna logistikkedjor och nedstängningar i samarbetsländer under pandemin. Anläggningarna förväntas bidra till vetenskapliga genombrott och göra Sverige till en intressant samarbetspartner inom forskning och innovation. Runt ESS och MAX IV skapas också ett ledande kunskapscentrum för material- och livsvetenskaper. För Sverige är det angeläget att ESS färdigställs snarast möjligt för att förhindra ytterligare förordningar och för att forskare, näringslivet och samhället i stort ska kunna dra nytta av de unika möjligheter som ESS kommer att skapa. Regeringen avser därför att påskynda de svenska utbetalningarna till ESS och föreslår i denna proposition ökade medel till ESS 2023–2026.

6.5 Budgetförslag

6.5.1 3.1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tabell 6.2 Anslagsutveckling 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor				
2021	Utfall	7 205 723	Anslagssparande	-71 606
2022	Anslag	7 328 846 ¹	Utgiftsprognos	7 377 189
2023	Förslag	7 380 846		
2024	Beräknat	7 828 846		
2025	Beräknat	7 804 846		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd för forskning och forskningsinformation. Anslaget får även användas för utgifter för forskningsinfrastrukturer, internationellt forskningssamarbete, utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, resor och seminarier som är kopplade till forskningsstödet. Anslaget får även användas för bidrag till ett konsortium för konstruktionen och driften av European Spallation Source ESS, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.3 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	7 028 846	7 028 846	7 028 846
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	352 000	800 000	776 000
varav BP23	356 000	569 000	528 000
– Tillskott ESS	356 000	569 000	528 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	7 380 846	7 828 846	7 804 846

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget ökas med 356 000 000 kronor 2023 för att finansiera en ökning av bidraget till ESS. För samma ändamål beräknas anslaget öka med 569 000 000 kronor 2024, med 528 000 000 kronor 2025 och med 30 000 000 kronor 2026. Satsningen finansieras delvis genom att anslaget 1:1 *Statens skolverk* minskas med 166 000 000 kronor 2023. För 2024 beräknas anslaget 1:1 *Statens skolverk* minska med 160 000 000 kronor, för 2025 med 107 000 000 kronor och fr.o.m. 2026 med 15 000 000 kronor (se avsnitt 3.7.1).

Regeringen föreslår att 7 380 846 000 kronor anvisas under anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 7 828 846 000 kronor respektive 7 804 846 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 26 127 000 000 kronor 2024–2033.

Skälen för regeringens förslag: Den grundforskning som finansieras av Vetenskapsrådet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. De medel som Vetenskapsrådet fördelar för vetenskaplig utrustning är också långsiktiga, eftersom myndigheten åtar sig att under flera år betala amorteringar och räntor för den aktuella utrustningen. Vidare tillkommer de åtaganden som följer av inrättandet av ESS. Regeringen bör bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 26 127 000 000 kronor 2024–2033.

Tabell 6.4 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2033
Ingående åtaganden	18 174 693	22 956 386	24 500 000			
Nya åtaganden	10 443 594	8 169 940	8 527 000			
Infriade åtaganden	-5 661 901	-6 626 326	-6 900 000	-7 763 470	-6 339 390	-12 024 140
Utestående åtaganden	22 956 386	24 500 000	26 127 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	25 200 000	24 500 000	26 127 000			

Bemyndigande om bidrag till European Spallation Source ERIC (ESS)

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 1 004 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Skälen för regeringens förslag: Konstruktionen av ESS påbörjades under hösten 2014. Hittills har Sverige betalat ca 7,5 miljarder kronor för konstruktion och initial drift, varav ca 6,1 miljarder kronor från Vetenskapsrådets forskningsanslag, ca 0,6 miljarder kronor från Lunds universitets forskningsanslag samt 0,8 miljarder kronor från Skåne läns landsting (Region Skåne). Sveriges kostnad för konstruktionen har tidigare beräknats till 6,8 miljarder kronor i 2013 års priser och utifrån förutsättningen att arbetet med konstruktionen ska vara klart 2025. Under 2019 påbörjade ESS den s.k. initiala driften, vilket innebär att anläggningen kommer att testas för driftsättning. Kostnaden för den initiala driften beräknades tidigare till ca 1,9 miljarder kronor i 2013 års priser. Till följd av pandemin har färdigställandet av anläggningen försenats och därmed ökar även kostnaderna. Mot bakgrund av att driftsättningen av ESS försenats beräknas Sveriges kostnader för konstruktion och initial drift till ca 9,8 miljarder kronor i 2013 års priser. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 1 004 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Bemyndigande om medlemsavgift i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2019 bemyndigades regeringen att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem, High Performance Computing (Euro-HPC) med en medlemsavgift på högst 25 000 000 kronor (prop. 2018/19:1 utg.omr. 16, bet. 2018/19:UbU1, rskr. 2018/19:104). Högpresterande datorer behövs för att klara stora vetenskapliga och samhällseliga utmaningar som kräver stor beräkningskapacitet, såsom tidig upptäckt och behandling av sjukdomar och prognoser om klimatutvecklingen. Dessutom behövs dessa datorer för viktiga tillämpningar inom artificiell intelligens samt för nationell säkerhet och försvar. Eftersom Sverige nu har blivit medlem i Euro-HPC behövs ett bemyndigande för att betala medlemsavgiften för 2023 om högst 25 000 000 kronor.

6.5.2 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tabell 6.5 Anslagsutveckling 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor				
2021	Utfall	418 073	Anslagssparande	-6 536
2022	Anslag	420 061 ¹	Utgiftsprognos	415 861
2023	Förslag	420 061		
2024	Beräknat	420 061		
2025	Beräknat	420 061		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifter till internationella forskningsorganisationer.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.6 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor				
	2023	2024	2025	
Anvisat 2022¹	420 061	420 061	420 061	
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	420 061	420 061	420 061	

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 420 061 000 kronor anvisas under anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 420 061 000 kronor respektive år.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 537 000 000 kronor 2024–2032.

Skälen för regeringens förslag: Vetenskapsrådet svarar för långsiktiga internationella åtaganden gentemot forskningsorganisationer. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 537 000 000 kronor 2024–2032.

Tabell 6.7 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2032
Ingående åtaganden	1 840 513	1 980 083	2 365 100			
Nya åtaganden	516 050	799 074	591 900			
Infriade åtaganden	376 480	-414 057	-420 000	-420 000	-420 000	-1 697 000
Utestående åtaganden	1 980 083	2 365 100	2 537 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	2 150 000	2 365 100	2 537 000			

6.5.3 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tabell 6.8 Anslagsutveckling 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor

2021	Utfall	175 050	Anslagssparande	-3 655
2022	Anslag	197 453 ¹	Utgiftsprognos	195 488
2023	Förslag	197 631		
2024	Beräknat	201 838 ²		
2025	Beräknat	205 538 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 197 631 tkr i 2023 års prisnivå.³ Motsvarar 197 612 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Vetenskapsrådets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.9 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	197 453	197 453	197 453
Pris- och löneomräkning ²	1 878	6 121	9 873
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer <i>varav BP23³</i>	-2 000	-2 043	-2 100
– <i>Korrigerig av förvaltningsanslag</i>	-2 000	-2 000	
Överföring till/från andra anslag	300	306	312
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	197 631	201 838	205 538

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 300 000 kronor fr.o.m. 2023 för att finansiera uppgifter avseende COST (Europeiskt samarbete inom vetenskap och teknik) som överförs från Verket för innovationssystem. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:1 *Verket för innovationssystem* under utgiftsområde 24 Näringsliv minskar med motsvarande belopp. Vidare minskas anslaget med 2 000 000 kronor 2023 och beräknas minska med

2 000 000 kronor 2024. Minskningen beror på att Vetenskapsrådet inte längre har något uppdrag inom ramen för Sveriges återhämtningsplan.

Regeringen föreslår att 197 631 000 kronor anvisas under anslaget 3:3 *Vetenskapsrådet: Förvaltning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 201 838 000 kronor respektive 205 538 000 kronor.

6.5.4 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tabell 6.10 Anslagsutveckling 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

2021	Utfall	1 085 665	Anslagssparande	-16 760
2022	Anslag	1 227 356 ¹	Utgiftsprognos	1 198 948
2023	Förslag	1 297 356		
2024	Beräknat	1 297 356		
2025	Beräknat	1 297 356		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd till forskning och utveckling inklusive industriutvecklingsprojekt och fjärranalys inom nationella och internationella samarbeten. Anslaget får även användas för utgifter för information om rymdforskning och rymdverksamhet samt utgifter för deltagande i internationella rymdsamarbeten. Anslaget får användas för statsbidrag till Svenska rymdaktiebolaget och för utgifter för statsbidrag för verksamhet vid Esrange samt till utgifter för ersättning till vissa samebyar och till samefonden med anledning av verksamheten vid Esrange.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.11 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 227 356	1 227 356	1 227 356
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	70 000	70 000	70 000
Varav BP23	60 000	60 000	60 000
– Svenska rymdaktiebolagets samhällsuppdrag	60 000	60 000	60 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 297 356	1 297 356	1 297 356

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget ökas med 60 000 000 kronor 2023 för att finansiera Svenska rymdaktiebolagets samhällsuppdrag. För 2024–2026 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 1 297 356 000 kronor anvisas under anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 297 356 000 kronor respektive år.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 600 000 000 kronor 2024–2034.

Skälen för regeringens förslag: Den verksamhet som finansieras från anslaget för rymdforskning och rymdverksamhet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 600 000 000 kronor 2024–2034.

Tabell 6.12 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2034
Ingående åtaganden	3 217 195	2 599 526	5 200 000			
Nya åtaganden	387 286	4 062 468	461 532			
Infriade åtaganden	1 004 955	-1 461 994	-1 061 532	-1 035 000	-1 035 000	-2 530 000
Utestående åtaganden	2 599 526	5 200 000	4 600 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	2 600 000	5 200 000	4 600 000			

6.5.5 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tabell 6.13 Anslagsutveckling 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tusental kronor

2021	Utfall	41 394	Anslagssparande	552
2022	Anslag	46 152 ¹	Utgiftsprognos	47 053
2023	Förslag	46 759		
2024	Beräknat	47 947 ²		
2025	Beräknat	48 947 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 46 759 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 46 759 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Rymdstyrelsens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.14 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	46 152	46 152	46 152
Pris- och löneomräkning ²	607	1 795	2 795
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	46 759	47 947	48 947

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 46 759 000 kronor anvisas under anslaget 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 47 947 000 kronor respektive 48 947 000 kronor.

6.5.6 3:6 Institutet för rymdfysik

Tabell 6.15 Anslagsutveckling 3:6 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

2021	Utfall	57 381	Anslagssparande	-154
2022	Anslag	62 845 ¹	Utgiftsprognos	62 196
2023	Förslag	63 310		
2024	Beräknat	64 287 ²		
2025	Beräknat	65 226 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 63 310 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 63 310 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Institutet för rymdfysiks förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.16 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:6 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	62 845	62 845	62 845
Pris- och löneomräkning ²	465	1 442	2 381
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	63 310	64 287	65 226

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 63 310 000 kronor anvisas under anslaget 3:6 *Institutet för rymdfysik* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 64 287 000 kronor respektive 65 226 000 kronor.

6.5.7 3:7 Kungl. biblioteket

Tabell 6.17 Anslagsutveckling 3:7 Kungl. biblioteket

Tusental kronor

2021	Utfall	422 775	Anslagssparande	9 456
2022	Anslag	422 655 ¹	Utgiftsprognos	426 072
2023	Förslag	435 537		
2024	Beräknat	449 593 ²		
2025	Beräknat	460 686 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 435 538 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 435 537 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Kungl. bibliotekets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.18 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:7 Kungl. biblioteket

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	422 655	422 655	422 655
Pris- och löneomräkning ²	12 882	26 938	38 031
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	435 537	449 593	460 686

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 435 537 000 kronor anvisas under anslaget 3:7 *Kungl. biblioteket* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 449 593 000 kronor respektive 460 686 000 kronor.

6.5.8 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tabell 6.19 Anslagsutveckling 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

2021	Utfall	56 708	Anslagssparande	31 273
2022	Anslag	66 363 ¹	Utgiftsprognos	52 490
2023	Förslag	67 414		
2024	Beräknat	69 893 ²		
2025	Beräknat	53 438 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 67 414 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 50 145 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Polarforskningssekretariatets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för att organisera och genomföra forskningsexpeditioner.

Skälen för regeringens förslag

**Tabell 6.20 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:8
Polarforskningssekretariatet**

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	66 363	66 363	66 363
Pris- och löneomräkning ²	1 051	3 530	5 478
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			-18 403
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	67 414	69 893	53 438

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Polarforskningssekretariatets utgifter varierar mellan åren beroende på om större expeditioner genomförs eller inte. För att klara år med stora utgifter måste hela anslagssparandet tas i anspråk och anslaget är beräknat utifrån dessa förutsättningar.

Regeringen föreslår att 67 414 000 kronor anvisas under anslaget 3:8 *Polarforskningssekretariatet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 69 893 000 kronor respektive 53 438 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.21 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Verksamhetens intäkter 2023	Kostnader som ska täckas 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
Tjänsteexport	3 762	0	16 000	16 500	-500	3 262

Polarforskningssekretariatet får ta ut avgifter för tjänsteexport av polarforskningsexpeditioner.

6.5.9 3:9 Sunet

Tabell 6.22 Anslagsutveckling 3:9 Sunet

Tusental kronor

2021	Utfall	49 183	Anslagssparande	-186
2022	Anslag	49 183 ¹	Utgiftsprognos	48 526
2023	Förslag	49 183		
2024	Beräknat	49 183		
2025	Beräknat	49 183		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Swedish University Computer Network (Sunet), ett datanätverk för överföring av digital information mellan universitet och högskolor samt vissa andra organisationer. Anslaget får även användas för utgifter för grundanslutning till Sunet för de konstnärliga högskolorna, statliga kulturarvsinstitutioner

och Kungl. biblioteket samt för de specifika kostnader Sunet har för anslutning till internationella forskningsnät.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.23 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:9 Sunet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	49 183	49 183	49 183
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	49 183	49 183	49 183

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 49 183 000 kronor anvisas under anslaget 3:9 *Sunet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 49 183 000 kronor för respektive år.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.24 Uppdragsverksamhet Sunet

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Verksamhetens intäkter 2023	Kostnader som ska täckas 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
Uppdragsverksamhet	21 529	1 300	242 000	242 800	-800	22 029

Avgifterna ska täcka de kostnader som inte täcks av anslaget.

6.5.10 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tabell 6.25 Anslagsutveckling 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tusental kronor

2021	Utfall	5 474	Anslagssparande	-81
2022	Anslag	5 409 ¹	Utgiftsprognos	5 249
2023	Förslag	5 465		
2024	Beräknat	5 810 ²		
2025	Beräknat	6 064 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 5 465 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 5 465 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter för Överklagandenämnden för etikprövning.

Skälen för regeringens förslag

**Tabell 6.26 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:10
Överklagandenämnden för etikprövning**

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	5 409	5 409	5 409
Pris- och löneomräkning ²	56	401	655
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	5 465	5 810	6 064

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 5 465 000 kronor anvisas under anslaget 3:10 *Överklagandenämnden för etikprövning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 5 810 000 kronor respektive 6 064 000 kronor.

6.5.11 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tabell 6.27 Anslagsutveckling 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor			
2021	Utfall	41 411	Anslagssparande 3 657
2022	Anslag	51 207 ¹	Utgiftsprognos 52 015
2023	Förslag	51 758	
2024	Beräknat	52 570 ²	
2025	Beräknat	53 354 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 51 758 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 51 758 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Etikprövningsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

**Tabell 6.28 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:11
Etikprövningsmyndigheten**

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	51 207	51 207	51 207
Pris- och löneomräkning ²	551	1 363	2 147
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	51 758	52 570	53 354

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 51 758 000 kronor anvisas under anslaget 3:11 *Etikprövningsmyndigheten* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 52 570 000 kronor respektive 53 354 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.29 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
Offentligrättslig verksamhet						
Avgifter för etikprövning	-	-	31 000	-	-	-

Avgifterna levereras in på inkomsttitel 2559 *Avgifter för etikprövning*. Det finns inte något bestämt ekonomiskt mål, därav redovisas endast intäkterna.

6.5.12 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tabell 6.30 Anslagsutveckling 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tusental kronor

2021	Utfall	6 457	Anslagssparande	2 098
2022	Anslag	8 350 ¹	Utgiftsprognos	8 516
2023	Förslag	9 330		
2024	Beräknat	9 953 ²		
2025	Beräknat	10 410 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 9 330 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 9 331 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter för Nämnden för prövning av oredlighet i forskning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.31 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	8 350	8 350	8 350
Pris- och löneomräkning ²	180	750	1 167
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	800	853	893
<i>varav BP23³</i>	<i>800</i>	<i>800</i>	<i>800</i>
– Förstärkning av Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	800	800	800
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	9 330	9 953	10 410

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 800 000 kronor fr.o.m. 2023 för att finansiera ökade kostnader till följd av en ökad mängd ärenden till nämnden. Ökningen finansieras genom att anslag 3:13 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* minskas med 1 000 000 kronor. Anledningen till att minskningen är större än motsvarande ökning beror på att detta anslag pris- och löneomräknas, vilket inte är fallet med anslag 3:13 *Särskilda utgifter för forskningsändamål*.

Regeringen föreslår att 9 330 000 kronor anvisas under anslaget 3:12 *Nämnden för prövning av oredlighet i forskning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 9 953 000 kronor respektive 10 410 000 kronor.

6.5.13 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tabell 6.32 Anslagsutveckling 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor

År	Utfall	Belopp	Utgiftsbeskrivning	Belopp
2021	Utfall	88 725	Anslagssparande	270
2022	Anslag	88 995 ¹	Utgiftsprognos	88 138
2023	Förslag	87 995		
2024	Beräknat	87 995		
2025	Beräknat	87 995		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för tull och mervärdesskatt som har betalats av EISCAT Scientific Association. Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom forsknings- och utvecklingsområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.33 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	88 995	88 995	88 995
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 000	-1 000	-1 000
<i>varav BP23</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 000</i>
– Förstärkning av Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	-1 000	-1 000	-1 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	87 995	87 995	87 995

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget minskas med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för att finansiera ökningen av anslag 3:12 *Nämnden för prövning av oredlighet i forskning*.

Regeringen föreslår att 87 995 000 kronor anvisas under anslaget 3:13 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 87 995 000 kronor för respektive år.

6.5.14 3:14 Gentekniknämnden

Tabell 6.34 Anslagsutveckling 3:14 Gentekniknämnden

Tusental kronor

2021	Utfall	4 182	Anslagssparande	761
2022	Anslag	4 810 ¹	Utgiftsprognos	3 466
2023	Förslag	4 850		
2024	Beräknat	4 960 ²		
2025	Beräknat	5 055 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 4 850 tkr i 2023 års prisnivå.³ Motsvarar 4 850 tkr i 2023 års prisnivå.**Ändamål**

Anslaget får användas för utgifter för Gentekniknämndens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag**Tabell 6.35 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 3:14 Gentekniknämnden**

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	4 810	4 810	4 810
Pris- och löneomräkning ²	40	150	245
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 850	4 960	5 055

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 4 850 000 kronor anvisas under anslaget 3:14 *Gentekniknämnden* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 4 960 000 kronor respektive 5 055 000 kronor.

7 Anslag för gemensamma ändamål

7.1 Anslag för gemensamma ändamål

7.1.1 4:1 Internationella program

Tabell 7.1 Anslagsutveckling 4:1 Internationella program

Tusental kronor

2021	Utfall	67 212	Anslagssparande	13 609
2022	Anslag	81 589 ¹	Utgiftsprognos	80 804
2023	Förslag	81 589		
2024	Beräknat	81 589		
2025	Beräknat	81 589		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stipendier till s.k. tredjelandsstudenter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för att främja internationella kontakter inom EU-program och andra internationella program inom utbildningsområdet. Anslaget får även användas för att medfinansiera EU-medel inom Universitets- och högskolerådets ansvarsområde och genomföra stödåtgärder inom ramen för EU:s utbildningsprogram.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.2 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 4:1 Internationella program

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	81 589	81 589	81 589
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	81 589	81 589	81 589

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 81 589 000 kronor anvisas under anslaget 4:1 *Internationella program* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 81 589 000 kronor respektive 81 589 000 kronor.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 4:1 *Internationella program* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 100 000 000 kronor 2024–2026.

Skälen för regeringens förslag

Universitets- och högskolerådet kommer under 2023 att bevilja stipendier för senare läsår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 4:1 *Internationella program* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag om högst 100 000 000 kronor 2024–2026.

Tabell 7.3 Beställningsbemyndigande för anslaget 4:1 Internationella program

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026
Ingående åtaganden	90 412	90 412	90 412			
Nya åtaganden	60 275	70 000	70 000			
Infriade åtaganden	-60 275	-70 000	-60 412	-60 000	-30 000	-10 000
Utestående åtaganden	90 412	90 412	100 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	168 000	168 000	100 000			

7.1.2 4:2 Avgifter till Unesco och ICCROM

Tabell 7.4 Anslagsutveckling 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM

Tusental kronor

2021	Utfall	30 299	Anslagssparande	587
2022	Anslag	32 186 ¹	Utgiftsprognos	31 876
2023	Förslag	32 186		
2024	Beräknat	32 186		
2025	Beräknat	32 186		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Unesco. Anslaget får även användas för utgifter för Internationella centret för bevarande och restaurering av kulturföremål i Rom (ICCROM) samt utgifter för de Unescokonventioner som Sverige har ratificerat.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.5 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	32 186	32 186	32 186
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	32 186	32 186	32 186

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 32 186 000 kronor anvisas under anslaget 4:2 *Avgifter till Unesco och ICCROM* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 32 186 000 kronor respektive 32 186 000 kronor.

7.1.3 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tabell 7.6 Anslagsutveckling 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tusental kronor

2021	Utfall	11 170	Anslagssparande	-64
2022	Anslag	10 980 ¹	Utgiftsprognos	10 874
2023	Förslag	11 096		
2024	Beräknat	11 382 ²		
2025	Beräknat	11 624 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 11 096 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 11 096 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Svenska Unescorådets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för bevakning och genomförande av Unescos verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.7 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	10 980	10 980	10 980
Pris- och löneomräkning ²	116	402	644
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	11 096	11 382	11 624

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 11 096 000 kronor anvisas under anslaget 4:3 *Kostnader för Svenska Unescorådet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 11 382 000 kronor respektive 11 624 000 kronor.

7.1.4 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tabell 7.8 Anslagsutveckling 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tusental kronor				
2021	Utfall	29 958	Anslagssparande	22 185
2022	Anslag	58 043 ¹	Utgiftsprognos	49 561
2023	Förslag	32 643		
2024	Beräknat	16 173		
2025	Beräknat	15 243		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning. Anslaget får även användas för utgifter för statistik, analyser och prognoser inom dessa områden.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.9 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	58 043	58 043	58 043
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-25 400	-41 870	-42 800
<i>varav BP23</i>	<i>1 900</i>		<i>900</i>
<i>– Förstärkning av AES och CVTS</i>	<i>1 900</i>		<i>900</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	32 643	16 173	15 243

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

För att genomföra de internationella studierna Adult Education Survey (AES) och Continuing Vocational Training Survey (CVTS) ökas anslaget med 1 900 000 kronor för 2023 samt beräknas öka med 900 000 kronor för 2025.

Regeringen föreslår att 32 643 000 kronor anvisas under anslaget 4.4 *Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 16 173 000 kronor respektive 15 243 000 kronor.